

TIGHT BINDING BOOK

brown book

**THE BOOK WAS
DRENCHED**

**TEXT LITE
WITHIN THE
BOOK ONLY**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198372

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No

Accession No

Author

44 17

Title

This book should be returned on or before the date last marked below

59.8

- 3401 09533

17 OCT 1968

17 OCT 1968

197

ಮುನ್ನಡಿ

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅಂಜುತ್ತ ಅಳುಕುತ್ತಲೇ ಕಾಲಿಟ್ಟ ನನ್ನ 'ಧೂಮಕೇತು' ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಮೆಸರ್ಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಬುಕ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರು ಅದರಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತಳಾದ ನಾನು 'ಕನ್ಯಾಸೇತೆ'ಯನ್ನು ಬರೆದು ಓದುಗರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಮೆಸರ್ಸ್ ಆರೋಕಸಾಹಿತ್ಯದವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ

ನಾನು ಕಂಡ ಮಲಮಕ್ಕಳ ಕಷ್ಟದ ಜೀವನವನ್ನೇ 'ಕನ್ಯಾಸೇತೆ'ಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಗುಣವನ್ನೇ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರು ನನ್ನನ್ನು ಆರೀರ್ವದಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ

ಕ ನ್ಯಾಸೆ ರೆ

೧

“ಶುಭ ಹೇಳೋದಕ್ಕೆ ನೀನೊಬ್ಬ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದ್ದೇನಪ್ಪಾ”

ತುಸು ಬೇಸರದಿಂದ ಪಾತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಮಾತನ್ನು ಎಳೆದಳೆಂದು ನುಡಿದರು. ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ನೋವಿನಗೆರೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಬುಡು ಬುಡುಕೆಯವನು ತಾನೇನಾದರೂ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ಮುಂದುವರೆಸಿದ

“ಶನಿ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ ಕಾಲ ಬಂದೈತೆ”

“ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕ್ತಾರೆ ಹಾಕಿಸ್ಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗವ್ವಾ” ಪಾತಕ್ಕ ಸಿಡಿಗುಟ್ಟುತ್ತಾ “ಲೇ ಸುಮೋ ಏನುಮಾಡ್ತಾ ಇದೀಯೇ? . . ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಇವನನ್ನು ಮೊದಲು ಕಳಿಸು” ಎಂದರು

ಸುಮಿತ್ರಾ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಬುಡುಬುಡುಕೆಯವನನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದಳು ತನಗಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಂದು ಜೋಲುಮುಖ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಹೊರಟಿ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರಾ ನಕ್ಕು

“ಅವನ ಮೇಲೆ ಯಾಕಜ್ಜೀ ರೇಗಿದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು

“ಇನ್ನೇನು ಹೇಳು” ಮನೇಲಿ ಯಾವ ಯೊತ್ತಿಗೆ ಏನೋ ಅಂತ ಜಪ ಮಾಡ್ತಾ ನಾವಿವಿವಿ-ಇವನ ಬೊಗಳೆಶಾಸ್ತ್ರ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು?”

ಒಳಗಿನಿಂದ “ಸುಮೋ. ” ಎಂಬ ದೀನಸ್ವರ ಕೇಳಿಬಂತು.

“ಹೋಗು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಕೂತ್ಕೊಂಡಿರು ಊಟ ಆಗೋ
ವರೆಗೂ ನಾನು ಮುಟ್ಟೋಹಾಗಿಲ್ಲ”

ಸುಮಿತ್ರಾ ಒಳಗೆ ಓಡಿ ತಾಯಿಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತಳು ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ
ಮಗಳ ಮುಂದಲೆ ಸವರುತ್ತಾ,

“ಸುಮಿ ನನ್ನ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು
ಅಣ್ಣ, ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಾಣೆ ಅನ್ನಿ ಕೂಳ್ಳಬೇಕಪ್ಪಾ”

“ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಡಬೇಡಮ್ಮಾ ನಂಗೆ ಅಳು ಬರುತ್ತೆ”

“ಹುಚ್ಚೇ ಕಣ್ಣೊ ರಸಿಕೋ”

“ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀ”

“ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗೋಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾ”

“ಈವಾಗ ಹೇಳಿದ ನೀನು ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡಮ್ಮ
ನಿಂಜೊತೆ ನಾನೂ ಬರ್ತೀನಿ”

ಅತ್ತರ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ
ಸುಮೀ ಅಳಲು ತೊಡಗಿದಳು

ತನ್ನ ಕಂದನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ
ಮನಸ್ಸು ಮುದುಡಿಹೋಯಿತು ತನ್ನ ನಂತರ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು
ಪೋಷಿಸುವವರಾರು? ಅವುನಿಗೂ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು - ನಾಳೆ
ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಬಂದವಳು ತನ್ನ ಕಂದನನ್ನು ಸಾಕಿ
ಸಲಹುವಳೆಂಬ ಧೈರ್ಯವೆಂದಿ?

ತನ್ನ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದಳು-ತಾಯಿಯ
ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳ
ರೋದನ ಕೇಳಿ ವಾತಕ್ಕ,

“ಇದೇನೇ ವಿನಾಶ ನಿಂಗೆ ವಯಸ್ಸಾದ್ದಕ್ಕೂ ಇದೀಗ ಸಾರ್ಥಕ
ವಾಯಿತು ಆ ಮಗುವಿನ ಮುಂದೆ ನೀನೂ ಅಳುವುದೇ? ಮೊದಲೆ ಜ್ವರ
ಕಾಯುತ್ತಿದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಡೆಯಮ್ಮಾ ನಿನಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಾರು ಹೇಳಬೇಕು?”

“ನನ್ನ ಸಂಕಟ ನಿನುಗೆ ತಿಳಿಯದೇಮ್ಮಾ”

“ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ತಾಯಿ ಆದರೇನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಳು-ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೋಬೇಕಮ್ಮಾ ಮುದುಮುಂಡೆ ನನಗೆ ಬಾರದ ರೋಗ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲಾ-ಎಲ್ಲಾ ಪುರ್ವಜನ್ಮದ ಫಲ ”

“ಆಮ್ಮಾ ಒಂದು ಮಾತು ನೀವು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕು ”

“ಹೇಳಿವಾ-ನಾನೂ ಬಿದ್ದುಹೋಗೋ ಮರ-ನನ್ನ ಕೈಲೇನಾಗುತ್ತೆ?”

“ನಾನು ಸತ್ತರೆ ಅವರು ಬೇರ ಮದುವೆ ಮಾಡ್ಕೊಡತಾರೆ-ನನ್ನ ಸುಮಾನ ಜೋವಾನ ಮಾಡೋದು ನಿಮ್ಮ ಛಾರಾವಮ್ಮ ”

“ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಹೇಳು?”

“ಯಾವುದೋ ಹುಡುಗಿ ಒಂದು ಮನೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕಿಂತಾ, ನನ್ನ ಸೋದರತ್ತೇ ಮಗಳನ್ನೇ ತಂದುಕೊಂಡರೆ-ಬಡ ಹುಡುಗಿನೂ ಬದುಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ-ಸುಮಾನನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡ್ಕೊಡತಾಕೆ ”

“ಈಗಲೇ ಕಂತ ಒಗಿಯೋ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡ್ತೀಯಲ್ಲೇ(ಮಾನಾ)”

“ಏನ್ನೆಷ್ಟು ದಿನಾವು-ನನ್ನ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು-ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತು ನಡೆಸಿಕೊಡಮ್ಮಾ ”

ಮೂವಯ ತೋಲಿಕೆ ಕಂಡು ವಾತಕ್ಕನ ಜೀವ ಹಿಂಡಿದಂತಾಯಿತು

ತಾಯಿ ಆಜ್ಜಯ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು-ಅವರ ಮಾತುಕತೆಯೊಂದೂ ಅವಳ ಮುಗ್ಧ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅರಿವಾಗದು-ತಾಯಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ-ಅವಳಿ ಗೇನೋ ಏನುಲೆಯಾಗಿತ್ತು-ಅವಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದು? ಬಾಲಬುದ್ಧಿಗೆ ನಿಲುಕದ ನೂರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವಳ ಮನವನ್ನು ಮುತ್ತುತ್ತಿದ್ದವು

ಅವಳ ನಿರ್ಜೀವ ಮುಖ ಕಂಡ ಪಾತಕ್ಕ,

“ಎಳು ಸುಮಾ ಊಟ ಮಾಡಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆಯಂತೆ ”

“ಊಹಾ ನಾ ಹೋಗೋಲ್ಲ ”

“ಯಾಕೆ?”

“ಆಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗ್ತಾಳೆ ”

“ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗೋಲ್ಲ ಎಳು ”

“ನಾ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗೋಲ್ಲ-ಹೋಗು ಸುಮಾ ಓದಿ ನೀನು ಜಾಣೆ ಆಗಬೇಡವೇ ?”

ಮಾನಾಕ್ಷಮ್ಮ ಥೈರ್ಯ ಹೇಳಿದರು
ಆರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸುಮಿತ್ರಾ ಸ್ಕೂಲು ತಲುಪಿದಳು
ಊಟದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿಸಿ ಪಾತಕ್ಕ ಸೊಸೆಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತರು
ಸೊಸೆಯ ದೇಹವನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ದುಃಖ ಉಕ್ಕೇರಿ ಬಂತು
ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಗ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ
ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೊರಗಿದರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿ
ದುದರ ಆಯಾಸದಿಂದ ಮಾನಾಕ್ಷಮ್ಮ ಆದೇ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ
ತೆರೆದು

“ಅವರು ಬಂದರೇನಮ್ಮ ”

“ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ”

“ಹೇಳಿಕಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?”

ಪಾರ್ವತಮ್ಮ ನೆರಮನೆಯ ಹುಡುಗನ ಕೈಲಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ
ಬಂದರು.

“ಮಾನಾ ಗಂಜೀ ಕೊಡಲೇ ?”

“ಬೇಡೀಮ್ಮಾ ಇಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ”

“ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡಬೇಡಮ್ಮಾ ಆಯಾಸವಾಗತ್ತೆ ”

“ಆಮ್ಮಾ ನಾನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸೀಮ್ಮಾ-ಸುಮಾ
ನಿಮ್ಮ ಮಗು-ನಿಮ್ಮ ಮಡಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ”

ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಮಾತೇ ಹೊರಡದಂತಾಯಿತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಲಗು
ಬಗನೆ ಬಂದು ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಂದೆ ಅಸರಾಧಿಯಂತೆ ಕುಳಿತ.

“ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲು ಕೊಡಿ ”

ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದ.
ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಎದ್ದು ಮಾನಾಕ್ಷಮ್ಮ ಗಂಡ, ಅತ್ತೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಸ್ಯರಿ
ಸಿದಳು. “ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆ ಮಾಡೋ ಪುಣ್ಯ ಲಭಿಸಲಿ.
ಅರಿಯದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ...ಸುಮಾನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ

ಕೊಳ್ಳಿ . ಸುಮಿಾ ಸುಮಿಾ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಾನಾಕ್ಷಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಅನಂತ ದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದಳು

“ಈ ಸಂಸಾರ ನನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲೇ ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ ಗೋಳಾಡಿ “ಪುಣ್ಯಾತ್ತಿತ್ತಿ ಮುತ್ತೈದೆ ಸಾವು ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಾವೇ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡರು .

“ಇರೋವರೆಗೂ ನಿನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಕೊನೆಗೂ ನನಗೊಂದು ಮಾತೂ ಹೇಳದೇ ಹೋದ್ಯಲ್ಲೇ ವಿನಾ ನಾನು ಅಪರಾಧಿ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು ” ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಪ್ರಲಾಪಿಸಿದ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮನೆ ರೋದನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರು ಸೇರಿ ಶವಸಂಸ್ಕಾರದ ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಿದರು

“ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮಾ ” ಎಂದು ರವದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡು ತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಾಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸಿದರು.

“ಅರಿವಿನ ಕುಂಕುಮ ಸೂರೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಯಜಯಾಂತ ಹೋದಳು ಬಾಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕ ” ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ದರು ಒರಿಯರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನಾಕ್ಷಮ್ಮನ ಇಹಜೀವನ ಯಾತ್ರಿ ಮುಗಿಯಿತು

ಸಾವು ಬಂದು ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕದಡಿ ಹೋಗಿತ್ತು ತಾಯಿಯ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮುಗ್ಧ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ಮಾಸಿತ್ತು ಮಗು ಸಂಕಟವಡುವುದೆಂದು ಪಾತಕ್ಕ ಆದಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು ಸಂತೋಷ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಜಡಿ ಹಾಕಿ, ಹೊಸ ಲಂಗ ತೂಡಿಸಿ ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಣಕಾಲ ಬೇರೆಡೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳ ಹಣೆಗೆ ತಿಲಕವಿಟ್ಟು, "ಸುಮಾ ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗೌರಿ ಕಣೆ" ಎಂದು ಗಲ್ಲ ನೇವಿಸಿದರೆ,

"ಅಮ್ಮ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದರೆ" ಎಂದು ತಾಯಿಯ ನೆನಪು ತಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು

ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ದುಃಖ ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು "ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿನೇನು ಕಷ್ಟ ಬರೆದಿದೆಯೇ-ನನ್ನ ಕಂದಾ" ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಜ್ಜಿಯ ಕಣ್ಣೀರು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲೂ ನೀರು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು "ಆಮ್ಮಾ" ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಅವಳೂ ಅಳಹತ್ತಿದರೆ, ಪಾತಕ್ಕ,

"ಮುಖ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟುಹೋಯ್ತಲ್ಲೇ ಹೋಗು ತೋಡುಕೊಂಡು ಬಾ" ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ತಾವೂ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಪತ್ತಿಯ ಸಾವು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಲ್ಲೇ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಪರಿಣಾಮವುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಮನೆಯನ್ನೇ ಸೇರದಿದ್ದವನು

ಈಗ ಮನೆ ಮೂಳನಾಗುತ್ತಾ ಬಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ತಲೆದು ಮೇಲೆ ಕೈಹೊತ್ತು ಕುಳಿತ ಮಗನನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕ,

“ಕಟ್ಟಿಸೇಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ-ಅನಕು ಇದ್ದಾಗ ಗೋಳು ಹುಯ್ಯೊಂಡ ಈಗ ಯೋಚಿಸ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಮಗನನ್ನು ಜರಿದರು

ತನ್ನ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ತಂದೆಗೆ ತೋರಿಸುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಂದರ,

“ನಾನಂತೂ ಸಾಸಿ ಈ ಮಗು ಏನು ಮಾಡಿತೇ ವಿವಾಹ-ನಡು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋದೆಯಲ್ಲಾ” ಎಂದು ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಚಯ ಆಧ-ವಾಗದೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸುಮ್ಮನೆ ಜಾಗ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಚಿತ್ತಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದೇ ನೆನಪುಗಳು ಜಾರುತ್ತಿದ್ದವು

ಆಗ ವಿವಾಹ ಬಸರಿ

ಅರಸೂಪಕ್ಕು ಬೇಗ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಗಂಡನನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತಿಂಡಿಗೇಂದು ಮಾಡಿದ ಚಕ್ಕುಲಿಯನ್ನು ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಸಿ ಸಮೀತ ಬಂದು ಪತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಳು ಅಂದು ಅವಳು ಬದಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಳೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಕ್ಕ ತನಗಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಈ ಸಂಭ್ರಮ? -ಒಂದು ಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸಿತು-ಗಂಡನ ನಗೆಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡ ಮಿಾನಾಕ್ಷಮ್ಮ,

“ಇವತ್ತು ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದಳು

“ಹೋಗಿ ಒನ್ನಿ”

“ನೀವೂ ಬರಬೇಕು”

“ನನಗೆ ಪುರಸೂತ್ತಿಲ್ಲ”

“ದಿನವೂ ಹೀಗೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ-ಸ್ವೂಲು ಮುಗಿದಮೇಲೆನು ಕೆಲಸ?”

“ಹೀಗೇ ನೂರೆಂಟು-ಇರುತ್ತಲ್ಲಾ ತಾಪತ್ರಯ-ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ?”

“ಶಾನೆ ನೀವು ತಾಪತ್ರಯ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೊರಗುತ್ತಿರೋದು-ನನಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು ”

“ಏನು ಗೊತ್ತು ?”

“ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ತೀರಂತೆ ”

“ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸರಿ ”

ಗಂಡನ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮಿಸಾಕ್ಷಮ್ಮನಿಗೆ ಕೆರಳಿತು, ನಿರಾಶೆಯಿಂದ

“ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು ” ಎಂದಳು

“ಆದಕ್ಕುತ್ತರ ಅಮ್ಮನ್ನ ಕೇಳು ”

ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ನಡಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ ಮಿಸಾಕ್ಷಮ್ಮ ಅವನು ಹೋಗುವುದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಅಸಹಾಯಕಳಂತೆ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಳು ಸೊಸೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ಪಾತಕ್ಕ ಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲರಾದರು ಅವಳದೊಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ

“ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಅಮ್ಮಾ ?”

“ಏನು ಹೇಳಲಿ ಮಿಸಾ ನುಡುವೆಯಾದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದೆ ನನ್ನದೇ ತಪ್ಪಾಯಿತು-ನಾನೇ ನಿನಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಮಿಸಾ ಹರಮಾಡಬೇಡ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅವನ ಹೃದಯ ಗೆಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸು ” ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರು

ಮಿಸಾಕ್ಷಮ್ಮ ಸಹನೆ, ಸಂಯಮಗಳ ಮೂರ್ತಿಯಾದಳು-ಪತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿವೇಕ ಬರಲಿಲ್ಲ

ಪತಿಯ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಂಚಿತಳಾಗಿದ್ದ ಮಿಸಾಕ್ಷಮ್ಮನಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರಿಯ ಸ್ನೇಹಲತೆಯೊಂದು ಆಶ್ರಯವಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡನೆಯ ಮಗುವನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಮಿಸಾಕ್ಷಮ್ಮ ಬಾಣಂತಿ ಕ್ಷಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದುದು.

“ನಾನೇ ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದೆನೇ ? ..ನಾನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದರೆ

ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಬದುಕಿರುತ್ತಿದ್ದಳೆನೋ?—ನಾನು ಪಾಪಿ ತ್ಯಾಗ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ದೇವಿಯನ್ನು ಕೈಯಾರೆ ಕೊಲೆಮಾಡಿದೆ ಅವಳು ಮಲಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ”

“ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷ ನನಗೆ ಮುಖ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಸುಖದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೆಂದೂ ಕಂಟಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಕೊನೆ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಮಾತು ಅವಳ ಬಾಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. “ಮಾನಾ ತನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸರಗೊಂಡಿದ್ದಳೇ?” ಧೃ! ಇದಲಾರದು ಅವಳ ನಡೆ ನುಡಿ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಕೊಂಕಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನೆಷ್ಟು ಹೀನನಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಎಂದೂ ಆಗೌರವದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಸರಳ, ಸುಂದರ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ತಾನು ಅರ್ಹನೇ? ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಕೊಂಡ.

“ಮಗೂ ಯಾರೋ ಹುಡುಗ ಬಂದಿದಾನೆ ನೋಡಪ್ಪಾ” ಮೈಮರೆತು ಕುಳಿತಿದ್ದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ತಾಯಿ ಕೂಗಿದಾಗಲೇ ಎಚ್ಚರ ವಾದುದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಟವಲನ್ನು ದೆಗಲಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೊರಬಂದು, “ಓಹೋ ಏನು ಶ್ರೀಕಂಠ ಬಾ ಒಳಗೆ” ಎಂದು ರೂಮಿಗೆ ಕರಡೊಯ್ಯ.

ಒಳಗೆ ಬಂದ ಶ್ರೀಕಂಠ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡಿ, ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡನೇಲಿ,

“ಒಂದು ವಾರದ ಮೇಲಾಯಿತು ಸಾರ್, ಮನೆಗೆ ಬಂದು” ಎಂದು ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕಿದ.

“ಹೌದು ಶ್ರೀಕಂಠ ಮನೆ ಸ್ಮರಾನವಾಗಿದೆ”

“ಏನಾಯಿತು ಸಾರ್?”

“ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ದೋವಳು ಶ್ರೀಕಂಠ”

“ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೆ ಅಕ್ಕ ಬಹಳ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದಳು ಸಾರ್.”

“ನೀನು ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಪ್ಪಾ”

“ಆಗಲಿ ಸಾರ್—ಈದಿನ ಖಂಡಿತಾ ಬನ್ನಿ ಸಾರ್”

“... ..”

“ ನೀವು ಈದಿನ ಬರವಿದ್ದೆ ಅಕ್ಕ ಬಹಳ ಸಂಕಟವತ್ತಾಳೆ ನಾರ್ ”
 “ ”

“ ಬರುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ತಿಳಿಸಲೇ ನಾರ್ ”

“ ಹೂಂ ಆರುಘಂಟೆಗೆ ಬರ್ದೀನೀಂತ ತಿಳಿಸು ”

“ ಮರೆಯಬೇಡಿ ನಾರ್ ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪ್ರೀಕಂಠ ಬೀಳ್ಕೊಂಡ

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಹೊಸ ಚೇತನ ಬಂದಂತಾಯಿತು ಆಗಲೇ
 ಐದುಗಂಟೆಯ ಸಮಯ—ನೇಟಕಡೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ
 ಹೊತ್ತು ಸರಿಯಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ನ್ನಾನಗೃಹದ ಕದ ಹೊರಟ

ಮಗನ ಉತ್ತಾಹ ಕಂಡು ಸಾತಕ್ಕ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡರು ಆದರೆ
 ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಯಾವುದೋ ಭಾವಗೀತೆ ಕುರುಕೊತ್ತಾ ಸರಳವಾಗಿ
 ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡ ತಂದೆಯ ಆತಿವ ಉತ್ತಾಹಕಂಡು ಸುಸುತ್ತಾ,

“ ಅಣ್ಣಾ, ನನ್ನ ಕರಿಯೊಂದು ಹೋಗೋ ” ಎಂದು ಪೀಡಿಸಿದಳು

“ ಇವತ್ತು ಬೇಡ ”

“ ನೀನು ದಿನಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀ ”

“ನಾಳೆ ಖಂಡಿತಾ ಬರುವೆಯಂತೆ ನಿಂಗೆ ಒಕೆ ಟೀವು ಎಲ್ಲಾ
 ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ಮಗಳನ್ನು ಉಸಾಯವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿ
 ಮುಂದೆ ಹೊರಟ

ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಂತರಮನೆಯ ಸೂಸೆಯಾದರೂ, ಅದನ್ನನುಭವಿಸುವ ಯೋಗ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಡತನದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದ ಪಾತಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ 'ಜೋದಿದಾರರ' ಮನೆ ನೊಸಯಾಗುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವಡೆದು ಬಂದಿದ್ದರು. ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಒಡವೆ-ಸಪ್ತಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಸಿರಿಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು ವನ್ನು ಕಂಡ ಗೌರಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ,

“ನಾನು ಬಡಮುತ್ತೈದೆಯಾದರೂ ನನ್ನ ಪಾತು ನೋಡಿ—ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಪೂಜಮಾಡಿದ್ದೆಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ—ಅನುದೂಪನಾದ ಪತಿ ಅವಳಿಗೆ ಒಲಿದಿದ್ದಾನೆ—ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು?” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಮಗೆ ದೂರತ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪಾತಕನ ತಲೆ ತಿರುಗಲಿಲ್ಲ—ಬಡವರೆಂದರೆ ಅವರ ಮನ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು—ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದು ವನ್ನು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಹಬ್ಬದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಈ ದಿನ ಲಲಿತಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ—ಇವತ್ತು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ—ನಾಳೆ ಸಂಪಿಗೆಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಪೂಜೆಯಾಗಬೇಕು—ಎಂದು ದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೆಂಡತಿಯ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಔದಾರ್ಯಕಂಡು ಪಾತಕನ ಗಂಡ ವೆಂಕಟದಾಸಪ್ಪನವರು, ಆಗಾಗ್ಗೆ, “ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈಹಿಡಿತ ಮಾಡು ಪಾತು” ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇತ್ತರೆ, ಅವನ ತಾಯಿ ನೆಂಕಮ್ಮ

“ ಸಾಕು ಸುಮ್ಮನಿರೋ—ಇರುವಷ್ಟು ದಿನವೂ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೀಗೇ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಕೈ ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು—ಕಾಸಿಗೆಕಾಸು ಕೂಡಿಹಾಕಿದರಲ್ಲಾ—ಹೋಗುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೇ?—ನಾವು ಮಾಡಿದ ದಾನ, ಧರ್ಮ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು—ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿ ದರೇ ಮನೆಗೆ ಲಕ್ಷಣ—ನೀನು ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಡ ಸಾತು ” ಎಂದು ಮಗನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಸೊಸೆಗೆ ಶ್ರೀತ್ಸಾಹಸಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು

ವೆಂಕಮ್ಮನವರು ವಿಧಿವಶವಾದನೇಲೆ ಪಾತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಂತು ನಡುಗಿದರು ಆತ್ತ ಬದುಕಿರುವಷ್ಟು ದಿನವೂ ಮನೆಯ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು, ತಮ್ಮ ಮೂರುಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ—ಸೊಸೆಯಂದಿರಲ್ಲಿ ಕಲಹಬಾರದಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮಾಡಲಿ ನಿಂದಲೂ ‘ ಪಾತಕ್ಕನನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆರಿಸಿಕೊಂಡು ಮರಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ’ ಎಂದು ಅತ್ತೆಯಮೇಲೆ ಕಿಡಿಕಾರುತ್ತಿದ್ದ ಉಳಿದ ಸೊಸೆಯಂದಿರಿಗೆ ಈಗ ಸದ ವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು

“ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಂತ ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ-ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ-ದಾನ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಿತು—ಇಲ್ಲದ ಸೂಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಭಕ್ತಿನಟಿಸುತ್ತಾ ಮರಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕನ ಕಿವಿಗೆ ಬಳುವವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು

ತನ್ನ ಓರಗಿತ್ತಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು,

“ಮಾಡೋದು ಅನಾಚಾರ—ಮನೆ ಮುಂದೆ ಬೃಂದಾವನ”

“ಇವರು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಬಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು

ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಕ್ಕಳು ಸುಳಿಯದಂತ ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ ಪಾತಕ್ಕ, ‘ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಾದರೆ ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು’ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ತಾನು ಬಂಜೆಯೆಂದು ಜರಿಯುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಪಾತಕ್ಕ ಕಿವುಡಲಾಗಿದ್ದರು ಇದೊಂದು ದುಃಖ ಅವರನ್ನು ಕೀಟ ದಂತೆ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಸೊರಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು

ಕಂಡು ವೆಂಕಟವಾಸಸ್ವ, ಎಷ್ಟು ಬಾಯಿಬಿಡಿಸಲೆತ್ತಿಸಿದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗ
ಲಿಲ್ಲ ಗಂಡನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಮನೆ ಒಡೆಯುವುದೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ
ಪಾತಕ್ಕು ತಮ್ಮಲ್ಲೆ ದುಃಖವನ್ನಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಆವರ ದುಃಖ ಭಗವಂತನಿಗರಿವಾಗಿರಬೇಕು! ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಬಯಕೆ
ಗಣಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಮಿಕ್ಕ ಮೂವರು
ಸೊಸೆಯಂದಿರು ಮುಖ-ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡರು-ಆವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ
ವಾರಿಹೋಗಿತ್ತು

ಪಾತಕ್ಕು ತಮ್ಮ ಆಕ್ಕರಿಯ ಗಂಡುವುಗನೊಂದಿಗೆ ಹೆಸೆಯಿಂದ ಪತಿ
ಗೃಹ ಸೇರಿದರು-“ಅಮ್ಮ ತುಗಿದ್ದರೆ?” ಎಂದು ತಮ್ಮತ್ತೆಯನ್ನು ನೆನೆಸಿ
ಕೊಂಡು ಮಗನ ಆಟವಾಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರು

ಪಾತಕ್ಕನ ಮುಖಕಂಡು ವಿಧಿ ಸ್ಮರಿಸಲಿಲ್ಲವೇನೂ,-ಒಂದು ದಿನ ಗದ್ದೆಯ
ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದ ವೆಂಕಟವಾಸಸ್ವ ಸಂಜೆಯಾದರೂ ಮರ-ಲಿಲ್ಲ-ಪಾತಕ್ಕನ
ಎದೆ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು ಉಟವನ್ನೂ ಮಾಡುವೆ ಕುಳಿತಿ
ದ್ದರು-ಆವರ ಮನಸ್ಸನ್ನ ಎನೋ ಭಯ-ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಟ-ಎಷ್ಟು
ಧೈಯ, ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ

ಅತ್ತಿಗಯ ದುಃಖವನ್ನು ಕಂಡು ನಾರಾಯಣ, “ನಾನು ಹೋಗಿ
ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ-ನೀವು ಉಟಮಾಡಿ ಅತ್ತಿಗೆ” ಎಂದ

“ಅಷ್ಟಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಪುಣ್ಯಬರುತ್ತೆ-ಹೋಗಿ ಬಾ” ಎಂದು ತಮ್ಮ
ಕೊನೆಯ ವೈದುವನನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು

ಇಬ್ಬರು ಆಳುಗಳ ಜೊತೆ ನಾರಾಯಣ ಹೊರಟ ಪಾತಕ್ಕ ಮಗ
ನನ್ನೂ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಟೆಗಳನ್ನಣಿಸುತ್ತಾ ಜಗುಲಿಯಮೇಲೆ
ಕೂತರು

ಕತ್ತಲಾದಮೇಲೆ ನಾರಾಯಣ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಅವನೊಬ್ಬನೇ
ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕ ಭಯಕಂಪಿತರಾದರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ
‘ಸಿಕ್ಕಿದರೇ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ನಾರಾಯಣ ಉತ್ತರಕೊಡದೆ ತಲೆಯ
ಮೇಲೆ ಕೈಹೊತ್ತು ಕುಳಿತ

ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ವೆಂಕಟದಾಸಪ್ಪನವರ ವ್ಯುತ್ಪಾದಕವನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ರೈತರು ಹೊತ್ತುತಂದರು ಪತಿಯ ವಾರ್ಧಿವಶದಿಂದ ಕಂಡ ಪಾತಕ್ಕ ಸ್ತೂತಿತಪ್ಪಿ ಉರುಳಿದರು ಆ ರಭಸಕ್ಕೆ ಹಣೆಯೊಡೆದು ರಕ್ತ ಚಿಮ್ಮಿತು ತಾಯಿತಂದೆಯ ಸ್ಥಿತಿಕಂಡು ನರಸಿಂಹ ರೋಧಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ ಸಿಡಿಲಿನಂತೆರಗದ ಈ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಮನೆಯವರು ನಡುಗಿದರು ಪಾತಕ್ಕನನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿ-ನರಸಿಂಹನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕುಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಿತು

ಪ್ರಜ್ಞೆ ತೀವ್ರವೆಂದೇ ಪಾತಕ್ಕ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸಿದರು ನರಸಿಂಹ ಅವರಮುಂದೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಾಯಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಹಲೋಕವೆದೆಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ನರಸಿಂಹನಿಗಾಗಿ ಪಾತಕ್ಕ ಉಳಿದರು

ಪತಿಯ ಮರಣಾನಂತರ ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಅತ್ತೆಯಮನೆಯ ನಿಜಾನು ಬಂಧ ಕಡಿಮೆಹೋಯಿತು ಮೈದುನರು ಪಾತಕ್ಕನನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿ ಮಗುವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪಾತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿದರು

ಮೊದಲೊಡಲು ತಾವು ಮೇಲುಗೈಯಾಗಿ, ದರ್ಬಾರನಡೆಸಿದ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಕೂಲಿಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಅವಮಾನಕಂಪನಿಸಿತು ಕ್ರಮೇಣ ಅದೇ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾನವಮಾನಗಳ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶಕೊಡಲಿಲ್ಲ 'ಬದವರ ಭಂಗಾರ'ದಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತಾಯಿ ನಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ ಅರೈಕೆಯಲ್ಲೇ ಓದಿ ಮುಂದೆಬಂದ ಅವನು ವಿಷ್ಣುವಂತನಾದವನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆ ಲಾಯರೊಬ್ಬರು, "ಪಾತಕ್ಕ ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟದರಿಯಿತು" ಎಂದರು

“ಆದೇನಪ್ಪಾ”

“ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಮೈನರಾ ಕಳೆದಿಲ್ಲವೇ?”

“ಹೂಂ”

“ಈಗ ದಾವಾ ಹಾಕಿ ಆಸ್ತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.”

“ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡೆದ್ದೇಪ್ಪಾ-ಬಡವಿ ನಾನು” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಯ ತಮ್ಮ ಅಸಹಾಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಸಿದರು

“ನಾನು ನಿಂತು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ — ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ”

“ನೀವೇ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ದೇವರವ್ವಾ” ಪಾತಕ್ಯ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿ ನುಡಿದರು

ಆಯರು ಮುದ್ದಾಗಿ ನಿಂತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ವಾಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಮಸ್ತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ದೂರಕಿಸಿದರು

ಅಂದಿನಿಂದ ಪಾತಕ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ವಾಸನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕಾಲೇಜು ವ್ಯಾಸಂಗವೂ ನಿರ್ನಿಘ್ನವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು

ಡಿಗ್ರಿ ಸದೆದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ದೇಶೀಯ ವಾತೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕನಾದ ಜೀವನಧಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಉತ್ಕಟ ಕಲಾಭಿಮಾನಿ ವಿವ್ಯಾಧಿ ದೇಸಯ್ಯನ ತಾನೇ ಹಲವು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಹಲವು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತ್ರಮುಖಿ ಬಹುಮಾನಿತನಾಗಿದ್ದ ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಪ್ತ ಕಲಾಭಿಮಾನ ವಿಕಸಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ದೊರೆಯದಿದ್ದರಿಂದ ಶಾಲಾವೃತ್ತಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು ಈ ಅಭಿಮಾನವೇ ಮಂಜುಳನೊಂದಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಜೊಡೆದಿತ್ತು ಹೆಸರಿನಂತೆಯೇ ಮಂಜುಳ ಶಾರೀರ - ಸರಳ, ಸ್ವಿಗ್ನ, ಸುಂದರ ರೂಪು - ಮಂಜುಳಯ ಮೇಲಣ ವ್ಯಾಸೋಹದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನ ತನವನ್ನೇ ಮರೆತಿದ್ದ

“ಮಂಜೂ ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕೂಗಿಗೆ ಮಂಜುಳ ಹರಿಣಿಯಂತೆ ಹಿಡಿಬಂದಳು ಎರಡು ಆವೇಗ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಬಂಧಿಸಿತು ತನಗೆ ದೂರೆತಿದ್ದ ಅಪೂರ್ವ ನಿಧಿಯಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮೈಮರೆತ ಅವನ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಬಾರಿದ ಮಂಜುಳಾ ಸುಳ್ಳು ಕೋಪ ನಟಿಸುತ್ತಾ,

“ಈ ದಿನ ನನ್ನ ನೆನಪಾಯಿತೇನೋ” ಎಂದಳು

“ಮನೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಿನಗೇ ತಿಳಿದಿದೆ ಮಂಜೂ”

“ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಬಾರದಿತ್ತೇ ”

“ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಓಡಲಿಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸು ಮಂಜುಾ ”
ಎಂದು ಗೋಗರೆದ

“ಹೋಗಲಿ ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕು ”

“ಹೂಂ ”

“ಖಂಡಿತಾ ”

“ನಾನೆಂದಾದರೂ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿರುವೆನೇ ?”

“ಇಂದು ನೀವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಕೂಡದು ”

“ಅಮ್ಮ ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಡರೆ ”

“ಹೋಗಿ-ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ” ಎಂದು ಮುಖ ತಿರುವಿದಳು

“ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ”

“ಏನೂ ಬೇಡ ಬಲವಂತ ಮಾಘಸ್ನಾನ ಯಾಕೋ ”

“ಹುಚ್ಚೇ ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಇರಲು ನನಗೆ ಉಪಚಾರ ಬೇಕೇ ” ಎಂದು
ಲಲ್ಲೆಗರಿಯುತ್ತಾ ಅವಳ ಕೋಪ ಹಾರಿಸಿದ

ಮಂಜುಳೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮುಗುಳ್ಳಿಗೆ ಚಿಲ್ಲಾಟವಾಡಿತು
ತನ್ನಿನಿಯನನ್ನು ಮನಸಾರೆ ತಡೆಸಿದಳು ತೃಪ್ತಿಯ ಸಗೆಯೊಂದು
ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮಿಂಚಿ ಮಾಯವಾಯಿತು ಗಂಭೀರ
ವಾದ ಅವನ ಮುಖವನ್ನೇ ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು

“ಏನಾಯಿತು ?”

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಮಂಜುಾ ”

“ಊಹಾ ನೀವು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು—“ಏನೋ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಿರು
ವಿರಿ.”

“ಜಗಮೊಂಡಿ ಕಣೇ ನೀನು ”

“ನೀವು ಹೇಳಿದರೇ ನಾನು ಮಾತಾಡಿಸುವುದು ” ಎಂದು ಗಾಂಭೀ
ರ್ಯದ ಸೋಗು ಹಾಕಿದಳು.

“ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ?”

“ಯಾವುದು ?”

“ಇದು. ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಇರುವುದು ”

“ಅದರಲ್ಲೇನು ತಪ್ಪು ?”

“ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತು ಹತ್ತು ದಿನವೂ ಇಲ್ಲ ” ಆ ದುಃಖವನ್ನೂ ಮರೆತು ಸುಖ ಸಾವ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ”

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಈ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನನಗಲ್ಲವೇ ಸ್ಥಾನ ?”

“ನಿಜ ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದೆ ”

“ನೀವಿಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿ ನಡೆಯಬಾರದಿತ್ತು ”

“ನೀನೂ ನನ್ನನ್ನೇ ನಂದಿಸುವೆಯಾ ”

“ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಚೆಲ್ಲಿ ಹೋದ ಹಾಲಿಗೆ ಅತ್ತರೇನು ಬಂತು ?”

ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದಳು

“ನಾನು ಪಾಪಿ ಮಂಜು. ಯಾರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ನಾನು ಅರ್ಹನಲ್ಲ ”

“ ಾ ” ಎಂದು ಅವನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದಳು

ಅವಳ ನಿರ್ಮಲ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಂಜಡ ವನ್ನು ಮರೆತ

೪

ಮಗನ ಚರ್ಯೆ ಕಂಡ ನಾತಕ್ಕ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಕೊರಗಹತ್ತಿದರು
ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ 'ಮಗುವಿನ
ಮೇಲಾದರೂ ವ್ಯಾಸೋಹ ಬೀಡವೇ' ಎಂದು ಹಲಬಿಡರು ಒಂದೆ
ಮುಂದೆ-ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ,

"ಎಲ್ಲಾ ಬಂಧನಗಳನ್ನೂ ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳು
ತ್ತೇನೆ ನೀನೊಬ್ಬಳು ನಂಗೆ ಗಂಟಾದೆಯಲ್ಲೇ" ಎಂದು ನಂದಿಸು
ತ್ತಿದ್ದರು

ಸುಮಿತ್ರೇ ಜೋಲು ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ

"ಆಯ್ಯೋ ಕಂದಾ, ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಯಾರು ಬೇಯಬಹುದು"
ಎಂದು ಮಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನೂ ಮರೆತು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಸುಮಿತ್ರೇಗೆ ಅಜ್ಜಿಯ ನಡೆಸುಡಿ ವಿಚಿತ್ರನೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು

"ಅಜ್ಜಿ ಮಡಿ ಹೋಯ್ತು" ಎಂದು ಚವ್ವಾಳೆ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯು
ತ್ತಿದ್ದಳು

"ನೀ ಇದೀಯಲ್ಲಾ-ಮಾಯಾವಿ" ಎಂದು ಸುಳ್ಳುಕೋಪ ನಟಿಸಿ
ಮಡಿಯುಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು

ಪಾರ್ವತಮ್ಮನಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತು ಕೀಟದಂತೆ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು.
ಒಂದು ದಿನ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಮಗನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು

"ನನ್ನ ದೂ ವಯಸ್ಸಾಯ್ತು-ಕಾಲವಾಯ್ತು"

“ಇದೇನಮ್ಮಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀಯಾ ?”

“ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತಮಾಷೆಯಾಯಿತವ್ವಾ”

“ಇಲ್ಲಾ ಹೇಳು”

“ನನ್ನ ಮಾತಿನಂತೇ ನಡೆಯಬೇಕು”

“ಹೇಳಮ್ಮಾ ಅಂದ್ರೆ ಏನೋ ಪಿರುಕನೆ ತೆಗೀತೀಯಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗಿಂದಾದರು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದಿರಬೇಕೇ ?”

“ಇಲ್ಲವ್ವಾ ಇಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರಾಮಚಂದ್ರ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು

‘ ಏನೋ ಹೇಳ್ತೀಯಂತ ಇದ್ದರೆ ಒಯ್ಯಲಾರಂಭಿಸಿದೆ ?’

“ಆದೇ ನೋಡು - ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒದುಕಿದ್ದವ್ವು ದಿನ ಮುಂದೆ ಬದುಕುವೆನೇ ’

ರಾಯಯ ತೊಳಲಿಕೆ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ನಗು ಬಂತು

“ನಿನ್ನದು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಸಂಸಾರ ಹೀಗಾಯಿತು ಆ ತಬ್ಬಲಿಮಗು ಅವನ್ನ ಕಾಪಾಡೋಲವದು ಯಾರು? ನೀನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲೋದಿಲ್ಲ ನಾನೊಂದು ಮುದುಗೊರಡು - ನನ್ನದು ಯಾವ ನೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳು ?”

ಮಗ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ವಾತಕ್ಕನಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಯಿತು

“ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಿ ಸತ್ತು ಸಂಪಿಗೆ ಮರನಾಗಿದಾಳೆ ಇರೋವರೆಗೂ ನೀನು ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಸಿದೆ - ಸಾಯುವಾಗಲೂ ವಿನಾ ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳ ಸೊದರತ್ತೇ ಮಗಳೊಬ್ಬಳಿರುವಂತೆ ನೀನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆವ್ವಾ”

“ಈಗಾದ ಮದುವೆ ಸಾಲದೇಮ್ಮಾ ನನಗಾಗಲೇ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ”

“ಏನೋ ಕಳೆದುಹೋದ ಮಾತೇನು? ಈಗ ಆ ಮಗುವಿನ ಚಿಂತೆ ಒಂದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಅವರ ಹಿತಕ್ಕಾದರೂ ನೀನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು.”

ಮಗನ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಒಂದು ಅಣಕಟ್ಟುಗ ಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಪಾತಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಸೂಚಿಸಿದರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಸ್ಥಿತಿ ಇಕ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಂತಾಗಿತ್ತು ಇತ್ತ ತಾಯಿ - ಅತ್ತ ಮಂಜುಳ

ಇತ್ತ ತಾಯಿಯ ಮಮತೆಯ ಕರೆ - ಅತ್ತ ಪ್ರೇಮದ ಇನಿಧ್ವನಿ

ತಾಯಿ ತನಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆದುರಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಳು ಅವಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೇ? ಒಂದು ಬಾರಿ ತಾಯಿಯ ಮನದಂತೇ ನಡೆದು ಮಾನಳ ಬಲಿಯಾಯಿತು ಈಗ ಆ ವೇದಿಕೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಲಿಯೇ? ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಭವಿಷ್ಯ? ಅವಳನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದು?

ಮಂಜುಳಾ, ಅವಳೇನೆಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು?

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ

“ಈಗಲೇ ಏನಮ್ಮಾ ಅವಸರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸೋಣ”

“ನೀನೊಂದು ಮಾತು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಗಂಡು ಹುಡುಕುವ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದರು

“ಬಂದವಳು ಸುಮಾನ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು ಅನ್ನೋ ನಂಬಿಕೆ ಹೇಗಮ್ಮಾ?”

“ಮಾನಾ ಹೇಳಿದಳು, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ಕಣೋ”

“ನೀನಂತೂ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತೇ ಮಾತಾಡುತ್ತೀ”

“ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾರಪ್ಪಾ? ಮದುವೆ ಆಗೋನು ನೀನು.”

“ನೋಡೋಣ” ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತು ತೇಲಿಸಿದ

ಮಗನ ಮಾತಿನಿಂದ ಪಾತಕನ ಆಶಾವೃಕ್ಷ ಚಿಗುರಿತು. ಇಂದಿಲ್ಲ - ನಾಳೆಯಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಂತೇ ನಡೆಯುವನೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾದರು ಮಗ ಒಳ್ಳೆಯವನೇ-ಅವನಿಗೆ ಗಂಟಾಗಿರುವ ಮಾಯೆಯ ಬಲಿಯೊಂದು ಹರಿದರೆ ..ಮಾನಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ - ಅದೊಂದು ಸಾಧು

ಪ್ರಾಣ - ನೋಡೋಣ - ಮುಂದೆ ಬರುವವಳಾದರೂ ಇವನನ್ನು ಒಂದು ದಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು - ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡರು

ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಂಜುಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಲು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತು ತೆಗೆದ

“ಮಂಜೂ ನಿನ್ನ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ?”

“ಇಲ್ಲಾ ”

“ಒಂದು ವಿಷಯ - ನೀನು ಸ್ವಪ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಬೇಕು ”

“ಹೂಂ ”

“ಅಮ್ಮ ಈ ದಿನ ಬೇರೊಂದು ಮದುವೆಯ ವ್ರತ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಳು ”

“ ”

“ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ?”

“ನಿವೇನು ಹೇಳಿದಿರಿ?”

“ನಾನೇನನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವುದೆಂದುಕೊಂಡೆ ”

“ಈಗ ನಿಮಗೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ?”

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ”

“ಆದರೇನು?”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಗತಿ?”

“ನಾನು ಸಾಕಿದರೆ ಆಗಬಹುದೇ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಂಜುಳಾ, ‘ಮರೆತಿಟ್ಟೆ ನಾನೆಷ್ಟಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸೂಳೆ ತಾನೇ?’ ಎಂದಳು

“ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ ”

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ ”

“ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ ”

“ನಿಮಗೇನು ಗಂಡಸರು - ಹತ್ತಲ್ಲ ನೂರು ಸಲ ಬೇಕಾದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದು - ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು - ಶುಭಸ್ಥಿತಿ ಲೇಘ್ಯಂ ”

ಅವಳ ಮಾತಿನ ಅಣಕ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವಂತೆ,

“ಸುಮಿಾ ನೋಡು . ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣವಳು ಅವಳಿಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಭರಿಸಬೇಕಾಯಿತು ನನಗೇನು ಕಡಿಮೆ ? ನೀನಿರುವಾಗ ”

“ಎಲ್ಲಾ ಒಣಸಮಾಧಾನ ಮುಖ್ಯ ನಿಮಗೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.”

“ಒಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ ಮಂಜೂ ”

“ಸುಮಿಾನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಾದರೂ ಆಗಬಹುದು - ಮಲ ತಾಯಿಯೇ ಆಗಬೇಕೇನು ?”

“ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ ಆದರದು ಅಮ್ಮನ ಇಚ್ಛೆ ”

“ಇಬ್ಬರೂ ಸರಿಯಾಗಿರುವಿರಿ - ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮದುವೆ ಯಾಕಾಗಬೇಕು ?”

“ಅವಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಇದೇ ಕೊರಗು ಹತ್ತಿ ಹುಸಿಗೆ ಹಿಡಿಯಬಹುದು ”

“ಒಂದು ಜೀವ ಉಳಿಸಲು ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವದ ಬಲಿ ಕೊಡುವಿರಾ ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸ್ತಬ್ಧನಾದ - ಅವನ ಕಣ್ಣುವೆ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದ ಚಿತ್ರಗಳು ಹಾದುಹೋದವು - ಮಿಾನಳ ನೆನಪಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಂದ ಹನಿ ಉದುರಿತು ಅವನ ದುಃಖ ಕಂಡು ಮಂಜುಳಿಗೆ ತಾನು ಆಡಿದುದು ತಪ್ಪೆನಿಸಿತು ಮರುಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನೇನು ಬಂತು ? ಇರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದೆ . ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಅನುಭವಿಸಲಿ - ಎಂದುಕೊಂಡಳು - ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಯೂ ವಿವೇಕ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ - ಎಂದು ದುಃಖವೂ ಆಯಿತು

ತಮ್ಮದೇ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯಾಹರಣೆಗಳಿಗೊಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಆ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದರು

ಬೆಳಗಿದ್ದಾಗ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡೂ ಕೆಂಪಡರಿವವು ಕಾಫಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮಂಜುಳಾ, “ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದಳು

“ಇಲ್ಲ ”

“ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪವೇ ?”

“ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ ”

“ಹುಡುಗಿಯನ್ನ ನೋಡಿ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿ ಧರೆ ಮದುವೆ ಯಾಗಿ ”

“ಅ ಮಾತು ಈಗ ಬೇಡ ಮಂಜೂ ” ಎಂದು ಮಾತು ಮರೆಸಲಿತ್ತಿ ಸಿದ

“ಸಂಜೆ ಬರುತ್ತೇನೆ - ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋಣ ”

“ಆಗಲಿ ”

ಭಾರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಯ ಕಡೆ ನಡೆದ

ಮಂಜುಳೆಯ ತಂದೆ ರಾಮರಾಯ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ತಾನು ಬಡವನಾದರೂ ಮಂಜುಳಾ, ಶ್ರೀಕಂಠ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಓದಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದಿತು ತಂದೆಯ ಆಸೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಂಜುಳಾ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಓದು, ಸಂಗೀತ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಪ್ರಗತಿಯ ಚೆನ್ನೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಳು ಮಂಜುಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾಡು ಹೇಳಿದರೆ,

“ನಮ್ಮ ಮಂಜು ಶಾರೀರ ನೋಡೇ - ಕಂಚು - ಕಂಚು ಇದ್ದಹಾಗಿದೆ. ಹೆಸರೊಂದಲ್ಲ - ಅವಳಿರುವುದೊಂದಲ್ಲ ” ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತಿದ್ದ

“ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಂಜುವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರೆ, ವತ್ಸಲಮ್ಮ

“ನಾವಿರೋ ಸ್ಥಿತೀಲಿ ಏನು ಮಾಡೋದೋ ಕಾಣೆ ” ಎಂದು ನಿರಾಶೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಮನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು.”

ರಾಮರಾಯ ತನ್ನ ಮನದ ಹಂಬಲ ಈಡೇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಸ್ಲೇಗಿನ ಮಾರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಯಿತು

ಆಕಾಲ ವೈಧವ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ನಡುಗಿದರು. ಅವರ ಬಡತನವನ್ನೇ ಆಯುಧವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂಬ ಸೋಗಿನಿಂದ ಹಲವಾರು ಶ್ರೀಮಂತರು ವತ್ಸಲಮ್ಮನ ರೂಪು ಯೌವನವನ್ನು ಹೀರಲು

ನಾನು ತಾನೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರು ವಿಧಿಯು ಆಟದ ಮುಂದೆ
ವತ್ಸಲಮ್ಮನ ವಾತಿವ್ರತ್ಯ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಊರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ
ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾಮಾಗ್ನಿಗೆ ಒಲಿಯಾಗಬೇಕಾಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ ನಿಷ್ಕಾವಂತ-
ಸ್ವಾಮಿಯ ಕೃಪಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದ ವತ್ಸಲಮ್ಮನ ಸಂಸಾರ ಯಾವೊಂದು
ಕೊರಗೂ ಇಲ್ಲದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು ವತ್ಸಲಮ್ಮನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ
ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ಯಕ್ಷಚಿಂತೆ ಅವಳ ಮನವನ್ನೂ
ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು

‘ತ್ಸನೇಕ ವೌಢ್ಯಲಕ್ಷ್ಯ ಒಳಗಾಗಿ ನಾನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ
ಬಗೆದನೇ?’

“ನಾಳೆ ಮಂಜುಳನ್ನು ಯಾರು ಮಮಮೆವಾಗುವರು?”

ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಈ ಲೋಚನಗಳಲ್ಲಿ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ನಿರ್ವಿಣ್ಣುಳಾಗು
ತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳ ಕಳೆಗುಂದಿದ ಮುಖ ಕಂಡು ಸ್ವಾಮಿ,

“ವತ್ಸಲಾ, ಏನು ಕೊರಗು ಹೇಳಬಾರದೇ?”

“ಇಲ್ಲ”

“ನಾನೇನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿರುವೆನೇ?”

“ಇಲ್ಲ”

“ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರುವೆ ವತ್ಸಲಾ ನಿನ್ನ ದೇಹ
ನಾನು ಬಯಸದೇ ಇದೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ ಅದು ಉಪಕಾರವಾಗು
ತ್ತಿದ್ದಿತು - ನಾನೂ ಮನುಷ್ಯ”

“ಕಳೆದಹೋದ ಮಾತೇಕೆ? ನಾಳೆ ಮಂಜುಳೆಯ ಗತಿ ಏನು?”

“ಅವಳಿಷ್ಟವಿಷ್ಟರೆ ಓದಲಿ - ಸರಿಯಾದ ವರ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮದುವೆ
ಆಗಲಿ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀನಿ - ಯೋಚಿಸಬೇಡ”

“ನನ್ನ ಚರಿತ್ರೆ ತಿಳಿದೂ ಯಾರು ಅವನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ?”

ಸ್ವಾಮಿಯ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುವಂತಾಯಿತು - ಒಂದು ಮನೆ ಉಳಿಸುವ
ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಟ ನಾನೀಗ ಮನೆ ಉರುಳಿಸುತ್ತಿರುವೆನೇ ಎಂದು
ಸಂಕಯಗ್ರಸ್ತನಾದ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಆಲೋಚಿಸಿ,

“ಅವಳಿಗೆ ಓದಲಿ ವಕ್ಷಲಾ ಮುಂದೆ ಅವಳ ಅಪ್ಯಷ್ಟವಿವ್ವಂತಾಗು ತ್ತದೆ” ಎಂಬ ತೀರ್ಪನ್ನಿತ್ತ

ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ನಕ್ಷಲಮ್ಮನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಸಮಾಧಾನವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯೂ ರಲ್ಲವ ನಾಳೆ ಮಗನು ತನ್ನಂತಾಗುವ ಬದಲು, ನಾಲ್ಕುಕರೆ ಕಲಿತು ತನ್ನ ಜವನ ತಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆದರೆ ಎನ್ನೋ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಮಾಧಾನವಂತಾಗುವುದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು. ಮಂಜುಳಿಯು ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಇಂದು ಗೊಟ್ಟಿತ್ತು ಮಗನ ಸುದ್ದಿಯ ನಿರೀಕ್ಷಾಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾ ನಕ್ಷಲಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕೊಳ್ಳಲು ನ್ವಾನಿಗೆ ಕಷ್ಟವೇ ಆದರೂ, ಮಕ್ಕಳ ಅತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ವಕ್ಷಲಮ್ಮನ ಆಯೋಜನೆಗೆ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಟ್ಟು,

‘ಯೋಚಿಸದೆ ದ ಮುಕ್ಕಾಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಾ ಬರುತ್ತೀನಿ’ ಎಂದು

ಥೈರ್ಯವಿತ್ತ.

ವಕ್ಷಲಮ್ಮನಿಗೆ ಓದಿಸ ಬಂದ ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂವಾದ ವಸ್ತುರಂಭಿಸುವಳು ಮಂಜುಳಿಯ ಪ್ರಗತಿಯೇನೋ ಆದವಾಯಿತೆ ವಾಗಿದ್ದಿತು ಆದರೆ ತ್ರೀಕಂಠನಿಗೆ ಒಪುವೆರ, ಜನರ - ಯಾರಾಗಲೂ ಬೀದಿ ಸುತ್ತಿವುದೇ ಅನನ ಕಾಯಾಕ್ರಮವಾಯಿತು ವನೆಯಲ್ಲ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸಂವಾನುಗತ ವಾಗುವಾಗುತ್ತಿವೆ ಇಷ್ಟವೂ ತ್ರೀಕಂಠನವೇ ಕೈಚಳಕವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಕ್ಷಲಮ್ಮ,

“ಹೆಣ್ಣು ಮಗು - ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒದಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಧಾಂಡಿಗ ನಿನಗೆನು ಕೇಡೋ” ಹೀಗೆ ತಿಂದು ಮೊಲಿ ಅರೆಯುತ್ತೀಯಲ್ಲ” ಎಂದು ದಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ವಾನುಯ ಕೈಲೂ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿಸಿದಳು - ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ

ಒಂದು ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ ದೊತ್ತಾಗಿ ಬಂದ ಮಂಜುಳಾ,

“ಅಮ್ಮಾ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರತ್ತಮ್ಮಾ” ಎಂದಳು

“ಸರಿ ಆವರ ನೊದತೀ ತಿ ಸಜೀಡತೀ? ನಾನೆಷ್ಟು ಪೇಚಾಡಿದೆ”

ಮಂಜುಳಿಯ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಕೊನೆನೊಡವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವಳ ನಗೆಮೊಗನನ್ನು ಕಂಡ ವತ್ಸಲಮ್ಮ.

"ತಿಂಡಿಗಿಂಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿಯೋ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪಲಿನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಮೆಲಕುವಾಕುತ್ತಿರುತ್ತೀಯೋ?"

"ಈದಿನ ಒಂದು ತಮಾಷೆಯಾಯಿತಮ್ಮ" ಎಂದು ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಮಂಜುಳಿ ತಿಂಡಿಯ ತಟ್ಟೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿದಳು.

ಮಗನ ಮಾತು ಕೇಳುವ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ಅದಮವಾಗಿ ಒಂದು ಕುತಳ.

'ಒಂದು ಸ್ವರ್ಗ ಸ್ವಾಗತಗೊ' '

'ಏನು' ಭೀನು ವಾದವಯಾ?'

'ಮೌನವ್ಯಾ, ವಂತಾ ಲಂತ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಆವುಗೆ ಸಂಗೀತ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬಿರುತ್ತೇವೆ ಎಷ್ಟು ಜಂಭಿ ಅಂತ ಇನತ್ತೂ ಅವಳದೇ ಸಂಗೀತ ವಿತ್ತು 'ವ್ಯರ ಬಂದಿದ-ಬರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕೊನೆಭಳೆಗೆಯಲ್ಲಿ ದೇಳೆ ಕನುಸರ-ನುನು ಹಂದಿದ

ಮಗನ ಮಾತುಕೇಳಿ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ಮುಖ ಆರತು ತಾಯಿಯ ನಗೆನಿಂದ ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡ ಮಂಜುಳಿ

"ನಮ್ಮ ಮಂಡಿನ ಮೇಲ್ಕು ಒಹೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಶಾರೀರ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ-ನಾಳೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಾ-ಪಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು ಹೋಗಲೇಬೇಕು"

"ಎಲ್ಲಾ ಒಚುಗೆ ಹೇಗೆ ಪುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿ ಮಂಜುಳಿ-ಅವರಿಗೂ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆಯಿಲ್ಲ"

"ಮೇಷ್ಟ್ರು ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನೂ ಒಡವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ"

"ಹೇಗೋ-ನೂರುಕಾಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು ನನ್ನ ಕಂದ" ಎಂದು ಮಗನನ್ನು ಅಂತ ಕರಣದಿಂದ ಆಲೀರ್ವದಿಸಿದಳು

ಮಾಡನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಮಂಜುಳಿಯ ಸಂಗೀತಪಾರ ಸಂಗೀತ

ಎದ್ದಾ ನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ತಿಷ್ಯಳ ಆಸಕ್ತಿ ಕಂಡು ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪಾಠವೇಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಮಂಜುಳೆಯ ವಿವ್ಯಾಭಾಸ ಯಾವೊಂದು ವರುನೇರೂ ಇಲ್ಲವೆ ಸಾಗಿತ್ತು ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲೂ ನೆಲಾಗವೆ ಕಾಲೇಜು ನೆಟ್ಟೆಲು ತುಳಿದ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ವತ್ಸಲಮು

“ನಿನ್ನ ದೇನೋ ನನಗೆ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲ ಮಂಜೂ ತ್ರಿಕಂದ ಅತ್ತ ದಾರಿ ಹಿಡಿದನಲ್ಲಾ ಅಂತ ಒಂದೇ ವ್ಯಥೆ”

“ಹೌವಮ್ಮಾ ಆವರ ಒಂದುನೂತು ನೀನು ಯಾನಾಗಲೂ ಅವನನ್ನು ದಂಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಡಮ್ಮ-ನೊಂಡು ಬಿದ್ದು ಮೋಗುತ್ತಾನೆ”

“ಎನೋಮ್ಮ ಯಾರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎನೋನು ಬರದಿದೆಯೋ ಬಲ್ಲವ ರಾರು?” ಎಂದು ವತ್ಸಲಮು ಪನ್ನು ಏಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೀರ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಳು ಕೆಲ ವರು ಅವಳ ಬುದ್ಧಿ ಮತಿತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರೆ, ಕೆಲವರು ಅವಳ ರೂಪನ್ನು ಕೊಂದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ‘ಕಾಲಿ,ಜ್ಜ್ ಹೆಲಿಸ್’ ಎಂದು ಕರೆದು ತಮ್ಮ ರಸಕತ ಯನ್ನು ಹುಡುಗರು ತೋರಿಸಿದರು-ಅವಳ ಕುಡಿಗಣ್ಣು ನೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೂರೆಯುತ್ತಿದ್ದವರಷ್ಟೋ ಮಂಜುಳೆಯ ಮಂಜುಳೆಯ ಹಿಂಜನ ಚರಿತ್ರ ಯನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿದ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಅವಳನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಛೇದನೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಹಲವು ಜನದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮಂಜುಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದಿತು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೂ ಒಬ್ಬ ಇತರ ಹುಡುಗರಂತೆ ಸಣ್ಣತನದ ವರ್ತನೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ, ಮನನವಾಗಿಯೇ ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ.

ವರ್ಷಾಧ್ಯಂತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ‘ಯೂನಿಯರ್ ಡೇ’ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ನಾಟಕವೊಂದನ್ನು ಆಡುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಸಮಾರಂಭ ಕಳೆ ಕಟ್ಟುವುದೆಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಆಸೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ಎಳೆದು

ತರುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದಿತು-ಕೊನೆಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ, ಅವರ ಸನ್ಮುಖ ಪಡೆದುಬಂದಿದ್ದ

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ನೆನಕೆಗೂ ಮೀರಿದ ಯಶಸ್ಸು ಅವನ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದೊರೆತಿದ್ದಿತು ಮಂಜುಳಿಯ ಕೋಕಿಲಗಾನ ಅವನನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತ್ತು

ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಮಂಜುಳಿಗೆ ತನ್ನ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತಾ, 'ನಿಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಬಹಳ ಇಂಪೂರಿತ್ತು ಮಿಸ್ ಮಂಜುಳಾ ಆ ಆನಂದಕ್ಕೂ ವನಿ ಸಲು ನನಗೆ ಮಾತುಗಳೇ ಮಾಲಮು' ಎಂದ

ಅವನ ನಾಟಕೀಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಮಂಜುಳಿಗೆ ನಗು ಬಂತು ಕಷ್ಟ ಕಟ್ಟು ತಡೆದಕೊಂಡು ಹೇಳಿದಳು

"ಆದು ನಿಮ್ಮ ಅನಿಮಾನದ ಮಾತು-ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಟಕವೇ ದೃಶ್ಯವಾಯಿತು"

ಮಂಜುಳಿಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮುಖ ಅರಳಿತು

"ಜನ್ಮನಿಂದಲೂ ಬರದಿರುವಿದಾ?"

"ಠಾಂ - ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರಯುಕ್ತೇನೆ"

"ಎರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ ನೀವು ಬರೆದುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಬಹುದು"

"ಆಗತ್ಯವಾಗಿ"

"ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ"

"ನಾನೇ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ"

ಅವನ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ನಗುತ್ತಾ ಮಂಜುಳಿ ಮುಂದೆ ಹೋದಳು ಪರಿಚಯದಲ್ಲಿ ಬಳೆದ ಅವರ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರಣಯದಲ್ಲಿ ಎಕಸಿಸಿತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವೆಗೆ ಮಂಜುಳಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾದಳು

ಮಂಜುಳಿಯ ಬಾಳದೊಳೆ ಎತ್ತಿತ್ತಲೋ ಸಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

"ಮಂಜೂ ಹುಡುಗಾಟ ವಿಪರೀತವಾದೀತು-ಎಚ್ಚರಿಕೆ"

“ನೀನೇನು ಭಯಪಡಬೇಡಮ್ಮಾ, ಅವರನ್ನೇ ನಾನು ಮದುವೆ ಆಗುವುದು ”

“ಯಾವಾಗ ?”

“ನಮ್ಮ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಯಬೇಕು ”

“ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನಿರುವೆನೇ ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಲ್ಲಿ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ಮದುವೆಯ ಮಾತೆತ್ತಿದಾಗ ಅವನು ಕ್ಷಣಿಕ ಆವೇಗದಲ್ಲಿ,

‘ಅದಕ್ಕೇನಮ್ಮಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಲಿ ’ ಎಂದಿದ

ಆದರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೆಂದು ಪುಟ್ಟ ಕಾಳಗವೇ ನಡೆದಿತ್ತು

‘ಆಚಾರವಂತ ಅವಮ್ಮ ಮಂಜುಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೂಪ್ಪುವಳೇ ’ ಅವಳು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆನು ಮಾಡುವುದು ’ ಮಂಜುಳಿಯನ್ನೇನುಮಾಡುವುದು ? ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ ? ಮಂಜುಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ? ಇರಬಲ್ಲೆನೇ ?’ ಸೂರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಹುಂಪಿನು ಪುಂಬಿನಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಅದಕ್ಕುತ್ತರ ಹುಡುಕಲಾರವ ಅವನು ಜಾರಿಕೊಳ್ಳಲಿತ್ತಿಸಿದ

“ಇನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲವಿದೆಯಲ್ಲಾ ನೋಡೋಣ ” ಎಂದು ತನಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದ

ಅವನ ಚರ್ಯ ವತ್ಸಲಮ್ಮನಿಗೆ ಅನುಮಾನಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಮಂಜುಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಪನಂಬಿಕೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ

ಮಂಜುಳಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ದಿನವೂ ಬಂತು-ಕೆಲವ ವಂಸಾದಿಸಿದ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡುವ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತಕ್ಕ ಇದ್ದರು

“ಮಗೂ ಶಾಸನದಲ್ಲ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿ ಬಯಂತವ್ವಾ ”

“ಹೆಣ್ಣಿಗೇನಮ್ಮಾ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ ”

“ನಿನಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆನೆಇದೆ ಒಳ್ಳೆನೆಂಟಿಸ್ಸನ-ಜಿನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದೂ ರಿಯಿಂದ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ”

“ನನಗಿಗ ಬೇಡಮ್ಮಾ”

“ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೇ ನಿನಗೊಂದು ಮದುವೆ ಆದರೆ ನಾನೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಬಹುದು ”

“ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹೆತುಗಿಯನಲ್ಲಾ ”

“ಇನ್ನಾವ ರಂಭೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಟ್ಟಿರುವೆಯೋ ?”

“ಏನಾಳ ನೋಡುಕೆಯಂತೆ” ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದ

ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ವಾತಕ್ಕೆ ಲಗ್ನಿಪ್ಪರೂ, ನೆರವೊರೆಯುವರೊಂದ ಮಂಜುಳೆಯ ನುಸುತುವ ರಿಷಯ ಕೇಳಿದ ನಾತಕ್ಕೆ ಒದ್ದಾಯಿಡಿತನಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ಸೂಚಿಸಿದರು

“ಅವ-ನ್ನೇನಾದರೂ ಮದುವೆಯಾದರ ನಾನಿಂವೇ ಭಾವಿಗೆ ಹಾರು ತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಮಗನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿದರು

“ನಿನ್ನ ನಾಕೆ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೆಷ್ಟು ಬೇವತೇದೆ-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸುವುರು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ-ಮಗೂ-ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮಗನದ ಮುರ್ಛಾದ ಉಳಿಸಿವ್ವಾ” ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಮಗನ ರೃದಯ ಗೆದ್ದಿದ್ದರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ನಿರ್ಣಯ ತಿಳಿದು ಮಂಜುಳೆ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಳು ಅವಳ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ ವತ್ಸಲಮ್ಮ,

“ನಿನ್ನ ಕಾಲಮುಗಿ ನೀನೇ ಚಪ್ಪಡಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡ, ಅನುಭವಿಸು ”

ಎಂದು ಮಗನನ್ನು ಜರಿದಳು

ತನಗಂದ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಮಂಜುಳೆ ತಾಯಿಯ ರೇಲೆ ವಿಷ ಕಾರಿದಳು

“ನೀನೊತಹ ತಾಯಿ ” ನಿನ್ನ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನೂ ಮಣ್ಣು ಗೂಡಿಸಿದೆ ” ಎಂದು ತಾಯಿಯ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಳು

ಮಗಳ ನಡತೆ ವತ್ಸಲಮ್ಮನಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಯಿತು

“ಕೊನೆಗೂ ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತೇ ” ಎಂದು ಕೊರಗಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಒಬ್ಬರ ನೆರವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗಾಗದಂತಾಗುವಷ್ಟು ತಾಯಿ ಮಗಳ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದಿದ್ದಿತು

ಅವರ ಮನವನ್ನು ದಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದುಃಖದ ದಾವಾಗ್ನಿ ವತ್ಸಲವ್ಯುನನ್ನೇ ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ತಾಯಿಯ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂಜುಳಿಯ ಕ್ವಾತ್ರ ಕುಗ್ಗಿತು. ತನಗಾಗಿದ್ದ ನಷ್ಟವನ್ನವಳು ಆಗ ಅರಿತಳು

ಅವಳಿಗೊಂದೇ ಸಮಾಧಾನ, 'ನಾನಿಂದು ವಿದ್ಯಾವತಿ ನನ್ನ ಜೀವನ ಕ್ಷೇಮ ಯಾರ ಕೃಪಾಶ್ರಯವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ' ಈ ಧೈರ್ಯವೇ ಅವಳನ್ನು ಕಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಿತು

ಮಂಜುಳಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಯಾದಳು ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಬೀಳ್ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ವಾಮಿ, "ನಿಮ್ಮತಾಯಿಗೆ ವಾಗ್ವಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಠಾಕೀರುನೆ ಮಂಜೂ ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೋ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಸಮಯಕ್ಕಾದರೂ ಆದೀತು - ಶ್ರೀಕಂಠ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಹೀಗೆ 'ಅಣ್ಣಾವಂಟೇಗಾರ'ನಾಗಿ ಆಲೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು ಏನಾದರೂ ಸಮಯವಾದರೆ ಕಾಗದ ಬರೀ ಮಂಜು ನನ್ನಲ್ಲೇನೂ ಸಂಕೋಚಿಸದಬೇಡ "

"ತಬ್ಬಲಿಯಾದ ನಮಗೆ ನೀವೇ ದಿಕ್ಕು ಮಾವಯ್ಯಾ" ಎಂದು ಮಂಜುಳು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದಳು

"ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ ಮಾವಯ್ಯಾ" ಎಂದು ಶ್ರೀಕಂಠ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ ಸೂಚಿಸಿದ

"ನೀನು ಓದುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಓದಿಸುತ್ತೇನವ್ವಾ. ಯೋಚಿಸು ನೋಡು. ದುಡಿಯಲು ಹೋದರೆ ನಿನಗೆ ಮೂವತ್ತರ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ - ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಹಾಗೆ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ "

"ನನ್ನ ಜೊತೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಈಗ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಸೇರುವುದೆಂದರೆ - ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತೆ "

"ಎದ್ದೆ ಕಲಿಯಲು ನಾಚಿಕೆಯಾಕೆ ಶ್ರೀಕಂಠಾ?"

ಶ್ರೀಕಂಠ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದವರಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ,

“ಹೋಗಲಿ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಕಲಿ ”

“ಕಲಾಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುತ್ತೇನೆ ಮಾವಯ್ಯಾ ”

“ನಿನ್ನಿಷ್ಟ - ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯಿದೆವೋ ಅದನ್ನೇ ರೂಢಿಸಿಕೋ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲೇನು ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ ”

“ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ ಮಾವಯ್ಯಾ - ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ ಅವನ್ನು ನೋಡಿದುದಾಚ್ಚ ನನಗೂ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತಾಗಿದೆ ”

“ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಮುಂದೆ ಬರವೇಕು ಶ್ರೀಕಂಠಾ - ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಹಂಬಲವೂ ಆದೇ ಆಗಿತ್ತು ಅವಳ ಆಸೆ ನೀವುಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥಸೇವೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಒದ್ದಿವಾದ ಹೇಳಿ ಆಗಲಿದರು ಶ್ರೀಕಂಠ ‘ಕಲಾಶಾಲೆ’ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಆದರಲ್ಲಿ ಅವನ ಆಸಕ್ತಿ ಕಂಡು ಮಂಜುಕೇಗೂ ಸಂತೋಷನಾಯಿತು

“ಈಗಲಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತಲ್ಲ ” ಎಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟನು

ತಾಯಿಯ ಸಾವಿನಿಂದ ಕೆಲವು ದಿನ ವಾತಾವರಣ ಕಲುಷಿತವಾಗಿ ಧರೂ ಅದು ತಿಳಿಯಾಗಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ

ಮಾತೃವಾಕ್ಯ ಪರಿಪಾಲಕನಾಗಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮೀನಾಕ್ಷಮ್ಮನನ್ನು ಭರ್ತೃಪತ್ನಿಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೀನಾಕ್ಷಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಎಂದಿನಂತೆ ಮಂಜುಕೇಯ ಬಳಿಗೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಿತು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಮಂಜುಕೇ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದರೂ, ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಅವನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಒಡಿಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಬಾರಿಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಪ್ರೇಮದ ಅಮೃತ ವರ್ಷವನ್ನೇ ಸುರಿಸಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಮದುವೆಯಾದರೇನಾಯಿತು ? ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಾನ ನನಗೆ ತಾನೇ ಮೀಸಲು ?” ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ವಂಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದು ಮೀನಾಕ್ಷಮ್ಮನ ಪರಮನಸ್ಸು ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು

“ನಾನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೂ ಇವರಿಗೆ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯುವುದೇ ?”

“ಇಲ್ಲ ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ”

“ಹಾಗಾದರೇಕೆ ನನ್ನದಾಗಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರ ವಶ ಮಾಡಬೇಕು ?”

ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಂಜುಳೆ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲಿತ್ತಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಈ ವಿಚಾರವ್ಯಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದಿನ ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದಿತು ಮಂಜುಳೆ - ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಸಂಬಂಧವೂ ಯಾವೊಂದು ಘರ್ಷಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತ್ತು.

ಮಂಜುಳೆಗೆ ಮಾತುಕೊಟ್ಟಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೊರಡಲನುವಾದ
ಮಗ ಹೊರಹೊರಟಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಪಾತಕ್ಕ, ಕಾಫಿ ಕೊಡುತ್ತಾ,

“ಹೊರಗೆ ಹೊರಟಿರುವೆಯಾ ಮಗೂ ” ಎಂದರು

“ಹೂಂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಿದೆ ”

ಆ ಕೆಲಸವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪಾತಕ್ಕ ತಿಳಿದಿದ್ದರು

“ಬರುವುದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಗಬಹುದು ”

ತಾಯಿಯ ಮಾತಿಗೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಿರುತ್ತರನಾದ

ಈ ದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಬೇಡಾಪ್ಪ ಮನೆಗೆ ನೆಂಟಿರು ಬರುತ್ತಾರೆ.”

“ಅದು ಯಾರಮ್ಮಾನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರು ?”

ಪಾತಕ್ಕ ನಕ್ಕರು ಇದೇನೋ ರಹಸ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ
ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ತನ್ನ ವಾಲಿನ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಸುಮಿತ್ರ

“ಅಣ್ಣಾ ಇವತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಬರತಾಳೆ ” ಎಂದಳು

“ನನಗೇ ತಿಳಿಯದ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಯಾರೇ ?”

ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯ ತನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಗೆ
ಯಿಂದ

“ನೋಡು ಬೇಕಾದ್ರೆ ” ಎಂದಳು

“ಇದೇನಮ್ಮ ವಿಷಯ ?”

ಪಾತಕ್ಕ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ, “ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದಿನಲ್ಲಾ ಅವರು ಹುಡುಗೀನ

ಕರೆತಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರಂತೆ - ದಿನ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ - ಇವತ್ತು ಬರ್ತೀವೀಂತ ತಿಳಿಸಿದರು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ”

“ಮದುಕೆಗೆನಮ್ಮ ಅವಸರವಾಗಿದ್ದವು”

“ಅವಸರವೇನೂ ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ನಿಂತೂ ಒಂದು ಬಾರಿ ಯಾದರೆ ನನಗೂ ಯೋಚನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ದೂರವಿದೆಯಲ್ಲ - ಯೋಚಿಸಿದರಾಯ್ತು ಎಂದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ತಳ್ಳಿದ ಪ್ರಕ್ಷಮೇ ಬೃಹದಾಕಾರ ತಳೆದು ನಿಂತಿತು ಮೌನ ತಳೆದಿದ್ದ ಮಗನಿಗೆ,

“ಇವತ್ತೊಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಮಾತು ನಡೆಸುವುದು ನಾಳೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗು - ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾದರೂ ಬಾ - ನಾನೇನು ನಿನ್ನನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ”

ತಾಯಿಯ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ತಾಯಿಯದು ಕುಳಿತಾಗ ಹಾರಹೋದವು ‘ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಡ ಅಂತ ಕಳಿಸುವುದು’ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದ

ಮಗ ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಗೌರವಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕನ ಹೃದಯ ಹಿಗ್ಗಿತು

ತಂದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಸುನಿತ್ರೆಯೂ ನಿಂತಳು ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,

“ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಲ್ಲವೇ ಸುಮಾ”

“ಹೊಸ ಲಂಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರು ಅಂತ ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದರು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತನಗಾಗಿಯೇ ನಿಂತಳೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು

“ಬಾ ಸುಮಾ ಎಷ್ಟು ಬಡವಾಗಿಹೋದೆಯೇ?” ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಳ ಮುಂಗುರುಳನ್ನು ನೇವರಿಸಿದ ಪಾತಕ್ಕನು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಕೊರಗು ಆ ಮಗುವಿನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ್ದಿತು.

“ನನಗೆ ಬಳೆ, ಟೀಪು ತಂದುಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ”

ಮಗುವಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮೋಸಮಾಡಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬಂತು ತನ್ನನ್ನು ತಿದ್ದುವವನಂತೆ,

“ಮರತುಬಟ್ಟೆ ಸುನಿಾ ಈ ದಿನ ತಗೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ”

“ಅನ್ನಾ ದಿಸಾ ಹೀಗೆ ಮನೇಲಿರಣ್ಣಾ ನೀನಿವ್ವರ ಜೆನ್ನಾಗುತ್ತೆ”

“ಇಲ್ಲಿನಲ್ಲನಗ್ಲಾ”

“ಒತ್ತಿಯಾ” ಇನತ್ತು ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿವಕ್ಕೆ ಇದೀಯಾ”

“ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ - ವಾಕಿಂಗ್ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ-ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ-ಸಲಿಯಾ”

ತಂದೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮುಖ ಅರಳಿತು ತಂದೆಯ ಜೊತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೋಗದೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅವಳು ಮನದಲ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೊರಗೆ ಗಾಡಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಓಡಿ ಎಂದು,

“ಅನ್ನಾ ಅವರಲ್ಲಾ ಬಂದರು” ಎಂದು ಅಜ್ಜಿಗೂ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿ, ಬಂದವರನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೂ “ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ

ವಾತಕ್ಕೆ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ‘ಇಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ’ ಎಂದು ನಡುಮನೆಗೆ ಕರೆದರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಬಂದವರ ಪರಿಚಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ತುಸು ಮಾತು ತೆಗೆದರು

“ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕುಟುಂಬ ಮಿಸಾಕ್ಷವ್ವು ನನಗೆ ಹತ್ತಿರವ ಸಂಬಂಧಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು - ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು”

“ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಆಯುಷ್ಯ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?” ಎಂದು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದರು

ತನ್ನ ದುಃಖ ಸೂಚಿಸಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮೌನ ಧರಿಸಿದ.

“ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಡುಗಿ ಯಾರು? ನಿಮ್ಮ ಮಗಳೇ?” ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಕೇಳಿದರು.

“ಹೌದು ”

“ಹುಡುಗಿ ಮುದ್ದಾಗಿದೆ ಹೆಸರೇನೋ ?”

“ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಬಾ ತಾಯಿ ಇಲ್ಲಿ ” ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕರೆದರು
ಸುಮಿತ್ರಾ ಇಣಕಿನೋಡಿ ಓಡಿದಳು

೧ ಒಳಗೆ ಹೆಂಗಸರ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಿತ್ತು

“ಯಾವಾಗ ಬಂದಿರಿ ? ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ನೀವಿರೋದು ? ಹಾಗಂತ
ಮಾನಾ ಹೇಳಿದ್ದಳು ”

“ಹೌದೊಂದಿ ನಾವು ವಾರದ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರಬೇಕೊಂತ ಇದ್ದೆವು
ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣಂತ ಇವರು ಹೇಳಿದರು
ನಿನ್ನೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೊರಟು ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೇ ಬಂದೆವು ”

“ಊಟಕ್ಕೇನು ಮಾಡಿದಿರಿ ?”

“ಇವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಳಿದು
ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ”

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನಂದ್ರೀ ?”

“ಗುಂಡಮ್ಮ ಇವಳೇ ಹುಡುಗಿ - ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಸೋದರ
ಮಾವನ ಮಗಳಾಗಬೇಕು ”

“ಸ್ವಂತ ಸೋದರಮಾವನ ಮಗಳೇ ?”

“ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮಗುನಿ - ಆದರೂ ರಾಜಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನೆ
ಮಗಳಂತೇ ಇರುವಳು ”

“ಹೆಸರು ರಾಜಮ್ಮ ಅಂತಲೇ ?”

“ಹೂಂ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ”

“ಆಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನು ಬಂತು ? ಬಂದವರಿಗೆ ಒಂದು
ಲೋಟ ನೀರೂ ಸಹ ಕೊಡದೆ ಮಾತಿಗೆ ಕೂತುಬಿಟ್ಟಿ ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ
ಎದ್ದು,

“ಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರ್ತೀಯಾ ” ಎಂದರು.

ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮಗನ ಕೈಲಿ ಕೇಸರೀಭಾತ್, ಬೊಂಡಾ, ಕಾಫಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಇಟ್ಟರು

“ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆಂದ್ರೇ ” ಎಂದು ಗುಂಡಮ್ಮ ಪೀರಿಕೆ ಹಾಕಿದರು

“ಇರಲಿ - ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ” ವಾತಕ್ಕ ಉಪಚಾರ ಹೇಳಿ,

“ನೀನೂ ಇಲ್ಲೇ ತಿನ್ನುವಯಂತೆ ಬಾ ಸುಮಾ ” ಎಂದು ಮೊಮ್ಮಗ ಳಿಗೂ ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟರು

“ತಿನ್ನು ” ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿ ಗುಂಡಮ್ಮ ಬೋಂಡಕ್ಕೆ ಕೈಹಚ್ಚಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು “ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನಮ್ಮಾ ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು

“ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಬಾಯ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮಾತಾಮ ” ಎಂದು ವಾತಕ್ಕ ನಕ್ಕರು

“ಮಗು ತುಂಬಾ ಸೊಟಿಯಾಗಿದೆ ” ಗುಂಡಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ದರು

“ಹನೆಯಬರಹ ತಪ್ಪಿಸೋದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಹೇಳಿ ” ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಬ್ಬಲಿತನ ವ್ರಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸೊಸೆಯನ್ನು ನೆನೆದು ದುಃಖಿಸಿದರು ಕಣ್ಣಂಚಿನ ಹನಿ ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ

“ಅವಳೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೊಂಪ್ರ ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿಲ್ಲ ಇದ್ದ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಬಾಳಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆ - ಸೇರಿದ ಮನೆ - ಎರಡಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿ ತಂದಳು ”

“ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಏನೊಂದ್ರೆ ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿ ‘ಹಿಂದೇಳು ಕುಲ - ಮುಂದೇಳು ಕುಲ ’ ಪವಿತ್ರ ಮಾಡಿತೊಂತ ಗಾದೆಯೇ ಇದೆ ಯಾವ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿ ?”

ವಾತಕ್ಕ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, “ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ?”

“ಇದಾರಮ್ಮ - ಮೂರು ಹೆಣ್ಣು, ಒಂದು ಗಂಡು - ಜೊತೆಗೆ ಇವಳೇ ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ” ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು

“ಈ ಹುಡುಗೀ ಒಬ್ಬಳೇ ಮದುವೆಗಿರುವುದು ?”

“ಹೌದೊಂದ್ರೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು - ಆದರೆ ಇವರು ನಟ್ಟಿ ವಾಡು

ಕೊಲ್ಲೋ ಶತ್ರುವಿಗೂ ಬೇಡ ನೋಡಿ ” ಎಂದು ಗುಂಡಮ್ಮ ರಾಜಮ್ಮನ ವೃತ್ತಾಂತ ಅರುಹಿದರು

“ರಾಜು ತಂದೆ - ಹೇಳಿದನಲ್ಲಾ - ಇವರ ಸೋದರಮಾವಾಂತ - ಅವರಿಗೆ ವಾಸವದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸುಭೋಕಿಯಾತ್ಮು ಆಗೇನೋ ಕಾಲ್ಪತ್ತಿ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜು ತಾಯಿಯೂ ಜಾಣೆ - ಸುಖವಾಗಿಯೇ ಸಂಸಾರ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು - ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸೂ ಓದಾಡುಸಂತಾಯಿತು - ದಾಯಾದಿ ಮತ್ತರ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ತಪ್ಪುಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರವರಿಗೆ ಕೇ 'ಜೀಕೇ' ಇವರ ಮಿನ್ನತಿ ಕಂಡು ವಾಯಾದಿಗಳು ಕರುಬಿದರು - ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇವನನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹರ ತೊಟ್ಟರು - ಮೊದಲೇ ಭೂಮಿಕಾಗೆಯ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಂಕಿ ಈಗ ಊರಿಯ ಅರಂಭಿಸಿತು - ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದರು - ಅವನಂತೂ ಮದಾ ಪುಣ್ಯಕೂ - ನೈವವ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೇಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ರಾಜು ತಂದೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾದರೊಂದ ಊರಿನ ಹಿರಿಯರ ಬೆಂಬಲ ಇವರಿ ಗಿತ್ತು - ಮೂರು ಎಕರೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟವ ನೆವದಿಂದ ಕೋಟಿಗೆ ಹತ್ತಿದ ತನಗೆ ಅಪಜಯವಾಗುವುವೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ರಾಜು ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ ”

“ಹಾಂ ”

“ಹೌದು ಪಾತಕ್ಕ ಲಗ ರಂಗಮ್ಮ ಅರುತಿಂಗ - ಏನೂ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಯಜಮಾನರೇ ಹೋಗಿ ಕರ್ಮಾಂತರಗನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿ, ಇದ್ದ ಒಂದು ಮನೆ ಮಾರಿ ಈ ಊರೇ ಬೇಡಾಂತ ಕೈತೊಳೆದು ರಂಗಮ್ಮ ನೊಡನೆ ಬಂದರು ”

“ಪಾಪ ಪಾಪ ”

“ಅವರಲ್ಲಿಗೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲಾಂತ್ರಿ. ಇವರ ಸ್ವಯಂಚರಿತ ಸ್ವತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡರು ರ್ಷಮ್ಯಾರಿನ್ನ ಹಣ ಒಂದೇ ರಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಬಂದುದು ಆ ಹಣವನ್ನೇ ರಾಜುವನ ಮದುವೆಗೆಂದು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿರುವಳು.

ನೀವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ತಂದುಕೊಂಡರೆ ಜೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ "

'ಏನು ಒದಿರುವೆ ತಾಯೀ."

"ಓವೇನೂ ಇಲ್ಲವು ಕನ್ನಡ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಒಮುತ್ತಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾದಿಗೂ ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲ "

"ಸಂಗೀತ ಬರತ್ತೆ "

'ಆ ನಾಜೂಕೆಲ್ಲ ಏನೂ ಕೇಳಬೇಡಿ ಕೆಲಸ - ಬದುಕು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ - ಸಂಸಾರನಂದಿಗತ್ತಿಯರು ನಮ್ಮಗಾಕೆ ಹೇಗೆ ಆ ಧಳಕೆಲ್ಲಾ?"

'ಈಗಿನ ಮಕ್ಕಳು ಇವನ್ನೇ ಕೇಳಿರ ಗುಂಡಮ್ಮ ಆ ಮಾತೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಿಯೊಯಿತು "

ಗುಂಡಮ್ಮ ಸ್ವ ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡುದನ್ನು ನೋಡಿ,

"ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿದೆ ಸಂಗೀತ - ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೇನು ಅರೆದು ಕುದಿಯಬೇಕೆ' ಮಾನಾ ಮಯಾದೆ ಮುದ್ದು " ಎಂದು ತೀರ್ಪನ್ನಿತ್ತರು

ಹೆಂಗಸರ ಮಾತು ನಷ್ಟಯೊತ್ತಿಗೂ ಮುಗಿಯದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ನಂಬುಂಡರು,

"ನಾಲ್ಕು ಹೆಂಗಸರು ಸೇರಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿ - ಇವರಿಗೆ ಗಂಟೆಗಳ ಲೆಕ್ಕವಿಡ ಬಾರದು - ದಿನದ ಲೆಕ್ಕ ಸರಿ " ಎಂದು ಎದ್ದುಬಂದರು

"ಸ್ವಲ್ಪ ಬರ್ತಿಯೋ "

ಗುಂಡನ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಗುಂಡಮ್ಮ "ಏನೂಂದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಮುಗಿಯಿತೇ "

"ನಮ್ಮನೇನಿವೆ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೆ " ಎನ್ನು ಯೊತ್ತಾದರೂ ಹೀಗೇ ಕೂತಿಯೋದೊ ಆಧವಾ ಹುಡುಗಿನ ತೋರಿಸ್ತಿಯೋ "

"ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ "

"ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಬರಬೇಡ ರಾಜೂನೂ ಬರಲಿ."

"ಸಾಕು ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ " ಎಂದು ಗುಂಡಮ್ಮ ನಡುಮನೆಗೆ ಬಂದರು.

ಪಾತಕ್ಕ ಹೆಚಾರವಲ್ಲೆಂದು ಚಾನೆ ಹಾಕಿಸಿ,

"ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗೋಣ ಬನ್ನಿ" ಎಂದರು

ಗುಂಡಮ್ಮ, ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸುಮಿತ್ರಾ ಚಾನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತರು
ಪಾತಕ್ಕ ನಡುವನೆಯ ಹೊಸ್ತಿಲಹತ್ತಿರ ಕೂತರು

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯಾರೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ವಘನರರ ಪ್ರಥಮ
ಸಂದರ್ಶನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸರು

"ಹಾಡೇನಾದರೂ ಬರುತ್ತವೆಯೇನಮ್ಮ" ಎಂದರು ರಾಜು ತಲೆ
ಯಲ್ಲಾಡಿಸಿದರು

"ಬೇಡಿ ಬಡಿ ಈಗ ಯಾಕೆ ಅಬೆಲ್ಲಾ" ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ ರಾಜುನ
ಪರ ವಹಿಸಿದರು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ವಿನೀತನಾಗಿ, 'ದಯಸಿಟ್ಟು ಮೊದ್ಲ ಮರವನ್ನೂಡಿ
ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯನ್ನ ಸ್ವೀಕರಬೇಕು'

"ಆಗಲಿ ಮುಣ್ಣಾನುಬಂಧ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿರುತ್ತದೆಂದಿ, ಎಂದರು
ಪಾತಕ್ಕ

"ಹಾಗಲ್ಲಾ-ಮಾಸಾ ಅಲೆಯೂ ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು" ನಂಜುಂಡಯ್ಯ
ಹೇಳಿದರು

ಪಾತಕ್ಕ ಮಗನ ಮುಖ ನೋಡಿದರು ಅಲ್ಲ ಯಾವ ಘನನೆಯೂ
ಇರಲಿಲ್ಲ - ಒಂದವರ ಮುಖಭಂಗ ಮಾಡಲು ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಮನಸ್ಸು
ಬರಲಿಲ್ಲ - ಮೇಲಾಗಿ ಮೂನಕ ಕೋರಿಕೆಯೂ ಇದೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ? -
ಅವಳ ಮಾತು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕು - ಹುಡುಗಿಯೂ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದಾಳೆ -
ಮಗು ಒಪ್ಪದೇ ಏನು? - ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದೇನು ಮಹಾ
ಕಷ್ಟವೇ? ಎಂದುಕೊಂಡ

"ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಲಪ್ಪಾ"

ತಾಯಿಯ ಮಾತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು ಬಡಿದು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು
ಕಕ್ಕಾ ಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮುಖ ನೋಡಿದ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು
ತಿಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ-ಮಾತೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ

ಪಾತಕನ ಮಾತಿನಿಂದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು ತಾವು ಬಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿತೆಂಬ ಹರ್ಷದಿಂದ

“ರಾಜು ಎದ್ದು ನಿಮ್ಮತ್ತೆ, ಯಜಮಾನರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ್ಯಾ” ಎಂದರು

ರಾಜು ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅರ್ಚಿವಾದ ಪಡೆದಳು ಪಾತಕ ಸುಸುಕ್ತಿಯ ಕೈಲಿ ಗುಂಡಮ್ಮ, ರಾಜು ರಬ್ಬರಿಗೂ ಹೂವು, ಎಲಡಿಕೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಕೊಡಿಸಿದರು

ದೊರಡುವಾಗ ಗುಂಡಮ್ಮನೂ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಪಾತಕನ ಹೃದಯ ಗೆದ್ದರು ಪಾತಕ ಮನದಲ್ಲೇ ‘ನಡವೆವಂತೆ’ ಎಂದುಕೊಂಡರು

ಆತ್ಮಿಗನು ದೊರಟಿಕೊಡಲೆ ನರನಂದಯ್ಯ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ‘ಇದೇನಮ್ಮ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ?’

“ನಾನೇನು ಮಾಡಿದನೋ?”

“ಅಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿ ಯಲ್ಲ?”

“ಒದರಲ್ಲೇನು ತಪ್ಪು?”

“ಮದುವೆ ಆಗೋರು ಯಾರು?”

“ಕರೆದು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುತ್ತೇನಿ ಅಂದ್ರೆ ನಿನಗೇನು ಗುನುಗು?”

“ನಿನ್ನ ಮಾತು ಟಿನ್ನುಗಿದೆ ಆಮ್ಮ ಮದುವೆ ಆಗೋನು ನಾನು-ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಬೀಡವೇ?”

“ಈಗೇನು ಬೇಡಾ-ತ ಹೇಲ್ತಯಾ?”

“ಹೂಂ”

“ಅಗಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು”

“ನೀನು ಯಜಮಾನ್ಯ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ ಹೇಳು?”

“ನಿಜವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೇ?”

“ಇಲ್ಲ”

“ಹಾಗಾದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇಕೆ ಉಳಿದೆ” - ನಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆಕೊಟ್ಟು
 ಏಕೆ ಬಿಮ್ಮಿಗೆ ಬಿಗಿದಿದ್ದೆ - ಈ ಮಾತೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತು ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನಾದ

“ನೋಡು ಮಗೂ ನಾನೇನೂ ನಿನಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ
 ಮಾನಾ ಹಂಬಲವೂ ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು - ಆದಕ್ಕೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನೂ
 ಒಪ್ಪಿದೆ. - ಹುಡುಗಿಯೂ ಕಂಪನಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ - ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ
 ದಾಳ - ನಡತೆವಂತ ಜನ - ನೀನೂ ನಾಲ್ಕು ಜನವಂತ ಬಾ - ಬದುಕಿ
 ಮನೆಯ ಹೆಸರುಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನೂ ಮಾತುಕೊಟ್ಟು ನೀನು ಒಪ್ಪಿ
 ಮದುವೆಯಾಗು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ’

ತಾಯಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಂದೆ ತನ್ನವೇನೂ ಆಟ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು
 ಕೊಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನೆಯ ಕೈಬಿಡಿದು ಮೆರೆಯ

ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇದೇ ಮಾತುಕಥೆ ನಡೆದಿದ್ದು ತು
 ಗುಂಡಮ್ಮ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರ ಕುಟುಂಬ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರಿಗೆ ಎವರ
 ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ,

‘ಇಷ್ಟು ದಿನ ನಮ್ಮ ರಾಜು ಬೆಳೆದು ನಿಂತದಕ್ಕೂ ಸಾಧಕ
 ವಾಯಿತು, ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರೇ ಹುಡುಗನೂ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾನೆ ಜನ
 ವಂತೂ ಚಿನ್ನದಂಥವರು ಪಾತಕ್ಕನೇ ಸಾಕು ರಾಜು ಪುಣ್ಯಮಾಡಿದ್ದು
 ಇಂಥಾ ಮನೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿದರು

“ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಮಗು ಒಂದಿದೆ ಎಂದಿರಲ್ಲಾ ”

“ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಳಿ” ಮೊದಲನೇ ವರನಿಗೆ ಕೊಡ
 ಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗುತ್ತೆ? ನಾಳೆ ರಾಜುವಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ
 ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಇದೂ ಒಂದು ”

“ಅದು ನಿಜ. ಗುಣ - ನಡತೆ ಮುಖ್ಯ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಂತ್ಯ
 ನಿರ್ಧಾರ ಸೂಚಿಸಿ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು

ಮೂರನೆಯ ದಿನವೇ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಪಾತಕ್ಕನನ್ನು ಕಂಡು,

“ನಾವು ಈದಿನ ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ ಅಜ್ಜಿ. ಊರಿಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ
 ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ತಿಳಿಸಿ ಕಾಗದ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಮುಗಿದು

ಹೋಗಲಿ ಈ ಪೈಕಾಬದಲ್ಲೇ ಮಮವೆಯನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಬೇಕೆಂದಿ
ಬೈವೆ" ಎಂದರು

"ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಾಕೆ" ಅದಕ್ಕೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವೆಯಲ್ಲೇ ಆ
ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿಸಬಿಡೋಣ "

"ಸಿಮಿಷ್ಚ "

"ಸೈವಾಪಿ ಅಂತ್ರಿ ಬವನ ಹತ್ತಿರ ಆಗಲಿಲ್ಲೇ"

"ನೂಕೆಲ್ಲಾ ಅಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರ - ಜಾತಕ ಏ ನೂ ದ ದೂ
ನೋಡಿಸಬೇಕೆ"

' ಅಯ್ಯೋ ಅವಲ್ಲಾ ಯಾಕೇಂದ್ರೇ - ಮ ನೋ ಸಿಶ್ಚ ಯ ವೇ
ಸಿಶ್ಚಯ "

ಸಂಜುಂಡಯ್ಯನಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಯಿತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಾತಕ್ಕನಿಗೆ
ವಂದಿಸಿ, "ಸಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಿಡಿ ಅಜ್ಜಿ "

"ಕು ತುಕ್ಕೂಂ ಇನ್ನೇನೂ ಅವನು ಬರುವ ಹೊತ್ತು "

"ಒಳ್ಳ ಪೆಟಕದ ಹೋಗಿ, ರೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಬರುತ್ತೇನೆ "

ಸಂಜುಂಡಯ್ಯ ಸುನುತ್ರೆಯ ಕೈಗೆ ತಿಂಡಿ, ಹೂವಿನ ಪೊಟ್ಟಣ
ಕೊಟ್ಟು ಹೊರವರು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಪಾಸನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ
 ಧರು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ತೆರೆದ ಅಂಗಡಿ, ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಸರ ಸಡೆನುಡಿ
 ಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ರುವರ್ತನಗೊಂಡಿತು
 ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಮಾನನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಬೆಲೆಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಾಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು
 ಪ್ರತೀತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ನಯನಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಬೇಡವ ಸಾಮಾನು
 ಗಳನ್ನೂ ಗಿರಾಕಿಗೆ ಅಂಟಿಸುವ ಕೆಲೆ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿದ್ದಿತು
 ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಉನ್ನತಿ ಕಂಡು ಆಸೂಚಿಸುವವರೂ ಇವರು -
 ಸಾಮಾನಿನ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಿ, ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು
 ಸಾರಿ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ವ್ಯಾಪಾರ ಇಳಿಮುಖ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು
 ಆದರೆ ಇದಾವುದೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಿಗೆ ಶುಕ್ರವೆರೆ ಹೊದೆಯು
 ತಿದ್ದಿತೆಂದೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಆಗುವುದು
 ಗುಂಡಮ್ಮನ ಸ್ಮಿರೇಲೂ ನಗನಾಣ್ಣು ಸೆರೆವಾಡಿತು. ಪಾಸನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ
 ಮನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಆವರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಂಡು ಶ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ
 ಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಯವಾದರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲಾ
 ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಹೆಸರು ಚರಿಸ್ವಾಯಿಯಾಗಿ
 ನಿಂತಿತು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಈ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ರೈತನುಡಬೇಕಾ
 ಯಿತು ಹದಿನಾರನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದಿತಾಯಿಯ ವಿಯೋಗ
 ವನ್ನನುಭವಿಸಿದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಿಗೆ ಹಿರಿಯಕ್ಕ ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮ

ಪೋಷಕವಾಗಿ ಸಂತರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಪ್ರೀತಿ - ತಮ್ಮನ ವೇಷಣೆಗೇ ಎನ್ನುವಂತೆ ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮ ಬಾಲವಿವನೆಯಾಗಿ ತಂದೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿಡಿದರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕಥೆ ಹೇಳುವಾಗ ರಾವನುಭುಷಿದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಮದುವೆಯಾದ ಅರು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಗಂಡ ಸತ್ತುಹೋದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು, 'ನಾವಿಗಳು ಜಾತಕ ಒಪ್ಪಲಾಯಿಸಿ ವೇದವ ಮಾಡಿದರು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋದವಾಟಿ ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮನ ತಂದೆ ಮಗನ ಜೀವನಾನಂದವೆಂದು ಎಡತೂರಯ್ಯನವರ ಗದ್ದೆ, ಒಂದು ಮನೆ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡರು ಚಂದ್ರಕಿ ಹುರುಳು ಎತ್ತಿ ನೂಡಲು ಮಗನ ಹಣವೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು ಸಂಪಾದಿಸುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅನುಭವಿಸುವ ವೇದಿಗ ಚಂದ್ರಕಿ ಹುರುಳು ನನರ ವಾಲಿ ರಲ್ಲಿದ್ದ ದೂರ ಆಗುವ ವೆದವರೇ ಮಡದಿ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿ ದೂ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಷ್ಟ ತಿ ದೊಂದಿನ ಅರುತಿಂಗಳೊಳಗೇ ಚಂದ್ರಕಿ ಹುರುಳುನೂ ಕೈಕೊಡುವನ್ನೆದಿದರು ಅನುರಿಗ ಕೊಡಗೊಂದರೆ ಪುಟ್ಟ ತಾಯಿಯದು ಒಂದು ಮಗಿ ನಾರಾಯಣ ಓಪ್ಪನವರ ಆಗಿ ದರ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಿರು

ತಂದೆ ಸತ್ತವೇರೆ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಪುಟ್ಟತಾಯಿ ಯನ್ನು ಸಂತು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಅದೇ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮುಗಿಸಿ ಕಾಲೇಜು ಹತ್ತಿದ್ದರು ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮ ತಮ್ಮನನ್ನೇ ಮಗನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಷ್ಟೆ ವಿಭಾಗವಾದ ನಂತರ ತಮ್ಮನ ಮಗನೆ ಬಂದ ಒಡನೆ, ಹಣ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ ಕಂಡು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ,

"ಇದೇನೆ ಪುಟ್ಟಾ, ನೀನಿಷ್ಟು ಅಕಲಾಸ್ತಿ ಪಡುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಗುತ್ತೆ" ಎಂದರೆ,

"ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತು ಹೇಳು" ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೇಡವೇ" ಸಂಸಾರ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಯೂ ಬೇಕು "

ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ತಮ್ಮನಿಗಾಗಿಯೇ - ಅವನ ಹಿತವೇ ನನ್ನ ಹಿತ. ಅವನ ಸಂತೋಷವೇ ನನ್ನದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಹಗಲಿರುಳೂ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ತ್ಯಾಗಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ

“ಈ ಜೀವಕ್ಕೆಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ - ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಎಂತಹ ವಿರಕ್ತಿ ” ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮನಿಗೆ ಈ ಯೋಚನೆಗಳೊಂದೂ ಒರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ವೇನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ತನ್ನ ನಿತ್ಯಜೀವನವನ್ನು, ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿದರು

ಎಂಟ್ರನ್ನಾ ಸರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಘಂಕಿ ಹೊಡೆದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಪುನಃ ಕಟ್ಟುವ ಗೋಜಿಗೆ ಯೋಗಲಿಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಗೌನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ - ನಾಲ್ಕಾರು ಆಳುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ದರ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದ ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮನಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯುವೆನೆಂದಾಗ

“ಇದಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸುರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ತು ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನ ಸೂಚಿಸಿದರು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಹೆಟಿಜಿಡಲಿಲ್ಲ ಕೊನೆಗೂ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದು ತಮ್ಮ ವಸದ ಬಯಕೆ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡರು ತಮ್ಮನ ಕೈಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಓಡಾಡಹತ್ತಲು ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮ ತಾನೇ ಮಾಡು ತೆಗೆದರು

“ನಂಜುಂಡಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೇಗಿವೆಯಪ್ಪಾ ?”

“ಈಗೇನು ಪುಟ್ಟಾ ” ನಾಲ್ಕು ದಿನ ತೊಂದರಿಯಾಯಿತು ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಗಿರಾಕಿಗಳೇ ” ಎಂದು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಒಂಭ ಹೊಡೆದರು

ತಮ್ಮನ ಅಭ್ಯುದಯ ಕಂಡು ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮ ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿದರು ತಾನೇ ಖುದ್ದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತಂದು,

“ತಗೋ ಇದನ್ನೂ ಬಂಡವಾಳವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊ ” ಅಕ್ಕನ ಔದಾರ್ಯ ಕಂಡು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

“ಇದೇನು ಪುಟ್ಟಾ ” ಕಾಸಿಗೇಕಾಸು ಕೊಡುಹಾಕಿ ಇಷ್ಟು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿರುವೆ ?”

“ಇರಲಿ ತಗೋ ಇರುವುದು ನಿನಗಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗಾಗಬೇಕು”

ಆತ್ಮನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿದುದು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತು ತಮ್ಮನ ಜೀವನ ನೇರವಾದ ಹಾದಿಯಡಿದದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಪುಟ್ಟ ತಾಯಮ್ಮ ಗುಂಡಮ್ಮನೊಡನೆ ತಮ್ಮನ ವಿವಾಹ ವಿಧಿಯನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸಿದರು

ಗುಂಡಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ತಾಯಿ ದತ್ತವುಗಳು ಆತ್ತಿಗಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತಿ ತಮ್ಮ ಸರಳ ನಡೆನುಡಿಯಿಂದ ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮನ ಹೃದಯ ಗೆದ್ದಿದ್ದರು

ತಾನು ಇತ್ತು ವರ್ಷ ಜೀವ ತೇದದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು”ಎಂದೂ ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟರು ತಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡುವೆ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಬೇಕಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೂರಗು ಗುಂಡಮ್ಮ ಮೂರುಬಾರಿ ಗರ್ಭಧರಿಸಿ ಗರ್ಭನಿಗಿಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದರು ತೀರದ ಆಸೆಯೊಂದನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪುಟ್ಟತಾಯಮ್ಮ ಸಾತ್ಯಗವಾಯುವಿಗೆ ಒಲೆಯಾದರು

ಆತ್ಮನ ಸ್ವಾನುಕೂಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಒಂದು ರಂಗಮ್ಮ ಸೇರಿದರು - ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ರಂಗಮ್ಮನ ಅನುಹಾಸನದಿಂದ ತನ್ನ ತೀವ್ರ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಯಲ್ಲೇ ಲಿಪ್ಪಿಯವಿತ್ತರು ಅವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನೆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯವಾಗಿ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ರಾಜಮ್ಮನ ಮನುಷ್ಯ ಜನಾಜಾರಿ ಹೊತ್ತಿದ್ದರು ರಂಗಮ್ಮನೂ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಲ್ಲಿ ದೀವಾಂಶ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು ತನಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜೀತವಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಡಿದು ಋಣ ತೀರಿಸಲೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಿದ್ದರು

ರಾಜಮ್ಮನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಲು ಗುಂಡಮ್ಮನಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಿದ್ದಿತು ಮಕ್ಕಳೇ ಇಲ್ಲದ ಗುಂಡಮ್ಮ ರಾಜಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದಳು - ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಾದವು ಜನ ನಿಬಿಡವಾಗಿದ್ದ ಮನೆ ತುಂಬಿದಂತಾಯಿತು - ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿತು

ರಾಜುವಿಗಿಂತ ನಾಲ್ಕುವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವಳು ಉಮಾ ನಂತರ ಗೀತಾ -
 ಚಿಕ್ಕವುಗಳು ರಾಧ ಕೊನೆಯಮಗ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ರಂಗಮ್ಮ
 “ಮೂರು ಹೆಣ್ಣಿನವೇಲೊಂದು ಗಂಡು - ಪುಣ್ಯವಂತೆ”ಎಂದರು
 ಯಾವ ಕೊರಗೂ ಇಲ್ಲವೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ
 ಸ್ನೇಹಸೌಹಾರ್ದ ಕಂಡು ಹಿರಿಯರೂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದರು

ರಾಜು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದೊಡನೇ ಉಮಾ,
 “ಹೇಗಿರುವನೇ ನಿನ್ನ ಗಂಡ” ಎಂದು ಪೀಡಿಸಿದಳು

“ಈಗಲೆ ಎಷ್ಟು ಜಂಭವೇ ನಿನಗೆ” ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದನೇಲೆ
 ನಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತೇಬಿಡುತ್ತೀ” ಗೀತಾ ಹೇಳಿದಳು

“ನಾನೇನೋ ರಾಜ, ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗು
 ತ್ತೀನಿ” ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ತನ್ನ ಕನಸನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ

“ಸಾಕು ಸುಮ್ಮನಿರೋ ಇನ್ನೂ ಕತ್ತಿಗೆ ತಾಳಿ ಬೀಳೋಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ
 ನಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಪುರುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟ” ಎಂದು ಗಂಡಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು
 ಗದರಿಸಿಕೊಂಡರು

ಅದೆಯಾದ ಗಂಡೆಂದು ತಿಳಿದು ರಂಗಮ್ಮ ಹಿಗ್ಗಿದರು ರಾಜಮ್ಮ
 ಮಾತ್ರ ಈ ಎಲ್ಲರ ಉತ್ತಾಪದಲ್ಲೂ ಭಾಗಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಅನಕ ಕುಗ್ಗಿದ
 ಮುಖಕಂಡು ಉಮಾ,

“ಯಾಕೆ ರಾಜೂ, ಒಗಿಡೀಯಾ ?”

“ಇಲ್ವಲ್ಲಾ”

“ಸಾಕು ಬಿಡೇ ನನಗೇ ಕೊಡ್ತೀಯಲ್ಲಾ ಗಪ್ಪು ಏನು ಏನಯ
 ಹೇಳು?” ಎಂದು ಪೀಡಿಸಿದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದನೇಲೆ
 ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಳು

“ಮದುವೆ ಯಾಕಾದರೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತೋ ಉಮಾ ”

“ಗಂಡು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?”

“ಉಪೂಂ”

“ಮುದುಕನೇ ?”

“ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನಗೇಕೋ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ.”

“ಎರಡನೆಯ ಮದುವೇಂತ ಬೇಸರವೇ ?”

“ . . . ”

“ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಲೇ ರಾಜಾ ?”

“ಬೇಡ ಸುಮ್ಮನಿರು ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿರುವಾಗ ಈ ಮಾತು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಬೇಸರವಾಗಬಹುದು - ಪುನಃ ಎಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹುಡುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತೆ - ಅಣ್ಣನಿಗೂ ಕೆಲಸ ”

“ಹಾಗಂತ ಒಲ್ಲದ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಯಾ ?”

“ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಿ”

“ನಿನ್ನ ವೇದಾಂತ ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ರಾಜಾ ಎಂದು ಉಮಾ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ಮದುವೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಯೂ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಅತಂಕಗಳೂ ಇಲ್ಲವೆ ನಡೆಯುತ್ತಲಿತ್ತು

ಮಗನ ಮದುವೆ ವಿಷಯ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಂತ ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಡಲಿಲ್ಲ
ಮಗನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡುಬಂದ ಸೀತಾರಾಮನಿಗೆ

"ಸೀತಾರಾಮನು ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಗೊತ್ತಾಗುವೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ
ಖಂಡಿತಾ ಬಂದು ಆಗುವುದೆನು ಕೊಡವೇಕಮ್ಮ ನನಗೂ ಬೇರೆಯಾವ
ನೆಂಟರಿದ್ದಾರೆ?" ಎಂದರು.

"ಇವೇನಮ್ಮ" ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲವು ಯಾವನು"
ಎನುಕಥೆ"

"ಕೂತುಕೊಂಡು ನಿಂತೇ ಎಲ್ಲಾ ನಿಜವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು
ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಸೀತಾರಾಮನನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ತಿಂಡಿಕೊಟ್ಟು ಎರಡನಾಗಿ
ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿ

"ನರಸಿಂಹ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ?"

"ಇಲ್ಲವಮ್ಮ ನೀವು ಹೇಳುವುದೇನು ನನಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಿತು"

"ನೀವೆಲ್ಲಾ ಖಂಡಿತಾ ಬರಬೇಕು"

"ಊಟ ಅಂವ್ರೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ಮೂರುದಿನ ಮುಂಚಿತ
ವಾಗಿ ಸಂಸಾರಸಮೇತ ಹಾಜರಾಗುತ್ತೇನೆ ಸುಮ್ಮನಿರಿ" ಎಂದರು

"ನಾ ಬಂದಿದ್ದೆ ಅಂತ ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿ" ಎಂದು ಚೀಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ವೇಟೆಯಕಡೆ ಹೊರಟ

ಸೀತಾರಾಮನು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಿತ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ
ಒಂದಾಗಿದ್ದವರು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲೂ ಜೋಡಿಯಾದರು. ಇಬ್ಬರ ಸ್ನೇಹ

ಯಾವ ಕುಂವೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ ನಾಗಿತ್ತು ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ವೃತ್ತಿ ಕೈಗೊಂಡು, ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಾಪನೆಯೇನೂ ಇವನಿಲ್ಲದ ಅವನ ಮನೆ ಕಾರ್ಯ ಜರುಗದು - ಅವನಿಲ್ಲವೆ ಇವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬವಾಗದು ಈ ರೀತಿ ಅವರ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಯಿತು

ಸೀತಾರಾಮನು ತನ್ನ ಪಾಠ ಮುಗಿಸಿದನೇನೆಂದರೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕಾಸಿಕುಡಿಯನ್ನು ಅದ್ವೈತ ಮತ್ತು ಎಂದಿನಂತೆ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಜತ್ತು ಟಿಬಲ್ಲಿನ ಮೂಲ ಕುಳಿತು ಸೀತಾರಾಮನು ಸಿಗರೇಟ್ ಹಚ್ಚಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದನು

“ನಾನು ನಾನು ಇವತ್ತು ಸ್ವೀಟ್ ಕೊಡಿಸಬೇಕೋಮ್ಮ” ಎಂದ 'ಯಾಕ್ವಾ' ಸನು ಪುಷಯ' ಬಹಳ ಮುನಿಯಾಗಿದ್ದೀಯಾ ಇನ್ನೊಂದು ನಾನುಕಾರಣವ ಉಟವೆನು'

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಯವೇನೂ ಇಲ್ಲವನ್ನು' ಎಂದು ಮಾಣಿಗೆ ಸೀ ಅಡ್ಡಲೆ ನುಡಿದ

'ಯಾವ ಅಕೌಂಟ ಇದೆ?'

"ನಿನ್ನದು - ಅಭಯವಡವೆಡ"

'ನಾನು ಸೀ ಕೂತಿಸೋ ಪ್ರಯೋಗವೇನೋ ಸೀತಾರಾಮ'

ಕಲಿತ ಗರಡಿಯಲ್ಲೇ ವರಸೇ ತೋರಿಸ್ತೀಯಲ್ಲಾ - ನನಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದೆ "

'ಎನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರೋದು?'

"ನಾತಕ್ಕು ನಿನ್ನ ಗುಟ್ಟು ರಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ವಾರ"

"ಸರಿ"

"ನಿಜವೇ?'

"ಹೂಂ"

'ನಿನ್ನ ಸರಿಕಾರ್ಯ - ರಸಿಕ ನಾವೂ ಇದೀವಿ ಯಾಕೆ?'

"ಯೋಗೋ ನಿನ್ನಗೂ ಹಾಸ್ಯವಾಗಿದೆ"

“ಹಾಸ್ಯ ಅಲ್ಲಾ ಮ್ಮಾ - ಮೆಚ್ಚಿದೆ ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತಾಡದೆ
ಮುಂದಿದ್ದು ದನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ

“ಮಂಜುಳಾಗೆ ಗೊತ್ತೆನೋ ?”

“ಇನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ”

“ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ”

“ನಾನಂತೂ ಹೇಳಲಾರೆ ಸೀತಾರಾಮು ನೀನೇ ತಿಳಿಸಬಿಡು ”

“ನೀನು ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿರುವೆಯಾ ?”

“ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ಸೀತಾರಾಮು ಎಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮನ
ದರ್ಬಾರು ”

“ಹಾಗಾದರೆ ನಿನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ ”

“ಕಣೀ ಕೇಳುಯೋಗು ನನ್ನ ಮಾತೇ ಕೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಗಿನಿಂದ
ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೀನಿ ”

“ಹಾಗಂತ ನಿಮ್ಮಮ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ”

“ಅದೊಂದೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಸೀತಾರಾಮು ಮಾತೆತ್ತಿವರೆ
ಸಾಯ್ತಿನಿ - ಸಾಯ್ತಿನಿ ಅಂತ ಹೆದರಿಸ್ತಾಳೆ ”

“ಅಯ್ಯೋ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಾ ! ಸಾಯೋರು ಡಂಗೂರ ಹೊಡೆದು ಸಾಯ್ತಾರೆ
ಯೇನೋ ?”

“ಒಂದು ಪಕ್ಷೆ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದರೆ ಮಗುವಿನ ಗತಿ ಏನು ಹೇಳು ”

“ಇಬ್ಬರೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ - ಮದುವೆ ಅಂದ್ರೆ ಆಟ ಆಗಿವೆ ”
ಎಂದು ಸೀತಾರಾಮು ಸುಮ್ಮನಾದ

ಗೆಳೆಯನ ಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ಸೀತಾರಾಮು ಮರುಗಿದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ
ತಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ,

“ನಾನು ಸುತರಾಂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸೀತಾರಾಮು ಅದರೆ ನೋಡು
ಮಾನಾ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅಮ್ಮನ ಕೈಲಿ ನೆಚನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು.
ಅದಕ್ಕೇ ಅಮ್ಮನೂ ಒಂದೇ ಪಟ್ಟು ಒಡಿದಿರುವುದು - ಸುಮಿಯ ಭವಿಷ್ಯ
ವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕು ನೋಡು.”

“ಇದ್ದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತಮೇಲೆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ತೋರುವುದೆ - ಸುಮ್ಮನಿರಪ್ಪಾ ಸದ್ಯ - ನನ್ನನ್ನು ಕೆರಳಿಸಬೇಡ ”

ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಬ್ಬರೂ ಶಾಲೆಯತ್ತ ತೆರಳಿದರು. ಗೆಳೆಯನ ಮುಂದೆ ಪುನಃ ಮಾತೆತ್ತಲೂ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ನಾನು ತಪ್ಪುಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನೇ? ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡ

ಗೆಳೆಯನ ಸದ್ದೆ ಮುಖ ಕಂಡು ಸೀತಾರಾಮು, 'ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬೇಡಾ ನರಸಿಂಹ ಸುಮಿತ್ರ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು' ಎಂದು ತನ್ನ ತೀಪು-ಕೂಟ

ಸಂಜೆ ಸೀತಾರಾಮು ಮಂಜುಳೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವಳು ಅದೇ ತಾನೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದು ಮುಖ ತೋಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಹೊರಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಂಠ ಸೀತಾರಾಮುವನ್ನು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ,

“ಆಕ್ಕಾ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಬಂದಿದಾರೆ” ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಿದ.

“ಒಂದೆ - ಐದು ನಿಮಿಷ ” ಎಂದು ಮಂಜುಳಾ ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ ಎಚ್ಚುಕೊಂಡು ಬಂದು,

“ಬಡವರ ನೆನಪಾಯಿತೇ?” ಎಂದಳು

“ಸೀತಾರಾಮು ನಕ್ಕು, “ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ ನರಸಿಂಹ ಬಂದಿಲ್ಲನೇ?”

ಇಲ್ಲ ಅವರು ಬಂದು ವಾರದಮೇಲಾಯಿತು - ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲಾಂಕ ಕಾಣುತ್ತೆ ”

“ಇದಾನಲ್ಲಾ”

“ಹಾಗಾದರೆ ಯಾಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ?”

ಮಂಜುಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸೀತಾರಾಮು ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತರಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮಂಜುಳೆ ಕಾಫಿ ತರಲು ಒಳಗೆ ಹೋದಳು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಾ,

“ನೀನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ಶ್ರೀಕಂಠಾ ”

“ಚಿತ್ರಕಲೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೀನಿ ಸಾರ್.”

“ಕಲಾಶಾಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನೀನು ”

“ಹೌದು ಸಾರ್ ”

“ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ ತ್ರೀಕಂದಾ ?”

“ಈ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿದ ನೇಲೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜಿ ಜಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಅರಿಯದೆ - ನೂಡ ಬೇಕು ”

“ನಿನ್ನ ವೆಯುಂಟೆಂಗ್ನ ತೋರಿಸುವೆಯಾ ?”

“ಹೊಗಳುವಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಸಾರ್ ”

“ಇರಲಿ ತೋರಿಸು ”

“ಮತ್ತೆ ಮೈ ಪಿಂಡಿತಾ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಸಾರ್ ”

ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಾಫಿ ಒತ್ತು ಕಾಫಿ ಮುಗಿಸಿ ಸೇರಾರಾಮು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ

“ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಗಲಾಟೆ ಅಡಕ್ಕೆ ನರಸಿಂಹ ಈ ಕಡೆ ಸುಳಿದಿಲ್ಲ ”

“ಯಾರ ಮದುವೆ ?”

“ಇನ್ಯಾರದ್ದು ? ನರಸಿಂಹನದೇ ?”

“ಹಾಂ ಕೊನೆಗೂ ಒಪ್ಪಿ ಬಿಟ್ಟರು ”

“ಅವನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವು ಇದು ಅವನ ತಾಯಿಯ ಇಷ್ಟ ನೋಲಾಗಿ ನೊಡಲ ದೇಡತಿಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ”

ಮಂಜುಳಾ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವಳು ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ,

“ಎಲ್ಲವೂ ನಿರ್ದಯವಾದ ನೇಲೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವವಾಗಿಲ್ಲ ”

ಇವರದೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರುವಾಗ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು ” ಎಂದು ಮಂಜುಳಾ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

“ಇವತ್ತು ನಾಳೆಯಲ್ಲೇ ನರಸಿಂಹ ಒರುತ್ತಾನೆ ನೀವು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗದ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ”

“ ”

“ನನಗಾಗಿ ಮಾಡುಕೊಡಿ.”

“ಆಗಲಿ.”

ಸೀತಾರಾಮು ಪುರುಸೊತ್ತಾದಾಗ ಪುನಃ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ
ಯೊರಟ

ಸೀತಾರಾಮು ತನಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ
ಸಂತೋಷಗೊಂಡ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ
ಮಂಜುಳೆ ತನಗೆ ಏನೆಯ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದಿನಂತೆ
ನತ್ಕರಿಸಿ ಆದರಿಸಿದಳು

‘ಮಂಜು ನಾಲ್ಕು ದಿನಕ್ಕೆ ದಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು’ ಎಂದು
ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ

‘ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ’

‘ಸೀತಾರಾಮು ನಿನ್ನಯ ತಿಳಿಸಿರಬೇಕು’

‘ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ’

‘ಅಮ್ಮನ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವಲ್ಲ ಗಾಳಿವಾಲಾಗುತ್ತದೆ
ಮಂಜು - ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ’

ಅವನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ಮಂಜುಳೆ ಮರಗಿ ಸುಮ್ಮನಾದಳು
ಹೊರತುವಾಗ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕೈಗೊಂಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯವಿತ್ತಳು

‘ಇದೇನು’

‘ಸುಸುಕೈಗೆ ಕೊಡಿ’

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಜಿಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ ತಿಳಿ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಮೈಸೂರು
~ಲಿನ ಕಣ - ಅಂದವಾಗಿತ್ತು ಮಂಜುಳೆಯ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಅವನು
ಮಾರುಯೋದ

‘ಪುನಃ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾರವಾಗಬಹುದು ಬರಲೇ
ಮಂಜು’

‘ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ’

ಮದುವೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬುವರು ನಂಬಿಸ್ಕರು, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕಲವವನ್ನು ಸುನಾಯಕನಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನೊಟ್ಟಂತಿದ್ದಿತು ಎಲ್ಲರೂ ಕಲವ ಮಾಡುವರೇ ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ರಂಗಮ್ಮನಿಗಂತೂ ಅವರಿವುತ ಆನಂದ - ಮಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ನೋಡಿದರೂ ಸಾಲದು - ಎಷ್ಟು ವಿವೇಕ ಹೇಳಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ

ಉಮೆಗಂತೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಭ್ರಮ ವರಪೂಜೆ ದಿವಸ ಈ ಸೀರೆ - ಧಾರೆ ದಿನ ಸೀರಿ ಕಲಾಬತ್ತಿನ ಸೀರೆ - ಸಂಜೆ ಅರತಕ್ಕತೆಗೆ ಮರೂನ್ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಅಲಂಕಾರದ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲೇ ಅವಳ ಕಾಲ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿತು

ಅವಳ ಹಂಬಲ ಈಡೇರುವ ದಿನಗಳೂ ಬೇಗ ಬೇಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು

ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ದಿನ ಸಂಜೆ ಗಂಡಿನ ಪರಿವಾರ ಪಾತಕ್ಕ-ನರಸಿಂಹಯ್ಯ-ಸುಮಿತ್ರಾ - ಸೀತಾರಾಮು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದಿಳಿದರು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ರಿಂದ ಮದುವೆ ಸುಸೂತ್ರನಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು

ಸಂಜೆ 'ಅರತಕ್ಕತೆ'ಯ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದ್ದರು ಗುಂಡಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರವನ್ನು

ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಮರೆತಿರಲಿಲ್ಲ ವಧೂವರರು ಇನ್ನೇನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು - ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಸಂಗ ನಡೆದೊಡೆಯಿತು

ತಂದೆಯ ಚೊತೆ ತಾನೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದಳು ಯಾರಿಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ವೇದವೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ - ಆಶ್ಚರ್ಯನಾಡುವನ್ನೇ ಹೊಂದಿತ್ತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವನನ್ನೂ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಕೂತ - ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು ಮುಳುಗಿಸುವೆಲೆ ಕೂತಂತೆ ಗಂಟುನೋವೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ತಾನೂ ಕುಳಿತಳು ಆರತಿ ಮುಗಿದುವೇ ತದ ಒಂದು ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಆತ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು ಯಾರ ಸಮಾಧಾನವೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ರಂಗಮ್ಮನೂ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಬೇಸತ್ತಳು

' ಒಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ರಾಜು ನಿನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಲ್ಲ "

' ನನ್ನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ? "

' ವೇಡವೇ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀವೆಯೇ ? "

' ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದುದಕ್ಕೂ ಯಾರ ತೀರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೆ ? "

" ಈಗೇನಾಯಿತು ನಿನಗೆ ? ಅದೆನ್ನಾದರೂ ಹೇಳು " ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲರೂ

ಊಟಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದಾರ ನನ್ನದು ಬೇರೆ ರಾಮಾಯಣ '

' ಇವಾಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಪ್ರಾಪ್ತಿ - ಅವಳ ಚೊತೆ ಮಾಡಲಿ "

ರಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಕಾರಣ ತೀಯಿತು

" ಆ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ದ್ವೇಷವೇ " ಎ೦ - ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು "

" ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ "

" ಹಾಕಾಗು " ಎಂದು ರಂಗಮ್ಮ ಹೊರಟುಹೋದಳು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಗದರಿಸಿ - ಜೈಯ್ಯ - ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಕರೆತಂದಳು

ಊಟದ ರಾತ್ರಿ ಮುಗಿಸಿ, ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಮಾತಾಡವೇ ರಾಜಮ್ಮ ತನ್ನ ರೂಮು ಸೇರಿದಳು

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕೆವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ತನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ,

‘ಬೇಡಾ - ಬೇಡಾಂತ ಬಡ್ಕೊಂಡೆ ನೀನು ಕೇಳವೆಯಾ ? ನೋಡು ಈಗಲೇ ಸುಮಿಯನ್ನು ಕಂಡರ ಹೀಗೆ - ಮುಂದೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ಹಾಕ್ತಾಳೆಯೇ ?’

“ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಲ ಮುದುಕೋಶಾರ ”

“ಇವಳು ಬಂದಳಂತ ಸುಮಿಯನ್ನು ಅಟ್ಟಿ ಕಯಿಸುವೆಕಾಗಿ ತ್ತೇನು ?”

“ಹೋಗಲಿ ಸುಮ್ಮನರು ’ ಎಂದು ಸೀತಾರಾಮನು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಸರಿಮರಿಸಿದ ರಾಜಮ್ಮ ಹೊತ್ತಿಸಿದ ಕಿಚ್ಚು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮನವಲ್ಲಿ ಮೊಗೆ ಯಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿತು - ಆ ಸ್ನೇಹವಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಮಂಜುಳಯ ನೆನಪಾಯಿತು ‘ಮಂಜೂ ನೂಜೂ’ ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡ

ರಾಜಮ್ಮನ ನಡವಳಿಕೆ ಕಾತಕ್ಕನಲ್ಲಿ ಸಂರಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೂ,

“ನೊದಲು ಮನೆಗೆ ಬರಲ - ಇವಳನ್ನು ಬಗ್ಗಿ ಸುವುದಷ್ಟ ರಲ್ಲಿದೆ ”

ಎಂದು ಸಮಾಧಾನತಂದುಕೊಂಡವು

ಮದುವೆಯ ತಿಂಡಿ ಸಮೇತ ಬಂದ ಸೀತಾರಾಮನನ್ನು ಮಂಜುಳಿ ಉಳುಮೆ ಆಮೂಗ್ರವಾಗಿ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಳು. ಜಾಚೂ ತೃಪ್ತವಂತೆ ಸೀತಾರಾಮನು ವರ್ತಿಸಿ.

"ಜನವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರಿ ಹುಡುಗಿಯವೇ ಅನುಮಾನ ಸುಸುತ್ರಯಕ್ಕೆ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗಿರಬೇಕೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ."

"ಹೌದು ಈಗಲೇ ಹೀಗೆ - ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿಸುವಳೇ" ಎಂದು ಮಂಜುಳಿ ಕವನಪಟ್ಟಳು. ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಆ ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಅವಳ ಹೃದಯ ಮಿದಿಯಿತು.

ರಾಜಮ್ಮ ಮದುವೆಯಾದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರಿದಳು. ವಾತಕ್ಕೆ ಸೂಸೆಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ದಾರಿಗೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು.

"ನೋಡು ತಾಯಿ. ಆ ಮಗುವಿಗಾಯಿ ನರಸಿಂಹ ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನೀನು ಮಗುವನ್ನು ಅನಾದರಿಸಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಪಿ ಮಾಡಬೇಡ."

ಆತ್ತಿಗೆ ರಾಜಮ್ಮ ಯಾವ ಜವಾಬನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ತಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮಾತುಗಳು ರೋಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

'ಸುಮಿತ್ರೆಯಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದುದು.'

'ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಬಯಸಲಿಲ್ಲ.'

'ತಪ್ಪಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ, ತನ್ನ ಗಂಡನ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರಳಾಗಲು'

ಇದೊಂದು ಪೀಡೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ' ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕೋಪ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು

ಮನೆಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಬಂದ ಮೇಲೂ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನ ದಿನಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಹೊರಗುತ್ತಿದ್ದವನು ಈಗ ಅಥ-ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದ - ಹೆಂಡತಿಯ ಕೈಲಿ ಮಾತಾಡಲೂ ಶ್ರುರುಸೊತ್ತಿಲ್ಲ - ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರ ಮನಸ್ಸು ಎತ್ತಲೋ!!

ಗಂಡನ ಜಯಿಯನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಬೇಸರವೇ ಆಯಿತು ಅವಳು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಆಶಾಗೋಪುರ ಕಳಚಿಬಿದ್ದಿತ್ತು 'ಪಾತಕ್ಕ, ಸುಮಿತ್ರಾ ಇವರೊಡನೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಲು ನಾನು ಮದುವೆಯಾದೆನೇ' ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು 'ಇವತ್ತು ಕೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಳು - ಆ ದಿನ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ಬಿಂತಾದ ರಾಜಮ್ಮನಿದ್ದಾ ಪರವಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಮಗನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕನೂ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡಳು

"ಮನೆ ಅಂವ್ರೆ ನಿನಗೆ ಭತ್ತವಾಗಿವೆಯೇನೋ ಮಗು" ಬೇಯಿಸುತಾಕಿ ದ್ದನ್ನು ತಿಂದು ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ "

"ಎನಾದರೂ ಸಾಮಾನು ತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ?"

"ಸಾಮಾನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು' ಸ್ವಲ್ಪ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮೈಗೆ ಹಾಕಿಕೋ ಪಾಪ - ಆ ಹುಡುಗಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ನಿನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದದ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಸುಖ ಅನುಭವಿಸಿದಂತಾಯಿತು? ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಬ್ಬಾ."

ತಾಯಿಯ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಮಗನ ಮೇಲೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಣಾಮ ವುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಆ ಸುಖ ರಾಜಮ್ಮನ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೂದಲೇ ಪ್ರಪಾತಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಬಿಡು

ತ್ತಿದ್ದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನ್ನು ಅಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ
ಆದಿವರೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳು

“ಸುವಾ ಊಟವಾಡಿ ಮಲಗಿವಳೇ?”

“ಸುವಾ ಸ್ವಾಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳೇ?”

ಸುವಾ ಅದು ಮಾದಿವಳೇ? - ಇದು ಮಾಡಿವಳೇ? - ಯಾವಾ
ಗಲೂ ಸುವಾ - ಸುವಾ - ತಾವು ಅವಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ
ವೇನೋ ಎಂದು ಆಸಂಪಕ ಇರಬಹುದು - ಆದಕ್ಕೆ ಈಗತಿ ಎಂದು
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಗಂಡನಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆಷ್ಟು ಉಪೇಕ್ಷೆ
ಎಂದು ದೂಡಿಪುತ್ತಿದ್ದಳು ಸಾತಕ್ಕ ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಕಂಡೂ ಕಾಣ
ದಂತಿರತ್ತಿದ್ದಳು

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಒಬ್ಬಳೇ ದೋಚಿಸುವವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸುಲಿತ್ರಾ ಅಟ್ಟಕ್ಕೊ
ಹೋಗದೆ ತನ್ನ ನಿಸುಲ ದೃಢಯದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಸಮಿಡಿಯಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಿ
ದ್ದಳು ತನ್ನ ಗಂಡನು ವೃತ್ತಾಂತ - ಸ್ವಾಲಿನ ಸಂಗತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆತ್ಮ
ಸಕ್ತಿಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ರಾಜಮ್ಮ ನೆರವು ತ್ರಕ್ಕೆ ಹುಗುಟ್ಟು
ತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಚಿತ್ತ ಬೇರದೆ ದಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು - ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ
ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರ ಜೀವರದಿಂದ

“ಹೋಗು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಾ, ನೀನು ನನ್ನ ಮಾತೇ ಕೇಳೋಲ್ಲ”

“ಇಲ್ಲ ಹೇಳು ಸುಮಾ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಗಮನ ಬೇರೆಡೆ ದಲಯುತ್ತಿದ್ದಿತು

“ಯಾಕೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ತರಹಾ ಇರುತ್ತೀ?”

ಮಗುವಿಗೂ ತನ್ನ ಗುಟ್ಟು ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಜಮ್ಮ ನಾಚು
ತ್ತಿದ್ದಳು ಆದರೂ ಶೋಕಗೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

“ಆಣ್ಣ ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ರೇಗಾಡುತ್ತಾನೆ?”

“ಯಾಕೋಮ್ಮ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ”

“ನಾ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಸುಮ್ಮನಿರು” ಎಂದು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನು ಸಂಭ್ರಮ
ತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಬ್ಬಳೇ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ

ಭಾಗೀರತಿಯ ಸ್ನೇಹವಾಯಿತು ಊಟ - ತಿಂಡಿ ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಗೆಳೆತನ, ಸವ್ಯಧವ್ರೇಮವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು

ಭಾಗೀರತಿಯ ಗಂಡ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಗಂಡ - ಹೆಂಡತಿ ಮೂರು ಜಿಕ್ಕುಮುಕ್ಕಳು ರಾಜಮ್ಮನಿಗಿಂತಾ ಹಿರಿಯವಳಾದ ಭಾಗೀರತಿ ಕಿರಿಯವಳಾದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾದವು ಯಾನಾಗಲೂ ಜೋಷಿಯು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು,

“ಇವೇನೀ ರಾಜಮ್ಮ ಹೀಗಿದ್ದರಿ” ಹುಡುಗ್ಗೆ” ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಎನೂ ಇಲ್ಲ”

ಆ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟು ಭಾಗೀರತಿ ತನ್ನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು

“ನೋಡೀ ರಾಜಮ್ಮ ನನ್ನ ಕಂಟೋಸ್ಟ್ರಿಂಟ್ ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು”

“ಆವೇನು?”

“ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ - ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ಅಂತ ಇವರು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ನನಗೇನರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ” ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ”

“ಸಿನಿಮಾ ಹೇಗಿತ್ತು?”

“ಛಾ ಅಸಹ್ಯ ನನಗಂತೂ ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರಾಯಿತು.” ರಾಜಮ್ಮ ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾದಳು ಭಾಗೀರತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ

“ಬರುವಾಗ ಕಲ್ಬುರ್ನಾಕರ್ ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು ಆ ಹೋಟಲಿನ ದೋಸೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತ ರಾಜಮ್ಮ”

ತಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ರಸನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಭಾಗೀರತಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ರಾಜಮ್ಮನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಳಸುಳವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ತನಗೆ ಅನೇಕ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳ ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನು ಕಂಡು

“ಇದೇಕೀ?”

ರಾಜಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

“ಸುವಿಾ ಜಡಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಬಾ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕರೆದು

ಕೂರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಬಾಚಿದ ಕೂದಲನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಾಚುವಳು-
ನೀರು ಸವರುವಳು - ಪುನಃ ಬಾಚುವಳು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಜಡೆ
ಮುಗಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಬೇಸರಗೊಂಡು ಸುಮಿತ್ತೆ

"ಇವನು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಾ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯಿತು - ನನಗೆ ಕತ್ತು
ನೋವು ಒಂತು' ಎಂದು ತಲಬಾಗಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಎತ್ತೆತ್ತಲೋ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ತ ಸ್ಥಿಮಿತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು

'ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಗೋ ಮೂರುಕಾಲು ಸುತ್ತಿ

ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು, ಅವಳ ಅನ್ಯಮನಸ್ಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಭಾಗೀರತಿ,

'ನಿಮ್ಮ ಯಜನಾನುಸರಿಸ್ತೀ? ರಾಜಮ್ಮ'

"ಇಲ್ಲೇ ಹೂರಗೆ ಹೋಗಿರುವರು"

"ಆವನೀ? ಒಂದುಘಳಿಗೆ ಮನೇಲಿರೋದಿಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ
ಯನ್ನು ಬೀಗೆ ಬಿಟರೆ ಬೇಸರಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ?"

"ಎನ್ನೂ ಕೆಲಸವಂತೆ!"

ಆವನೀ ಆಂಧಾ ನಿವಾಹವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ? ನಾನಂತೂ ನಂಬಲಾರೆ"
ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮನ ಮನದಲ್ಲ ಅನುಮಾನ ಜಿತ್ತಿದ್ದಳು

ತನ್ನರೇ 'ನಿಜವಿರಬಹುದು' ಎಂದುಕೊಂಡಳು ರಾಜಮ್ಮ ಅನು
ಮಾನ ಬಂದಕ್ಕೂದಲೇ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತೀಯಬೇಕೆಂದು ಹಟತೊಟ್ಟಳು

"ನೀವೇ ನನ್ನ ಅಕ್ಕ ಭಾಗೀರತಮ್ಮ ಇವರ ರಹಸ್ಯ ನನಗೆ ಅರ್ಥವೇ
ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನೋಡಿ ಕೆಲಸ - ಕೆಲಸ ಅಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಗಾರಿ-
ರಾತ್ರಿ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಹೊತ್ತುಗೊತ್ತು ಒಂದು ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಹತ್ರಾನೂ
ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡೋಲ್ಲ"

"ನೀವದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಿದಿರಾ?"

"ಹೂನೀ ಇರಬಹುದುಂತ ಇದ್ದೆ ನೀವು ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಿದಿರಿ"

"ಗಂಡಸರನ್ನು ನಂಬಬಾರದು ರಾಜಮ್ಮ ಅವರ ಬುದ್ಧಿನೇ ಅಷ್ಟು-
ಒಳಗೊಂಡು - ಹೊರಗೊಂಡು"

" "

"ನೀವೇನೇ ಹೇಳಿ - ಕೈ ಹಿಡಿದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ದ್ರೋಹಮಾಡಬಾರದು."

ಭಾಗರತಮ್ಮನಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ತಿಳಿದಿವೆಯೆಂದು ರಾಜಮ್ಮ ನಂಬಿದಳು

“ಎನ್ನೀ ವಿಷಯ ?”

“ನೀನೇನೂ ಅಂದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೇರ್ತಿನಮ್ಮ - ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಗೆ ವೈಷಮ್ಯತಂದು ಹಾಕಿದ ನಾವಕ್ಕ ನಾನೇಕೆ ಗುರಿಯಾಗಲಿ ”

‘ಇರೋ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸದರ ನಾವನು ಬಂತ್ರೀ’ ಹೇಳಿ-
ಭಾಗೀರತಮ್ಮ ” ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮ ಸೀಡಿಸಿದಳು

“ನಿನ್ನೆ ಕಂಟೋಸ್ಟ್ರಂಬಗ ಹೋಗಿದ್ದವಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನ ರನ್ನು ನೋಡಿದೆ ”

“ಅವರು ಸಿನಿಸುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ

“ಹೂಂ - ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ ’

“ಸೀತಾರಾಮು ಇರಬಹುದು ”

“ಅವರೂ ಇದ್ದರೂ - ಜೂತಯಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು -ಒಬ್ಬ ಮಡುಗ ಅವ’ ತಮ್ಮ ಇರಬಹುದು ”

“ಯಾರೂ ಸೀತಾರಾಮು ಮನೆಯವರಿರಬಹುದು ”

“ಅಯ್ಯೋ - ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೇನು ಹೇಳಲಿ ? - ಸೀತಾರಾಮು ಮನೆ ಹೆಂಗಸು ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲ ಕೂತ್ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋ ?”

ರಾಜಮ್ಮ ನಿರುತ್ತರವಾದಳು

“ನಾನೂ ಹಾಗೇ ನಂಬಿದೆ ಕನ್ರೀ, ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಹೇಳಿದರು ಆಕೆ ಸ್ನೇಹಿತಕಂತ - ನೀವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತಂತೆ ”

“ಅವಳ ಹೆಸರೇನಿರೀ ?” ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆ ”

“ಮಂಜುಳಾ ಯಾವುದೋ ಸ್ಕೂಲಿನ ವೇಡವ್ವಂತೆ ”

“ಮಂಜುಳಾನೇ ? ಹಾಂ ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು.”

“ಎನ್ನೀ”

“ನಿಮ್ಮ ಐತ್ಯಾ ಮುಚ್ಚಿಡೋ ಅಂತ ವಿಷಯ ಎನಿವೆ-ಕೇಳಿ-ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪದಿನವ ಕೆಳಗೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲ ಅವರು ಏನೇನೋ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು -

ಅಗಾಗ್ಯೆ 'ಮಂಜು - ಮಂಜು' ಅಂತ ಕನವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗಿತ್ತು. -
ನಾನು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ನಂಬಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ನೋಡಿ -
ನೀವು ಹೇಳಿದವೋಲಿ ನನಗಿಲ್ಲಾ ಅರ್ಥ ಆಗುತ್ತಿದೆ "

"ಈ ವಿಷಯ ನಿಮ್ಮತ್ತೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ?"

'ಅನಲಗೋ ಗೊತ್ತೇನು ?'

'ನೀವೊಂದು ಸೆಡು - ಊರಿಗೆ ಊರಿಗೆ ಲಡುತ್ತೀ-ನೀವು ಹೊಸದಾಗಿ
ಕೇಳಿದೀರಿ - ರೂದಲನೇ ಹೆಂಡತೀನೂ ಇವೇ ಕೂರಿಗಿನಿಂದ ವ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ
ಕಂತ-ನೀವೆಲಾದರೂ ಕೊರಗಿ ಕಡಿ ಯಾದೀರಿ - ಎಚ್ಚರಿಕೆ "

'ಎಲ್ಲರೂ ನೇರಿ ನನಗೆ ಮೋಸವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ - ನೋಡಿದಿರಾ
ಭಾಗೀರತಮ್ಮ "

ಹೌದ್ರೇ ಈ ಸ್ವಪಂಚದ್ದರಿ ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ-
ನಮ್ಮನರೇ ನಮ್ಮನೇಲಿ ಕತ್ತಿಮುಸೆಯುತ್ತಾರೆ - ಈ ತೊಂದರೇನೇಲ್ಲಾ
ನಾನೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲವ್ಮಾ - ಇಂದಿನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರೋದಕ್ಕ
ನಾನು ಸದಬಾರದ ವಂದು ಪಟ್ಟಿ '

"ನಿಮಗೆ ನಿ - ರಾನೆ ಇವ್ವ ಹಾಗಿದೀರಿ - ಮನೇಲಿ ಅತ್ತೆ ಅತ್ತಿಗೆ
ಕಾಟೇ-ಬಲಮಕ್ಕಳ ಕಾಟೇ? ಮುತ್ತಿನಂಥಾ ಗಂಡ - ಮಕ್ಕಳು "

"ಹೇನುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭಂಕೋ - ನಾನೂ ತಾಟಕಿ ಅತ್ತೆ ಕೈಲಿ
ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ನನಗೇಕೆಂದರೆ ಈಗಲೂ ನಡುಕ ಬರುತ್ತದೆ - ನಿಮ್ಮ
ವಾತಕ್ಕ ಸೂಪರ ಸುಲು ವಾಸಿ - ಅವರಿಬ್ಬರೂ ದಿನವೂ ಹೊರಗೆ ಅವರು
ದುಡಿಯುವುದು - ಬೆಳಗೆ ನಾನು ದುಡಿಯುವುದು - ಮಠಾಯಿ
ಚಿತ್ರ ಹಂಸಕೊಟ್ಟಳು "

"ಈಗಿಲ್ಲದಾಕೆ ?"

"ಇವರು ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಂದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ತೊಕ್ಕೇಗೆ
ಸುರಿತಿದ್ರೆ ನಾವೇನಿ ಮಾಡಬೇಕು " - ಅನುಭವಿಸುವಷ್ಟೂ ಅನುಭವಿಸಿದೆ
- ಕೊನೆಗೆ ಮನೆಯಿಂದಾಡೆಗೆ ಹಾಕಿದೆ "

"ಪಾಪ "

"ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು ರಾಜಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು -

ಹಾಗೆ ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ 'ಬಂದ ಅನವಾದ ಬರಲಿ' ಅಂತ ನಿಲ್ಲದಿವೆ
ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತೇ?"

"ನಾನೇನೀ ಮಾಡಲಿ?"

"ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನ್ರನ್ನೇ
ಕೇಳಿ"

"ಅವರು ಜೋರಿಗೆ ಬಗ್ಗದಿವೆ?"

"ತೌರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೀಂತ ಹೆದರಿಸಿ - ತಾವೇ ದಾರಿಗೆ ಬರಾರಿ"

"ನನ್ನನ್ನು ಬಾ ಅಂತ ಕರಯೋರು ಯಾರಿದಾರಿ ಭಾಗೀರತಮ್ಮ"

"ಈಗ ನೀವು ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿವೆ ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟ
ಕನ್ನೇ" ಎಂದು ರಾಜಮುಸಿಗೆ ಬುದಿ ಹೇಳಿ,

"ಬರೀನೀ ನಿಮ್ಮತ್ತ ಬಂದೆ" ಎಂದಳು ಪಾತಕ್ಕ ಹತ್ತಿಬುಟ್ಟಿ
ಒಂದು ಕೃಲಿ - ಒದೆದ ತಂಗಿನಕಾಯಿ ಹೋಳುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದುಕೃಲಿ
ಹಿಡಿದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು ಭಾಗೀರತಮ್ಮ ಹೊರಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡು
ಪ್ರಸಾದದ ಕುಂಕುನು, ಕಾಯುಚೂರು ಕೊಟ್ಟರು

"ಹರಿಕಥೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಾ ಅಜ್ಜಿ?"

"ಹೂಮ್ಮ ಮನೆಲಿ ಕೂತರೆ ಹೊತ್ತು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ಹೇಳಿ"

"ಬರೀನಜ್ಜಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬದಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಭಾಗೀರತಮ್ಮ
ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಳು.

ಭಾಗೀರಥನು ನೆಚ್ಚಿನವನಿ ದೆಳೆದು ವೃಕ್ಷನಾಗಲು ಬಹು ಒನ ಬೇಕಾಗ
 ಲಿಲ್ಲ ಪಾತಕ್ಕನ ಸುಪಿತನು ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜವೃಷ್ಣಿಗೆ ವೃದಿಗಳಂತ ಕಂಡರು
 ಪಾತಕ್ಕನ ಬಂದೊಂದು ನಡವಳಿಕೆಗೂ ಏವಂತ ಅರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸಿ
 ರಾಜನು ದೋನಾರೂಪನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಸುನುನೈ ಸ್ತ್ರೀತಿಯಿಂದ
 'ಜಿಕ್ಕಮ್ಮ' ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅವಳೆ ಬಗ್ಗ ನೂಟೆ ಬೀರಿ ಸುಮ್ಮ
 ನಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಸುಸಯಲ್ಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಒದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ
 ವಾಗೇ ಗರುಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಾತಕ್ಕನ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

"ಗಂದನ ಜೊತೆ ನಾವೂ ಹಟಕಟ್ಟದರೆ ಸಂಸಾರ ಛಿದ್ರವಾಗುತ್ತದೆ
 ರಾಜು - ಹಂಗನು ತಾಳೆಯ ಗಣಿಯಂತಿರಬೇಕು "

"ಹೌದು ಸಿಕ್ಕಿದವನೊಡನೆ ಇವರು ಲಲಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ತಾಳ್ಮೆ
 ಯಿಂದ ಸುಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ ?"

"ಹಾಗೆ ಮಾಡೋರು ಯಾರೇ ?"

"ಆಹಾಹಾ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಯಾರೂ ಅಂತ ಕೇಳಿರಲ್ಲಾ - ಹೇಳ್ತೀನಿ
 ಕೇಳಿ - ನಿಮ್ಮ ಮಗ "

"ನಿನಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ?"

"ಊರಿಗೆ ಊರೇ ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳು
 ತ್ತೀರುವಾಗ ಯಾರು ಯಾಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ?"

"ಜೆನ್ನಾಗಿವೆಮ್ಮ - ಹೆಂಡತಿ ಅನಿಸಿಕೊಂಡ ನೀನೇ ಹೀಗೆ ಪತ್ತಿನಿಂದನೆ
 ಮಾಡಿದರೆ ಹೊರಗಿನೋರು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಹಾಕುವುದು ಹೆಚ್ಚೇ."

“ಕೈಹಿಡಿದ ಗಂಡಾ ಅಂತ ಅವರ ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬೇಕೇ?”

“ಬೇಡ - ನೀನೇ ಬೀದೀಲಿ ಹೋಗಿ ಸಾಂಕೊಂಡು ಬಾ”

“ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರೋ ಪುಸ್ತಾತ್ಮರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ”

“ಸಾಕು - ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ”

‘ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದರೂ ನಾನು ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೋ?’

ಸೂಸ ಸರಗಿ ಸವ್ವಾಸೇರು ಅದುವನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕ ಸುಮನಾದರು. ತನಗಾದ ವಿಜಯ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಟ್ಟಿತು. ಅವರವ ತಪ್ಪು - ತಾನೇನಂದರೂ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹರ್ಷಗೊಂಡಳು.

ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ ಪವೇ ಸವೇ ಒಂದು ತುಕ್ಕುವುದೂ ರಾಜಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇನೂ ತಿಂಡಿತಿರ್ಥ ಮಾಡಿದರೂ ಯೆದರೂ ತಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಕೊಡುವುದೂ ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕ ಇವಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಒಂದು ಮಘ್ಯಾನ್ನು ಪಾತಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪನೇ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿಟ್ಟರು ಅದನ್ನರಿಯದೇ ರಾಜಮ್ಮ ಎಂದಿನಂತೆ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನ ಸುಲು ತಲೆಯ ಬಂದಳು. ಮಗ ಬರುತ್ತರೇ ಪಾತಕ್ಕ, ‘ಕಾಲ್ಮುಕಿದುಕೊಂಡು ಬಿ ಮಗೂ ತಿಂಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದರು ತಿಂಡಿ ಬುದ್ಧಿ ತಗೆದು ನೋಡಿ ದರೆ ಬಾಲಿ ಆಗಿತ್ತು.

“ಯಾರೇ ರಾಜೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ತಿಂಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೋರು?”

“ನಾನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ”

“ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಓಹೋ ಮರೆತಿವೆ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿದೆಯಾ?”

ಅತ್ತೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಕೋಪನೇ ಬಂತು. ಅದರೂ

“ಹೌದು” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು.

ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು.

"ಅದು ಯಾವೇ ಅವಳು" ನಿಮ್ಮ ಮನ ಬೆಗವೋ ಅಥವಾ ಅಮ್ಮನ ಬೆಗವೋ ದುಡಿದು ತಂದು ಹಾಕೋ ಗಂಡನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡದ ನಿಸ್ಸಂಧ ಹೆಂಡತಿಯೇ" ಎಂದು ಮೂದಲಿಸಿದರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ "ಏನನ್ನೂ ಇದು?" ಎಂದು ಎಕುರಿಸಿದ

ಸಾತಕ್ಕು ಎಸವವಾಗಿ ಮಗನಿಡಿದು ಸೂನಯ ನಡತೆಯನ್ನೆಪ್ಪಿಸಿದರು ಕೂನಯ್ಯನು

ನಾನು-ಯೆಂದೆಯರು ಇಂಥವರು ಒಮ್ಮೆ ಬೃಂದವ ಸಂಕಾರವೇ ಹುನಾಗುತ್ತವೆ"

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ತಾಯನಿಡಿದು ಜನಾಯ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂನಯ್ಯನು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದಳೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಕೋಪದಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಎಡಿದುಕೊಂಡು ಮೂರು ಮೂತಿ ನೋಡದ ಒಡಿದ ಕೂನಗೆ ಜೀಸತ್ತು.

ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಇಷ್ಟವಿದ್ದು ನನ್ನನ್ನೆ ನುಡಿಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟೆ ಹೋಗು ನುಡಿಯೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಬೇಡ" ಎಂದು ಕೂನಲನ್ನು ಮೂರಗೆ ಎಡ

ರಾಜಮ ಗೆಳೆಗೆ-ನೆ ಅತ್ತಾ ಮೂಲೆ ನೇರಿದಳು

ಮಗ ನಡೆಸಿದ ಹತ್ತಾಕಾಡನನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೂನಯ್ಯನು - ತಮಗೆ ವಯಸ್ಸಾದ್ದು ದಂಡ ಎಂದು ಕೂನಯ್ಯನು

ಸೂಸೆ ಊಟವನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಮಲಗಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಳೆಸಿದರು

'ಜಿಕ್ಕನ್ನೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಾ ಅಣ್ಣ ಕಾದಿದಾಳೆ'

"ಊಟವೂ ಬೇಡ - ಏನೂ ಬೇಡ ತೊಲಗು ಇಲ್ಲಿಂದ" ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಅಬ್ಬರಿಸಿದಳು

“ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಬೈದಳು” ಎಂದು ಆಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಸುನು ತನ್ನ ತಟ್ಟಿಯ ಮುಂದೆ ಕೂತಳು

ಸೊಸೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೂ ಬಾರದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕನೇ,
“ಎಳು ರಾಜೂ ಊಟ ಬಿಡಬಾರದು”

“ಸಾಕು ಹೋಗಿ-ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ?”

“ಅವನು ದುಡುಕಬಾರದಾಗಿತ್ತು - ಎಳು”

“ತಾನೇ ಚುಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟು ಈಗ ತಪ್ಪು ಬೇರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ವಾಕ್ತೀ ರಲ್ಲಾ”

“ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಲಂಗೂ ಲಗಾಮು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಕೊಂಡು ಪಾತಕ್ಕ ಒಳಗೆ ಹೋದರು

ರಾಜಮ್ಮ ಸಟಿದುಕೊಂಡೇ ಕುಳಿತಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಕಂಡು ಬೇಸತ್ತದೂ ತಾನು ಹಾಗೆ ವಿವೇಕಶೂನ್ಯನಂತೆ ವರ್ತಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸುಶ್ಚಿತ್ತಾಸುಗೊಂಡ ಸಮಾಧಾನವಡಿಸಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು, ಊಟವಾವೂಡನೇ ಬಂದು ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು,

“ರಾಜೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬಂತೇ?” ಎಂದು ಅಂತಃಕರಣ ದಿಂದ ಕೇಳಿದ

ಗಂಡನ ಮಾತಿನಿಂದ ರಾಜಮ್ಮನ ಮುಖ ಹೆಚ್ಚಿತು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಆತ್ತು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡಳು

“ನಾನು ದುಡುಕಿವೆ ಕ್ಷಮಿಸು ರಾಜು”

“ ”

“ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೊಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಕೋಪದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಮಂಕಾಯಿತು ಇನ್ನೊಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಳು - ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಬಾ”

ಕಣ್ಣೀರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಮ್ಮ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದಳು ತನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದುದನ್ನು ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಹರ್ಷವಾಯಿತು. ನಗುತ್ತಾ, “ಇನ್ನೂ ಕೋಪವಿದೆಯೇ?” ಎಂದ

“ಸುಮ್ಮನೆ ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೇನು ಹುಚ್ಚೆ ? ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ - ಕಟ್ಟಕೂಂಡ ನಿಮಗೇಬೇಕಿಲ್ಲ, ಅಂದಮೇಲೆ ನಾನು ಕಸಕ್ಕಿಂತಾ ಕಡೆ ”

“ನಾನೇನಾವದೂ ನಿನಗೆ ಕಡಿನೆ ಮಾಡಿರುವೆನೇ ? ”

“ದೊಟ್ಟೆ - ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತೇ ? ಈ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದುದು ? ”

“ವಾರ - ಹದಿನೈದು ದಿನಗಾದರೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ - ನಾನು ಹೇಗಿರಬೇಕು ? ”

‘ನಾನು ನಿನಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಕ್ಷಮಿಸು ರಾಜು ’

ಕ್ಷಮಿಸು - ಕ್ಷಮಿಸು ಸುಮ್ಮನೆ ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡುವರೆ ಏನು ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು ? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತುಕೊಡು ”

ರಾಜಮ್ಮ ಎಲಿಡೆಕೆ ಮಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ, “ಅಲ್ಲಾವೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನಗಷ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲವೇ ? ”

‘ಯಾಕಿಲ್ಲ ’

“ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನಿಗೆ ಒಂದು ಚೂರು ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಯಬೀಳ ಹೊಡೆದಿರಲ್ಲಾ ”

“ದಿನವೂ ಕೊಡುತ್ತೀಯಂತೆ ”

“ನನಗೇನು ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವೇ ? ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನಂಬಿ ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಬೈಯುವಿರಲ್ಲಾ - ಮುಖ್ಯ ನಾನಿರ ಬಾರದು ”

“ಪುನಃ ಗಂಗಾ ಭವಾನಿ ಹರಿಸಬೇಡ ”

“ಆಗಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ ”

ಒಗಟಿನಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲಾ ”

“ಆ ಮಾತು ಈಗ ಬೇಡ ಬಾ ರಾಜೂ ”

ರಾಜಮ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಗಂಡ ನಿದ್ರಿಸಲೆತ್ತಿಸು ತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು,

“ಆವಳು ಯಾರೊಂದ್ರೇ?”

“ಯಾರೇ?”

“ನೀವು ಯಾರ ಜತೆಯೋ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ?”

“ನಿನಗೆ ಯಾರು ತಿಳಿಸಿದರು?”

“ಭಾಗೀರತಮ್ಮ.”

“ಇಂಥಾ ಮನೆಮುರುಕಿ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತಳೋ?”

“ಮನೆಮುರುಕತನ ನನು ಬಂತು” ಇರೋ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು.”

“ಆವಳಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ನನ್ನ ವಿಷಯ?”

“ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಹೇಳುತ್ತೆ.”

“ವನಂತ.”

“ಮಂಜುಳಾ ಅನ್ನೋಳನ್ನ ನೀವು ‘ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೀರಿ’ ಅಂತಾ.”

“ಮುಚ್ಚಿ ಕಾಯಿ” ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಗದರಿಸಿದ

“ಆವಳಿರುವಾಗ ನಾನು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಹೇಳಿ” ನಿಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ನಾನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು - ಮಾಡುವೆಯಾದಿರಿ” ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮ ಪುನಃ ಆಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು.

“ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಆಳು” ಎಂದ

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಎದ್ದು ಕೋಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಂತೆ ಮಂಜುಳೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟ

ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಮಂಜುಳೆಗೆ ಮಹದಾನಂದವಾಯಿತು. ಅವಳ ಗಾಢಾಲಿಂಗನದ್ದಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಲೋಕವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟ.

ಪಾತಕ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು ನೊಮ್ಮಗುವಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗುವ ದಿನ ಬರಲು ತಡನಾಗಲಿಲ್ಲ ಸೂಸ ಗರ್ಭಿಣಿಯೆಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಅನಂದ ತುಂದಿಲರಾದರು

‘ಈ ಮಗುವಿನ ಪುಣ್ಯದಿಂದಲಾದರೂ ಗಂಡ - ಹೆಂಡತಿಯರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಯಲಿ’ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು ಸೊಸೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಡಿ ಗಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಅವಳ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಆತ್ಮಸಕ್ತರಾದರು ತಾನೆಷ್ಟು ಹೇಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದ ಅತ್ತಿಯ ಔದಾರ್ಯ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ದಂಗುಬಡಿಸಿದ್ದಿತು ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಅತ್ತಿ - ಗಂಡನ ಒಳ್ಳೆಯತನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವಷ್ಟು ವಿವೇಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಇಣೀ ದಿನ ಪಾತಕ್ಯ ದುಡಿದು ಹಣ್ಣಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ರಾಜಮ್ಮ ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ದೂಮಿನಲ್ಲೋ, ಭಾಗೀರತಿಯ ಸಹವಾಸದಲ್ಲೋ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು

ತಾನು ಗರ್ಭಿಣಿಯೆಂದು ತಿಳಿದ ರಾಜಮ್ಮ, “ಇದೊಂದು ಪೀಡೆ - ನನಗೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದು ಬೇಸರದಿಂದ ನುಡಿದಿದ್ದಳು

“ಹಾಗನ್ನ ಬೇಡ್ರೀ ರಾಜಮ್ಮ ಈ ಮಗುವಿನ ಮೇಲಣ ವ್ಯಾಮೋಹ ದಿಂದಲಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಮನೆ ಸೇರಬಹುದು” ಎಂದು ಭಾಗೀರತಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದ್ದಳು.

ದೂರದ ಆಸೆಯಿಂದ ರಾಜಮ್ಮ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಯಾವದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ 'ಯೋಗಿನವನಂತೆ' ಇದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ

"ಮಗೂ ರಾಜು ಎನಾದರೂ ಹೇಳಿದಳೇ?" ಎಂದೊಮ್ಮೆ ಪಾತಕ್ಕನೇ ಮಗನನ್ನು ಕೇಳಿದರು

"ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ"

"ಅವಳಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿತು"

" "

"ಈಗ ಅವಳನ್ನು ಯಾವ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಪ್ಪ - ಸಂಕಟಪಡಿಸಬಾರದು"

" "

"ಅವಳಿಗೂ ಬೇಸರ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು"

ತಾನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತೀರಾ ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಂದ ಮೊನಾಕ್ಷಮ್ಮ ಹಾದುಹೋದಳು ತನ್ನ ಅನಾದರಣೆ ಮೊನಾಕ್ಷಮ್ಮನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಅಪಹರಿಸುತ್ತ - ಅದರ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿ ಬಂದ.

ರಾಜಮ್ಮ ಸೈಟರ್ ಹೆಣೆಯುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದಳು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, "ಯಾರಿಗೆ - ಇಷ್ಟು ಪುಟ್ಟ ಸೈಟರ್" ಎಂದ

" "

"ಕೋಪವೇ ರಾಜೂ"

"ನನಗೇಕೆ ಕೋಪ? - ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ನನಗಿಲ್ಲವೆ?"

"ಹೋಗಲಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾಕೆ ಎಷಯ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿ?"

"ಯಾವುದು."

"ನನಗೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಮ್ಮ ತಿಳಿಸಿದಳು"

"ಸರಿ."

“ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಬರೋಣ - ಬರ್ತೀಯಾ ?”

“ಎಲ್ಲಿಗೆ ?”

“ನಿನ್ನಿಷ್ಟು ಬಂದ ಕಡೆಗೆ - ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣವೇ ?”

ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಗಂಡ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದುದೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಹೋಯಿತು
ತಾನೂ ಭಾಗೀರತಮ್ಮನಂತೆ ಗಂಡನ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ ನಾಳೆ ಅವಳ ಹತ್ತಿರ
ಜಂಭ ಹೊಡೆಯಬಹುದು - ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಗ್ಗಿದಳು
'ಯಾರು ಯಾರು ಹೋಗುವುದು ?'

“ನಾನೂ - ನೀನು - ಸುನಿ ”

ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಆಶಾಭಂಗವಾಯಿತು

“ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ”

“ಯಾಕೆ ?”

'ನಾವೆಬ್ಬರೇ ಹೋಗೋಣ ಸುನಿ ಬೇಡ ”

ಸುನಿತ್ರಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಮ್ಮ ತಳೆದಿದ್ದ ಎರವಾಸ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ
ನಿಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು - ಕೋಪವೂ ಬಂತು

“ಅವಳೆಂದರೇ ನೀನು - ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೋ ” ಎಂದು
ಗವದಿಸಿದ

ರಾಜಮ್ಮನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಹನಿಗೂಡಿದುವು ಆದನ್ನು ಕಂಡೂ -
ಕಾಣದಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೊರಹೊರಟ

“ಅವಳನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋ ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ
ಹೇಳಿದರು

“ನೀನು ಸುಮ್ಮನಿರಮ್ಮ ”

“ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯೇ ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವ್ವಾ ” ಎಂದು ತೆಪ್ಪ
ಗಾದರು

ಸಂಜೆ ಬಂದ ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಕೈಲಿ ರಾಜಮ್ಮ ತನ್ನ ಕಷ್ಟಸುಖ
ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತಳು

“ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇನಿಲ್ಲ - ನೀವೇ ಹೇಳಿ ”

“ತಪ್ಪು - ತಪ್ಪು ನಿಮ್ಮೆಜಮಾನಿಗೆ ಆಪ್ಪು ತಿಳವಳಿಕೆ ಬೇಡ ವೇನ್ರಿ” ಸುಮಿ ಏನು ನಿಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗಳೇ? ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಲೆಯೋದಕ್ಕೆ”

“ಅವಳಿಂದಲೇ ನನಗೊಂದು ಸ್ಥಾನವಂತೆ!”

“ಜೆನ್ನಾಗಿದೆ ಕನ್ರೀ - ನೀವು ಹೈದಿದ ಹೆಂಡತಿ ಅಲ್ವೇ” - ಈ ಮನೆಗೆ ನೀವಲ್ಲವೇ ಯಜಮಾನಿ?”

“ನನಗೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವೂ ಇಲ್ಲ ಭಾಗೀರತಮ್ಮ - ಕೆಲಸ ದವಳಿಗೂ ಕಡಿ ನಾನು ಈ ಮುದುಕಿ ಸೇವೆ ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ - ಅನಿಷ್ಟ ಮುಂಡೆದನ್ನು ಸಾಕೋದಕ್ಕೆ ನಾನಿರೋದು”

“ನೀವು ಸೋತು ನಡೆದವ್ವು ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿ ಕೂಳ್ಳುತ್ತಾರೀ - ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು ಅಧಿಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದರ್ಪದಿಂದ ಇವರ ನ್ನೇಲ್ಲಾ ಬಗ್ಗಿಸಬೇಕು”

“ನಿಮ್ಮ ಮಾತೇ ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಭಾಗೀರತಮ್ಮ”

“ಸುಮಿತ್ರೈಗಾಗಿ ನೀವು ಅಂತ ತಾನೇ ಇವರು ಹೇಳುವುದು” ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಎಂತಹುದು ಅಂತ ತೋರಿಸಿ”

ರಾಜಮ್ಮ ಏನೋ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಗುಳ್ಳುಕ್ಕಳು ಅವಳು ಗೆಲುವಾದುದನ್ನು ಕಂಡು,

“ನಾನು ಬರ್ತೀನಿ ನಿಮ್ಮೆಜಮಾನರು ಬರೋ ಸಮಯ ಆಯ್ತು”

ರಾಜಮ್ಮ ಕುಂಕುಮ ಕೆ ನಾಟ್ಟು ಭಾಗೀರತಮ್ಮನನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದಳು ಅಂದಿನಿಂದ ರಾಜಮ್ಮನ ಚರ್ಯೆ ಬದಲಾಯಿಸಿತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅವಳು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಕಸ - ಮುಸುರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು ಪಾತಕ್ಕು ಕೆಲಸ ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳಿದರೂ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಎಲ್ಲಾ ಮುದುಕಿ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕು - ಇವರೆಲ್ಲಾ ದರ್ಬಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂತರಲಿ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕು ಗೊಣಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು

“ಏಳೇ - ಎದ್ದು ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು” ಎಂದು ರೇಗಿವರೆ,

“ನಾನೇನು ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಇನ್ನೇನು” ಮೆರೆಯೋದಕ್ಕೆ ಬಂದಿವಿಯಾ? - ಇವೆಲ್ಲಾ ಆ ಮನೆಮಾಳಿ ಉರವೇಳ ಇರವೇಕು - ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅವಳು ಈ ಮನೆ ಹೊಸಿಲು ತುಳಿಯಲಿ - ಕಾಲು ಮುರಿದು ಕಳಸುತ್ತೇನೆ”

“ವಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿ - ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡೀನಿ”

ಸೊಸೆಯ ದಿಟತನ ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ರೋಸಿಯೋಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಅವರ ಕಣ್ಣು ಮಂದ ಪೂನಾಕ್ಷಮ್ಮ ಪಿಂಚಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಇಬ್ಬರು ಸುಸಯಂದಿರಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ‘ಅವಳಿಲ್ಲ - ಇವಳಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು

ರಾಜು ಉಪಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ತಗುಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು ದನ್ನು ಕಂಡ ಪಾತಕ್ಕನು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕೊರಗಿದರು ತಾವು ಸತ್ತವೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ಎಷ್ಟು ಜಿಗ್ಗಾದ ಆರೈಕೆ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ‘ಅವನಿಗೆ ಬೇಡವೆಂದು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾನೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದೆ ನಲ್ಲ’ ಎಂದು ವ್ಯಥಪಟ್ಟರು ಮಗನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ‘ನನಗೇನೂ ಹೇಳಬೇಡವು - ನೀನೇ ಮಾಡಿವೆ - ನೀನೇ ಅನುಭವಿಸು’ ಎಂದು ತನ್ನ ಪಾಡು ತಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತಳಾದಳು, ಒಂದು ಹೆಡಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವಳು ಒಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪಾತಕ್ಕನ ಕರುಳು ‘ಚುರ್’ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದಿತು

“ಅರಿಯದ ಹೆಸುಳಿ ಆದರ ಕೈಲಿ ದುಡಿಸುತ್ತೀಯಲ್ಲ - ನೀನೇನು ಮನುಷ್ಯಳೇ” ಎಂದು ಸೊಸೆಯನ್ನು ಬೈಯ್ದು ತಾವೇ ಅಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಒಗೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾರೂ ಮಾಡಿದರೇನು - ತನಗೆ ಸುಖವಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮ ತೃಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಮಗಳು ಬಸುರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದ ರಂಗಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂಜೆ ಹಾಸನದಿಂದ ಬಂದಿಳಿದರು ಬೀಗತ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕನು ಮಾರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕಂಡರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಿಗೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ರಾಜಮ್ಮ ಎಂದಿ

ನಂತೇ ಏಕಾಂತವಾಸವನ್ನ ಪುಟ್ಟಿದ್ದರು - ಅಳಿಯ ಮನೆಯೇ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಬೇಸರಗೊಂಡ ರಂಗಮ್ಮ, ಅವರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮರಿಹೋದರು ಅವಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾಪಾ ಭಾಗಿಯಾಗುವರು - ಬಟ್ಟೆ ಒಗಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ - ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದರೆ ತಾವು ಕೈಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಂಡ ಸುಮಿತ್ರೆ,

“ಬಿಡಿ ಅಜ್ಜಿ ಈ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಾ ನಂದೇ ”

“ಎನು ? ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ದುಡಿಯಲು ಹಾಕಿದಾಳೆಯೆ ? ಇವಳೇನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿದುಹಾಕುವುದು ?” ಎಂದು ಮಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ರಂಗಮ್ಮನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ಪಾತಕ್ಕು “ಇಂಥಾ ತಾಯಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮಗಳು” ಎಂದುಕೊಂಡರು

ರಂಗಮ್ಮನ ದುಡಿವನ್ನು ರಾಜಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಾಗಿ ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಪಾತಕ್ಕು, ಸುಮಿತ್ರ ಇವರ ಕಡೆ ನೋಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮನ ಮೈ ಟಿಟಗುಟ್ಟಿತು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟಳು

“ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದು ಯಾಕಮ್ಮಾ” ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ರುರೂಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋ ?”

“ಇದೇನೇ ರಾಜಾ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತೀ ? ಒಂದೆರಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಕೈ ಸೆರೆಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ?”

“ದುಡಿಯಲು ನಿನ್ನನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರು ಸುಮ್ಮಾನ ಹತ್ತಲಿ ದುಡಿ - ದುಡಿ - ನಿನಗೂ ರಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ”

“ಅವರು ಅಂದ್ರೆ ಯಾರೇ ? ನಿನ್ನ ಮಾತೇ ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲಮ್ಮಾ”

“ಯಾರು ? ಇದಾಳಲ್ಲ ಆ ಮುದಿಗೊರಡು - ಅವಳ ಮುದ್ದು ಮೊಮ್ಮಗಳು ”

“ಚೆನ್ನಾಗಿರೆಯಮ್ಮ - ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ - ಅಲ್ಲಾ ಅತ್ತಿ, ಗಂಡ -

ಗುರುಹಿರಿಯರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರಬೇಡವೇ ?
ಯಾಕೆ ನಿನಗೀ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ?”

ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಾತಿಗೇನೂ ಸೊತ್ತು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು
ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನಾದಳು ರಂಗಮ್ಮ ಅಲ್ಲೆಗೇ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ

“ಆಜೇನೇ ರಾಜೂ - ನನ್ನ ಗಂಡ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮನೆ ಸೇರೋಲ್ಲ-
ಎನಾದರೂ ಮನಸ್ತುಪವೇ ?”

“ಬೇಡೀ ಸುಳೇರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಸೇವೆಗೆ ನಿಂತಿರುವಾಗ ನಾನು ಹೇಗೆ
ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಹೇಳು ?”

“ಅವರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋ ನೀನಿರು
ವುದು ?”

“ಇಲ್ಲ - ನೀನೇ ಇಂದ್ರ - ಚಂದ್ರ ಅಂತ ಹೊಗಳಬೇಕೇ ?”

“ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರ ನೇರವಾಗಲು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ?”

“ನನಗದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ !”

ಮಗಳ ಜೊತೆ ವಾಗ್ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು
ರಂಗಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ಮಗಳ ನಡತೆ ರಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿದ್ದಿತು

“ಸಾತಕ್ಕ ನೀವು ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ದ್ವೀರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಳ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮದಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು
ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸಿ ರಾಜು ನಡತೆ ನಮ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೇ ಅಪ
ಮಾನಕರವಾಗಿದೆ - ಆ ತಬ್ಬಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹಿಂಸಿಸಬಾರದು
ಗುರುಹಿರಿಯರು ಅಂತಾ ಅನ್ನೋ ಭಾವನೆಯೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿದೆ -
ತನ್ನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಳಿಯಂದಿರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಡೆದಿದ್ದಾಳೆಂದು
ಕಾಣುತ್ತದೆ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಳಲನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡಳು.

“ನೀವೇನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ ರಂಗಮ್ಮ, ರಾಜೂ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಿಂದ
ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ - ಎಲ್ಲಾ ಆ ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಚಿತಾವಣೆ - ಬಾಣಂತನ
ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಬರಲಿ - ತನಗೇ ಬುದ್ಧಿ
ಬರುತ್ತದೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದು ಸಾತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದಳು

ಒಂದು ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ವಾತಕ್ಕ ಬಳಿ ತೊಡಿಸುವ ವಾಸ್ತು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರು

“ಮಗೂ ರಾಜುವಿಗೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೀಲಿ ತರವೇಕಿಲ್ಲಾ - ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಒಂದು ಜತೆ ಬಳಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಸು - ಹಾಗೇ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರಿಗೊಂದು ಕಾಗದ ಹಾಕು ”

“ಬಳಿ ಗಿಳಿ ಅಂಪ್ರ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಸೀಲಿ ತರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ರಾಜವೃತ್ತಿಗೊಂದು, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನಿಗೆ ಸೀಲಿ ತಂದಿಟ್ಟ

“ಈಗ ಅವರಿಗೇಕೆ ಸೀಲಿ” ಎಂದು ಕೊಂಡ ರಾಜವೃತ್ತಿ ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಗಂವನನ್ನು ದೂರವಾಗಿ ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಅಪ್ಪ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ತಾನು ಹಾಕುತ್ತಾ,

“ಹೌದ್ರೀ ರಾಜವೃತ್ತಿ ಮಮಕೆಯಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮೇಲಾದರೂ ಒಂದು ಗುಲಿಗಂಜಿ, ತುಕ ಭಂಗಾರ ನಿನ್ನು ಕೃಷಿ ಎಲ್ಲಾ ಬರೋದಿಲ್ಲ ಮಂಜು - ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂತ ಕಾನಿಸುತ್ತಾನೆ ಪಾಪ - ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ‘ಅಯ್ಯೋ’ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಕಷ್ಟೇ ನೀವಾಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಮನೆಯಲಿ ಬೇಯುತ್ತಾ ಇರಲಿ” ಎಂದು ಸಂತಾಪ ಮಾಡಿಸಿದರು

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ರಾಜವೃತ್ತಿ, “ನನ್ನನ್ನು ವೃಥಾ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ ನೋಡಿದೆಯಾ ನನಗೇನಾದರೂ ಮಗಳಿಗೂ ಆಗಬೇಕು ”

“ಅವರಲ್ಲಿನು ತಪ್ಪು” ಮನೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿ ನೀನು ಮೇಲೆ ಬಿಡಬೇಕು”

“ನೀ ಕೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಒಂದೇ ಗುಂಪು ”

“ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಂಬಿಲ್ಲರೂ ಶತ್ರುಗಳು - ಆ ಮನೆಯಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ಹಿಕ್ಕಿಸಿ” ಎಂದು ಜರಿದರು

ಆರತಕ್ಷತೆಯ ದಿನ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ - ಗುಂಡಮ್ಮನೊಡನೆ ಬಂದಿಳಿದರು ಸಂಜೆ ಆರತಕ್ಷತೆ ಹೇಗೋ ಮುಗಿಯಿತು

ಗಂಡ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಹೊರಗಿದ್ದನಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜವೃತ್ತಿಗೆ ದುಃಖ.

ಯೊಸ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಗಂಡನಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ತಾನಾ
ಗಿದ್ಯೇ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು

“ಇವೇನಿದು ?”

“ನೀಲೆ ಜಿನನ್ನ ಗಿದೆಯೇ ?”

“ಹೂಂ”

“ಸಂದಯೂ ನೀವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ - ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸ
ಬೀಕೆಂದೇ ನಾನು : ಚ್ಚು ಲಿಲ್ಲ
ಸರಿ”

“ಯಾಕೆ ಇನ್ನು ಬೀಬಾರು ?”

“ಒಲ್ಲವಲ್ಲ”

“ನಾನಮ್ಮ ದೇವದ ವಸ್ತುರೇ ?”

“ಹಾಗೆಂದವರಾರು ? ಈ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿ ನೀನೇ ಅಲ್ಲವೇ ?”

“ದೊರಡುವ ಓದಿನ ದಿನವೂ ಜಗಲನಾಡದಕಂದಿರುವೆ ?”

“ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ? ನೀನೇ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆ ?”

“ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ ?”

“ಯೋಗಲ ಬಿಡು - ಈಗ ಯಾಕೆ ಆ ಮಾತು ?” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ
ತಂದಕೊಂಡ

ಜಗಲ - ಕದನವಿಲ್ಲದೆ ಆ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದುದಕ್ಕೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ
ಸಂತೋಷವಾಯಿತು

“ಒದಕ್ಕೇ ಬಲ್ಲವರು ಗಾಡೆ ಕಟ್ಟಿರುವರು”

“ಏನಂತ ?”

“ಓಲಿವರೆ ನಾರಿ - ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ ಅಂತ”

“ಹೋಗಿಂಜೆ”

“ರಾಜು - ಹೀಗೆ ಯಾಕೆರಬಾರದು ?”

“ಊರಿಗೆ ಹೋದನಿಂತೆ ಕಾಗದ ಬರತೀರಾ ?”

“ಆಗಲಿ.”

“ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುಕೂಡದು”

“ಆಗಲಿ ”

“ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸಲವಾವರೂ ಬಂದು ಹೋಗಬೇಕು ”

“ಅವೇನು ? ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನ ಮೇಲಿಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ ?”

“ಈಗೇನು ? ನಿನಗರಿವಾದದ್ದು ಇವತ್ತೂನ್ನಿ ”

“ಇರಬಹುದು ”

ಗಂಡ ಸುಲಭವಾಗಿ ತನಗೊಲಿದುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ರಾಜವತ್ಸ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೀಗೇ ಇದ್ದು ಗಂಡನ ಮಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡಳು

ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಪಾತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಔತಣ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು ರೈಲು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಎಲಡಿಕೆ ಆಗಿಯುತ್ತಾ ರಾಜಮ್ಮ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದಳು

“ಹೊತ್ತಾಯ್ತು ”

“ಇರಲಿ ಬಿಡಿ ”

“ರೈಲು ನಿನಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತಿ ”

“ನಾನು ಹೇಳಿದುದು ನೆನಪಿವೆಯೋ - ಇಲ್ಲವೋ ?”

“ಇಲ್ಲ - ಮುಷಾರಾಯ್ತು - ಮರೆತಿಲ್ಲ ”

“ನಾಳೆ ನಾಳಿರಲ್ಲೇ ಬರೀಬೇಕು ”

“ಆಗಲಿ ”

“ನಾನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ”

“ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡದಿದ್ದರಾಯ್ತು ”

“ . . . ”

“ಈಗದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿ ಕೊರಗಬೇಡ - ಸುಖವಾಗಿ ಗಂಡುವುಗ ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾ ”

“ಹೆಣ್ಣಾದರೆ ?”

“ಆದರೇನು ಮಾಡುವುದು ? ಸುಖಾ ಜತೆಗೆ ಅವಕ್ಕೂ ಗಂಡು ಹುಡುವ ಕಷ್ಟ ”

“ಈಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಯೋಚನೆ.”

"ತಮಾಸೆಗೆ ಹೇಳಿದೆ "

ಸುಮಿತ್ರಾ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನು ಕರೆದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಗಂಡನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು ಪಾತಕ್ಕ ತಾವೇ ನಿಂತು ಗುಂಡಮ್ಮನಿಗೆ, ಸೊಸಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಲಿ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಕೊಡಿಸಿದರು ರಾಜಮ್ಮ ಅತ್ತೆಯಿಂದಲೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಗಾಡಿಹತ್ತಿದಳು ರಂಗಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಗೊಂಡು ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟು, 'ತೀಡಿ ತೆಗೆದುಕೋ ?' ಎಂದರು

'ಅಣ್ಣನ ಜೊತೆ ನಾನೂ ಬರ್ತೀನಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಾ'

"ಜಾ "

"ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಜನ - ನೀನೇ ಹುಚ್ಚು ಜ್ವಾಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ನಿಷ್ಕೂರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ ಸುಮಾದು ಚಿನ್ನದಂಥಾ ಗುಣ " ರಂಗಮ್ಮ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದರು ರಾಜಮ್ಮ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ಗಾಡಿ ಚಲಿಸಿತು

ಭಾಗೀರತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದವಳು ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು, ' ತಾರುಮನೆಗೆ ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು

ರಂಗಮ್ಮ "ಹೌದಮ್ಮಾ - ಪಾಪ ನಿಮಗೆ ಬೇಜಾರು - ಅಲ್ವೀ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ರಾಜಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಾ ಡಿಸಿ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಳು

೧೩

ಹೊರಡುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವೆ ಇದ್ದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು
ಕಂಡು ಮಂಜುಳೆಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು

“ಇದೇನಿವತ್ತು ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಂಡಿಸುವವರಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ನಿನಗೆ ಬೇಜಾರೇ ? ತಾಗಾದರ ಹೋಗ್ತೀನಿ ”

“ತಮಾಷೆಗಂವೆ - ಏನು ಸಮಾಚಾರ ?”

“ರಾಜಾ ತೌರುಮನೆಗೆ ಹೋದಳು ”

“ಬಾಣಂತನಕ್ಕೆ ?”

“ಹೂಂ ”

ಮಂಜುಳೆಯ ಮುಖ ಸ್ಪಷ್ಟಗಾಯಿತು ಆದನ್ನು ನೋಡಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ
ಗಾಬರಿಯಿಂದ, “ಯಾಕೆ ಮಂಜೂ ?”

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ ”

“ಏನು ವಿಷಯ ? ಹೇಳು ” ಎಂದು ಹೀಡಿಸಿದ

“ನನಗೂ ಆ ಭಾಗ್ಯ ಇದೆಯೇ ಅಂತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ”

“ಮಕ್ಕಳೆಂದರ ನಿನಗಷ್ಟು ಪ್ರೇಮವೇ ?”

“ಯಾರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮುಖ ಗಂಭೀರವಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ಮಂಜುಳೆಯೇ
ಮಾತು ಬದಲಾಯಿಸಿದಳು

“ಸುಮಿತ್ರೈ ಈಗ ಯಾವ ಕ್ಲಾಸು ?”

“ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಸುಮ್ಮನಿರು.”

"ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವನಿಗೂ ಈಗಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ದುಷ್ಟಿದ್ದಾರೋ?"

'ಈಗಲೇ ಏನವಸರ ಹೇಳು' "

ನಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ದಿನವಾಯಿತು - ಈಗ ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನು '

'ಹೂಂ ತಾಯಿಯಂತೇ ಆಗುವೆನು ಈಗಲೇ ಮನೆಕೆಲಸ ನ್ನೇರಿಲ್ಲಾ ತಮಗೂ ತಗೇನುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ '

ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟೆ ಹಾಕಿದವ ಕಲಿಯುವೆ ಎನು "

ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೋಪ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತವೆ - ಆದರೆ '

ಇನ್ನೇನು ಹೇಳು' ನಿಮ್ಮ ಸುಖ ಲಕ್ಷಿಸಿ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಕಷ್ಟ ತಂದೆನಿಡಿ

"ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿತಿರುವಂತಿವೆ ಮಂಜೂ - ಹೊರಡುವ ಬಂದಿನ ದಿನವೆ ಆವನ ನವನಕೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒದಲಾಯಿಸ ಬೇಕಾಗುವೆನು '

'ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮಿಂದಲೇ - ನಾಲ್ಕು ಜನದಂತೆ ತಾನೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಬಯಸುತ್ತವೆ - ನಿಮ್ಮ ಅನಾದರಣೆ ಕಂಡು ತನ್ನ ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಮಿಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ

'ಆವನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲಾ? "

"ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ '

"ಎಷ್ಟುಸುಲಭವಾಗಿ ಆ ಮಾತು ಹೇಳಬಿಡುತ್ತೀಯೇ? - ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಕ್ಷಣ ನಾನಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಮಂಜೂ - ನೀನೇ ನನ್ನ ಉಸಿರು - ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವುಷ್ಪದ ಪರಾಗ "

"ಹೀಗೇ - ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂದಹಾಗಿದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಿ "

" "

"ಬರೆಯುವವನ್ನು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಿರಿ? "

“ಜೀವನ ಆರಂಭ ಆದಮೇಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೇಗೆ ಸಾಗಬೇಕು ಹೇಳು ”

“ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಚಿತ್ತಫಲಕದಮೇಲೆ ತಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೆಂದು ದ್ದಾಗ, ಕಿಶೋರವಸ್ಥೆಯ ಕೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಕನಸುಗಳು ಸರಿದು ಹೋದುವು ಸಂಸಾರದ ನೋಗ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನೇ ಇಂಗಿಸಿತ್ತು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಹಂಬಲಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಳಿಸಿದ್ದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಒಂದು ನಿಟ್ಟುಸುರು ಮಾತ್ರ ಹೊರಬಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಮಂಜುಳಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಯಿತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡು ಬೇಸರವೂ ಬಂತು

“ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಲಾರದು ಹೇಡಿ ” ಎಂದು ಕೊಂಡಳು

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಪತ್ರಬಂದಿತ್ತೇ ”

“ಹೂಂ ಬರೆದಿದ್ದಳು ”

“ನೀವು ಬರೆದಿರಾ ?”

“ಇಲ್ಲ ”

“ಬರೆಯಿರಿ ” ಎಂದು ಕಾಗದ - ಪೆನ್ನನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಳು

“ಎನು ಬರೆಯಲಿ ?”

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೇ ”

“ಮಂಜೂ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಂಥ ರಾಜುಪಿಗೆ ಒಂದರೂ ನಾನೆಷ್ಟೋ ಸುಖಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ ”

ಮಂಜುಳಿ ಒಳಗೆ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಳು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಅಂಟಿಸಿ ಶ್ರೀಕಂಠನ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಂತಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿಸಿದ.

೧೪

ಸುನಂದನು ಉನ್ನತಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿರ್ದೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ
ಬರುವಾಗ ತಂದೆ ಕೊಡಿದ ಮದ್ದಿನಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಬಂದೊಂದು ಬಗೆಯ
ಅಟವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದು ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ
ಅಸ್ತಿ ದಿನದಿಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕಕ್ಕೆ.

ಅವನು ಸುನಂದನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ "ತಂದೆಗೆ ಅಂತಾ ಕಾಸಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಅಟವ ಸಾಮಾನು ರಾಜಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೀಯಾ" ಯಾರಿಗೆ
ಇವೆಲ್ಲಾ "

ನಾಳೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಮಗು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ
ವಿಡವೇ" ನೀನು ಸುನಂದನಿಗೆ ಹೇಳಿ" ಎಂದು ಅಜ್ಜಿಯ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿ
ತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸುನಂದನು ಮಗು ಮನಸ್ಸು ಪಾತಕವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು.

"ಇಂಥಾ ಮಗುವನ್ನು ಗೋಳುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇಳು - ಸಾಪಿ" ಎಂದು
ಸೋಪಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಬಹಳ ದಿನಗಳೇಳೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದವರುಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ
ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಗುಂಡಮ್ಮ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂತೋಷನಾಯಿತು ಉಮಾ,
ಗೀತಾ, ರಾಧ, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಾಜಮ್ಮನ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದರು ತಂದಿದ್ದ
ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ರಾಜಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸಿ
ಕೊಂಡಳು.

“ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟೆಯೇ ಉಮಾ—ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯ ದೊಂದು ಓಡಾಟವಿದೆ.”

“ಗುಂಡಮ್ಮ, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನೀನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದೀಯಾ - ಅವಳಿಗೂ ಒಂದು ಗಂಡು ಹುಡುಕು - ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡೋಣ ”

“ಈಗೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ ಉಮಾ ?”

“ಈ ಅಮ್ಮನಿಂದ ಯಾವುದೂ ಸಾಗಲ್ಲ - ದೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿದೀ ನೀಂತ ಅಂದೆ - ಅಣ್ಣ ಒಪ್ಪಿದ - ಇವಳು ಕಷ್ಟವಾಕಿದಳು ”

“ಎಷ್ಟು ಓದಿದರೂ ಮುಸುಕಿ ತಿಕ್ಕೋದೇನೂ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ - ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾಕೆ ಹೇಳು ?”

“ನಿನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಚನ್ನಾಗಿವೇಮ್ತು’ ಎಂದು ತನ್ನ ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ರಾಜಮ್ಮ ಸೂಚಿಸಿದಳು

ರಾಜಮ್ಮನೊಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದಾಗ ಉಮಾ ಅವಳ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಳು.

“ಏನು ಒಡವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡೆಯೇ ರಾಜು - ಹೊಸದಾಗಿ ಎಂಥೆಂಥಾ ಸೀರೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ” ಎಂದು ವೆಟ್ಟಿಗೆತೆಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಡಿದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಒಂದೆರಡು ಸೀರೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ,

“ಇಷ್ಟೇನೇ ?” ಎಂದು ತಾತ್ಪಾರದಿಂದ ರಾಗವೆಳೆದಳು.

“ಆ ದಂದ್ರದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತೆ ಹೇಳು - ಬರೋ ದೆಲ್ಲಾ ಆ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕ್ಕೆ ಸುರೀತಾರೆ ”

“ಧೂ . ನಿನ್ನನ್ನು ಮೊದಲನೇ ವರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು - ಎಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮನಿಂದ ಆಯಿತು ”

“ನನ್ನ ಹಣೆಯಬರಹಕ್ಕೆ ಅವರೇನು ಮಾಡ್ತಾರೆ ಹೇಳು ?”

“ಯಾವುದಾನರೂ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲದೆಯಾ ?”

“ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ . ಆ ಪುಣ್ಯ ನಾನು ಕೇಳಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ”

“ಮತ್ತೆ ಯೊತ್ತನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತೀ.”

“ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆವರೆಗೂ ಚಾಕರಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತೆ - ಮನೇಲಿ ಕೆಲಸ

ದವಳಿಲ್ಲ - ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಶರೀಗೆ ಹಚ್ಚಿದುದು" ಎಂದು ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ತೋಡಿ ಕೊಂಡಳು

ಆವಳ ಕಣ್ಣು ಹಸಿಗೂಡಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಉಪೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿತು

"ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ರಾಜು ಇಲ್ಲಾದರೂ ನಾಲ್ಕುದಿನ ಹಾಯಾಗಿ ಇವ್ವು ಹೋಗುವಂತೆ" ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದಳು

ಉಪೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ತಾಯಿ ರಂಗಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೆ ದುರು -

"ರಾಜೂಗೆ ಮದುವೆಮಾಡಿದು ಸಾಲದಂತ ನನಗೂ ಹವಣಿಸು ತ್ತಿದ್ದಿರಿ" - ನನಗೂ ಯಾವನಾದರೂ ಎರಡನೇ ವರನೋ ಮೂರನೇ ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಗಂಟಿಯಾಕಿ" ಎಂದು ಹಂಗಿಸಿದಳು ಗುಂಡಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನಾದರೂ ರಂಗಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ

"ಈಗ ರಾಜೂಗೆನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿವೆಯೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು

"ದಿನವೆಲ್ಲಾ ದುಡಿದು ಹಣ್ಣಾಗೋದ್ದವೆ ಆವಳಿಗಿನ್ನೇನು ಕೆಲಸವಿದೆ? ಈ ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಯಾಕೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು?"

"ಆವಳು ದುಡಿದು ಹಣ್ಣಾಗಿದ್ದಾಳೆಂತ ನಿನಗೆ ಯಾರು ತಿಳಿಸಿದರು."

"ಆವಳೇ"

"ಆಹಾ - ಇಬ್ಬರೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ - ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆಂದಲೇ ರಾಜೂ ಸಂಸಾರ ನಾನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ - ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳಿಗೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ? - ಇವಳು ಅಡಿಪಾಟವಾಗಿದೆ - ದುಡಿದು ಹಣ್ಣಾಗೋದು ಆ ಮದುವೆ - ಆ ತಬ್ಬಲಿ ಮಗು"

"ಹೌದೇ" ಎಂದರು ಗುಂಡಮ್ಮ

"ಹೂಮ್ಮ - ನನ್ನ ಮಗಳಂತ ನನಗೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ - ಈಕಡೆ ಕಡ್ಡಿ ಎತ್ತಿ ಆಕಡೆ ಇಡೋದಿಲ್ಲ"

"ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರೇ ವಾಸಿ ರಂಗಮ್ಮ - ಪಾತಕ್ಕನಂತೆ, ಈ ವಯಸ್ಸು ನಲ್ಲೂ ದುಡಿಯೋದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ?"

“ಕರುಣೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿ - ಆ ಮಗುಗಾಗಿ ವಾಸ ಮುಮುಕಿ ಮಡಿ ಯುತ್ತಿ” ಎಂದು ಮಗಳ ಗುಣದ ಬೀಕೆಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು

“ರಾಜೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು” ಎಂದು ಗುಂಡಕ್ಕುನು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಸಂಭುಷಣೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲವಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡ ರಾಜಮ್ಮ

“ಸುಖವಾಗಲಿರಲಿಕ್ಕೆ ಇನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿ - ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಏಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಮಾತು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಸಮಾನಾಸ ತಂದುಕೊಂಡಳು,

ನಾಲ್ಕು ದಿನ ವಾಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಎನದ ಯೂ ಚನೆಗಳ ಹೆತ್ತರನ್ನು ಬಂದು ಮುತ್ತಿತು. ದೇಹ ವಾಸನದಲ್ಲಿದ್ದರು ಮನಸ್ಸಲ್ಲಾ ದೇಗಲಿರಿಸತ - ದಿನವೂ ಕಾಗವ ಬರೆಯುವುದು ಸೀಳಿಸುವಳು. ಬಾರದವಾಗ ಸೂರ ಯಿಂದ ಒತ್ತಿಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸು ಮುಂದುಳಿಯುತ್ತ ದರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನು ಮಂಜುಳಿಯನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಮಂಜುಳಿ ಎನಿಸಿ ಮನದಲ್ಲೂ ರೂಪು ತಳೆದಿದ್ದಳು.

‘ಆವಳೆ ಬೆಡಗಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನೆನಪು ಹೇಗಿರಬೇಕು’ - ಅವರು ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೊರಡವ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳಿದುದನ್ನೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, ‘ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ - ನಾಳೆ ಬಂದೀತು’ ಎಂದು ಆಶೆಯನ್ನೆ ಹೊತ್ತು ದಿನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಶೆ - ನಿರಾಶೆಯ ಸುರೂಳಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದವು - ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಪತ್ರ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಗಳ ಅನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ರಂಗಮ್ಮ, ‘ಗಂಡ ಎದುರಿಗಿದ್ದಾಗ ಜೋರಾಗಿದ್ದಳು - ಈಗ ಆ ಕಡೆ ಕರಳು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ’ ಎಂದುಕೊಂಡರು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಂದ ಬಂದ ಪತ್ರ ಉಮೆಯ ಕೈಸೇರಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ರಾಜಮ್ಮ ಓಡಿಬಂದು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸಿದಳು. ಉಮಾ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು,

“ತಾಳು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು.”

“ಕೊಡೇ ಉಮಾ ”

“ನನಗೇನು ಕೊಡ್ತೀ ”

“ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡ್ತೀನಿ ನೊಂದಲು ಕೊಡು ”

‘ಕೊಡೇ ಅಪೇನು ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಿಷ್ಟೀಯಾ’ ಗಂಡಮ್ಮ ಮಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಗಿ ರಾಗದ ಕೂದಿಸಿದರು

ಏನು ಎಂದಿರಬಹುದೋ ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ತಲೆಮರೆ ಮದುವೆ ಯಾಗಿ ಬರತು ರಕ್ತದ ಮೇಲಾಗಿರಬಹುದು ಗಂಡನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ನೊಂದಲು ರಕ್ತವನ್ನು ತನ್ನ ಮನುಗೆ ಹೂಗಿ ಬಿಡತೊಡು ವಳು

ಡಿ ಮೌಗೆ - ನರಸಿಂಹವ್ಯಾಸ ಒಪ್ಪಣೆ ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಬೇಸರ ನಂತು ಕೃಷ್ಣ ಕಾರು ರಾಗವನ್ನು ಓದಿದ ರುವುದು ಸ್ತ್ರೀಯನಾಕೃತಿಗಳು ಅವಳಿಗೆ ನೆರವಾಯಿತು ಇವಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮಣ್ಣು - ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಗದವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಳು ಕೊನೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ರವಳ ಕಣ್ಣಿನ ನೀರೂರಿತು ಮುನಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅತ್ತಳು

ರಾಜಮ್ಮ ಅವಳವನ್ನು ಕಂಡು ಉಮಾ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲಿಚ್ಛಿಸಿದಳು.

ಕೆಲವು ಸುಸುಪ್ತಗೇ ಬಂದಿದ್ದ ತುಂಬಿತನ ಈಗ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮಾಯ ವಾಗಿದ್ದಿತು ರಾಜಮ್ಮನ ಮೈವಡವುತ್ಪಾ,

‘ಯಾಕೆ ರಾಜು’ ಎನಾಯಿತು ”

“ ”

ಮನೆಯಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇಮವಂತೇ ”

“ ”

“ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ”

“ನಿನೇ ನೋಡು” ಎಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಉರೆಯ ಕೈಗೆ ತುರುಕಿ ದಳು ಕಾಗದ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಉಮಾ,

“ನಾನೋನೋ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ - ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಒಂದು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿ ”

“ನಾನು ಕ್ಷೇಮ - ಸುಖ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾಳೆ - ಅಮ್ಮ ಹುಸಾರಾಗಿ

ದ್ವಾಳೆ ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಯಾಕೆ ಬರಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ” - ಇದು ಬರಲಿಲ್ಲಾಂತ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾರಂತೆ ?”

“ಈ ಸಲ ಬರಲಿ ಸುಮ್ಮನಿರು - ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ”

“ಏನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೀಯಾ ?”

“ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ”

ಉನೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ನಗು ಬಂತು

“ಏಳು - ಆಮ್ಮ ಗಾಬರಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ - ಮುಖ ತೊಳೆದು ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿಕೋ ” ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು

ಇದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂತವಾದೀತೆಂದು ರಾಜಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ರಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಳು ಗುಂಡಮ್ಮ, “ಏನು ಬರೆದಿರುವರು ” - ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರು

ವರೇ ” ಎಂದು ಅಳಿಯನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡರು

ರಂಗಮ್ಮ, ‘ಬರುವ ಸಮಾಚಾರ ಬರೆದಿರುವರೇ ?”

“ಇನ್ನೂ ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ” ರಜಾ ಸಿಕ್ಕಬೇಡವೇ ?”

ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ರಂಗಮ್ಮನ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರಮಾಡಿದಳು

ಮಂಜುಳೆಯ ಮೇಲಣ ಮೋಹ ಅವರನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಬಂಧಿಸಿದೆ - ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ, ಅಸದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಇತ್ತಿದೆ - ನಾನು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನಾ ಕ್ರಮಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ನಾನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅವರನ್ನಗಲಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು - ಈಗೀಗ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು - ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಹಲವು ದಾರಿ ಯೋಚಿಸಿ ಬೇಸತ್ತಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಶಬ್ದವಾಗದಂತ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮಂಜುಳಾ ಒಳಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಳು ತವೇಕಚಿತ್ತನಾಗಿ ಶ್ರೀಕಂಠ ಎನನ್ನೋ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಕುತೂಹಲ ವಾಯಿತು ಓದಿನಿಂದ ಬಂದುನೋಡಿ

“ಇದೇನು ಶ್ರೀಕಂಠಾ ? ಎನನ್ನೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ ?”

ಶ್ರೀಕಂಠ ಬೆಚ್ಚಿದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು ಕಂಡವೇಲೆ ನಸುನಗುತ್ತಾ,
 “ನಾನು ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟಿ - ಮಂಜುಳ ಒಳಗಿದ್ದಾಳೆ - ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ”
 ಎಂದು ಕುರ್ಚಿ ತೋರಿಸಿದ

“ಅದಿರಲಿ - ನೀನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ?”

“ಎನೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಶ್ರೀಕಂಠ ನಾಚಿದ ಅವನ ಮುಖ ಕೆಂಪಾ ದುದನ್ನು ಕಂಡು, “ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ನಾಚುತ್ತೀಯಲ್ಲಯ್ಯಾ - ಕೊಡ್ಡಿಲ್ಲ ನೋಡೋಣ ”

“ಅಪ್ಪೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಸಾರ್ ”

“ಇರಲಿ ಕೊಡು ” ಎಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ

ಶ್ರೀಕಂಠ ‘ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ’ಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದ - ತನ್ನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರ ರುಂಡವನ್ನೇ ಚಿಂಟಾಡಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಪಾರ್ಥ ರಣರಂಗ ದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ - ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮ ಅರ್ಜುನನ ಸಂತಾಪಕ್ಕೆ ನಸುನಗುತ್ತಾ ಗೀತೋಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಅರ್ಜುನನ ನಿರ್ವಿಣ್ಣತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕಂಠ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದ - ಇದೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಲೀಲಾಜಾಲ

ಎನೋದ ಎಂದು ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯ ಹೊಂಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣದಿಂದ ಕುಂತಿಸುತ್ತ
ನನ್ನ ಭಗವಂತ ಸಿರಿಹಿಡಿದಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನೂ ಬಂಧಿಸಿದ್ದೆ

“ಇದನ್ನು ನೀನೇ ಬರೆವೆಯಾ ಶ್ರೀಕಂಠಾ ?”

“ಹೇಗಿದೆ ಸಾರ್ ?”

“ನನಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ವಿಷಯ ಏನೇನೂ ತಿಳಿಯದು ಶ್ರೀಕಂಠಾ -
ಆದರೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ — ‘ವಾರ್ಧಸಾರಥಿ’ ತುಂಬಾ
ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ - ಇನ್ನೇನು ಬರೆದಿರುವೆ ?”

“ಮಂಜುಕಾಸಾ ಇದನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿದಳು - ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನೇ
ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ”

“ಯಾವ ಪ್ರವರ್ತನ ?”

“ದಸರಾ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಲಾವಾರಿಯಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರ
ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವರು

“ಬಂಡಿತಾ ಕಳಿಸುವು - ಬಹುಮಾನ ಸಿಗುತ್ತದೆ”

“ನಿಮ್ಮ ಆತಿಥೇಯರಾದ” ಎಂದು ಶ್ರೀಕಂಠ ಉಳಿದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ದೂರ
ಸಿಕ್ಕ ಭುವ, ಸೇಲರೇಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್, ‘ರಾಧಾ-ಕೃಷ್ಣ’ - ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ
ನರಸಿಂಹಯ್ಯ “ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನ ಆರಾಧ್ಯವೂರ್ತಿಯೋ?”

ಶ್ರೀಕಂಠ ನಕ್ಕು ತನ್ನ ಉತ್ತರ ಸೂಚಿಸಿದ

ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುತ್ತಾ “ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರತಿಭೆ
ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡೂ ಬಾದಿಮುಚ್ಚಿದ ಕೆಂಡದ ಹಾಗಿರುವೆಯಲ್ಲಾ ? - ನೀನು
ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ನನಗೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ”

ಪರಿಚಿತ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದ ಮಂಜುಳಿ ಬೇಗ ಕೆಲಸಮುಗಿಸಿ ಕೈಯೊರಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಬಂದಳು

“ಏನು ? ಚಿತ್ರವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಕುಳಿತಂತಿದೆ ?”

“ಶ್ರೀಕಂಠ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೀತಾನೇ ? ನೀನು ನನಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ”

“ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಹೇಳುವುದು ? ಏನೋ ಕಲಿತಾನೆ ಎಂದೂ
ನಾನು ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದಿದ್ದೆ” - ಮೊನ್ನೆ ‘ವಾರ್ಧಸಾರಥಿ’ ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೇ
ಛತ್ವರ್ಯವಾಯಿತು”

ಶ್ರೀಕಂಠ ಇದೇ ಸಮಯ ಸಾಧಿಸಿ,
 “ಮುಂದೆ ಕಲಿಯಲು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಯೋಗುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಇವಳು
 ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದ

“ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿದ್ದು ಮುಗಿಯಿತೇ?”

“ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಿದೆ”

“ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದೆಯಲ್ಲಾ - ಯೋಚಿಸಿದರಾಯ್ತು” ಎಂದು
 ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ದೀಪ ಇಟ್ಟಂತೆ ತೀರ್ಪನ್ನಿತ್ತ
 ಸೋಲಿ ಆಲಿಯುತ್ತಾ ಅಮ್ಮನ ಕೈಲಿ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಂಠ
 ಇವನೇ ಎಂದರೆ ಆರೈವನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಮಂಜುಳ
 ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಳು

“ಈಗ ನೆನಪಾಯ್ತು - ನಿನ್ನೆ ಸ್ವಾಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರು”

“ಆಂ ಮನೇಗೇ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಕರೆದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ?”

“ಕರೆಯವೇ ಇರವೆನೇ? ಯಾವುದೋ ಕೋಟುಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ
 ರಂತೆ - ಪುರುಸೊತ್ತಿಲ್ಲ-ಪುನಃ ಬಂದಾಗ ಖಂಡಿತಾ ಬರುತ್ತೇನೆ ಮಂಜುಳಿಗೆ
 ತಿಳಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು”

“ನಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ”

“ಆಗಿನಂತಿಲ್ಲ - ತುಂಬಾ ಇಳಿದುಹೋಗಿರುವರು”

“ಸಾಪ”

“ನನ್ನ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದರು - ಹೇಳಿದೆ - ‘ಪುನಃ ಬಂದಾಗ ಬರೆದು
 ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೋರಿಸು - ನೋಡುತ್ತೇನೆ - ಮುಂದೆ ಯೋಚಿಸೋಣ -
 ನಿನಗೇನು ಸಮಯವಾದರೂ ಸಂಕೋಚಪಡಬೇಡ - ಕಾಗದ ಬರಿ -
 ನಿಮಗಾಗಿ ಮರುಗುವ ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧುನೊಬ್ಬನಿರುವನೆಂದು ನಂಬಿ -
 ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಖಂಡಿತಾ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಧೈರ್ಯ
 ಹೇಳಿದರು”

“ಅನಂತಹ ಮನುಷ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದು ದುರ್ಲಭ” ಎಂದು ಮಂಜುಳ
 ಸ್ವಾಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾತನ್ನಾಡಿದಳು

ಸ್ವಾಮಿಯ ಸುದ್ದಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪು ತರಿಸಿತು -

ತನ್ನ ಮಂಜುಳೆಯ ಸ್ನೇಹ - ವತ್ಸಲಮ್ಮನ ಮಮತೆ - ತನ್ನ ಮಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಭದ್ರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಯತ್ನ - ನಿರಾಶೆ - ವತ್ಸಲಮ್ಮನ ಸಾವು —

‘ತಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ಮಡದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ಸಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ’

‘ಇಂದು ಮಗನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದಬಾಷ್ಪ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು’

‘ವತ್ಸಲಮ್ಮನನ್ನು ನಾನೇ ಕೊಂದೆನೇ?’

ಒಂದು ಕಡಿ ವಿನಾಶಸ್ತು - ಒಂದು ಕಡಿ ವತ್ಸಲಮ್ಮ ನಿಂತು ‘ಕೊಲೆವಾತಕ’ ಎಂದು ದೂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು

ಸುಮಿತ್ರೀ - ಶ್ರೀಕಂಠ ಇಬ್ಬರೂ ತನ್ನೆದುರು ನಿಂತು ‘ನಮ್ಮನ್ನು ತಬ್ಬಲಿ ಮಾಡಿದೆಯಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳುವಂತ ತೋರಿತು

‘ನಾನು ಪಾಪಿ - ಪಾಪಿ’ ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಗೊಣಗಿಕೊಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸಿದ

ವಿಷಣ್ಣ ವದನನಾದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಮಂಜು ಭಯರಟ್ಟು “ಯಾಕೆ? ಏನಾಯಿತು?”

“ಏನೂ ಇಲ್ಲ - ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡು ಮಂಜು”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಂಜುಳಾ, ಶ್ರೀಕಂಠ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು

“ಏನನ್ನೂ ಸೀತಾರಾಮೂ, ನೀನೂ ಹೊರಗಿನವನಂತೇ ಆಗ ಬಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ವಾತಕ್ಕ ಜಾವೆ ಹಾಕಿದರು

“ನರಸಿಂಹ ಇಲ್ಲವೇ” - ಅವನ ದರ್ಶನವೇ ಈ ನಡುವೆ ಸಿಗೋಲ್ಲವಲ್ಲ?”

“ಸುಮ್ಮನಿರೋ ನಾಕು - ನನಗೇ ಹೇಳ್ತೀಯಲ್ಲಾ”

“ಏನಮ್ಮಾ”

“ನಿನ್ನ ಗುಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು - ಅವನದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು”

“ಅಲ್ಲಾಕನೋ ಸೀತಾರಾಮೂ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ನೀನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬಾರದೇ?”

“ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ?”

“ಅವನ ಸಂಸಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ - ಹೀಗೆ ಮೂರು ಹೊತ್ತೂ ಅವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳ ಗತಿ ಏನು?”

“ಅವನೇನೂ ನಿನಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಮ್ಮಾ?”

“ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತು? ಆ ಹುಡುಗಿ ಪಾಪ - ಎಷ್ಟು ನೊಂದುಕೊಳ್ತಾ ಇದೆ - ಊರಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಗೃಹಸ್ಥ ಒಂದು ಸಲ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರಬಾರದೇ? ಹೇಳು.”

“ಈಗಿಲ್ಲ ರಜಾ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದಮ್ಮಾ - ಪರಿಕ್ಷೆಕಾಲ - ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಹೋಗೇ ಹೋಗ್ತಾನೆ”

“ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪಿಸೋ ಸೀತಾರಾಮು ”

“ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲಮ್ಮ ಮಂಜುಳಾ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಒಪ್ಪಿದರೂ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೇ ಅವಳನ್ನು ಬಿಡಲಾರ - ನಿಮ್ಮ ಮಗ ನಿಮಗೆ ದಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುಬಿಡಿ ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲ ಕೈಹಾಕಿ ಮನಸ್ತಾಪ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.”

ಸೀತಾರಾಮುವಿನ ಬುದ್ಧಿಬಲದಿಂದ ಮಾತಿನಿಂದ ಪಾತಕ್ಕ ಸುಮ್ಮನಾದರು

ಆ ದಿನವೇ ಸಂಜೆ ಸೀತಾರಾಮು ಮಂಜುಳೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು ಕಂಡ

“ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಮ್ಮಾ ಸ್ವಲ್ಪ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ”

“ಅದಕ್ಕೇನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬರಲಿ ” ಮಂಜುಳೆ ನಕ್ಕು ನುಡಿದಳೆ

ಜನಜಂಗುಳಿ ಇಲ್ಲದ ವಿಶಾಲರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಸೀತಾರಾಮು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಮಾತಾಡುವ ಸೂಚನೆ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಬೇಸರಗೊಂಡ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,

“ಇದೇನಯ್ಯಾ ? ನಿನ್ನ ಚರ್ಯೆಯೇ ನನಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ”

“ಅದಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ - ಸ್ವಲ್ಪ ತಡಿ ” ಎಂದು,

“ಅಲ್ಲಾ ನರಸಿಂಹ - ನನಗೊಂದು ಸಂಸಾರ ಅನ್ನೋದು ಇದೆ ಅಂತಾನೆ ಮರೆತಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ - ಇದು ಸರಿಯೇ ?”

“ಯಾಕೆ ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೇನಾಗಿದೆ ?”

“ಗಾಬರಿ ಬೀಳಬೇಡ - ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ - ಮುಂದೆಯೂ ಏನೂ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ”

“ಈಗೇನು ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನಿ ಸೀತಾರಾಮು ?”

“ನಿನ್ನ ಸುಖ ನೀನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಮುಗಿಯಿತೇ ನಿನ್ನನ್ನವ ಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಷ್ಟು ಜೀವಗಳಿವೆ ಯೋಚಿಸು - ಅವರೆಲ್ಲರ ಹಿತಾಹಿತ ನಿನ್ನಗೆ ಸೇರಿದುದಲ್ಲವೇ ?”

“ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಯ್ಯಾ”

“ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಮುದುಕಿ - ‘ರಾಮ-ಕೃಷ್ಣ’ ಅಂತ ಹಾಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ - ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ರಾಜಮ್ಮನಿಗಲ್ಲವೇ ಸೇರಿದುದು ?”

“ಹೌದು”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆಯಲ್ಲವೇ ?”

“ಅಷ್ಟಲ್ಲವೇ ಏನು ?”

“ಸರಿ - ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೋ -”

“ಈಗ ಅವಳಿಗೇನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರುವೆ ?”

“ಅದು ನಿನಗೇ ಗೊತ್ತು - ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಬಯಸುವುದೇನು ? - ಗಂಡನಿಂದ ಉತ್ತೇಜನಕರವಾದ ಒಂದೆರಡು ಹಿತನುಡಿ - ಕೈಹಿಡಿದವನ ಪ್ರೀತಿ - ಅದರಿಂದವಳು ವಂಚಿತಳಾದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಸುಖವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ - ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಂತೆ ತಾನೂ ನಿಂತು ಮನೆಯನ್ನು ರಣರಂಗ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ - ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ - ಪಾತಕಕ್ಕನೂ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಅನುಭವಿಸಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಸೊಸೆಯ ತಪ್ಪನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ನಿನ್ನದೂ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನಿ ಸಿದ್ದಾರೆ”

“ಅವಳಿಗೆ ಹಿತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಅಸುಖಿಯಾಗಬೇಕು”

“ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ - ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಣದಿದ್ದರಾಯಿತು”

“ನಾನೀಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?”

“ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಾ - ಈಗ ನಿನ್ನ ಸನಿಹವನ್ನು ಅವಳು ಬಯಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ”

“ಈಗಿಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ? - ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ”

“ಕೆವುದನ ಮುಂದೆ ಕಿನ್ನರಿ ಬಾರಿಸಿದ ಹಾಗಾಯಿತು - ನಾನೆಷ್ಟೇ ಒರಲಿಕೊಂಡರೂ ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ಬೇರೆ ನೀನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ” ಸೀತಾರಾಮನು ಬೇಸರದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾದ.

ಕಾಲಚಕ್ರ ರಾಜನ್ಯನಂತೆ ಕಾಯಲಿಲ್ಲ ಆದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ
 ಆಶೆ - ನಿರಾಶೆಯ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದೆ ಉರುಳುತ್ತಲಿತ್ತು
 ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೊಂದು ತಂತಿ ವರ್ತಮಾನ
 ವನ್ನು ಅಂಚೆಯವನು ತಂದಿತ್ತು ಆದನ್ನು ಕಂಡ ಪಾತಕ್ಕೆ ಕಾತರದಿಂದ
 ಕೇಳಿದರು

“ಸದ್ಯ ಆರೋಗ್ಯವಂತೇನಪ್ಪಾ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಒಡೆದುನೋಡಿ, “ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಏಳೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ
 ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಜನಿಸಿತಂತೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ

ಪಾತಕ್ಕೆ ದೇವರ ಮುಂದೆ ತುಸ್ದದ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಮಗ,
 ಮೊಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿದರು

“ಹೆಣ್ಣಂತಲ್ಲಮ್ಮಾ”

“ಹೆಣ್ಣೇನು? ಗಂಡೇನು? ಸದ್ಯ ಸುಖವಾಗಿ ವೈಕಳಿಯಿತಲ್ಲಾ”
 ಎಂದು ತಮ್ಮ ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಅದಗಿಸಿಕೊಂಡರು

ತನ್ನ ಜತೆಗೆ ಆಡಲು ಮನೆಗೊಂದು ಮಗು ಬರುತ್ತದಲ್ಲಾ ಎಂದು
 ಸಂತಸದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೈ ಕುಣಿದಾಡಿದಳು

“ನಾಮಕರಣಕ್ಕೆ ನೀನೂ, ಸುಮಿಾ ಹೋಗಿಬನ್ನಿ,”

“ನೀನು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇನಮ್ಮಾ?”

“ಈಗಲೇ ಏನವಸರ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನೋಡೇ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.”

“ಏನೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವುದಮ್ಮಾ?”

“ನೋಡಪ್ಪಾ - ನಿಮಗೇನು ತೋರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನಿಡಿ ”

“ಅಣ್ಣಾ — ಸ್ವರ್ಣಾಂತ ಕರಿಯೋಣ ” ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹೇಳಿದಳು

“ಅವಳ ಉತ್ಸಾಹ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,

“ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ - ನೀನೂ ಬರ್ತಿಯಾ ಸುಮಿ ?”

“ಬಂದೇ ಮತ್ತೆ ?” ಸುಮಿ ರಾಗವೇಳಿದಳು

“ಅವಳಿಗೂ ಏನೂ ಇಡಲಿಲ್ಲ ಈಗಲೂ ಬರೀಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಡ.”

“ನನಗೇನು ಏನೂ ತಿಳಿಯದು - ನೀನೇ ಹೇಳು ”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ವಾಕಿವ್ವ ಬಳ ಇದೆಯಲ್ಲಾ - ಒಪ್ಪ
ವಾಕಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ’

“ಅವಳಿಗೆ ”

‘ಮಾತನು ಒತ್ತಿ, ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತಾನೆ ’ ಇದೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು
ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋಗುತ್ತ ? ’

‘ ಸುಮಿ - ನಿನ್ನ ಬಳಿಯನ್ನು ತಂಗಿ ಕೊಡ್ತೀಯೇನೇ ?’

“ಒಹೋ ”

ಮೊದಲನೆಯ ದಿನವಂತೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸಂಭ್ರಮ ಹೇಳತೀರದು
ಅವಳ ಸಾಸುವಾಸುಗಳೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಂಟಾಗಿತ್ತು

“ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ - ಇದಿಲ್ಲೇ
ಇರಲಿ ” ಎಂದು ಒಳಗಿರಿಸಿದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅಳು ಬರುವಂತಾಯಿತು

“ಅದರಲ್ಲೇನಿಡಿಯೇ ಆಸ್ತಿ ?”

“ಆಟದ ಸಾಮಾನು - ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ ”

“ಅಯ್ಯೋ ಹುಚ್ಚಿ - ಮಗು ಈಗ ಆಟ ಆಡುತ್ತದೆಯೇನೇ ? ಇಲ್ಲೇ
ಬಂದಾಗ ಕೊಡುವೆಯಂತೆ - ಸುಮ್ಮನಿರು ” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಣ್ಣದ ಗಿಲಿಕೇ ಬೊಂಬೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಉಳಿದವನ್ನು
ಪಾತಕ್ಕನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಳು

ಪಾತಕ್ಕನು “ಸರ ಜೋಪಾನ ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಂತೆ ಮಗುವಿಗೆ ‘ಸ್ವರ್ಣ’ ಎಂದು

ನಾಮಕರಣವಾಯಿತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತನ್ನ ಸರಳನಡತೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯವನ್ನೂ ಗೆದ್ದಳು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಲನುಗಳ ಆಗಮನ ಉರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಗೆ ತುಸು ಹೊಯ್ದಂತಾಯಿತು ತಾನು ಬರಿಯಕತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಎರಡೆಳೆ ಸರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯದೇ ಬಳೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಪಾತಕನಮೇಲೆ ಕಿಡಿ ಕಾರಿದಳು

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ?” ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಹಲವು ಬಾರಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಂಠ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ನಿಂತು, ತನ್ನನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವಂತೆ ತೋರಿತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒಂದೊಂದು ಚಲನವಲನವನ್ನೂ ಅವಳು ದ್ವೇಷದಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಇದಾವುದರ ಅರಿವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮುದ್ದು ತಂಗಿಯನ್ನು ಆಡಿಸಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು ರಾಜಮ್ಮ “ಮಗು ಮಲಗಬೇಕು ಹೋಗು” ಎಂದು ಸಾಗ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯು ಬಿನ್ನರಾಗಿ ಹೋರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಗಂಡ ಬಂದರೂ ಎರಡು ದಿನವಿದ್ದು ಹೋದ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಡಿದುದು ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಾಟದಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ತಂದೆಯ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಅವಳು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು,

“ವಯಸ್ಸಾದಮೇಲೂ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡವೇ ? ತಂದೆಯ ಹಿಂದೆ ಓಡಾಡುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ - ನೋಡಿದವರೇನಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೊಂದು ಪೀಡೆಯಾಗಿದ್ದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಗುಂಡಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರೂ, ರಾಜಮ್ಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ,

“ಎಷ್ಟಾದರೂ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ - ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನೇ ?” ಎಂದು ಕೊರಗಿದರು.

ಮಗುವಿನೊಡನೆ ಗಂಡನವನೇ ಸೇರಿದಮೇಲೂ ರಾಜಮ್ಮ ತನ್ನ

ಸ್ವಭಾವ ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನವ್ರತೆ ಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪಾತಕ್ಕ, ಸುಮಿತ್ರೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕ್ರೌರ್ಯದ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. “ಈ ಮಗು ಒಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಕಾಲುಮುರಿಯುತ್ತಿದೆ” ಎಂದುಕೊಂಡೇ ಪಾತಕ್ಕ ಸೂನಯ ಆಪರಾಧವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ತಾಪದ ಛಾಯೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯನೇಲೆ ಬೀಳದಿರಲೆಂಬುದೇ ಅವರ ಕಾಂಕ್ಷೆ.

ಸ್ವರ್ಣ ತನ್ನ ಆಟಪಾಟಗಳಿಂದ ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿದ್ದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೂ ಮಗುವಿನ ಸೆಳೆತದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ನಿಲ್ಲಲಾರಂಭಿಸಿದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನೂ ಮಗುವಿನ ಮುಗ್ಧ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು ದಿನವೂ ಸಂಜೆ ಸ್ವರ್ಣನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬರುವುದು ಅವಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಯಿತು.

ಎಂದಿನಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಜತೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸ್ವರ್ಣ ಅಳುತ್ತಾ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಓಡಿಬಂದು ಮಗುವನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನವಗಾಡಿದಳು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಗ್ರಹಚಾರ ಕಾದಿತ್ತು ಸ್ವರ್ಣನ ಮೈ ತರಚಿ ರಕ್ತಬಂದಿತ್ತು-ಅದಕ್ಕೆ ಮುಲಾಮು ಸವರಿ, “ಎನೇ? ಮಗುವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದೆಯೇ?” ಎಂದು ಗದರಿಸಿದಳು.

“ನಾನೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ - ಅದೇ ಬಿದ್ದು ಬಿಡ್ತು”

“ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಿತ್ತು?”

“ಒಂದು ಹಸು ಪಾಯಲು ಬಂತು ಹೆದರಿ ನಾನು ಓಡಿದೆ-ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಡವಿ ಮುಗ್ಗ ರಿಸಿದೆ-ಮಗುವಿಗೂ ಸೆಟ್ಟಾಯಿತು”

“ಜ್ಞಾನಗೆಟ್ಟು ಮುಂಡೇದೆ” ಎಂದು ಬೈಯುತ್ತಾ ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೈ ಮೂತಿ ನೋಡದೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಧಳಿಸಿದಳು.

ಪಾತಕ್ಕ ಹರಿಕಥೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವವೆಳಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು ಮೈಬಾಸುಂಡೆ ಬಂದಂತೆ ಊದಿತ್ತು.

“ಏನಾಯಿತು ಸುಮಾ” ಎಂದು ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದರು ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಕಂಡವೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದುಃಖ ಒತ್ತಿಬಂತು ಪಾತಕ್ಕನ ಮಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಖವಿರಿಸಿ ಅತ್ತಳು.

“ಯಾರು ಏನುನಾಡಿದರು-ಹೇಳು ಸುವಿವಾ ”

“ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ-ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನ ಹೊಡೆದಳು ” ಚಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಸುಮಿ ತಿಳಿಸಿದಳು

“ಯಾಕೆ ? ”

“ನಾನು ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ-ಅದಕ್ಕೆ ”

“ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕೇ-ಅವಳೆ ನು ಹೆಣ್ಣೇ-ರಾಕ್ಷಸಿಯೋ ?” ಸೊನಯನ್ನು ನಂದಿಸುತ್ತಾ ಪಾತಕ್ಯ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದರು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪಾತಕ್ಯನ ಅಮಿತಪಾಶ್ಚರ್ಯದ್ದನ್ನ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಮರೆತಳು ಅತ್ತು ಸೋತಿದ್ದ ದೇಹ ಪಾತಕ್ಯನ ತಂದೆಯನುಲೆ ವಿತ್ತ ಸುನಿತ

ಸೊಮ್ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ಪಾತಕ್ಯನ ಮುಖ ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆದು 'ಂತು-ಒಂದೊಂದೇ ಹನಿ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಂದ ಜಾರುತ್ತಲಿತ್ತು

ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನ ಅಳವ್ರಾಯದಂತ ರಾಜಮ್ಮ ಗಂಡನನ್ನು ಮರಿ ಹೋಗಿಸಿಕೊಂಡಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಉಪಚಾರ -ದ್ದ ವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು ಗಂಡ ಮರೆಯಾದಕೂಡಲೇ ರಾಜಮ್ಮ ಸಿಂಹಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಸೊನೆಯ ಹೀನ ನಡತೆ ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಯ ಸೊರಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಚಿಂತೆ ದಿನದಿನೇ ಅವರನ್ನು ದುಃಖಲಾರಂಭಿಸಿತು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು,

“ನನಗಾಗಿ ನಾನು ಮರುಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಂಡಾ-ನಾನು ಹೋದವೆಲೆ ನಿನ್ನನು ಕೇಳುವರಾದರೂ ಯಾರೇ ?” ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಅಜ್ಜಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುವುದು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಅವಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತನ್ನಗೊಂದು-ಸ್ವರ್ಣನಿಗೊಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವಳಿಗೆ ನೆನಪಾಯಿತು ಮಾತುಮಾತಿಗೂ ತನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಳು ರಾಜಮ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಂಚನೆಯಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ‘ಇವಳು ನನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಾಯಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು.

'ತಾಯಿಯಂತೆ ಅಜ್ಜಿಯು ಒಂದುದಿನ ತನ್ನನ್ನಗಲಿದರೆ ಕೇಳುವವರು ಯಾರು? - ತಾನು ಯಾರಬಳಿ ತನ್ನ ದುಃಖ ಹೇಳುವುದು' ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಭಯಸುಟ್ಟಳು

"ಅಜ್ಜಿ ಆಮೃತ ಜತೆ ತಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು "

'ಆಯ್ಯೋ, ಕಂದಾ-ಎನುವಾತನಾಡುತ್ತೀ ?" ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನಸ್ವಿ ಗೊಳೋ ಎಂದು ಅತ್ತು ಹೃದಯ ಹಗುರ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು

ಎರನೆಯ ಉಗಟಿತನವನ್ನು ಸಾತಕ್ಕ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಸಹನೆಯನ್ನು ಕಳೆದಾಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮಗನ ಕೈಲಿ ಹೇಳಿ, ಅವನ ಸದಕಾರದಿಂದಲಾದರೂ ಈ ಸ್ವಲ್ಪರ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಎರನೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಪರದಿಯನ್ನೊಸ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.

' ಆಮ್ಮಾ ನೀನು ನನಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿದುದು ಯಾಕೆ ? ನಾನು ಸುಖನಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ ?"

' ಹೌದಪ್ಪು '

"ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ತಾಪ ತಂದುಹಾಕಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೀ ?"

"ರಾಮ - ರಾಮ ಏನು ಮಾತೂಂತ ಅಡ್ಡಿಯೋ ಮಗು ? ಗಂಡ - ಹೆಂಡರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತಂದು ಹಾಕಿ ನಾನು ಯಾವ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ ? - ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಂತ ತಾನೇ ನಾನೂ ಬಯಸುವುದು - ಅದರ ಅ ತಬ್ಬಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡವೇ ?"

' ಈಗೇನು ಸುವಿಾಗೆ ಕಷ್ಟಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ?"

"ಗಂಡಸು - ನಿನಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು ?- ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ ಸುಮ್ಮನಾದರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದೆಡೆ ಬಂದ ರಾಜಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ, ತಾನೂ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು

“ಮುಗಿಯಿತೇ ?”

“ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಆದರೆ ಬರಿಯ ಕತ್ತಲಾಂಧ್ರೆ ”

“ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತಾ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ - ಸುಮ್ಮನಿರು ”

“ಸದ್ಯಕ್ಕೆನು ಮಾಡುವುದು ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ

ರಾಜಮ್ಮನೇ, “ಸುಮಿತ್ರೆಯದೇ ಹಾಕಿರೋಣ - ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರಾಯಿತು ”

ಬೇಡವೆಂದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಎಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಎಂದು ಶಂಕಿಸಿ, ಒಪ್ಪಿದ

ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಮುದುಡಿತು ವಾತಕ್ಕ ಮರುಮಾತಾಡದೇ ಸರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಗನ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿದರು

ರಾಜಮ್ಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವರ್ಣನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಳು ಸುಮಿತ್ರಿ ತಾನೂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹಟಮಾಡುವ ವಯಸ್ಸು ಮಾರಿದ್ದಳು - ಯಜ್ಞ ಪಶುವಿನಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ

“ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತೇನೇ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನಪ್ಪಿ ವಾತಕ್ಕ ಕಂಬನಿಗರೆದರು

“ಹೋಗಲಿ - ಸುಮ್ಮನಿರಜ್ಜಿ - ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ” ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದಳು “ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಏನು ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ” ಎಂದು ಮೊಮ್ಮಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟರು ಸುಮಿತ್ರಿ ಅಜ್ಜಿ ಕಾಣದಂತೆ ಹೋಗಿ ಅತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡಳು

ಪಾತಕ್ಕನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹತ್ತಿದ್ದ ಕೊರಗು ಕ್ರಮೇಣ ದೇಹವನ್ನಾಳಲಾರಂಭಿಸಿತು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಾಯು ಕೆರಳಿದೆ, ಜ್ವರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಆವರು ಮಲಗದಂದು ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ರಾಜಮ್ಮನ ಮೇಲೇ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಂದು ರಾಜಮ್ಮ ‘ಮಹಾ ಕಾಳಿ’ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಸುಮಿತ್ರಿ ಸ್ಥೂಲ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ

ಆಜೂಜೂವಾರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ರಾಜಮ್ಮನ ಮಡಿ-ವೈಲಿಗೆಯೂ ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಸರಿಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ಜಲವಾನವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಅವರು ಮಲಗುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಯೋಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು

“ಯಾಕಮ್ಮ - ಹೀಗೆ ಮಾಡ್ತೀ - ಸೇರಿದಷ್ಟು ಗಂಜಿಯೋ ಹಾಲೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ ?”

“ದೇವರ ನೈಸೇದ್ಯಕ್ಕಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಾಲು ಕುಡಿದಿರುವೆ - ಬೇಕಾದಷ್ಟಾಯಿತು ” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು

ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಣ್ಣಾದರ ನಾಕು - ಪುನಃ ಗಾಣವೆತ್ತಿನಂತೆ ದುಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ತಾಯಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

“ಇವತ್ತೂಂದು ದಿನ ನೀನು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ ” ಎಂದರೆ ರಾಜಮ್ಮ ಸಿಡಾರನ, “ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅವರ ಗಂಟಿಲ್ಲಲ್ಲಿಯುವು ದಿಲ್ಲಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ - ಬೇಡಾ - ಬೇಡಾಂತ ಅಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ - ನೀವಿಲ್ಲೆ ಬೈಯುತ್ತೀರಿ ”

ಸೊಸೆಯ ಆಟಕ್ಕೆ ಪಾತಕ್ಕ ಮಣೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ “ಇರುವನ್ನು ದಿನವೂ ಕೈಮೇಲಾಗಿ ಬಾಳಿದೆ ಈಗ ಇವಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲೇ? - ರಟ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟು ದಿನವೂ ದುಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ - ಆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ನೋಡೋಣ ” ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು

ರಾಜಮ್ಮ ಮಗು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವೈಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು

ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕ,

“ಇದೇನು ಸುವಾ - ಬಹಳ ಅನುಸರಿಸ್ತಾ ಇದೀಯಾ ?”

“ನನಗೆ ಪಾಸಾದವಕ್ಕೆ ಸರಸ್ವತೀಪೂಜೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಜ್ಜಿ ”

“ಆಯ್ಯೋ - ಇಷ್ಟೇನೇ ?” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತರು

ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ಪೂಜೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು

ಪಾತಕ್ಕ ಕೋಸುಂಬರಿ, ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದರು ಸುಮಿತ್ರೇ ತನ್ನ ಹೊಸ ಲಂಗದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಳು

“ಹೋಗಿ ಸ್ನೇಹಿತೆಯರನ್ನು ಕರೆದು ಬಾ ರಾಜು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಬತ್ತಿ ಹಾಕಿಡುತ್ತಾಳೆ ”

“ಸ್ವರ್ಣನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ”

“ಎನೂ ಬೇಡ - ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಹೋಗು ”

ಸುಮಿತ್ರೇ ಕದಲಿಲ್ಲ ಪಾತಕ್ಕ, “ಹೋಗು ಕತ್ತಲೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಂಥಾ ಪೂಜಮಾಡಾಟಿ ?” ಎಂದು ಹೊರಡಿಸಲಿಚ್ಛಿಸಿದರು

“ಅಜ್ಜೇ ಅಜ್ಜೇ ”

“ಎನು ?” ಪಾತಕ್ಕ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೇಳಿದರು

“ಸರ ಕೊಡಿಸು ಅಜ್ಜಿ - ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ ”

ಸುಮಿತ್ರಿಯ ಕೋರಿಕೆ ರಾಜಮ್ಮನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು ಈಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ತನಗೆ ದಕ್ಕಲಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ನುಡಿದಳು

“ಮೊದಲೇ ಕಳ್ಳರ ಭಯ - ಸರವೂ ಬೇಡ ಎನೂ ಬೇಡ - ಹೋಗು ”

ನೊಸೆಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಪೂಜೆಯ ಬದಲು ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾಗುವುದೆಂದು ಪಾತಕ್ಕ ತಿಳಿದರು

“ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಹಾಕಿಕೊಂಡರಾಯ್ತು - ಹೋಗು ಸುಮಾ ”

ಸುಮಿತ್ರೇ ಕತಾಶಕಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟಳು

“ನಿನ್ನ ಯಾವ ಆಶೆಯನ್ನೂ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಲಾರೆ - ಹೋಗು - ನನ್ನ ಕಂದಾ ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ ಅಸಹಾಯಕರಂತೆ ತಮಗೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು

ಪೂಜೆ ಹೇಗೋ ಮುಗಿಯಿತು

ಹಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಗಳು ಬಂದು ಹೋದರೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸರವಾವಸು ಬರಲಿಲ್ಲ

“ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ - ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನಾ ದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ ಸಮಾಧಾನತಂದುಕೊಂಡರು

ಸುಮಿತ್ರೀಗೆ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದುದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತಸದ

ಸುದ್ದಿಯಾಯಿತು ರಾಜಮ್ಮ ಮಾತ್ರ, “ಮುಂದಕ್ಕೆ ಓದುತ್ತಾಳಂತೆ - ಅದೊಂದು ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ನಾನು ಗಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ತನ್ನ ಮನಬಿಚ್ಚಿದಳು.

“ಎನು ಓದಾಟವೋ - ಮನೆತನದ ಮನೆ ಮೆಡುಗಿಯರಿಗೆ ಓದುವ ಯಾಕೆ ಬೇಕೋ ರಾಜಮ್ಮ” - ಈಗ ನಾನೆಲ್ಲಾ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕಷ್ಟವೂ ಸುಖವೂ ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ?”

“ಆ ಮುದುಕಿಯವನು ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಭಾಗೀರತಮ್ಮ”

“ಹೋಗಲಿಬಿಡಿ - ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಅವರಿಗೇ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತೆ”

“ಇನ್ನು ಇವಳು ವೃತ್ತಕ್ಕೆ - ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಡ್ಡು ಹೊಂದಿ ಸೋದು ಹೇಗೋ” ಇವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರಾಬಂಧು ನಾಳೆ ಸ್ವರ್ಣನ ಕೈಗೆ ಚಿಪ್ಪುಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನ”

“ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈಯಿಡಿತಮಾಡ್ತೀ - ತಾನೇ ಮನೇಲಿ ಕೊತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ - ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೂ ಅವನಾದಬರುವುದಿಲ್ಲ - ಈಗಿನ ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಸ್ವಲ್ಪಲಿಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ರಾಜಮ್ಮ - ಸೂಳೆಯರ ಹಾಗೆ ಮೆರೆಯಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ”

“ಅದೇ ಸರಿ”

“ಈಗ ನಿಮ್ಮಜಮಾನಿಗೆ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲೀ?”

‘ಹೂಮ್ಮ - ಅವರಿಗೇ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿರಬೇಕು - ಮುಂಚಿನಂತೆ ಅವಳ ಮನೆಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ”

“ಭ್ರಾಂತು - ಆ ಸಂಬಂಧ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುತ್ತೇ?” - ಬೇಗ ಬಂದುಬಿಡ್ತಾರೆಂತ ಹೇಳಿ - ನಂಬುತ್ತೇನೆ?”

“ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಭಾಗೀರತಮ್ಮ?”

“ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ ರಾಜಮ್ಮ - ನನ್ನ ಮೊದ್ಡಣ್ಣನ ಮನೆ ಮಂಜುಳಿ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ - ನೆನಪಿದೆಯೇ?”

“ಹೂ - ಅವತ್ತು ಅವರ ಮಗುವಿನ ನಾಮಕರಣಕ್ಕೆಂತ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ ಬಂದಿರಲ್ಲಾ.”

“ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ - ಆ ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನನ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು ನಮ್ಮಣ್ಣನಿಗೆ ನಿಮ್ಮವರು ಗೊತ್ತಂತೆ - ದಿನವೂ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು ”

“ನೋಡಿದಿರಾ? ಆ ದಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ”

“ಅಯ್ಯೋ - ನಾನು ಮಾಡಲೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇನಿಲ್ಲ - ಗಂಡಸರನ್ನು ನಂಬಬಾರದಂತೆ - ನಿಮಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ ”

“ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಭಾಗೀರತಮ್ಮಾ - ನನಗಂತೂ ಬುದ್ಧಿನೇ ಓಡೋಲ್ಲ ” ಎಂದು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಳು

“ತಿಳಿಯದವರಂತೆ ಇದ್ದು ಬಿಡಿ ”

“ಒಳಗೆ ಇವರು - ಹೊರಗೆ ಅವಳು ದೊಗರಲಾರಂಭಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಗತಿಯೇನಿಲ್ಲ? ನಾನೂ ನನ್ನ ಮಗು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಭಾಗೀರತಮ್ಮಾ - ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪುನಃ ”

“ಎನ್ನಿ?”

“ಹೌದು ಭಾಗೀರತಮ್ಮಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿರಬಹುದು ”

“ಕೈ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡಿ ರಾಜಮ್ಮಾ - ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ” ಎಂದು ಭಾಗೀರತಮ್ಮಾ ಬುದ್ಧಿಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಓದಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಮ್ಮನ ಮಾತಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಿವಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅಭಿಷ್ಠವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಂಜುಳಿಯ ಮಾತು ನಡೆಸಬೇಕಾಗದಿತ್ತು ಮೂರು ದಿನ ಸತತವಾಗಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೊಡನೆ ಜಗಳವಾಡಿ ತನ್ನ ಹಟ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅವಳು ನಡೆಸಿದ ವಕಾಲತ್ತನ್ನು ಕಂಡು,

“ಸುಮಿತ್ರೈ ನಿನ್ನ ಮಗಳೇ ಅನ್ನುವಂತೆ ಅವಳ ಹಿತಚಿಂತನೆಮಾಡ್ತೀಯಲ್ಲಾ ” ಎಂದು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದ

“ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೂ ಮಗಳೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ” ಎಂದು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕಳು.

ಸುಮಿತ್ರೈ ಮಂಜುಳಿಯ ವಿವಾಹನಿಯಾದಳು.

೧೮

“ಸುಮಿತ್ರಾ, ಎನ್ ”

“ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮೇಡಮ್ ”

ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಮಂಜುಳೆ ಪಲೆಯೆತ್ತಿದಳು. ಲಕ್ಷಣವಾದ ಹುಡುಗಿ - ಆಡಂಬರಹಿತವಾದ ಉಡುಪಿನಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುರುಡಿರಲಿಲ್ಲ - ದೈನ್ಯತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಮಂಜುಳೆ ಗಮನಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಹಾಜರಿ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿದಳು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಇತರ ಹುಡುಗಿಯರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು.

ಎಂದಿನಂತೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ನಿಶ್ಯಬ್ದರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮಂಜುಳೆ ಅವರ ಉತ್ತರದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸರದಿ ಬಂತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳನ್ನೇ ಅವಳು ಪಡೆದಿದ್ದುದು ಮಂಜುಳೆಗೆ ಸಂತಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತಾದರೂ, ಅವಳ ಪುಸ್ತಕದಡಿ ಗಮನ ಎಟ್ಟಳು. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೋರಿಸುತ್ತಾ,

“ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಿಡಬಾರದೇ ಸುಮಿತ್ರಾ - ಇದೇನು ಪುಸ್ತಕವೋ ಹಾಳೆಯ ಜೂರೋ ನೀನೇ ಹೇಳು ?”

ನಾಲೃರು ಹಾಳೆ ಕೂಡಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಇತರ ಹುಡುಗಿಯರು ಮುಸಿಮುಸಿ ನಕ್ಕರು. ಸುಮಿತ್ರೆಯಿಗೆ

ಬೇಹಾದ್ಯಂತ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟಿತು - ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿತು - ಮರುಮಾತಾಡದೆ
 ತನ್ನ ಹಾಳೆಯನ್ನು ವಡೆದು ಮನದಲ್ಲೇ ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ಶಸಿಸುತ್ತಾ
 ಸ್ವಸ್ಥಾನ ಸೇರಿದಳು

ಮಂಜುಳೆ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ “ಎರಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ನನ್ನನ್ನು ಬಂದು ಕಾಣಬೇಕು” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಆಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸಿದಳು

ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಅವಮಾನ ಅನುಭವವಬೇಕೋ ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರಗೆ
 ದುಃಖವಾಯಿತು ಮಂಜುಳೆಯ ಮಾತು ಮಾರುವಂತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ

ಮಂಜುಳಾ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಕಾಫಿ ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆದರದಿಂದ ಬರನಾಡಿ
 ಕೊಂಡಳು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಸರ್ವದಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು ಇದೇನು ಕನಸೋ -
 ನನಸೋ ಎಂದು ಭ್ರಾಂತವಾದಳು - ಮಂದಮಾಸ ಬೀರುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ
 ಮಂಜುಳೆ,

“ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬಂತೇ ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಇಲ್ಲ - ಮೇಡವಾ ”

“ನಿನಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುವು
 ದಿಲ್ಲವೇ ?”

“ಇಲ್ಲ - ಮೇಡವಾ ”

“ಯಾಕೆ ?”

‘ಹೇಳಲೋ - ಬೇಡವೋ’ ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರ ಅವಮಾನಪಡಹತ್ತಿ
 ದಳು ಅವಳ ತೊಳಲಿಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಮಂಜುಳೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನಿತ್ತುಳು

“ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳು - ಸುಮಿತ್ರಾ - ಭಯವಡಬೇಡ ”

ಮಂಜುಳೆ ‘ಸುಮಿತ್ರಾ’ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದುದು ಸುಮಿತ್ರಿಯ
 ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು

“ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದರೆ ಬೈತಾರೆ - ಮೇಡಂ ”

“ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?”

“ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ‘ಚಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಯಾ ?’ ಅಂತ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಹೊಡೆ
 ಯುತ್ತಾಳೆ ” ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರಿಯ ಗಂಟಲಾಬ್ಬಿ
 ಬಂತು.

“ಸಂಜೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಾ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ವೈದವಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು

ಮಂಜುಳೆಯ ವ್ಯುದಾಹೃದಯ ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೂಕಳಾದಳು ಮಂಜುಳೆಯು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹೊಸ ಚೇತನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು

ತನಗೆ ತಾನೇ ಹಲವು ಬಾರಿ, ‘ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರು-ನಮ್ಮ ಮೇಡಂ’ ಎಂದುಕೊಂಡಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಇತರ ಹುಡುಗಿಯರು ಅವಳ ಮುದುಿದ ಮೇಲೆ ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕುತೂಹಲದಿಂದ,

‘ಮೇಡಂ ಏನು ಕೊಟ್ಟರೇ?’ ಎಂದು ಪೀಡಿಸಿದರು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ವಾಲಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳೂ ಮೂರು ಯುಗಗಳಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು

ಗಂಟೆ ಹೊದೆಯುವುದೇ ತಪ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಓಡಿಬಂದು ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ನೇರಿದಳು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆ ಮನೆ ತಲವುವವರೆಗೂ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ ಮಂಜುಳೆಯ ಮೌನ ಕಂಡು ಭಯ, ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳಿಂದ ಮೂಕಳಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯೇ ನಿಂತಳು

“ಒಳಗೆ ಬಾ ಸುಮಿತ್ರಾ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನೋಡಿ ಒಂದೊಂದೇ ಅಡಿಯಿಟ್ಟಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕುಳಿರಿಸಿ ಮಂಜುಳೆ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು ಮಂಜುಳೆ ಕಾಫಿ - ತಿಂಡಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು ಅವಳ ಅನುಮಾನ ಕಂಡು ನಗುತ್ತಾ, “ತಗೋ ಸುಮಿತ್ರಾ-ನಾನೂ ಬೇಕಾದರೆ ನಿನ್ನ ಜತೆಯೇ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ತನ್ನ ಪಾಲನ್ನೂ ತಂದು ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿದಳು - ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ ತನ್ನ ತಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಹಚ್ಚಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮುಂದೆನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋರಲಿಲ್ಲ ಮಂಜುಳೆ ಒಳಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ತಂದು,

“ಇದು ನಿನಗೇ - ಸುಮಾ ನಿನಗೇನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಂಕೋಚ ಪಡದೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು - ತಿಳಿಯಿತೇ ?”

“ಆಗಲಿ ಮೇಡಂ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕದ ಕಟ್ಟನ್ನು ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕದ ಜತೆ ಜೋಡಿಸಿ ಕೊಂಡು

“ಬರಲೇ ಮೇಡಂ ”

“ಹೂಂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತೀರು ”

“ಖಂಡಿತಾ ಬರುತ್ತೇನೆ ಮೇಡಂ ”

ಮಂಜುಳಿಯ ಸೌಹಾರ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಿತು ಮನೆಗೆ ಬಂದೊಡನೇ ಅಜ್ಜಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಧಾವಿಸಿದಳು - ಸಾತಕ್ಕ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ - ಅವರ ಬದಲು ರಾಜಮ್ಮನ ಉಗ್ರಸ್ವರೂಪ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತು

“ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆಯೇ ?”

“ ”

“ಬೋಗಲೇ - ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ - ಸ್ಕೂಲಿಂದ ಸೀದಾ ಬರದೆ ಎಲ್ಲಿ ಆಲೀತಾ ಇದ್ದೀ ?”

“ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಿರುತ್ತರಳಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮ ಮತ್ತೂ ಕೋಪಿಷ್ಟಳಾದಳು

“ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಿನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ - ತಡೇ ” ಎಂದು ಕೋಲು ತಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧಳಾದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಡುಗುತ್ತಾ “ಬೇಡ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಾ - ಹೊಡೆಯಬೇಡ - ನಿನ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯ - ಹೇಳ್ತೀನೆ ” ಎಂದು ಅಳಹತ್ತಿದಳು

“ಹೊಡೆಯುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಆರ್ಭಟ ಮಾಡ್ತೀಯಾ ” ಎಂದು ರಸ ರಸನೆ ಬಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಯಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜಾರಿಬಿದ್ದವು ಹೊಸದಾದ ಕಟ್ಟನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮ ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಳು -

ಆರು ಸ್ವಾಡೆಂಟ್ ನೋಟು ಬುಕ್ಕುಗಳು - ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಸದು

“ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾಸೆಲ್ಲಿತ್ತೇ ? - ಕದೀತೀಯಾ ?” ಪುನಃ ಎರಡೇಟು ಬಿಗಿದಳು

“ನನ್ನಾಣೆ - ಕದಿಯಲಿಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ -”

“ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೇ ?”

“ನಮ್ಮ ಮೇಡಂ ಕೊಟ್ಟರು - ಹೊಡೀಬೇಡ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ - ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳ್ತೀನಿ”

“ಈ ಆಟ ಎಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸು - ಯಾರವಳು ? - ನಿಮ್ಮ ಮೇಡಂ - ಬೊಗಳಳು”

ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಕೈಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲನೆಂದು ಸುಮಿತ್ರ ನಿಜ ಹೇಳಿದಳು

“ಮಂಜುಳಾಂತ ಇದಾರೆ - ಅವರು ಕೊಟ್ಟರು”

“ಎನು ?”

“ನಿಜ - ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ - ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟರು”

ರಾಜಮ್ಮನ ಕೈಯಿಂದ ಕೋಲು ಜಾರಿತು - ಪುನಃ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರ ತನಗೆ ವಿಮೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲನೆಂದು ನಡುಗಿದಳು

ತನ್ನ ಮನಃಪೂರ್ತಿ ಹೊಡೆದು, “ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಹೋದದ್ದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಲಿ - ನೀನು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲಾಂತ ಅನಿಸಿಬಿಡುತ್ತೀನಿ” ಎಂದು ಸ್ವರ್ಣನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಮನೆಯತ್ತ ಹೊರಟಳು

ಸುಮಿತ್ರ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತಳಾಗಿ ಒರಗದಳು ಹೊಡೆತದ ನೋವಿಗಿಂತಾ ಮಂಜುಳೆಯ ಮನಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದೇ ಅವಳಿಗೆ ದುಃಖವಾಯಿತು

ಸುಮಿತ್ರಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಪಾತಕ್ಕ, “ಭಗವಂತಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿನಗನ್ನೂ ಕರುಣೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ? - ಎಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾಪ್ಪಾ” ಎಂದು ದೀನರಾಗಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು.

ತಾನು ಹೊಡೆದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿಯ

ಬಹುದೆಂದು ರಾಜಮ್ಮ ಊಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಹಿಡಿದ ಜ್ವರ ಒಂವೇ ಸಮನೆ ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾಯಿತು. ಜ್ವರದತಾಪದಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರ ಏನೇನೋ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಗಾಬರಿಸಿಡಿಸಿತು.

ಸುಮಿತ್ರ ರಾಜಮ್ಮನ ಮುಖ ಕಂಡೊದನೇ ಚೀರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ರಜೆಗೆ ಬರದು ಹಾಕಿ ಸುಮಿತ್ರಿಯ ಶುಶ್ರೂಷೆಗಾಗಿ ಮನೆ ಯಲ್ಲುಳಿದ.

ಮಗಳ ವತನೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಬಿಡಿಸಲಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಯಿತು. ರಾಜಮ್ಮ ಏನು ತಂದಿತ್ತರೂ ಸುಮಿತ್ರ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಮಯ ಸಾಧಿಸಿ ರಾಜಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಣನ ರಗಳೆಯನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯವೆದಿ ಸುಮಿತ್ರಿಯ ಆರೈಕೆಗೆ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಳು. ಸುಮಿತ್ರ ಬೇಡವೆಂದು ಹಟಮಾಡಿದರ.

“ನೋಡೀಂದ್ರಿ - ಯಾವಾಗಲೂ ನೀವೇ ಮುಂದೆ ಕೂತುರುವುದಕ್ಕಾಗು ತ್ತದೆಯೇ? ಹೇಳಿ-ನಾನು ಏನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಬೇಡಾಂತ ಹಟ ಮಾಡುತ್ತಾಳಲ್ಲ-” ಎಂದು ಗಂಡನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಾಜಮ್ಮನ ನಡೆ ನುಡಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಂಡುಬರು ತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸುಮಿತ್ರಿಯ ಹಟ ಕಂಡು ಬೇಸರವೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನ ಸ್ವಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

“ನೀನಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವವರ ಕೈಕೂಸಿನಂತಿರಬೇಕು - ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹಟ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? - ಅವಳೇನು ಹೊರಗಿನವಳೇ - ನಿನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅಲ್ಲವೇ?”

ತಂದೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸುಮಿತ್ರ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನುಂಗಿದಳು - ರಾಜಮ್ಮನ ಕೈ ಮೇಲಾಯಿತು - ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಎಂದಿನಂತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ಪಾತಕ್ಯ ಅಸಹಾಯಕರಂತೆ ಮಡಿಯನ್ನಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಚರ್ಯೆ ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರ ಕಳವಳಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಅಜ್ಜೇ - ನಿನಗೂ ನಾನು ಬೇಡವಾದೆನೇ?”

“ಇಲ್ಲ ಕಂದ - ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡಿ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕಿಚ್ಚಿಡಬೇಡ”

“ನನ್ನ ವತ್ತಿರವೂ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ನೀನು ”

“ನಾನೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಮಮಿ - ನನ್ನದೂ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತವ್ವಾ - ನೀವು ನೀವು ಸರಿಹೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ನಿನಗೇ ಒಳ್ಳೆಯದು - ನಾಳೆ ನಿನಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ಆವರೇ ಎನಾ ನಾನಲ್ಲ ”

ಅಜ್ಜಿಯ ಮಾತುಗಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸಂಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಣ್ಣೀರನ್ನೊರೆಸಲರಕ್ತರಾಗಿ ಸಾತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಕೆಲವ ಹೊಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರು

ಸ್ವಣ- ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕನ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು ತನ್ನ ತಂದೆಬಾಡಿಯಿಂದ, ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಚುವಿವಾ - ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಅತ್ತಾ ಮಾಡಲಿ, ”

“ಇಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾ ”

“ಸುಮ್ಮಿರು - ನಾನೂ ಅತ್ತಾ ಮಾಡಲಿ ” ಎಂದು ತಾಯಿಯ ಬಳಿ ಓಡಿಬಂದು,

“ಯಾಕವ್ವಾ - ಚುವಿವಾ ಅಲ್ಲಾಳೆ - ನೀ ಅತ್ತ ಮಾಡಲಿವ್ವಾ ”

“ಸುನಾತಿ-ನೀನೊಬ್ಬಳು ಅವಳನ್ನು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡೋಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿವೆ ”

“ತಾಲು ನಿಂಗೂ ಅತ್ತ ಮಾಡಲಿ ”

ಮಗಳ ಹೂವಿನಂತಹ ಏಟುಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ,

“ಇನ್ನೇನು ? ಮೂರು ಹೊತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮನೆ ತೊಳೆದುಹೋಗುತ್ತ ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಂದವರೆದುರು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಒಂದು ವಾರವಾದರೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಶಾಲೆಗೆ ಬರದಿದ್ದು ದನ್ನೂ ಕಂಡು ಮಂಜುಳಿಗೆ ಭಯನಾಯಿತು - ತನ್ನಿಂದೇನಾದರೂ ಅವಚಾರವಾಗರಬಹುದೇ ? ಇರಲಾರದು ? - ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳೆಂಬುದು ಅವಳ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿರಬಹುದೇ ? ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ - ಸ್ಕೂಲು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿಳೇ ?

ಇರಬಹುದು ಎನಿಸಿತು

ಐದಾರು ದಿನ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಂಜುಳಿಯನ್ನರಸಿ ಕೊಂಡು ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಬಂದ

“ಸುಮಿತ್ರೆಯಾಕೆ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಅವನು ಬಂದೊಡ ನೆಯೇ ಮಂಜುಳಾ ವಿಚಾರಿಸಿದಳು

“ಅವಳಿಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ”

“ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ?” ಎನಾಗಿದೆ?”

“ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿಕೋ ಮಹಾರಾಯ್ತೀ - ಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ.

“ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಯಾರ ಮನೆಗೋ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ - ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡು ಹೆದರಿದಳೋ - ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಜ್ವರಕಾಯುತ್ತ ಲಿತ್ತು - ಈಗ ವಾಸಿ”

ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ದಿನದಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಮಂಜುಳಿ ತಿಳಿದಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದಾಗ ಕತ್ತಲೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ - ರಸ್ತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಜನ - ಅಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡು ಹೆದರಿರ ಬೇಕು? -

“ಇದನ್ನು ನಂಬುತ್ತೀರಾ?”

“ಇರಬಹುದು - ಯಾಕೆ - ಸುಳ್ಳೇನು?”

“ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಥೆಯೋ?”

“ಅವಳಿಗೇನು ಬೇರೇ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೇ? ನೀನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀ - ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ಹೊತ್ತುಗೊತ್ತಿಗೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಳೂ ಅವಳೇ? - ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರನ್ನೂ ದೂರಬಾರದು”

“ನಿಮಗಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೆ ಸರಿಬಿಡಿ - ನನಗೇಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ವಿಷಯ” ಎಂದು ಮಂಜುಳಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಕುಸೂಹಲವನ್ನಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬಂದ ದಿನ ಮಂಜುಳಿ ಅವಳಿಂದ ನಡೆದ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ ನಿಜಸಂಗತಿ ಯನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಮಂಜುಳಿ,

‘ಇಂತಹ ಹೆಂಗಸರೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?’ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಳು ಹೆಂಡತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳಿಗೂ ಕೋಲೇಬಸವ ನಂತೆ ‘ಹೂ’ ಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಮಗಳನ್ನು ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಂಕಟವಾಯಿತು ತನ್ನ ಮನಗೆ ಕಾಲಿಡ ಕೂಡದೆಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಕೋಪವನ್ನು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಹರಿಹಾಯಿಸಿರುವಳೇ? ಎಂದು ಅನುಮಾನವಟ್ಟಳು ಈ ಆಲೋಚನೆ ಬಂದಾಗ ಸುಮಿತ್ರೆಯಿಂದ ಆದಷ್ಟು ದೂರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡಳು - ಹೇಗೆ ದೂರಮಾಡಿ ತಾನಿರುವುದು? - ಸುಮಿತ್ರೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವ ಪ್ರಭಾವ ಕಂಡು ‘ಇದೆಂತಹ ಮೃತ್ತಿ - ಯಾವುದೋ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಬಾಂಧವ್ಯವೇ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಮಗುವಿಗೆ ಗಂಟುಹಾಕಿದೆ’ ಎಂದು ಕೊಂಡಳು

“ನನ್ನ ವಿಷಯ ಏನೂ ಆಡಬೇಡ ಸುಮಾ - ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರು” ಮಂಜುಳೆಯ ಮಾತು ಸುಮಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿತು

“ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನಿಮಗೆ ಗುರುತೇ ಮೇಡಂ ”

“ಇಲ್ಲಾ ಸುಮಾ ”

“ಗುರುತೂ ಇಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೇಕೆ ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮೇಡಂ ”

“ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ”

ಮಂಜುಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಸುಮಿತ್ರೆ ಸುಮ್ಮನಾದಳು ಅವಳ ಮನೋಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜಮ್ಮ ಕಾಳಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಭೈರವನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಜುಳೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕೂತಲ್ಲಿ - ನಿಂತಲ್ಲಿ ಸುಮಿ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಳು - ಧರ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು - ಈ ನಡುವೆ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಶ್ವಾಸದಿಂದಿ ರುವರು. ನಾನೇಕೆ ಅವರ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಹುಳಿಹಿಂಡಲಿ? - ಇವರು ಚೆನ್ನಾ

ಗಿರಲಿ - ಸುಮಿ ಯಾವ ವಾಪಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೇಯಬೇಕು - ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಖಂಡಿತಾ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು - ಶತಾಯ ಗತಾಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕು - ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದುದೇ ತಡ ಮಂಜುಳೆ 'ಶ್ರೀಕಂಠಾ' ಎಂದು ಕೂಗಿದಳು

ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಂಠ ಅಕ್ಕನ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಹೌಹಾರಿದ ಕುಂಚವನ್ನು ಹಿಡಿದೇ ಮಂಜುಳೆಯಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು - ಅವಳಿಗೆ ಎನೂ ಆಗಿರದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಕೋಪದಿಂದ,

"ಸ್ವಲ್ಪ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕೂಗಿದ್ದರೆನಾಗಿತ್ತು - ಏನಂಥಾ ರಾಜಕಾರ್ಯ ?"

ಶ್ರೀಕಂಠನ ಕೋಪಕಂಡು ಮಂಜುಳೆ ನಗಹತ್ತಿದಳು ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನನ್ನು,

"ಕೂತುಕೋ" ಎಂದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದಳು.

ಶ್ರೀಕಂಠ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಉಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ, "ಒಳ್ಳೆಮಹಾರಾಯ್ತಿ - ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಯಪಡಿಸಿಬಿಟ್ಟೆಯೇ ?"

ಮಂಜುಳೆಗೆ ಅವನ ಕಳವಳ ಕಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ನಗು - ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಡೆದುಕೊಂಡು, "ಏನಾಯ್ತೆಂದು ತಿಳಿದೆ ?"

"ಸ್ಕೂಲಲ್ಲಿ ಕಿರುಚಿ ಕಿರುಚಿ ನಿನ್ನ ಗಂಟಲು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಹೋಗಲಿ - ವಿಷಯವೇನು ಹೇಳು - ನಂಗೆ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸವಿದೆ"

"ನಿನಗೆ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಮನೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?"

"ಹೂಂ - ಆದಿನ ತೋರಿಸಿ 'ಬಾ' ಅಂತ ಬಲವಂತಮಾಡಿದರು - ನಾನೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ"

"ಈಗ ಅವರನ್ನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರ್ತೀಯಾ ? ಈಗಲೇ ಹೋಗು - ಇವರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಕೈಲಿ ಮಾತಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ"

"ಅದೇನೂ ಅಂಥಾ ಗುಟ್ಟು ವಿಷಯ ?"

ಮಂಜುಳೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಕರಣ ತಿಳಿಸಿದಳು "ಈಗಲಾದರೂ ಹೋಗ್ತೀಯಾ ?"

"ಖಂಡಿತಾ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದವನೇ ಸೈಕಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಾಲುಗಂಟಿಯೊಳಗೇ ಸೀತಾರಾಮು ಜತೆಬಂದ

“ಎನಂಥಾ ಅರ್ಜೆಂಟ್ ವಿಷಯ ?” ಎಂದುಕೊಂಡೇ ಸೀತಾರಾಮು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮಂಜುಳೆ ಕಾಫಿ ತಂದಿಟ್ಟಳು

“ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇನಮ್ಮಾ - ಕಾಫಿ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇ ?” ಎಂದು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಹೀರಿದ

ಮಂಜುಳೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದಂತೆ ವರ್ಡಿಸಿ,
“ಆಗ ಹಾರಾಡಿ ಮದುವೆಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ - ಆ ಮುದುಕಿ ಈಗೇನು ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾರೆ ?”

“ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯೆಲ್ಲಾ ದಾಟಿಯೋಗಿದೆ - ಪಾತಕ್ಕನ ಮಾತೇನು ಈಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ”

“ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮಾತೆಯನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟನೇ ?”

“ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯೋ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಹೇಗಮ್ಮ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು ? ಯಾವಾಗಲೋ ಹೋಗ್ತಾನೆ - ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗ್ತಾನೆ - ಆಗ ಎಲ್ಲವೂ ರಾಂತವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಇರುತ್ತೇಂತ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಅನ್ನೋದೇ ಇಲ್ಲ ”

“ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರೇ - ಆ ಮಗುವಿನ ಸಂಕಟ ನೋಡಿ ಯಾರು ಸೈರಿಸಬಹುದು ?”

“ನೀವೇ ಸುಮಿತ್ರೈ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ಸಂಸಾರ ನಂದ ಗೋಕುಲದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು ”

“ಅಯ್ಯೋ - ನಾನೆಲ್ಲಿ - ಅವರಲ್ಲಿ ?”

“ ”

“ಅಷ್ಟು ಮಾಡ್ತೀರಾ ?”

“ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತೀನಮ್ಮ - ಬರಲೇ - ಬರ್ತೀನಪ್ಪಾ ಶ್ರೀಕಂದ ”

“ನಾನೂ ಅಷ್ಟುದೂರ ಬರಲೇ ?”

“ಬೇಡ ಬಿಡು ” ಎಂದು ಸೈಕಲ್ ತುಳಿದ.

ಮಂಜುಳೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಮರೆಯದೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಿದ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಅತುರ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಳಸಿಂಹಯ್ಯನನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಟೆಲಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದ

“ಇದೇನಯ್ಯಾ - ನಿನ್ನ ಬಯಕೆ - ಹಾಯಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಿನ್ನದೆ ?”

“ಇರಲಿ ಬಿಡೋ - ಒಂದುದಿನ ಫೀಂಜ್ ಇದ್ದರೇನೀಗ ?”

“ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿತ್ತಾರ ”

“ನಿನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಏನು ? - ನನ್ನ ಹತ್ರಾನೇ ಬಾಲಬಿಚ್ಚಿಯಲ್ಲ ”

ಸೀತಾರಾಮುವಿನ ಮುಂದೆ ತನ್ನಾಟ ಸಾಗದೆಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ತೆಪ್ಪಗಾದ ಕಾಫೀ - ತಿಂಡಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ,

“ಮುಂದೆ ಏನಸ್ವಾ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ”

“ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರಪೇ ?”

“ಏನೋ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡ್ತೀದಿಯೋ - ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪುಟ್ಟ
ಒಟು ಲವ್ವಾಯಿಸಿದ್ದಿಯೋ ?”

“ಗಂಡು ಲವ್ವಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ”

“ನಿನಗ್ಯಾಕೋ ಗಂಡು ?”

“ನನಗಲ್ಲವೋ ಮಂಕೇ - ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ”

“ಈ ಯೋಚನೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆಂದು ನಿನಗೆ ? ಹೇಳು ”

“ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಇನ್ನೆರಡುವರ್ಷ ತಳ್ಳಿಯೋ - ಅಮೇಲೆ ನಿನಗೂ
ನನ್ನವಾಡೇ ”

“ದೂರವದೆಯಲ್ಲಾ-ವಾಕಿಂಗ್ ಸಾಕು ಮಹಾರಾಯ-ಈ ವಾಕ್-ಲ್ಲೇ
ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡೋಣ ”

“ಇಷ್ಟುಬೇಗ ಸುಮ್ಮನೆಯಿತೇ ?”

“ನೀನು ಬಿಡು ನಾರದನ ಆಪರಾವತಾರ ”

“ನೀನು ”

“ಏನು ?”

“ಬೇಡವ್ವಾ ನಿನಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಕೋಪ ಬಂದೀತು ”

“ಇರಲಿ - ಅದೇನು ಆವ್ರಾತೋಚನೆ ಹೇಳು ”

“ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ”

“ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ ಹುಯ್ದು ಈ ತಂಪಾದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದಾಗಲೇ -”

“ಗ್ರಹಿಸಿಬಿಟ್ಟಿ.”

“ಹೂಂ ”

ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದೆಂದು ತೋರದೇ ಸೀತಾರಾಮು ಹುಲ್ಲು ಕೀಳಲಾರಂಭಿಸಿದ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಾಶಿಯೇ ಬಿತ್ತು ಅವನ ಚರ್ಯೆ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬೇಸರದಿಂದ,

“ಹೇಳಯ್ಯ ”

“ಸುಮಿಾನ್ನ ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ದಿನವಾಯ್ತು ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯೇ ಆಯಿತು ಕೋಪ ತಡೆದು ಸುಮ್ಮನಾದ

“ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನದಿಂದ ಹುಷಾರಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ - ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಳೇ ?”

“ಹೂಂ ”

“ಮಂಜುಳಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳೆಂದು ರಾಜಮ್ಮ ದೊಡೆದರಂತೆ - ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಜ್ವರ ಬಂತು - ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುವೇ ?”

“ನಿನಗೆ ಯಾರು ತಿಳಿಸಿದರು ?”

“ಸುಮಿತ್ರೇ ಹೇಳಿದಳು ”

“ ”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಲು ನೀನು ಮದುವೆಯಾದೆಯಾ ?”

“ಇದೇನಯ್ಯಾ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವೆ ?”

“ಇರಲಿ - ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡು ”

“ಇಲ್ಲ ”

“ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ತಬ್ಬಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಧರ್ಮ - ರಾಜಮ್ಮನ ಕರ್ತವ್ಯ ನೀವದನ್ನು ಅರಿತು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ”

“ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮಿಾನ್ನ ದಂಡಿಸುತ್ತಿರುವಳೇನು ?”

“ಹೌದು ”

“ನಿನಗೆ ಯಾರು ತಿಳಿಸಿದರು ?”

“ ”

“ಆವಳೇ ತಿಳಿಸಿದಳೋ ?”

“ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿರಬಹುದು - ಇಷ್ಟಂತೂ ನಿಜ ”

“ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ - ಇವೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು - ರಾಜುವಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಟ್ಟಿಯಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಆವಾದನೆಗಳು ”

“ನಿನಗೇನಯ್ಯಾ ಗೊತ್ತು - ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗತಿ ?”

“ನಿನಗೇನಯ್ಯಾ ನನ್ನ ಸಂವಾರದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ?”

ಸೀತಾರಾಮು ತನ್ನ ಅಧಿಕವ್ರಸಂಗತನಕ್ಕೆ ನಾಚಿ,

“ಕ್ಷಮಿಸು ನರಸಿಂಹ - ಗೆಳೆಯನೆಂಬ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದೆ - ನನ್ನದೇ ತಪ್ಪು ”

ತಾನು ಆ ರೀತಿ ಆಡಬಾರದಾಗಿತ್ತೆಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗನ್ನಿಸಿತು

“ನೀನೇ ಹೇಳು ಸೀತಾರಾಮು ಆಗಲ್ಲಾ ರಾಜು ಪಕ್ಷ ಹಿಡಿದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದವನೂ ನೀನೇ - ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಂತೇ ನಾನು ರಾಜುವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣಲೆತ್ತಿಸಿದೆ - ಈಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಳಿಗೆಯಾದರೂ ಉಳಿಯಬಹುದು ಈಗ ರಾಜುವನ್ನು ನೀನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲಿ ? - ರಾಜು ಅಂತಹವಲ್ಲ - ಸುಮಿತ್ರೈ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ ನೀನಿಂದು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಹೃದಯ ಒಳ್ಳೆಯದು ”

“ಇರಬಹುದು ”

ವಂದನೆ ಪ್ರತಿವಂದನೆಗಳೊಡನೆ ಇಬ್ಬರು ಗೆಳೆಯರೂ ಅಗಲಿದರು.

‘ಇವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಂತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದಾಳೆ - ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ರಾಜಮ್ಮ, ಎಂದುಕೊಂಡು ಭಾರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸೀತಾರಾಮು ಮನೆ ತಲುಪಿದ.

ಸೀತಾರಾಮುವಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಷ್ಫಲವಾದುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಂಜುಳೆ,

“ಇವರಿಗೊಂದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತದೆ ?” ಎಂದು ಬೇಸರಪಟ್ಟಳು.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ರಂಗಮ್ಮ ಬಂದುದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತಸ
ವೃಂಟುಮಾಡಿತ್ತು ಸುಮಿತ್ರೈಗಂತೂ ತನ್ನ ಅನಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ
ಮಾರ್ಗವೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

“ಇದೇನು ಸ್ಫೂಲಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆಯಾ ಸುಮಿ ”

“ಹೂಂ - ಆದರ ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ”

“ಯಾಕೆ ? ಹೋಗಿ ಬಾ ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಯ ಹೇಳಿದರು

“ಇಲ್ಲ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿ ಬಂದಿದಾರೆ - ನಾನಿರ್ದೀನಿ ” ಎಂದು
ನಿಂತಳು

ಬಂದವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಸ್ವರ್ಣ ದೂರ ನಿಂತಳು
ರಾಜಮ್ಮ ಅವಳನ್ನು ಅಜ್ಜಿಯ ಬಳಿ ಬಿಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಹೋಗೇ - ಹೊಸ ಅಜ್ಜಿ ಬಂದಿದಾರೆ ”

“ಬಾರೇ - ಸ್ವರ್ಣ - ನಾನೂ ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವನೇ ” ಎಂದು
ರಂಗಮ್ಮ ಕೋಡುಬಳಿ ತೋರಿಸಿದರು ಸ್ವರ್ಣ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ಅಜ್ಜಿಯ
ಕೈಯಿಂದ ತಿಂಡಿ ವಸೂಲ್ಯಾಡಿ ಪುನಃ ಓಡಿದಳು

“ನೋಡಿದ್ಯಾ ನಿನ್ನ - ಪುನಃ ಬಾ ಮಾಡ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ರಂಗಮ್ಮ
ಹುಸಿಕೋಪ ನಟಿಸಿದರು

“ಇವಳು ರಾಧೆಯಲ್ಲವೇ ? ” ಪಾತಕ್ಯ ಕೇಳಿದರು

“ನಾವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತೇನೇ ರಾಧ ” ರಾಧೆ ಮೌನಗೌರಿಯಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.

“ಇವಳಿಗಂತೂ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆ - ಮನೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಗಂಡಸರು

ಬಂದರೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಅವಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದು ರಂಗಮ್ಮ ರಾಧೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು

“ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೇ ಇರಬೇಕು”

ಸುಮಿತ್ರ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಅವರಿಬ್ಬರ ಜತೆ ಸ್ವರ್ಣನನ್ನೂ ಕಳಿಸಿದಳು ಪಾತಕ್ಕನೂ ಅಡಿಗೆಗಿಡಲು ಹೋದರು

“ಈಗ ನನ್ನ ನೆನವಾಯಿತೇನಮ್ಮ?”

“ಹಾಗಂದ್ರೇನೇ ರಾಜಾ - ಬರಬೇಕಾಂತ ನಾನೆಷ್ಟೋ ದಿನದಿಂದಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಮನೆಯ ಮುಜುಗರದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ”

“ಉಮಾ, ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವರೇ?”

“ಹೂಂ ಉಮನಿಗೆ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ನೀನು ಬರಬೇಕೆಂದು ಗುಂಡೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಳಿಸಿದಳು ನೀನು ನಿಂತು ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು”

“ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ಹೇಳು?”

ರಂಗಮ್ಮನ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರವಾದಂತಾಯಿತು

“ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳೇ?”

“ನಾಲ್ಕು ಗಿರಬಹುದು”

“ಎರಡೊಂದು ಕೆಲಸವಾಯಿತು ಈಗ ನನ್ನ ಜತೆ ಬಂದುಬಿಡು ಬಾಣಂತನ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬರುವೆಯಂತೆ”

“ಮದುವೆ ಯಾವಾಗ?”

“ಇನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳೂ ಇಲ್ಲ”

“ಇವರನ್ನ ಕೇಳಿನೋಡು - ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ನನಗೂ ಬಹಳ ಬೇಕರವಾಗಿದೆ”

ರಂಗಮ್ಮ ಪಾತಕ್ಕನಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು

“ಗಂಡಿನ ಊರು ಯಾವುದು? ರಂಗಮ್ಮ”

“ಚನ್ನಪಟ್ಟಿ.”

“ಕೆಲಸ ಇದೆಯೇ ?”

“ಏನೋ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಾಂತಿದ್ರೆ - ಹುಡುಗ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾನೆ - ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯೂ ಇದೆ - ಉಂಡುಟ್ಟು ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು - ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲಾನ್ನಿ ”

“ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕೈಮೇಲಾಗಿ ಬಾಳದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕ ನೋಡಿ ”

“ಅಷ್ಟಲ್ಲವೇ ಏನೊಂದ್ರೆ - ಕಷ್ಟವೋ ನಿಷ್ಕಾರವೋ ಅನುಭವಿಸಿ ನಾವು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಅವು ಕಣ್ಣೀರಲ್ಲಿ ಕೈತೊಳೆದರೆ ಯಾರು ನೋಡ ಬಹುದು ? - ಹೇಳಿ ”

“ಹೌದಮ್ಮಾ - ಬಡತನವೋ, ಸಿರಿತನವೋ - ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರ ಬೇಕು ”

“ನೀವೂ ಖಂಡಿತಾ ಬರಬೇಕು ಪಾತಕ್ಕ - ಗುಂಡೂ ತುಂಬಾ ಹೇಳಿ ದಳು - ಕಾಗದ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾಳೆ ”

“ನನ್ನದೇನು ರಂಗಮ್ಮಾ ? - ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದು ಅಂದರೆ ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲಂದಲೇ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ”

“ಹಾಗೆಂದರಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಪಾತಕ್ಕ ? - ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಹಿರಿಯ ದಿಕ್ಕು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? - ನೀವು ಬರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಬಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ”

“ನನಗೇಕಮ್ಮ ಅಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ - ನೀವು ಇಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ವೃಥಾ ಏಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಲಿ ? ಆಗಲಮ್ಮ - ಬರುತ್ತೇನೆ ”

“ರಂಗಮ್ಮನ ಮುಖ ಆರಳಿತು.

“ನಾನು ನಾಳೆಯೋ ನಾಡಿದ್ದೋ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ಪಾತಕ್ಕ ”

“ಬಂದವರು ನಾಲ್ಕು ದಿನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ”

“ಅಲ್ಲಿ ಕೈತುಂಬಾ ಕೆಲಸ - ಗುಂಡೂ ಒಬ್ಬಳೇ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾಳೆ - ”

“ನಿಜ.”

“ಈಗ ರಾಜೂನ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ - ”

“ಅದಕ್ಕೇನಮ್ಮ - ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ”

“ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೂ ತಿಳಿಸಬಿಡಿ ”

“ಆಗಲಿ ”

ಗಂಡನಿಂದಲೂ ಅನುಮತಿ ವಡೆದು ರಾಜಮ್ಮ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭ್ರಮ ಸುಮಿತ್ರ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೊರಗು.

“ಅಮ್ಮಾ - ಚುನಿಾ ಬತ್ತಾಯಾ ?” ಎಂದು ಹಲವು ಬಾರಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು - ಅಕ್ಕನ ಬಚ್ಚಗಳನ್ನೂ ತಂದು ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾಜಮ್ಮ ಮಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದವಳಂತ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ತಾಯಿಯ ನಡತೆಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನೇ ಕೇಳಿದಳು - “ನೀನೂ ಬತ್ತೀಯಾ ?”

“ಇಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾ - ನೀನು ಅಮ್ಮನ ಜತೆ ಮೊದಲು ಹೋಗು - ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ”

“ನೀನೂ ಬಾ ” ಸ್ವರ್ಣ ಅಳುಮುಖ ಮಾಡಿದಳು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತಂಗಿಯನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ, ಎರಡು ಕೈಗೂ ವೆಸ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ತುಂಬಿದಳು. ಸ್ವರ್ಣ ಗೆಲುವಾದಳು.

ಪಾತಕ್ಕ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಲಿ ರಾಜಮ್ಮ, ರಾಧ, ಸ್ವರ್ಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕುಂಕುಮ ಕೊಡಿಸಿದರು. ರಾಧಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಕಣ ನೋಡಿ ರಂಗಮ್ಮ,

“ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೇಂದ್ರೇ ?”

“ಇರಲಿ ಬಿಡಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಬರುವುವೇ ಅವರೂವ ” ಪಾತಕ್ಕ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರು.

“ಹೋದೊಡನೆಯೇ ಕಾಗದ ಬರಿ ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

“ಬರುವುದು ಎಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೋ - ನೀವಾದರೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರೀತೀರಿ ತಾನೇ ?”

ರಾಜಮ್ಮನ ಕಣ್ಣೊರೆಸುತ್ತಾ, “ಅಯ್ಯೋ ಹುಚ್ಚೇ - ಬರೆಯದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೇಳು ? ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನಲ್ಲಾ ”

“ಅದರೊಳಗೇ ಓಂದು ಸಲ ಬನ್ನಿ ”

“ಆಗಲಿ ”

ಮೊದಲೇ ಓಡಿಹೋಗಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸ್ವರ್ಣ - ಅಜ್ಜಿ, ಸುಮಿತ್ರ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮೂವರಿಗೂ “ಬತ್ತೀನಿ” ಎಂದು ಕೈಮಾಡಿ ಕೂಗಿದಳು

“ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ತೀಯೇ? ನಾನೂ ಸ್ವೇರ್ಷಗೆ ಬತ್ತೀನಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿದ

ರಂಗಮ್ಮ ಪುನಃ ವಾತಕ್ಕ, ಸುಮಿತ್ರಗೆ, “ಖಂಡಿತಾ ಮದುವೆಗೆ ಬರಬೇಕು” ಎಂದು ಆಹ್ವಾನವಿತ್ತರು ಗಾಡಿ ಚಲಿಸಿತು

ರಾಜಮ್ಮನ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಂಜಂತಾಯಿತು ಸಮಯ ದೊರೆತಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಸುಮಿತ್ರೈ ಮಂಜುಳೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದಳು ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಸಹವಾಸ ಮಂಜುಳೆ, ಶ್ರೀಕಂಠ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿದ್ದಿತು ಸುಮಿತ್ರೈ ತನ್ನ ನಿರ್ಮಲ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ಶ್ರೀಕಂಠನ ಮನವನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಳು ಯಾವ ಚಿತ್ರ ಬರೆದರೂ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಹಂಬಲ ಶ್ರೀಕಂಠ ಒಂದೆರಡು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅದನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೈ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಪಾಠಕ್ಕೆ, ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತೋರಿಸಿದ್ದಳು ಮಗಳೆದುರು ಯಾವ ಮಾತನ್ನಾಡದಿದ್ದರೂ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ತಲೆಹಾಕಿತು

ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಮಂಜುಳೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳೇ ?

ಬೇಡವೆಂದೂ ಹೇಳಿಹೇಳುವುದು ?

‘ತನ್ನ ಮಂಜುಳೆಯ ಸಂಬಂಧ ಸುಮಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದು’

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ

ಆ ದಿನವೂ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಸುಮಿತ್ರೈ ಮಂಜುಳೆಯ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೂ, ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಯಿತು ತಂದೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಸುಮಿತ್ರೈ ಗರಬಡೆದವಳಂತೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಳು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕ್ರೂರನೋಟ ಬೀರಿ ಸುಮ್ಮನಾದ. ಮಂಜುಳೆಯೇ ಕೇಳಿದಳು.

“ಏನಾದರೂ ಕಲಿಯುವುದಿತ್ತೇ ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಹೌದು ಮೇಡಂ. ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಬರಲಿಲ್ಲ ” ಸುಮಿತ್ರ ತನಗೆ ತೋರಿದ ಒಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದಳು

“ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕೇನು ?” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನ ಅಸಮಾಧಾನ ಸೂಚಿಸಿದ

“ಬಂದರೇನಾಯಿತು ?” ಮಂಜುಳೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದಳು

“ನಾಳೆ ವಿರಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡು ಸುಮಿತ್ರಾ ಸ್ವಾಲಿನ್‌ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ”

ಸುಮಿತ್ರ ಸಪ್ತಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದಳು ಅವಳಿಗೊಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ತಂದೆ ಏಕೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು ? ತಂದೆಯ ಪರಿಚಯವಿದ್ದರೂ ಮೇಡಂ ಯಾಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚಿದರು ? ತಾನು ಬಂದುದಕ್ಕೆ ತಂದೆ ಏನು ಕಾರಣದಿಂದ ಕೋಪ ಮಾಡಿದರು ? ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೈಯಬಹುದೆಂದು ಸುಮಿತ್ರ ನಡುಗಿದಳು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಹೊಡೆತಗಳು ಕೆಲವು ದಿನದಿಂದ ತಪ್ಪಿದ್ದಿತು ಇಂದು ಪುನಃ ಅವೇ ಪ್ರಕರಣ ಜರುಗಬಹುದೇ ?

ತನ್ನ ಅನುಮಾನದ ಕಂತೆಯನ್ನು ಸುಮಿತ್ರ ಅಜ್ಜಿಯೆದುರು ಬಿಚ್ಚಿದಳು

“ನಮ್ಮ ಮೇಡಂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ಇದ್ದರು ಅಜ್ಜಿ ”

“ಯಾರೇ ನಿಮ್ಮ ಮೇಡಂ ”

“ಮಂಜುಳಾಂತ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಅಜ್ಜಿ ? ಆ ದಿನ ಚಿತ್ರ ತೋರಿಸಿದ ನೆಲ್ಲಾ ”

“ಈಶ್ವರನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ ನಲ್ಲಾ ಅವರೇ.”

“ಅಪರ ಅಕ್ಕ ”

“ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದನೇ ? ಮಂಜುಳಾಂತ ನೀನು ಹೇಳಿದಾಗ ಯಾರೋ ಏನೋ ಅಂತಿದ್ದೆ, ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು ”

“ನಿನಗೂ ಅವರು ಗೊತ್ತೇನಜ್ಜಿ.”

“ಅವಳ ಮನೆಗೋ ನೀನು ಹೋಗುವುದು. ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.”

“ಯಾಕಜ್ಜಿ ? - ಹೋಗಬಾರದೇನು ?”

“ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕದೆಡೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಕೂಡದು ದಿನ ಬರುತ್ತಾ ನೀನೇನು ಅಡುಗೆ ಮಗುವಲ್ಲ ತಿಳಿಯಿತೇ ? ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಈಗೇನು ? ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟುಮೋಯ್ತು ನಿಮ್ಮಪ್ಪನೂ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಲೋಲಾಸ್ತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ”

“ಹೋಗಜ್ಜಿ ಪಾತೆತ್ತಿದರೆ ಮದುವೆ ಮದುವೆ ಅಂತ ಕೂಗಾಡ್ತೀ”
ಸುಮಿತ್ರೈ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನೇ ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತ ಭಯಗೊಂಡ ಸುಮಿತ್ರೈ ಹಿಡಿದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡು ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಕಿಡಿ ಕಾರುತ್ತಿದ್ದವು

“ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಮಗುವೆಂದು ಮುಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ನೀನು ಹಮ್ಮಿರಿ ಯಾಗುತ್ತಿರುವೆಯೇನೇ ? ಹೇಳಿ ಕೇಳುವವರು ಯಾರೂ ನಿನಗಿಲ್ಲವೇ ?”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಮೌನದಿಂದಿದ್ದಳು

“ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಆ ಮನೆಯ ಹೊಸಲು ತುಳಿಯಬೇಕು - ನಿನಗೇನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿದ

ಮಗನ ಕೂಗಾಟ ಕೇಳಿ ಪಾತಕ್ಕ ಬಂದು ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರು

“ನೀನು ಮುಂದೆ ಬಾಳಿ ಬದುಕುವ ಹುಡುಗಿ ಸುಮಿತ್ರೈ ಸಿಕ್ಕಿದವರ ಮನೆಗೆ ನೀನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಹೇಳು ? ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಮರ್ಯಾದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ?”

“ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಡಂ” ಸುಮಿತ್ರೈ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತು ಜೋಡಿಸಿದಳು

“ಅವರ ಮನೆಗೇ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಯೊತ್ತಿ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದ

ಸುಮಿತ್ರೈ ತೀವವಾದ ಕಣ್ಣೊರಸಿಕೊಂಡು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳಾದಳು.

ಸುಮಿತ್ರೈ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಮಂಜುಳಾ ಶ್ರೀಕಂಠ ಇಬ್ಬರೂ ನೋಂದುಕೊಂಡರು

“ಇವರೇ ಎಲ್ಲೋ ಅವಳಿಗೆ ತಡೆಹಾಕಿರಬಹುದು ಆಕ್ಯಾ” ಎಂದು ಶ್ರೀಕಂಠ ತನ್ನ ಅನುಮಾನ ಬಿತ್ತಿದ

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ದುಡುಗಿಯ ಪಿತ ಮುಯ್ಯ ನಮ್ಮಿಂದಾಗಿ ಆ ಹುಡುಗಿ ಯಾಕೆ ವಿನಾಕಾರಣ ವಿಕೃತನುಭವಿಸಬೇಕು” ಮಂಜುಳೆ ಸನುಮಾನ ಹೇಳಿದರೂ ಮನಮೋಗೇ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರೋಧ ತಳೆಯದಿರಲಿಲ್ಲ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನೆನಪು ಶ್ರೀಕಂಠನಿಗೆ ಮಾಗವ ಗಾಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು ಮಾತುರಾಗಲಿಗೂ ಅವನು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸುದ್ದಿ ಎತ್ತವುದನ್ನು ಕಂಡು ಮಂಜುಳಾ,

“ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಿನಗೆಯ್ಯೆ ವಿಶ್ವಾಸವೋ? ಅವಳನ್ನೇನೂ ದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವೆಯೇನು? ಹೇಳು ನೋದೋಣ” ಎಂದು ಜಿನ್ನೈ ಮಾಡಿದಳು

‘ಹೋಗಿಕ್ಕಾ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಏನು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲದ ಅವಾಘ-ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀಯೆ”

ಶ್ರೀಕಂಠನ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೋಪ ಕಂಡು ಮಂಜುಳಾ ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ಸ್ವಾಲ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಸುಮಿತ್ರೈ ತನ್ನ ಹೃದಯ ತೋಡಿಕೊಂಡಳು

“ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಮೇದಂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವುರುಮೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತದೆ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸುಮ್ಮನಿಂದ ಮಂಜುಳೆ ಅವಾಕ್ಯಾದರೂ ತೋರಗೊಡದೆ, “ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿ ಸುಮಿತ್ರಾ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೇ ಇರಬೇಕು” ಎಂದು ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಳು

ಮಂಜುಳೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕಹಿಯಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಿಗ್ಗಿದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಾತಕ್ಕ, “ಈಗೇನೋ ಹೆಂಡತಿಯೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲದ ವಿಶ್ವಾಸಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ ಇದೆಷ್ಟು ದಿನವೋ ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದು ರಾಗವೆಳೆದರು

೨೧

“ವಯನೂದಿಸಿ ಊರನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವಷ್ಟೆ?” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,
ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಗುಂಡಮ್ಮನವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ

“ಜೀವರ ವಯಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದಾರೆ” ಚೀಲವನ್ನು
ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಕುಳಿತರು

‘ಮದುವೆ ಅಂದರೆ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನೂರೇಟು ಕೆಲಸ
ಜವಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ”

“ಬನ್ನಿ ಗುಂಡಮ್ಮ ಏನವ್ವಾ ಆರೋಗ್ಯವೇ?” ಪಾತಕ್ಕ ಬೀಗರನ್ನು
ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡರು

“ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಿ ನೀವು ಚೆನ್ನಾ
ಗಿರುವಿರಾ?”

“ನನ್ನ ದೇನವ್ವಾ ವಯಸ್ಸಾದಮೇಲೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ ಅದೆಲ್ಲಾ
ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳಿ”

ಗುಂಡಮ್ಮ ತಾವು ತಂದಿವ್ವ ಹೂವು ಪಣ್ಣನ್ನು ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು
ಪಾತಕ್ಕ ಅವರನ್ನು ಅಡುಗೆಯ ಕೋಣೆಗೇ ಕರೆದೊಯ್ದರು

“ಸುಖಿತಾ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ”

“ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ರಾಜೂ ಹುಷಾರಾಗರುವಳೇ ಗುಂಡಮ್ಮ?”

“ಹೂ ಅಲ್ಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ
ಡಾಕ್ಟರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವಳು, ನಿಧಾನಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಯೋಚನೆ
ಯಿಲ್ಲಾನ್ನಿ ಸ್ವರ್ಣನೇ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಗೆಟ್ಟಿರುವಳು ದಿನವೂ ಒಂದು

ಬಾರಿ ಅಜ್ಜಿ, ಅಣ್ಣ, ಸುಮಿಯ ಮಾತಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ನೋಡಿ ”

“ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು ”

“ಮೊದಲೇ ಕೆಮ್ಮು ನೆಗಡಿ ಪ್ರಯಾಣದ ಬಳಲಿಕೆ ಬೇರೆ ಸೇರಿ ಮದುವೆಯ ಮುಂಜಿ ಮಲಗಿದರೆ ಏನು ಗತಿ ಹೇಳಿ ?”

“ಅಂದಹಾಗೆ ಲಗ್ನ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಯಿತೇ ?”

ನಾಳೆ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೆ ಲಗ್ನ ”

“ಇದೊಂದು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಗೆದ್ದಿರಿ ”

“ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರು ಆ ಮಾತು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಪಾತಕ್ಕ ? ಗೀತೆಯೂ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿರಾಳಲ್ಲ ”

ಪಾತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಸಿ ಕೊಟ್ಟರು

“ಊಟ ಮಾಡುವ ವೇಳೆ ಯಾಕೆ ತೊಂದರೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಿ ಪಾತಕ್ಕ ?” ಗುಂಡಮ್ಮ ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಹೇಳಿದರು

“ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಊಟ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಿಭಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು ” ಪಾತಕ್ಕ ಆಕ್ಕಿ ತೊಳೆದಿಟ್ಟು ಒಂದು ಮದುವೆಯ ವಿಷಯ ವಿನವನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಕುಳಿತರು

“ಹುಡುಗಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಡವೆ ಇಡುತ್ತೀರಾ ?”

“ಎರಡೆಳೆ ಸರ ಎರಡು ಜತೆ ಬಳೆ ಇನ್ನೆನೂ ಇಲ್ಲ ಪಾತಕ್ಕ ”

“ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯವರು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಇಡಬಹುದು ”

“ಅದೇನೋ ನನುಗೆ ತಿಳಿಯದು ಅವರ ಪದಾರ್ಥ ಬೇಕಾದರೆ ಇಡಬಹುದು ಇಡದೆಯೂ ಇರಬಹುದು ”

ಪಾತಕ್ಕ ಸುಮ್ಮನಾದರು

“ನಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ ಅನುಕೂಲವಾದ ಗಂಡು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ನಿಮ್ಮ ಗುರುತಿನದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?”

“ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ?”

“ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಆ ಮಗುವೂ ದಡ ಕಂಡರೆ ಯೋಚನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ”

“ಆಗಲಿ ಪಾತಕ್ಕು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೀನೆ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ ಊಟದ ನೇಳೆಗೆ ಮನಗೆ ಬಂದಳು ಗುಂಡಮ್ಮ ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ,

“ಸುಮಿತ್ರೇ ದೊಡ್ಡ ಹೆಂಗಸಾಗುತ್ತಾಳೆ ” ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದರು

“ಹೂ ತಾಯಿಯಂತೇ ಬೆವನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ”

ಸುಮಿತ್ರೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲೆ ದಾಕಿದಳು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ಗುಂಡಮ್ಮ

“ನಮ್ಮ ಜತೆ ಪೇಟೆಗೆ ಬರುವೆಯಾ ಸುಮಿತ್ರಾ ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು

“ರಜಾ ಕೇಳಿಲ್ಲ ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರ ಅನುಮಾನಿಸಿದಳು

“ಹೋಗಿ ಬಾ ನೀನೂ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ? ಇವತ್ತೊಂದು ದಿನ ಸ್ಕೂಲು ತಪ್ಪಿದರೇನಾಯಿತು ?” ಪಾತಕ್ಕನ ಮಾತಿನಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮುಖವರಳಿತು

ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡನಂತೆ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಗುಂಡಮ್ಮ, ಸುಮಿತ್ರ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರು ಅವರು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾತಕ್ಕು ರಾತ್ರಿಯಡಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ ಕುಳಿ ತಿದ್ದುವ ಅವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗುಂಡಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂಕೋಚವಾಯಿತು

“ಪಾತಕ್ಕು ವಯಸ್ಸಾದ ನಿಮಗೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಕೈಲೇ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ”

“ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನಿರಿ. ಹದಿನೈದು ದಿನವಿದ್ದು ರಾಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀನಿ ”

“ಹೇಳಿದಂತೇ ನೀವು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷ ”

ಗುಂಡಮ್ಮ ತಾವು ತಂದಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆ, ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ,

“ನನಗೇನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಗುಂಡಮ್ಮ ನಾನೊಂದು ಮುದಿಗೊರಡು ”

“ಹಿರಿಯರು ನೀವು ಸಂತೋಷವಡಬೇಕು ಪಾತಕ್ಕ ”

“ಈ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮತ್ತಿರುವುದು ಅಪರೂಪ ಗುಂಡಮ್ಮ ”
ಪಾತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಬಂದು, “ಈಗಲೇ ಬ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರನ್ನೂ ನೋಡಿ ಬಂದರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಗಾಡಿಗೇ ಹೊರಡಬಹುದು ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಿಳಿಸಿದರು

“ಸಂಜೆಯೆಲ್ಲಾ ಆಲೆದು ಸುಸ್ತಾಗಿರುವಿರಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೊರಟರಾಯಿತು ಒಪ್ಪತ್ತಿಸ್ಲಲಿ ಏನು ಕೂಳ್ಳಿ ಹೋಗುವುದು ?”

“ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ನೂತನವಾದುದೇನಿದೆ ? ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ” ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು

ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟದುದರಿಂದ ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು

“ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪಾತಕ್ಕ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಜತೆ ನೀವೂ ಹೊರಟು ಬರಬೇಕು ” ಗುಂಡಮ್ಮ ಪಾತಕ್ಕನಿಗೆ ಆಹ್ವಾನವಿತ್ತರು

“ನಾನು ಬಂದು ಏನುಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದೇನೆ ಗುಂಡಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಯಾಕೆ ಹೇಳಿ ?”

“ಹಾಗಂದ್ರೇನು ಪಾತಕ್ಕ ಹಿರಿಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ?”

“ಸುಮಿತ್ರೈಗೂ ಸ್ಕೂಲು ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಅವನಿಗೂ ತೊಂದರೆ ”

“ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ.”

“ಕಾರಣವಲ್ಲ ಗುಂಡಮ್ಮ ಇರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದೆ.”

“ಬರಿಯ ಬಾಯುಪಚಾರವಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸುವೆಯೋ ಊಟಗಿಟಿ ಹಾಕುತ್ತೀಯೋ? ಹೇಗಸ್ತೂ ಆಗಲೇ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಯಾಯಿತು ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತಾಯಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ರಿಸಿದ

“ನೀನೇ ಮಾಡಾಡುತ್ತಾ ಕೂಳಿತ್ತರೇ ನಾನೇನು ಮಾಡತೋ?” ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಾತಕ್ಕ ಎದ್ದು, “ಲೇ ಸುನಿಗಾ ಎಲೆ ರಾಕೇ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಹೇಳಿದರು

“ನನಗಂತೂ ಸುಫಾಡ್ಲೆ ತಿಂದುವೇ ಆರಗಿಲ್ಲ ನಾತಕ್ಕ ಉಸಾರ ಮಾಡಿ ತುಂಬಾ ಒಡಿಸಬಿಟ್ಟರು” ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ತಗಿ ತನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಸೂಚಿಸಿದರು

“ಸೇವಿವಕ್ಕನ್ನ ತಿಂದುರಾಯಿತು ಏಕೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗುಂಡಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವೇ ನಿಸು ಹಿಸಿದರು

ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಗನನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದ “ಮೂರು ಹೊತ್ತೂ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ಕೂತಿರುವುದಾಯಿತು ಅದೇನು ಓದುತ್ತೀಯೋ ದೇವರೇ ಒಲ್ಲ ಮನೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬಂದಾಗಲಾದರೂ ಸುಟಿಯಾಗಿ ಓಡಾಡಬಾರದೇನೇ?”

“ನಾವೇನು ಹೊರಗಿನವರೇ?” ಗುಂಡಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕ ಹಿಡಿದು ಮಾತನಾಡಿದರು

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರ ಮನೆಗೆ ಮೋದಾಗ, ಹೊರ ಹೊರಬಿದ್ದ ತ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ,

“ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಷ್ಪಾತ್ಮನಯ್ಯ ನೀನು ಊರಿಗೆ ಬರುವವನು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಬಾರದೇ? ನೀನು ಐದು ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಊರಿಗೆ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ,

“ಲೇ ಯಾರು ಬಂದಿರುವರು ನೋಡು ಬಾ” ಎಂದು ಹೆಂಡತಿ ಯನ್ನು ಕೂಗಿದರು

“ನಿನ್ನೆಯೇ ಬಂದೆನವ್ವಾ ಈ ಕಡೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ”

“ನೀನು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗಿಲ್ಲ ನಂಜುಂಡ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಮದ ಹಾಗಿದೆ. ನೀನೇನು ಮಾಡುತ್ತೀ ಹೇಳು”

“ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬೇಡ ”

“ಏನನ್ನಾ ಆಂತಹ ವಿಷಯ ”

“ನನ್ನ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಪುರುಸೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಲಿ ಹೇಳು ಹೇಗೂ ಬಂದಿರುವೆವಲ್ಲ ನಿಮಗೂ ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವುದೆಂದು ಬಂದೆವು ”

ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಬಾರದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ,

“ಕೂಗಿದುದು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಲೇ ” ಎಂದು ಕಿರುಚಿದರು

“ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು ನಾನೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಬಿಡಿ ”

ಎಂದುಕೊಂಡು ಗುಂಡಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು

ಹತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಗಂಡನ ಕೂಗು ಕೇಳಿ, ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿಬಂದರು ಗುಂಡಮ್ಮನವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಾಕ್ಯಾಗಿ, “ಬನ್ನಿ ಗುಂಡಮ್ಮ ಯಾಕೋ ಕೂಗುತ್ತಾರೆಂದುಕೊಂಡು ತಡಮಾಡಿದೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆ ?”

“ಇಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ಈಗತಾನೇ ಬಂದೆವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವೇ ?”

“ದೇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲಿನ್ನೂ ಕರುಣೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಗುಂಡಮ್ಮ ” ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಿದರು

“ಲಾಡು ಊಟ ನಮಗೆ ಕಾದಿದೆ ಕಣೇ ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಳಗೆ ಬಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿ ಕಣ್ಣೊರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ,

“ಇದೀಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಬಂದವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಇತರರು ಪಾರ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಳು, ಎವ್ವು ಕಾಫಿಗೀಫಿ ಮಾಡಿಕೊಡು ”

“ಹಿತವಾಗಿರುವರೊಡನೆ ಹೃದಯ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೇಂದ್ರೆ ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತು ಹಡೆದೊಡಲ ಉರಿ.”

“ಅವರವರ ಕರ್ಮಫಲ ಅವರೇ ಉಣ್ಣಬೇಕು ” ಎಂದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು

ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಕಾಫಿಗೆ ನೀರಿಡುತ್ತಾ, "ಈ ದಿನ ಇಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಿರಿ ಗುಂಡಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಷ್ಟಸುಖ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ "

"ಎನು ವಿಷಯ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ?"

"ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ ? ನಮ್ಮ ವಿಜಯಾ ಹೋದಳು "

"ಹಾಂ ಎನಾಗಿತ್ತು "

"ಬಸುರಿ ಹುಡುಗಿಗಿಂತ ಕಡಿತಂದೆವು ಅದೇನೋ ಡಬ್ಬಲ್ ನ್ಯೂರೋನಿಯಾಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದಳು ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಗಳನ್ನೂ ನುಂಗಿ ನಾನು ಬದುಕಿದ್ದೇನೆ ನೋಡು "

'ಬಾಳೆ ಬದುಕುವ ಹುಡುಗಿ ವಾಸ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ "

"ನನಗಂತೂ ಜೀವನವೇ ಜೀವರವಾಗಿದೆ ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು ಹೇಳಿ "

"ಛೇ ಕಷ್ಟ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬರದೆ ಮರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಳಿ ? ತಾಳೆಯಿಂದ ಸೈರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ಈಗಲ್ಲೆಂದು ವರು ?"

"ಅವನೂ ಚನ್ನಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ ಬಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದವೂ ವಾಸಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ "

"ನಮ್ಮ ಉಮೆಯ ಗಂಡನೂ ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ "

"ಎನು ? ಉಮೆಗೆ ಮದುವೆಯಾಯಿತೇ ?"

"ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯದೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೇಳಿ ? ಲಗ್ನ ನಾಳೆ ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಹದಿನೈದು ದಿನವಿದೆ "

"ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೇನೋ ಮಂಕು ಕವಿದಿದೆ ಗುಂಡಮ್ಮ ಬಂದವರ ವಿಷಯ ಕೇಳದೆ ನನ್ನ ಗೋಳುಕರೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ "

"ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚೆಯಾದರೂ ಬಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಗ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಗಳ ಬೆಂಬಲವೇ ನಮಗಿರುವುದು "

"ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಲಿಯಮ್ಮ "

ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಫಿ, ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು

“ರಾಜು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಳೇ ? ಅವಳಿಗೆಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ? ಒಂದೇ ಊರಿ ನಲ್ಲಿವರೂ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ”

“ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಗುವಿದೆ ಪುನಃ ಬಸುರಿ ಅವಳೂ ಬಂದಿರುವಳು ”

“ತಬ್ಬಲಿ ಹುಡುಗಿಗೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಿ ಬಿಡಿ ”

“ನಮ್ಮದೇನಿದೆ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ‘ ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆ ”

“ನಿಮ್ಮದು ದೊಡ್ಡ ಗುಣ ”

“ಬಿಡಿ ನೀವಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರಲ್ಲ ”

ಹೆಚ್ಚು ಅಡುಗೆಗೆ ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಗುಂಡಮ್ಮ,

“ಅಲ್ಲಿ ವಾತಕ್ಕ ಕಾದಿರುತ್ತಾರ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ನೀವು ತೊಂದರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ”

“ಉಂಟೇ, ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು ”

“ಇವೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೇ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಉಪಚಾರದ ಅಗತ್ಯ ನಿಲ್ಲ ”

“ಪುನಃ ರಗಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸುವಳೋ ಎಂದು ಭಯಪಟ್ಟಿರಾ ?”

ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ನಕ್ಕರು

ಗುಂಡಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಎಲಡಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ,

“ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೊರಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟೆಯಾ ?”

“ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ನನಗೇನು ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ಇಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾದರೂ ನಿನ್ನ ಹುಡುಗಾಟ ಬಿಡಲಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾ ? ಬಂದು ಹೋದಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಇಂಗೆಂಡಿನ ಗಡಿಯಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ ? ಹೇಳು ” ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಗುಂಡಮ್ಮನ ಪಕ್ಷ ಹಿಡಿದರು

“ಹಾಗಲ್ಲ ಮಹಾರಾಯ ಇವಳು ಹರಟೆಗೆ ಕೂತರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ನಾನು ದಿನದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೇ ಇಡುವುದು ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳಿದೆ ”

“ಸರಿ ನಿಮ್ಮ ಪುರಾಣ ಇದ್ದೇಇದೆ ನನ್ನನ್ನು ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಅನ್ನದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಉಂಡದ್ದು ಅರಗುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನಾದರೂ ಹೊರಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ?”

“ಸ್ವಲ್ಪ ತಡಿ ಮಹಾರಾಯಿತ್ತೇ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟೆ ಏನವ್ವಾ ಬರಲೇ ?”

“ಒಂದುವಾರ ಮುಂಚೆಯಾದರೂ ಬರಬೇಕು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ”

“ನಿನಗೂ ಅವೇ ಮಾತು ಆಸ್ತಿಯಿಸುತ್ತದೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದಂಪತಿಗಳು ಬಂದು ವಧಾವರರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಬೇಕು ಬರಲೇಮ್ಮ ?”

“ಎಷ್ಟು ಉಪಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೀಯೇ ? ನಿಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವ ಮಾಡು, ನಾವಂತೂ ಒಂದಿತ್ತಾ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯನವಿತ್ತರು

ಗುಂಡಮ್ಮ ಪುನಃ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿ ಹೊರಟರು

ವಾತಕ್ಕ ಬೀಗರಿಗೆ ಹೋಳಿಗೆ ವಾಯಸದ ಆಡುಗಿಮಾಡಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು ಗುಂಡಮ್ಮ ಸಾತಕ್ಕ, ಅಳಿಯ, ಸುಮಿತ್ರ ಮೂನರನ್ನೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು

ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಿಬಂದ ಪಾತಕ್ಕ ಹಾಸಿಗೆ ಓಡಿದು ಮಲಗಿದರು
ತಾಯಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಡುಗಿದ

“ಬೇಡ ಬೇಡವೆಂದರೂ ನೀನು ಗಾಣದತ್ತಿ ಸಂತೆ ಮಡಿಯುತ್ತೀ
ಯಮ್ಮ,” ಎಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದ

ಪಾತಕ್ಕನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬೇಕಾದ ಎರ್ನಾಡು ಮಾಡಿದ
ಆಡುಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಮಡಿ ಹೆಂಗಸಿನ ನೇಮಕನಾಯಿತು ಆಪ್ತೆ
ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪಾತಕ್ಕ ಬಡವೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ

ತಮ್ಮ ಅಂತ್ಯದಿನಗಳು ಸಮಾಪಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಪಾತಕ್ಕ
ನಿಗೆ ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೆಯಂತೂ ಪಾತಕ್ಕನ ಎಡಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ
ಆದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾತಕ್ಕ,

“ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಮಂದೆ ಕೂತಿರಲು ಬೇಸರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇನೇ ಸುಮಾ
ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿಕೊಂಡುಬಾ ”

“ನನಗೆ ಯಾವ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಇಲ್ಲ ಆಜ್ಜಿ ”

“ಹೈಸ್ಯಾಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವೆ ಸ್ನೇಹಿತರಿಲ್ಲಾಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ
ವಾಗುತ್ತೆ ”

“ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಅಜ್ಜಿ ? ಹಿಂದೊಂದು ಮುಂದೊಂದು ಆಡಿ
ಕೊಂಡು ನಗುವುದೇ ಅವರ ಕೆಲಸ ”

“ಯಾಕೆ ? ನಿನ್ನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಅಂದರೇನು ?”

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು. ಅವರಂದರೇನಾಯಿತು ?”

“ಹೇಳು ”

“ಅಣ್ಣಾನ್ನ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ್ನ ಅಂದು ನಗುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ”

ಪಾತಕ್ಕನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಂತೇ ರಾಜಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಣನೊಡನೆ ಬಂದಳು ಸ್ವರ್ಣ ಬಂದವಳೇ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನಪ್ಪಿ, “ನಿಂಗೆ ಏನಾಯ್ತು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು

“ಸ್ವರ್ಣ, ಹೆಸರಿನಂತೇ ನಿನ್ನ ಗುಣವೂ ಚೆನ್ನ, ಹೀಗೆ ಇರು ನನ್ನ ಕಂದಾ” ಎಂದು ಪಾತಕ್ಕ ಹರ್ಷದಿಂದ ಮೊಮ್ಮಗಳಮೇಲೆ ಮುದ್ದಿನ ಮಳೆ ಕರೆದರು

ಪಾತಕ್ಕನ ಸ್ತಿತಿಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮನ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಯಿತು ಹಿಂದಿನದ್ದೇನವನ್ನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮರತು ಅತ್ತೆಗೆ ಅರೈಕೆಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದಳು

ಪಾತಕ್ಕ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹೃದಯ ತೋಡಿಕೊಂಡರು

“ರಾಜಾ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಹೇಳಲೇ ? ”

“ಹೇಳಿ ಅತ್ತೆ ”

“ಸ್ವರ್ಣ ಹೇಗೆ ನಿನಗೆ ಮಗಳೋ ಹಾಗೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ ನಿನ್ನ ಮಗಳು. ತಪ್ಪುಮಾಡಿರೆ ದಂಡಿಸು ನಾನು ಜೀಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಮಗುವನ್ನು ಕಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಡ ಎಷ್ಟಾದರೂ ತಬ್ಬಲಿ ಅವನ್ನು ನೋಯಿಸಿದರೆ ನಿನಗೇ ಶ್ರೀಯಸ್ಸಲ್ಲ ’

ಪಾತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದಂತೆಲ್ಲಾ ರಾಜಮ್ಮ ಅವರಿಂದ ದೂರದೂರ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವರ ತೊಳಲಿಕೆ ಕಂಡು ರೋಷದಿಂದ,

“ದಿನವೂ ಮುದುಕಿ ಸಾಯುತ್ತೀನಿ - ಸಾಯುತ್ತೀನಿ ಅಂತಾ ಜವಾ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಯುತ್ತದೆ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಆಟ ಕಟ್ಟಿ

ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದೆ ಇವರಿಗೂ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ ಮಾತು ಕಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ ” ಎಂದು ಅಡಿಗೆ ವೆಂಕಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಗೊಣಗು
ತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಾಜಮ್ಮ ನುಡಿದಂತೆ ವಾತಕ್ಕನ ಯಾಯಿಲೆ ‘ಹಾವು ಸಾಯಬಾರದು-
ಕೋಲು ಮುರಿಯಬಾರದು’ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿತ್ತು ಎದ್ದು ಒಡಾಡಲಾರದ
ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ವಾತಕ್ಕ ಮನವಲ್ಲೇ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆಲವು ಸಲ ಸೊಸೆ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಸಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಸರವಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಸಾಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ, ಬದುಕಲು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದ ವಾತಕ್ಕ,
ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ
ಎಲುವುಗೂಡನ್ನೂ ವಿಸರ್ಜಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ‘ಜೇಡ’
ವೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಅವನು ನಿರ್ವಾಹವಲ್ಲದ
ಅವರನ್ನು ವಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿ ಕರತರ
ಬೇಕಾಯಿತು

ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ವಾತಕ್ಕ ಬಹಳ ದಿನ
ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಏಕಾದಶಿಯ ದಿನ ಇಹರೋಕವ್ಯಾವಾರ ತ್ಯಜಿಸಿದರು

ತಾಯಿಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ವಟ್ಟಮ ವಾಡಿನಿಯಲ್ಲೇ
ಕರ್ಮಾಂತರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಂದ

ಆಜ್ಞೆಯ ಮರಣ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ವಿವರೀತ ಪರಿಣಾಮವುಂಟು ಮಾಡತು ಕೂತ್ಲ ನಿಂತು ಅವಳಿಗೆ ಪಾತಕ್ಕನ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಅವರ ಸ್ತ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳು, ತನಗೇನಾದರೂ ಆದರ ಅವರು ಶೋರು ತ್ತಿದ್ದ ಕಕ್ಕುಲತ, ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದ್ದಿತು ನಾಯುವ ಮುನ್ನ ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳು ಅವಳ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ರ್ಭುಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು

ಆಜ್ಞೆಯ ನೆನಪಾದನೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುವು

“ಈ ಮುಂದೆ ದಕ್ಕಿ ಆಜ್ಞೆ ಜೆವ್ವ ಮೆಟ್ಟಿದೆ ’ ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮ ಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳು ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ರಂಗಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು

“ನೀನು ನನ್ನ ಸಂಸಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಡಮ್ಮ ಬೇಕಾದರೆ ಇರು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವರದಿವ್ವಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಹುದು ”

“ಮಹಾತಾಯಿ ನಾನೇನು ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾಗವಿಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಮನೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಇದೊ, ಈಗಲೇ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ನೀವು ಸುಖವಾಗಿವರೆ ಸಾಕು ”

ರಂಗಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಎರಡು ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಚೀಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು ತಾಯಿ ಹೊರಟುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮ

ನೋಡಿದರೂ ನೋಡದವಳಂತೆ ತನ್ನ ಕೊರಡಿ ಸೇರಿದಳು ವೆಂಕಮ್ಮ ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಲೆತ್ತಿಸಿದಳು

ಅವರಿಬ್ಬರ ವಾಗ್ವಾದ ಕೇಳಿ ಸುಮಿತ್ರ "ಅಜ್ಜಿ ನನಗಾಗಿಯಾದರೂ ನೀವು ಇಂ ನೀವೂ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ನನಗೆ ಯಾರು ಗತಿ ?" ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದಳು

ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಸಂಕಟವನ್ನು ಕಂಡು ರಂಗಮ್ಮನ ಹೃದಯ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು "ಎನು ವಾಪ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೇ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ" ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಅಳಹತ್ತಿದರು

ಯಾರೆಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ರಂಗಮ್ಮ ಹಟ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೂ ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ

ಅಳಿಯನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡು ರಂಗಮ್ಮನಿಗೆ 'ಅಯ್ಯೋ' ಎನಿಸಿತು 'ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಅವಳೂ ನಾಲ್ಕು ಮಾತಾಡಿದರೆ ನಾನೇಕೆ ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಎಣಿಸಬೇಕು? ನಾಳೆ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅದನ್ನೂ ನಾನೇ ತಾನೇ ಅನುಭವಿಸುವವಳು' ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು ನಿಂತರು

ತನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ಅತ್ತೆ ನಿಂತುದನ್ನು ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಹರ್ಷವಾಯಿತು ರಂಗಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಹೊರಟುನಿಂತುದರ ಮೂಲ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಅರಿವಾಗಲಿಲ್ಲ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ

"ಯಾಕೆ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಕುಳತಿದ್ದಾರೆ? ಏನಾದರೂ ಮಾತುಕಥೆ ನಡೆಯಿತೇನು?"

"ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು" ಎಂದಳು ಆದರೆ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಪರ್ಶನಿಂದ ಹೊರಬಿತ್ತು.

"ನನಗೆಂದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತದೆ ರಾಜು? ನೀನಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯೂ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಗತಿಯೇನು ಹೇಳು?"

"ಹೇಗೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆ"

“ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಯಾರು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳು”
ಬೇಸರದಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಎದ್ದು ಹೋದ

ಗಂಡ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ರಾಜಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ಣ
ನಿಗೆ ಎರಡೇಟು ಬಿಗಿದು ತನ್ನ ಕೋರ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಳು

ತಾಯಿ ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ವಿರಸದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ವೆಂಕಮ್ಮ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದರು ರಂಗಮ್ಮನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದ ವರದಿ ಮಾಡಿ
ರಾಜಮ್ಮನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು

ವೆಂಕಮ್ಮ ತನುಗೊಂದು, ಮಗಳು ಅಳಿಯನಿಗೇ ಒಂದು ಮಾಡು
ತ್ತಿರುವುದನ್ನು ರಂಗಮ್ಮ ಗಮನಿಸದಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಂಚನೆ
ಯನ್ನು ಕಂಡು ರಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಕೋಪ ವಿತಿಮಿಾರಿತು
ಮನುತ್ರಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕಾಮನು ಬಚ್ಚಲಿಗೆ ಸುರಿಯುತ್ತಾ,

“ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಬಂದ ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಈ ಚೆನ್ನಿಪ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು
ವರು ವೆಂಕಮ್ಮ” ಅರಿಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ
ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವಿರಿ ಹೇಳಿ?”

“ನನಗೇನಮ್ಮ ಗೊತ್ತು ಆ ವಿಷಯ” ಯಾರು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’

“ಈಗ ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು?”

“ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು”

ರಂಗಮ್ಮ ಮರುಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ರಾಜಮ್ಮನ ಬುದ್ಧಿ ಕಂಡು
ಮನದಲ್ಲೇ ಕೊರಗಿದರು

ಒಂದು ದಿನ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿ
ಕೊಂಡಿತು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ನೋವು ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು
ಕೊಂಡು ರಾಜಮ್ಮ ಚೀರಿದಳೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಗಳೂ
ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು

ರಂಗಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗೆ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿಗೆ ಓಡಿ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆತಂದ

ಮಿಸ್ ಮನೋರಮಾ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಬಂದು ಸೋವುನೀರಲ್ಲಿ ಕೈತೊಳೆಯುತ್ತಾ ಕೇಳಿದರು “ಎಷ್ಟು ದಿನವಾಗಿದೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ?”

“ಇದೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ”

“ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಸತ್ತುಹೋಗಿದೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಿತ್ತೆಯಿಂದಲೇ ಮಗುವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕು ”

“ವ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅವಾಯವಿಲ್ಲವೇ ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕಾತರನಾಗಿ ಕೇಳಿದ

“ಭಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಕೂಡಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ”

ಮಿಸ್. ಮನೋರಮಾ ರೋಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು,

“ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಕೂಡಲೇ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ” ಎಂದರು

ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಎಳುವುದಕ್ಕೂ ತ್ರಾಣವಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ವೆಂಕಮ್ಮನವರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ರಂಗಮ್ಮ ಮಗಳೊಡನೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರು

ಮನೋರಮಾ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಚೀಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಟರ್, “ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ನರ್ಸ್ ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು

“ಒಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿದ್ದೇನೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ”

ನರ್ಸಿನ ಜತೆ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದ ಡಾಕ್ಟರು, “ಕೇಸ್ ತುಂಬಾ ಹೋಪ್‌ಲೆಸ್ (case hopeless) ” ಎಂದರು

ಡಾಕ್ಟರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಡುಗಿದ

“ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡಿ ಡಾಕ್ಟರಮ್ಮ ” ರಂಗಮ್ಮ ಗೋಳಾಡಿದರು.

“ಅದೇನು ಬಡ್ಡೋತೀ? ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಮ್ಮ” ಡಾಕ್ಟರು
ಸಿಡುಕಿದರು

ರಂಗಮ್ಮ ಭಯದಿಂದ ತುಟಿಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದುಃಖವನ್ನು ಒತ್ತಿ
ಹಿಡಿದರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಟರು ಹೊರಬಂದು ಹುಬ್ಬು
ಗಂಟೆಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು

“ಬಸುರಿ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡವೇ.
ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸರೆದುಹೋಗುತ್ತಾಳೆಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಿ
ರೇನು? ಮಗು ಹೋದರೆ ಹೋಯಿತು ದೊಡ್ಡ ಜೀವ ಉಳಿದಿದೆ ತುಂಬಾ
ನಿಶ್ಚಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಹೆಚ್ಚು ದಣಿವುಂಟುಮಾಡಬೇಡಿ” ಎಂದುಹೇಳಿ ಹೊರಟರು

“ಸದ್ಯ ದೇವರು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡವನು” ಎಂದು ರಂಗಮ್ಮ
ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು

ರಾಜಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಪೂರ್ಣಗುಣ ಹೊಂದುವವರೆಗೂ ಉಳಿಯ
ಬೇಕಾಯಿತು

ಹೆಂಡತಿ ಪಾಯಲೆಬಿಡುವೇಲಂತೂ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಅಭಿಮಾನ
ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯಿತು ಗಂಡ ಎಡಿಬಿಡದೆ ತನಗೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು
ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮ

‘ಈಗಾದುದೂ ಬೆಳ್ಳಿಯದಕ್ಕೇ ಇವರ ಮನಸ್ಸು ತಿರುಗಿಸಲು ಇದೇ
ತಕ್ಕ ಸಮಯ’ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು

ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದ್ದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಮಿತ್ರೈ
ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಿಲೋದಕ ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಿತು ತನಗಾದ
ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರೈ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟಳು ತನಗೆಷ್ಟೇ ರಾಜೋಪಚಾರ
ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೈಯಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬೀಳುವುದು ತಪ್ಪ
ಲಿಲ್ಲ ರಾಜಮ್ಮನ ಯಾವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರದ
ಸುಮಿತ್ರೈ ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಆ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಗಾಣದತ್ತಿನಂತೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೈಯ
ಜತೆಗೆ ರಂಗಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಾನುಕಂಪದಿಂದ ಕೈನಿಡುತ್ತಿದ್ದರು ರಂಗಮ್ಮನ
ಅನುಕಂಪ ಸುಮಿತ್ರೈಯ ದುಃಖವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿತ್ತು.

೨೪

ಅಂಜಿಯವರು ತಂದಿತ್ತ ಕಾಗದವನ್ನು ರಂಗಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಗಿತ್ತರು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅದನ್ನೂದಿಕ್ಕೊಂಡು,

“ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳವಾರ ಉಸಿಗೆ ರೂದಲ ವಷ- ‘ಮಂಗಳಗೌರಿ ಪೂಜೆ’ ಮಾಡಿಸುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಮ್ಮ ಕಾಲುಜಾರಿ ಬಿದ್ದು ಬಟ್ಟೆ ರಂತೆ ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವಾಗಿದೆಯಂತೆ! ಎದ್ದು ಬಿಡಬಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ರಂಗಮ್ಮನನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹರಿದಿರುವರು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ ಅಜ್ಜಿ?”

“ಹೋಗದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಸುಮಿ? ನನ್ನ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆತರ ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುವನೇ?”

ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು

ತಾಯಿಯ ಪ್ರಯಾಣ ತಿಳಿದ ರಾಜಮ್ಮ,

“ನನಗಿಂತಲೂ ಅವರೇ ಹೆಚ್ಚಾದರು, ನಾನು ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೂ ಹೊರಟಿರುವಳು” ಎಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ನೆಸದಿಂದ ರಂಗಮ್ಮನ ಜತೆ ಹೊರಟು, ಅವರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದುಃಖ ತೋಡಿಕೊಂಡಳು

“ನೀವೂ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ನನ್ನ ಗತಿ ಏನು ಅಜ್ಜಿ?”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪದೇಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ರಂಗಮ್ಮ ಮರುಕದಿಂದ,

“ಸುಮಿ, ದೇವರಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನೀನು

ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ - ಸ್ವರ್ಣ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ರಾಜು ನನ್ನ ಮಗಳಾದರೂ ಅವಳು
ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಯಾವ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ ಸುಮಾ ?
ದೇವತಯಂಥಾ ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಗೋಳಾಡಿಸಿದಳು "

ತನಗೆ ಹತ್ತಿರವೆವ್ವ ಜೀವವೊಂದು ತನ್ನಿಂದ ಆಗಲಿ ಬಹುದೂರ
ಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಳು

'ಗಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಣ್ಣುರಾದರ ಬಂದಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಸುಮಾ "
ರಂಗಮ್ಮ ಹೇಳಿದ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸುಮಿತ್ರ ನಂಬಲಿಲ್ಲ ಆದರೂ,
ಶೋಕಗೂಡದ ನಗುಮುಖದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದಳು

ರಾಜಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಯಾಣದ ಒಳಕೆ,

'ಅನಳಿಗಿಲ್ಲೇನು ಅರಯಾಗಿತ್ತಂದ್ರೆ ? ಮೋಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಚಾಕರಿ
ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಯಾರು ಕಂಡು ಬಂದಬಹುದು ? ಸುಮಿ ಊಣ್ಣುವು
ದಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟ ಬೇಕಲ್ಲ "

"ನೀನು ಮಂವಾಸನವಲ್ಲರಿಸಿ ಸೌಜಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ನಿನ್ನ
ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ರಾಜು "

ಗಂಡನ ಸೂತುಕೇಳಿ ರಾಜಮ್ಮ ಇವರಿಗೇನಾದರೂ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ
ಆಲಿಸಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನಿಸಿದಳು ಸುಮಿತ್ರ ತಂದೆಗೆ ಏನೋ
ಚಾಡಿ ಚುಚ್ಚಿರುವೆಂದೂ ಹಿಸ, ನಿಜ ಹೊರಡಿಸುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ,

"ಯಾಕೇಂದ್ರೆ ?"

"ಅಳಿಯನ ಮನೆ ಅನ್ನು ಅವರ ಮೈಗಂಟುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ
ತುಂಬಾ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ "

ಗಂಡನ ಏವರಣೆ ಕೇಳಿ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ತಾನೇನೋ ಯೋಚಿಸಿ ಹೆದರಿದ್ದೆ
ನಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಗುಬಂತು ಅವಳ ನಗೆ ಕಂಡು,

"ಯಾಕೆ ? ನಾನು ಹೇಳಿದುದು ಸುಳ್ಳೇ ?"

ನೀವಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಲ್ಲಾ "

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತು ಬದಲಾಯಿಸಿದ

"ರಾಜೂ ಈಗ ನಿನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಣ್ಣುರಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?"

"ಹೌದೂಂದ್ರೆ, ಆ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋವಾಸಿ

ಮೊದಲು ಏಳುವಾಗಲೇ ಕೈಕಾಲು ಸೋಲುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲ್ಲ ”

“ನಾನು ಬಹಳ ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟೆವೆ ನೋಡು ”

“ಯಾಕೆ ? ನಾನೂ ಸತ್ತು ಹೋಗಬಹುದೆಂದೇ ?”

“ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನುಡಿಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ”

“ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಿಂವೆ ನಾನು ಬದುಕಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟೇ ”

“ಇನ್ನೇನು ? ಸಾಯಲೆಂದು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಿಸ್ತೀನೇ ?”

“ಅದು ನಿನಗೇ ಗೊತ್ತು ”

“ಏನೇ ಅದು ?”

“ಮೊದಲಾದರೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಮನಬಂದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು ನಾನು ಶನಿಯಂತೆ ಉಳಿದೆ ”

“

“ಈಗವಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?”

“ವೆಚ್ಚುಪೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರವರು ಹೇಳಿದ ಚಾಡಿ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಕೊಂಡಿರು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಜಗಳ ತಂದು ಹಾಕಿ ಅವರು ಕೇಕೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ನಗಲಿ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮಾತಿನಿಂದ ರಾಜಮ್ಮ ಭ್ರಾಂತನಾದಳು

ಮನೆಯ ವಿಸಮ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ವೆಂಕಮ್ಮ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯದವರೊಡನೆ ಬಿತ್ತಿಬಂದಿದ್ದರು ರಾಜಮ್ಮ - ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸಂಬಂಧವಂತೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಮಾತಿಗೆ ಸುಗ್ರಾಸವಾಗಿತ್ತು

ತಾನು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಗಳು ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಒಂದುಕ್ಷಣ ರಾಜಮ್ಮ ಮನಗಂಡಳು

ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಈರ್ಷ - ಅಸೂಯೆ ಕೆರಳಿನಂತಿತು ಅಳುತ್ತಾ,

“ನನಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ನಿಮ್ಮ ಮೋಸ ಬಿಕ್ಕು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲವೇ ?”

“ಅನುಮಾನಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ನೀನು ”

ರಾಜಮ್ಮ ಅಶ್ರುಪ್ರವಾಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಅವಳ ಕಣ್ಣೆರೆಸುತ್ತಾ,

“ರಾಜೂ ಈಗ ಹಸೀವೈ ಹೀಗೆ ಆತ್ತರೆ ನಂಜಾಗುತ್ತೆ ”

ಅದಕ್ಕೂ ರಾಜಮ್ಮನ ಆಳುವೇ ಉತ್ತರವಾಯಿತು

ಬೇಸರಸಡವೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ

ರಾಜಮ್ಮ ನೊದಲಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಬಹಳ ದಿನಗಳು

ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ

ಒಂದು ದಿನ ತಾನೇ ಮಾತು ತೆಗೆದಳು

“ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾಕೆಂದ್ರೆ ಅಡಿಗೆಯವರಿಗೆ ದಂಡ ತೆರಬೇಕು ?

ವೆಂಕಮ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೂ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆ ”

“ನಿನ್ನ ಸುಕೂಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡು

ಹಣ ಉಳಿಸಲು ಹೋಗಿ ನಾಳೆ ನೀನು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನ ನುಭವಿಸ

ಬೇಕಾದವನೂ ನಾನೇ ತಾನೇ ? ”

“ಹೇಗೂ ಸುಮಿತ್ರಾ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೂತಹಾಗೇ

ನಾನು ಬೇಯಿಸುತ್ತೇನೆ ಅವಳು ಸುತ್ತಿಗೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ

ರಾಜಮ್ಮ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವೆಂಕಮ್ಮನವರಿಗೆ

“ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಪೂರ್ತಾ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ ವೆಂಕಮ್ಮ ಎಲಡಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀವು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೊರಡಬಹುದು ”

“ರಾಸು - ಕೃಷ್ಣ ಅಂತ ನಾನಿರುವೆ ಯಾರ ಮಾತಿಗೂ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲಮ್ಮ ನನ್ನೇಕೆ ಕೆಲಸ ಬಿಡಿಸುವಿರಿ ”

ವೆಂಕಮ್ಮನವರ ಮಾತು ರಾಜಮ್ಮನ ಕಿವಿ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡ ವೆಂಕಮ್ಮ ಆಳುತ್ತಾ

“ಮೊದಲೇ ಈ ಮಾತು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬೇರೆಲ್ಲಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ನಿಂತ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊರಡೆಂದರೆ ನಾನೆಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿ ? ಅಗ್ಗಿನೇ ತಮ್ಮನೇ, ಇಲ್ಲ ಒಂಧುಗಳೇ ? ಯಾರಿರು ವರಮ್ಮ ನನಗೆ ? ಒಂದು ಹದಿನೈದು ದಿನವಾದರೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಅಧರೊಳಗೇ ಎನಾದರೂ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ”

ಈ ಮಾತು ಬಂದಮೇಲೆ ವೆಂಕಮ್ಮ ಬಹುಕಾಲ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹೊರೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು

ಸ್ವರ್ಣನ ಜತೆ ಆಡುತ್ತಾ ಅವಳ ಮುದ್ದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರಿ ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡರ ರಾಜಮ್ಮ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ನುಗ್ಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮುಡಿ ಒಡಿದೆಳೆಯುತ್ತಾ,

“ಕೊಂಟಿ ಕೋಣದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದು ಸುಗುನನ ಜತೆ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೇ? ಏನು ಎದ್ದು ಆ ವಾತ್ರಿ ತೊಳೆದು ಒಟ್ಟು ಹಿಂಡಿಹಾಕು ಹೋಗು”

“ಆಗಲಿ ಬಿಡು ಬಿಕ್ಕಮ್ಮ” ಸುಮಿತ್ರಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೂದಲನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಾಜಮ್ಮ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಗ್ಗಿಸಿ, “ವ್ರತ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಯಾ? ನಡೀ ಒಳಗೆ” ಎಂದು ಒಳಗ ನೂಕುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸುಮಿತ್ರಿ ಕಣ್ಣೋರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತೊಳೆಯಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾತ್ರಿಗಳ ಗುಡ್ಡೆಗೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಕೂದು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಕೋಪ ಉಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಿತು.

“ನನಗಿಂತಾ ಈ ಮುಂಡದಕ್ಕೆ ಅವಳೇ ಹೆಚ್ಚಾದಳು” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ನಿನಗಿನ್ನೇನು ಕಲವ ಇಲ್ಲವೇನೇ? ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಅವಳ ಮುಂದೆ ಕುಕ್ಕುರಬಡಿಯುತ್ತೀ”

ಸ್ವರ್ಣನನ್ನು ಬರದರನೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ರಾಜಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು. ಅಳುತ್ತಲೇ ಸುಮಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸುಮಿತ್ರಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಪುರುಸೊತ್ತಾಗಿ ಕೂಡಲು ರಾಜಮ್ಮ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೂ ತಪ್ಪು ಹುಡುಕಿ ಜರಿಯುವುವೇ ರಾಜಮ್ಮನ ನಿತ್ಯನಿಧಿಯಾಯಿತು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ವ್ರತಿಯೆಂದು ಚಲನವಲನಕ್ಕೂ ರಾಜಮ್ಮ ಎಸರಿತ ಅರ್ಧ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ತಲೆ ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದರೆ, 'ಯಾವ ಕೇಡಿಗೆ ನಿನಗೀ ದೂರು' ಎಂದು ದೂರುತ್ತಿದ್ದಳು

ಕೆದರಿತ ತತೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ, 'ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಲಕ್ಷಣ ವಾಗಿ ಮೂರು ಕಾಲು ಜಡಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರವೇ?' ನೋಡಿದವರು ನನ್ನನ್ನು ದೂರಲಿ ಎಂದು ಈ 'ಬೆಟ್ಟ ಕಟ್ಟುವಯಾ ದರಿವ್ರ ಮುಂಡೆಡೇ' ಎಂದು ತಲೆಬಾಚಿ ನುಟುಕಿ ತನ್ನ ಕೋಪ ತಿ ರಿ-ಕೂ-ಸ್ತು ತಿದ್ದಳು

ರಾಜಮ್ಮ ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತು ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಮನಗ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಮುರುಳಿ ಲಾಕ್ರಿಮೆಡಿಗೆಗಿಬು, ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರವೇಶ ಹಿಡಿದು ಕೂಡು ತ್ತಿದ್ದಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುತ್ತುದ ನಂತರ ವ್ಯಕ್ತಕ ನರವಾತ್ರಕ್ಕೆ ಉಳಿಯು ತ್ತಿದ್ದಿತು ಜಿತ್ತ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು

ಬೇಸರಗೊಂಡ ಮುರುಳಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಹೊರಬಾಗಿಲಿಗೆ ಎಂದು ನಿಲ್ಲು ತ್ತಿದ್ದಳು

ಭಾಗೀರತಮ್ಮನ ಮನೆ ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದ ರಾಜಮ್ಮ ಮನಗೆ ಒಂಪೆದನೆಯೇ ವ ಹಾಕಾಳಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು

'ಮನವಾ- ನೋಯಂತೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆಯೇ?' ನಮ್ಮ ಕುಲದ ಮಯಾದೆ ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಹುಟ್ಟಿರುವಯಾ' ಸ್ವರಭ ಸೀಸು ದ-ಚ್ಚಿಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರು ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು'

ತಾಯಿಯ ಲೌದ್ರಾಕಾರ ಕಂಡು ಸ್ವರ್ಣ- ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಮುರುಳಿ ಮರುಮಾತಾಡದ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು

ಮೌನವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ದಿನ ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮುರುಳಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಿಹಾಸೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದ್ದಿತು ಕಗ್ಗತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ದಾರಿಕಾಣದೇ ಅವಳು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಳು

ಒಂದು ಸಂಜೆ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮ ಆರಿಸಿನ ಕುಂಕುಮಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲು ಬಂದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಪತಿಯ ಸ್ನೇಹಿತನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಳು ಹೊರಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮನನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾ,

“ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ನೀವು ಬರುವುದೇ ಅಪರೂಪ ”

“ಎಲ್ಲಮ್ಮಾ ನುಕ್ಕಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಒವ್ವೊತ್ತು ಮನೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ”

ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಕಾಫಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ ಬಂದಳು ಲೋಕ ರೂಢಿಯ ನಾಲ್ಕು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಕಾಫಿ ಬಂತು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾ,

“ಸುಮಿತ್ರೈ ಮಾಡಿದಳೇ ? ಕಾಫಿ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ” ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೈ ನಕ್ಕು ಒಳಗೆ ಹೋದಳು

ರಾಜಮ್ಮ ತನ್ನ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ,

“ಹೂಂ ಆಳತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪುಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹುಯ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರದೇ ಏನಾದೀತು ಹೇಳಿ ? ತಂದುಹಾಕುವವರಿಗೆ ತಾನೇ ಕಷ್ಟ ”

ರಾಜಮ್ಮನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮ ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ರಾಜಮ್ಮನ ಹೃದಯ ಗೆದ್ದಳು.

“ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬರಬೇಕು ರಾಜಮ್ಮ ನೀನೂ ಬಾ ಸುಮಿತ್ರ”
 ಎಂದು ತಾನು ಹೊರಡುವಾಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಳು
 ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಕೇಳಿದ
 “ಸೀತಾರಾಮು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದರೇ?”

“ಹೂಂ ಇದೇ ಬಂದು ಹೋದರು

“ದೋಗಿಬನ್ನಿ ನಾವು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇ
 ಅವನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಾಗಿದೆ”

“ನನಗಂತೂ ಪೇಸರ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಪುರಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಅವಳಿಗೆ
 ಬೇರೆ ಸ್ವಪಂಚರೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮಗು ಮಾತಿಗೂ ತನ್ನ ಗಂಡ-ಮಕ್ಕಳ
 ವಿಷಯ ಅಡದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆನೋ? ನಾನು
 ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ

“ನನ್ನಿಷ್ಟ ಬಂದತ ಮಾಡಿಕೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮ್ಮ
 ನಾದ

ರಾಜಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಣನನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಸುಮಿತ್ರಗೆ ತನ್ನದೇ ಒಂದು ಸೀರೆ
 ಕೊಟ್ಟಳು

ಬೇಡವೆಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಕೋಪಮಾಡ
 ಬಹುದೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ ಸುಮಿತ್ರ ಸೀರೆಯುಟ್ಟಳು

ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಆದರಿಸಿ, ಹುಳಿ
 ಯನ್ನ, ಬೋಂದಾ, ಪಾಯಸ ಕೊಟ್ಟಳು

ಮಗುವಿಗೆ ಆರತಿಮಾಡಿ ತಾಂಬೂಲ ಕೊಡುತ್ತಾ,

“ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿರು ಸುಮಿತ್ರಾ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೂರ
 ಮಾಡುತ್ತಾಳೆಂದರೆ ವಾಂಛಲ್ಯ ಬಿಡದು ನಾನಂತೂ ದಿನವೂ ನಿನ್ನ ವಿಷಯ
 ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ”

“ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಕಡೆ ಬಂದಿಲ್ಲ”

“ಪುರುಷೊತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದಳು
 ಸುಮಿತ್ರ ಸ್ವರ್ಣನೊಡನೆ ಕತ್ತಲಾಗುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಹೊರಟಳು ಸುಮಿತ್ರ

ಯನ್ನು ಕಂಡಮೇಲೆ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮನಿಗೆ ಕಳವಳವಾಗಿದ್ದಿತು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಯೊಡನೆ,

“ಸ್ವಂತ ತಾಯಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಕರಾಸ್ತಿ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಳೋ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ಮರುಕತೋರಿಸಿದಳು

ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿ ಬೈಯುವಳೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರ ಬೇಗನೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದಳು

ಚಿರವರಿಚಿತ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಅವಳ ವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆ ಹಾಕಿತು ಸುಮಿತ್ರ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿದರ ಶ್ರೀಕಂಠ ನಿಂತಿದ್ದ

“ನನ್ನ ನೆನಪಿಲ್ಲವೇ ಸುಮಿತ್ರ ”

“ಇಲ್ಲದೇ ಏನು ? ಮೇಡಂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೇ ?”

“ಹೂಂ ದಿನವೂ ಅವಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಾತೇ ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾದಳು

“ಯಾಕೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿವೆ ”

“ನಾನೀಗ ಸ್ವಾಲಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ ”

“ಅಕ್ಕ ತಿಳಿಸಿದಳು ಓದುವುದನ್ನು ಬಿಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ”

“ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ತೃಪ್ತರೂಪವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ”

“ನೀನೀಗ ತುಂಬಾ ಇಳಿದು ಹೋಗಿರುವೆ ಸುಮಿತ್ರ ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮಾತಾಡದೇ ದಾರಿ ಸವೆಸಿದಳು

ಶ್ರೀಕಂಠನೂ ಅವಳ ಜತೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರಬಂದು, ಅಂಗಡಿ ಹೊಕ್ಕು

ಸುಮಿತ್ರೈ ಹೊರಗೇ ನಿಂತು ಶ್ರೀಕಂಠನಿಗಾಗಿ ಕಾದಳು

ಶ್ರೀಕಂಠ ವೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಕೈಗಿಡುತ್ತಾ,

“ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ನಾನು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಆದರೊಳಗೇ ಒಂದು ದಿನ ಬಾ ಸುಮಿತ್ರಾ ಅಕ್ಕನೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವಳು ”

“ಆಗಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ”

* ಶ್ರೀಕಂಠ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಿದ್ದಾಗಲೇ ಆಗಲಿದ

ಮನೆ ತಲುಪಿದೊಡನೇ ಸುಮಿತ್ರಾ ಬೇಗನೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಳು ಆಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜಮ್ಮ,

“ಹೇಳೋರು ಕೇಳೋರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸರಿ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋದರ ಚಕ್ಕಂದವಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದು ಲೊಟಗುಟ್ಟಿದಳು

ಸ್ವರ್ಣ ತಾನು ಕಂಡುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಯಿಗೆ ವರ್ವಿಸಿದಳು

“ಶಂಕ್ರಾ ಅಂಗಿ ಫಣಫಣಾಂತ ಹೊರ್ತತ್ತು ನಂಗೂ ಹೊಲಿಸೇ”

“ಸರಿ ನಿನಗಿನ್ನೇನು ಕೆಲಸ ? ಕಂಡವೆಲ್ಲಾ ಬೇಕು ನಿಮ್ಮಸ್ವನನ್ನು ಕೈಲೇನು ತೈಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೇ ?”

ಸ್ವರ್ಣ ಸುಮ್ಮನಾದಳು ಅವಳಗಮನ ಕೈಲಿದ್ದ ಪೊಟ್ಟಣವೆಡೆ ಹೋಯಿತು ಒಂದು ವೆಸ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾ,

“ಅಮ್ಮಾ ಅವರಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರೊಂತ ನೋಡು ನನಗೆಷ್ಟೋದು ವೆಸ್ಪರಮೆಂಟು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ”

“ಯಾರೇ ಅದು ?”

“ಅವರೇಮ್ಮ ಸುಮಿನ್ನ ಮಾತಾಡಿಸಿದರಲ್ಲಾ”

“ಸೀತಾರಾಮುನೇ ?”

“ಅಲ್ಲಾ ಅವ್ವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಡಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರು”

ಸ್ವರ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಎದೆ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊದೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು ತನಗೇನು ವಿಷ್ಣು ಕಾದಿರುವುದೋ ಎಂದು ಅವಳು ನಡುಗಿದಳು

“ಸುಮಿತ್ರಾ ಬಾರೆ ಇಲ್ಲಿ” ರಾಜಮ್ಮ ಕೂಗಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮುಂದೆ ನಡುಗುತ್ತಾ ನಿಂತಳು

ಕೋಪದಿಂದ ರಾಜಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಿಡಿ ಕಾರುತ್ತಿದ್ದವು

“ಯಾರದು ಬೊಗಳೇ ?”

“ನಮ್ಮ ಮೇಡವ್ವಿನ ತಮ್ಮ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರು”

“ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ತಿಂಡಿಕೊಡಲು ಅವನಿಗೇನು ದರದೇ ? ಇದಕ್ಕೆನು ನೀನು ಮೆರಕೊಂಡು ಹೊರಟೆವೆಂದು-ಕುಲಘಾತುಕಿ-ನಮ್ಮ ವಂಶ ತೊಳೆಯಲು

ವೃತ್ಯವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವೆಯೇನೇ ? ಸಿಕ್ಕಿದವರೊಡನೆ ಚಕ್ಕಂದ ಆಡಲು ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?”

ರಾಜಮ್ಮ ಸುವತ್ರೆಯ ವೈ ಬಾಸುಂಡೆ ಬರುವಂತೆ ಹೊಡೆದು ಕೋಲ ನ್ನಿಸಿದಳು

“ತವ್ವಾಯ್ತು-ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ” ಸುವತ್ರೆಯ ಬುಡಕಡಿದ ಬಾಳೆಯ ಮರದಂತೆ ಕೆಳಗುರುಳಿದಳು

ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾಜಮ್ಮ,

“ಏಳೇ- ಎದ್ದು ದಾಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಸು

ಮರುಮಾತಾಡದೇ ಸುವತ್ರೆಯ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಾಲಿಸಿದಳು

ಗಂಡ ಬಂದೊಡನೇ ರಾಜಮ್ಮ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಸಂಜೆಯ

ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದಳು

“ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನನ್ನು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲ ನೋಡಿದಿರಾ ನಿಮ್ಮವುಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ?”

“ಏನು ಮಾಡಿದಳೇ ?”

“ಅವಳನ್ನೇ ಕೇಳಿ”

“ಏನದು ಸುವಾ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುವತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ ಸುವತ್ರೆಯ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು

ರಾಜಮ್ಮನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು

“ಕಂಡ ಕಂಡ ಗಂಡವರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಬಾರದೆಂದು ಇವಳಿಗೆ ಅಳಿಯ ಬಾರದೇ ಹೇಳಿ ? ಸಂಜೆ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇ ಸಾಕಾಂತ ಅವನು ಯಾವನೋ, ಮೇಡಮ್ಮನ ತಮ್ಮಾಂತೆ, ಅವನ ಕೈಲಿ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಟೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಳು ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಅವನು ಸ್ವರ್ಣನ ಕೈಗೆ ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ”

ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತುಕೇಳಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಉಗ್ರನಾದ, ಸುವತ್ರೆಯನ್ನು ದುರಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಕೇಳಿದ

“ನಿಜವೇನೇ ?”

“ ... ”

“ಬೊಗಳೇ ?”

“ ”

“ಹೋದವಾರಿಗೆ ಬಟ್ಟೆನೆಂದು ಜನ ನಮ್ಮನಲ್ಲೇ ದೂರುವುದು ? ನಾಳೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬಾಳುವುದುಕುವ ಹುಡುಗಿ ಈರಿತಿ ಚೆಲ್ಲಾಟವಾಡಿದರೆ, ಇವಳ ಮುದ್ದು ಮುದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯಾವನು ಬಂದು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಂಡೇ ನಾನಾರೀತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ ”

ರಾಜಮ್ಮನ ಸ್ತುತಿಮಾತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೋಸ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು

ಕೋಸದಿಂದ ಕುರುವನಾದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಗಳನ್ನು ದಂಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸುಸುತ್ತ್ರ ಯಜ್ಞವಶವಿನಂತ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದಳು

ರಾಜಮ್ಮನು ಧ್ಯಾನಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಡನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದಳು

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿಂವೆ ಆವಳ ಹಣೆಯ ಬರಹವಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ ನಾವು ಯಾಕೆ ವಿವಿಧವೇಕು ?”

“ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಇವಳು ಅರೀತಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿದ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಕೂಡದು ಹೊರಟು ಹೋಗಲಿ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಊಟವನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ತನ್ನ ಕೊರಡಿ ಸೇರಿದ ರಾಜಮ್ಮನನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಏಳಲಿಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆ ಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು,

“ಎಲ್ಲರವಾಲನ್ನು ನೀನೇ ಉಣ್ಣುಹೋಗು” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಜರಿದು ಹೋದಳು

ಜ್ಞಾನಸೂತ್ರಗಳಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕುಳಿತೇ ಇದ್ದಳು ಒಂದೊಂದೇ ಹನಿಗಳು ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಜಾರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನೆನಪು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಿತು

ತಾಯಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಅವಳು ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಾತನೆ-

“ಅಮ್ಮ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನೀ ಬಾಳು ದೂಡುತ್ತಿದ್ದೆನೇ?” ಎಂದು ಕೊಂಡಳು

ತಾಯಿಯ ಮೂರ್ತಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತಂತಾಯಿತು ಸುಮಿತ್ರಾ ಕೈ ಚಾಚಿ, ‘ಅಮ್ಮಾ ನಾನೂ ಬರುವೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳೇ’ ಎಂದು ಆರ್ತಳಾಗಿ ಕೂಗಿದಳು

ತಾಯಿ, ಆಜ್ಜಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಗಲಿದ್ದರು-ತಾನೇಕೆ ಉಳಿಯಬೇಕು? ಯಾರಿಗಾಗಿ ಜೀವ ಧರಿಸಬೇಕು? ಸುಮಿತ್ರೆಯೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ತನಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು ಕ್ಷಣಕಾಲವನ್ನೂ ಅವಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲ ನೇರವಾಗಿ ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು

ತಾನು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೆಯೆಗೆ ನವಚೇತನ ಬಂದಂತಾ ಗಿದ್ದಿತು ಬೇಗನೆ ತನ್ನ ಹೆಟಿನಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹವಣಿಸಿದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಿರ್ದ್ರ ಬಾರದೆ ಹೊರಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಕರಣ ಅವನನ್ನು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಿತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಮರುಗಿದ ತನಗೆಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಂಕು ಕವಿಯಿತೆಂದು ಹಲವು ಬಾರಿ ತನ್ನನ್ನೇ ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂತ್ಯಸಲು ಕಾತುರನಾಗಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಂದ

ಎದುರಿಗೆ ಅವನು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು ಹಾಗೆಯೇ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು,

“ಸುಮಾ, ಏನುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರಿನಿಂದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನಾರಿಸಿ, ಮೃತ್ಯುವಿನ ದವಡೆಯಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಗಳನ್ನು ವಾರುಮಾಡಿದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯೆಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿರಲಿಲ್ಲ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ರಾಜಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿದರು

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ದಳು ಅವಳ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ

ಮಗಳ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸುತ್ತಾ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೇಳಿದ

“ಸುಮಿ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪವೇ ?”

“ಇಲ್ಲ” ಎನ್ನುವಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆ ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸಿದಳು

“ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಸುಮಿ ?”

“ನನ್ನನ್ನು ಯಾಕೆ ಉಳಿಸಿದಿರಿ ಅಣ್ಣಾ ನನ್ನಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ ”

ನರಸಿಂದಯ್ಯ ಮಗಳ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೇಳಿದ,

“ಸುಮಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿ ನನಗೆ ದುಃಖ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಡ ”

ತನ್ನನ್ನು ಕಳೆದ ವಿಧಿಯ ಆಟಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆ ದುಃಖಿಸಿದಳು

ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ದುಃಖಿತಿಗಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣ ಮರುಗಿದಳು

“ಸುಮಿ ತುಂಬಾ ನೋಯುತ್ತಾ ?”

“ಹೋಗೆ ಸಾಕು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮಲ್ಕಿಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ”
ಸುಮಿತ್ರೆ ಕೋಪದಿಂದ ಅಟ್ಟಿದಳು

“ಹೀಗಾಗುತ್ತ ಎಂದು ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು ?”

“ ”

“ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಸುಮಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ”

ಸ್ವರ್ಣನ ಮುಗ್ಧಹೃದಯ ಗೆದ್ದಿತು

ಸುಮಿತ್ರೆ ತಂಗಿಯನ್ನು ಸ್ವಿ ಮುದ್ದಿಸಿದಳು

ಮನೆಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಶ್ರೀಕಂಠ, ಸುಮಿತ್ರೈ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ವಿಸಯ ಅಕ್ಕನಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ,

“ತುಂಬಾ ಇಳಿದುಹೋಗಿರುವಳು” ಎಂದ

“ಇನ್ನೇನು ? ಇವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮದುವೆ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ವೃತ್ತವಾಗಿದೆ ” ಮಂಜುಳಿ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ವಿಷಯ ಬೇಕೆಂದೇ ಎತ್ತಿದಳು

“ಸುಮಿತ್ರೈ ಹುಷಾರಾಗಿರುವಳೇ ?”

“ಇರುವಳು” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಿಟ್ಟಿಸುರುಗೆರೆದ

“ಯಾಕೀರೀತಿ ಇರುವಿರಿ ? ಮನೆಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡವೆಯಾಯಿತೇ ?”

“ಇಲ್ಲ—ಇಲ್ಲ ”

“ನೀವೇಗ ಮೊದಲಿನಂತಿಲ್ಲ ”

“ಏನಾಗಿರುವೆ ?”

“ನಿಮಗೇ ತಿಳಿದಿದೆ ”

“ ”

“ನಾನೂ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ.”

“ಬೆಂಗಳೂರು ಬೇಸರಬಂತೇ ?”

“ಯಾರಿಗಾಗಿ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕು ?”

“ ”

“ನಿಮಗೂ ನಾನು ಬೇಕಿಲ್ಲ ”

“ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ?”

“ಬಾಯ್ಲಿ ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವೆ ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬೇಸರಗೊಂಡು ಎದ್ದು ಹೊರಟ ಮಂಜುಳೆ ತಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಅವಳ ನಡತೆ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಕೋಪಬಂದಿತು ಕೋಪದಲ್ಲೇ ಮನೆಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿದ ಕಂಬನಿಗರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಜುಳೆ ತ್ರೀಕಂಠನಿಗೆ

“ಹೇಗೂ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೊರಟರು ಅಲ್ಲೇ ನನಗೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನೋಡು ತ್ರೀಕಂಠ ನಾನೂ ಬಂದುಬಿಡುವೆ ”

ಮಂಜುಳೆಯ ನಿರ್ಘರ ಕೇಳಿ ತ್ರೀಕಂಠ ಅವಾಕ್ಯಾಗಿ

“ಆಗಲಿ” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ

ಮಂಜುಳೆ ದಿನವೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆಗಮನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬೇಸತ್ತುಳು ನಿರಾಶೆಯಿಂದಲೇ ತ್ರೀಕಂಠನೂ ಪ್ರಯಾಣಸನ್ನದ್ಧನಾದ

“ಸುಮಿತ್ರ ಬಂದರೆ ಹೇಳಿಕ್ಕಾ—ನಾನು ಕೇಳಿದೆನೆಂದು—ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿರು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ

“ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಹೇಗಿರಬೇಕು ತ್ರೀಕಂಠಾ ನನ್ನ ಕೇಳುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ?” ಮಂಜುಳೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ವಾಕಿಡಳು

“ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಕ್ಕೆ ರಜವಲ್ಲ ಬರುತ್ತೇನೆ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನೀನೂ ಬಂದುಬಿಡುವೆಯಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿರು ”

“ಹಾಗೇ ಮಾಡು” ಮಂಜುಳೆ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದಳು

ಒಂದು ಸಂಜೆ ಉಮಾ ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಬಂದಿರುವಳು
ಉಮೆಯ ಆಗಮನದಿಂದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು

ಆದರಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದಳು

ರಾಜಮ್ಮನ ಮನೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ, ಉಮೆ ಹೇಳಿದಳು

“ನಿನ್ನ ಮನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ರಾಜೂ ”

“ಅದಿವರಿ ನಿನ್ನ ವಿಷಯವೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ”

ಉಮೆ ನಾಚಿದಳು

“ಹೇಳಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಹೇಗಿರುವರು ?

“ಇವರ ಕೈಹಿಡಿಯಲು ನಾನು ಪುಣ್ಯವಾಡಿದ್ದೆ ರಾಜೂ ನಾನೂ
ಅಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ”

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ನಿನ್ನ ಹೆಟವಂತೇ ಆಯಿತು ಸಂತೋಷ ”

“ನೀನೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ”

“ಹೇಗೆ ಬರಲಿ ಉಮಾ ನಾನಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಟೆ ಈ ಪ್ರಾರಬ್ಧವೂ
ಗಂಟಾಗುತ್ತೆ ಇಡೀ ಸಂಸಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೆ ದೋಗಲಿ ಹೇಳು ?”

“ಸುಮಿತ್ರೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗಿ ರಾಜು ”

“ನಾಲ್ಕು ದಿನ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುವುದು ಸವಾ
ಇವಳ ಹಾವಳಿ ತಡೆಯುವವರಿಗೆ ತಾನೇ ಆ ಕಷ್ಟ ತಿಳಿಯಬೇಕು ?”

ರಾಜಮ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿದಂತೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ
ಎನೇನೂ ಹುರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಉಮೆ ತಿಳಿಯದಿರಲಿಲ್ಲ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಮ್ಮ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ,
 'ಮಲತಾಯಿಯಾದಾಕ್ಷಣ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬುದುರೇ?' ಎಂದು ಉಮಾ

ತನ್ನಲ್ಲೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಳು

"ಭಾವ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ರಾಜೂ?"

"ಈಚೆಗೆ ಬುದ್ದಿ ಒಂದಂತಿದೆ"

"ಅದಿನವ ಕಾಗದವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ನಗುಬರುತ್ತದೆ"

ಉಮಾ ನಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಉಮೆಯ ಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಕೋಪ ಬಂದವಳಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ ರಾಜಮ್ಮ
 ಹೇಳಿದಳು

"ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಂತೆ ಜಾಣರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇನೇ? ನಾವು
 ಕೇಳಬಂದುದು ನಮಗೆ"

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಒಂದು ವಾರದ ರಜೆ ಪಡೆದು ಚಂದ್ರಶೇಖರನನ್ನು
 ಸತ್ಕರಿಸಿದ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಸಂತೋಷ ನೆಲೆಸಿತು

ಉಮಾ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ
 ತಳಮಳವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು 'ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಡೆದಿತು?' ಎಂದುಕೊಂಡು
 ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಳು

ಒಂದು ವಾರ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಊರಿಗೆ ಹೊರಡಲು ಚಂದ್ರಶೇಖರ
 ಆತುರಪಡಲಾರಂಭಿಸಿದ

ರಾಜಮ್ಮ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೊಡನೆ ಉಮೆಯ ಪ್ರಯಾಣದ ವಿಷಯ
 ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪನಾಡಿದಳು

"ಉಮಾ ಹೊರಡುವಳಂತೆ ಅವಳಿಗೊಂದು ಸೀರೆ ತೆರಬೇಕೆಂದಿ
 ದ್ದೇನೆ ಹಣವಿದೆಯೇ?"

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಪ್ರತಿ ನುಡಿಯದೆ ರಾಜಮ್ಮನ ಕೈಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ
 ಹಾಕಿದ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು

ಅಂದು ಸಂಜೆಯೇ ರಾಜಮ್ಮ ಉಮೆಯೊಡನೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೊರಟಳು.

ಅಂಗಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆವಳೆ ಗೋರಾಡಿದರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಸೀರೆ

ಯನ್ನೂ ಆಯ್ದಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡು ಕೆಳಗಿಡುತ್ತಿದ್ದರು

ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಾಸಾರ ಕಂಡು ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ನೈ ಚಿಟಗುಟ್ಟಿತು

“ಈಗಲೇ ಹೀಗಾದರೆ ಮುಂದೆ ಗತಿಯೇನಿ?”

“ಈ ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಅವರು ಮೊರವಿದ್ದಾರೆ ಭಾವ ನನ್ನ ಜತೆ ಅವರು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ” ಉಮಾ ಗಂಡನ ಚಯನಯನ್ನು ಭಾಷಿಸಿ ಗೊಪ್ಪಿಸಿದಳು

ರಾಜಮ್ಮ ಕೊನೆಗೊಂದು ನೀಲಿ ಸೀರೆ ಆಯ್ದಳು ಉಮೆಗೂ ಒಪ್ಪಿತು ಸೀರೆಯ ಜತೆಗೆ ಒಣವನ್ನೂ ಆಯ್ದಳು,

“ಮುಗಿಯಿತು ತಾನೇ?” ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೇಳಿದ

“ಏನು ಮೊತ್ತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಗೊಣಗುತ್ತೀರಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಕು” ರಾಜಮ್ಮ ಗಂಡನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿದಳು

ಉಮಾ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಒಣಗಳನ್ನಾಯ್ದು ಗಂಡನಿಂದ ಹಣ ಕೊಡಿಸಿದಳು

ಹೆಂಡತಿ ಬೇಗನೆ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆ ಮುಗಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮೆಚ್ಚಿ, ಹೊಗಳಿದ

“ಏನು? ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲಾ”

“ಹೋಗ್ರೀ ಅದೆಷ್ಟು ಸಲ ಹಂಗಿಸುತ್ತೀರಿ?” ಉಮಾ ಕೋಪ ನಟಿಸಿದಳು

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಮೂ, ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಂಡು ಗಾಡಿಯಲ್ಲೇ ಮನೆ ತಲುಪಿದರು

ರಾಜಮ್ಮ ಚಿತ್ರಾನ್ನು, ಬೀರು, ಬೊಂಡ ಮಾಡಿ ಉಮೆಗೆ ಔತಣ ಮಾಡಿ ಉಡುಗೆರೆ ಕೊಟ್ಟಳು

ಉಮಾ ತಾನು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಎರಡು ಒಣಗಳನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೈ, ಸ್ವರ್ಣಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು,

“ನಮ್ಮ ಮನೆಗೊಂದು ಸಲ ಬಾ ಸುಮಿತ್ರ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿದ್ದು ಹೋಗುವೆಯಂತೆ ”

ಉತ್ತರದ ದಾಸತ್ವ ಜೀವನ, ಅವಳ ಸಿಮಲ ಅಂತ ಕರಣ ಸುಮಿತ್ರಯ್ಯನ ದೂರದ ಆನಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು

ಉತ್ತರದ ದಾಸತ್ವದ ಜೀವನದ ಜೀವಿಗಳು ಒಂದುಕಾಲ ಸಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಮನೆ ಎಂದಿನಂತಾಯಿತು

ರೂಗನು ನನಗೇ ಕಾರ್ಯಬಾದದಿಂದ ಬಂದಿರುವೆಂಬುದು ಅವರ ಆತ್ಮರದಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು

ರಾತ್ರಿ ಆ ಮರ ಉಳಿದವರ ಮೇಲೆ ತಾವೇ ಪ್ರಾಂಛಿಸಿದರು

‘ನಮ್ಮ ನಾವರೂ ಗಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು’

ಒಂದು ಸಲ ನನ್ನಿಗೆ ಪುರುಷತ್ವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಏನನವರವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧನೇ

“ಹಾಗೆಂದರೇನು? ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮದುವೆಮಾಡಿದರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒತ—ನೋಡಿದನರಿಗೂ ಒನ್ನು”

‘ಎರಡೇ ಗಂಡು ಹುಡುಕಿ ಬಂದಿರುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆರಲ್ಲ’

“ನಿಜ, ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಒಂದು ಗಂಡು ಹುಡುಕಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಗೀತನನ್ನೇ ಕೂಡಬೇ ಎಂದಿದ್ದೆವು ಸ್ವಗೋತ್ರವಾಯಿತು ಮದುವೆಮಾಡಿದ ಏದ್ದಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರಗಾಗಲಿ ಎಂದೆಕೊಂಡು ಬಂದ”

“ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷನಡಬೇಕು ಅಮ್ಮ ಸತ್ತಮೇಲೆ ನೀವಾದರೂ ಹಿರಿಯ ರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವೆರಲ್ಲ, ಅದೇ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ”

“ಹೆಣ್ಣುಕೊಟ್ಟು ಸಂಬಂಧ ಬಳೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಇದೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಹಿತಾಹಿತ ನಮಗೂ ಸೇರಿದೆ”

“ಹುಡುಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?”

“ಅದೇನೋ ‘ಬಿಸಿನೆಸ್’ ಅಂತೆ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಮುಖ್ಯ

ವಾಗಿ ಹುಡುಗ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾನೆ ಅವನಿರುವ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೈ ತುಂಬಾ ಸಂವಾದಿಸುತ್ತಾನೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು ”

“ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುವರೋ ?”

“ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಹುಡುಗ ಬಂದಿದ್ದ ಆಗ ಅವರು ಗೀತೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದರು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಕ್ಕ ಇರುವಂತೆ ತಾಯಿ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ತೀರಿಕೊಂಡಳು ತಂದೆಯೂ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲ ”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕವಳು ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಗಂಟು ಬೀಳುತ್ತದಲ್ಲ ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅನುಮಾನಿಸಿದ

“ನೀವು ಹೇಳುವುದೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಕುದುರಿದರೆ ಮದುವೆಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ?” ರಾಜಮ್ಮ ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟಳು

“ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿಸಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅಭಿಲಾಷೆ ”

“ಓದು - ಓದಿ ಅವಳೇನು ಮೇಡವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ? ಲಕ್ಷಣ ವಾಗಿ ಮನೆ - ಮಕ್ಕಳಂತ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮರ್ಯಾದ ಯಾಗಿರುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕಂತೆ ಇಲ್ಲದ ಹುಚ್ಚನ್ನು ನೀವೇ ಅವಳಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ” ರಾಜಮ್ಮ ಸಿಡಿಗುಟ್ಟಿದಳು

“ಅಣಿಯಾದ ಗಂಡು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮದುವೆಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನ ” ರಂಗಮ್ಮ ಎವೇಕ ಹೇಳಿದರು

ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಅಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,

“ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ನಾಳೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ

ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ವಿಷಯ ಕುರಿತಾದ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು ತನ್ನ ಭಾವೀ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲವಡಗಿದ್ದರೂ, ಇದುವರೆಗೂ ತನಗೆ ಒಗ್ಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಜೀವನ ಬದಲಾಗುವುದೆಂದರಿತಾಗಿ ಅವಳು ಹೆದರಿದಳು

ಅದೊಂದು ದಿನ ಸ್ವರ್ಣ ಹಾಸಿಗೆ ಓಡಿದು ಮಲಗಿದ್ದಳು, ಜ್ವರ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಲ ವಾಂತಿಯಾಗುತ್ತಲಿದ್ದಿತು ಎದೆ ಬಿಡವೆ ಮಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುವಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಮ್ಮನೇ ಕೆಲವು ಸಲ ಬೆಸರಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹೆಡೆದ ತಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಮತೆಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಹೊತ್ತುಗೊತ್ತಿಗೆ ಹಾಲು, ಗಂಜಿ, ಔಷಧ ಕುಡಿಸಿ ಒಪ್ಪಾಕಾರನಾಗಿದ್ದಳು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗಾಗಿ ನಿನ್ನಗೆತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮ ಗಂಡನೊಡನೆ

“ಸ್ವರ್ಣ ನನ್ನ ಮಗಳಲ್ಲ, ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮಗಳು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು

‘ಈ ಬಾರಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ, ನನ್ನ ಸ್ವರ್ಣ ಉಳಿದಳು’ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿ,

‘ತಂಗಿಯನ್ನು ಕಂಡರೇ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಇನ್ನು ನಿನಗೇ ಮಗುವಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಕಾಸ್ತೆ ಪಡುವೆಯೋ ಬೇಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಸುಮ್ಮನಿರು’ ಎಂದು ವಾಸ್ತವವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಅಪರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮನಸ್ಸು ಮದುವೆಯ ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿತು ಕಾಣದ ತನ್ನಿನಿಯನ ರೂಪವನ್ನು ತನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂಬರುವ ಸುಖದ ದಿನಗಳನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಲೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಿವ್ರಾವರವಶಾದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕಾಗದ ತಲುಪಿದ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಬಂದಿಳಿದರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಅಳಿಯ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಿತು

“ಗಂಡಿನ ವಿಸಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ನನಗೆ ಬಹಳ ಬೇಕಾದವರು ನೋಡಿದರೆ ಹುಡುಗ ಯೋಗ್ಯನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸೂ ಇರಬಹುದು ಈ ಸಂಬಂಧವಾದರೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬದುಕು ಸುಖಮಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮನೋನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

“ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವೇ ಇವುಗಳೆವುದು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಗ

ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದವರೂ ನೀವೇ ? ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಉಪಚಾರ ಹೇಳಿದ

ಗಂಡ ತನ್ನ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ರಾಜಮ್ಮನ ಹೃದಯ ಆರಳಿತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಕಿಡಿಕಾರುವುದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಮಗಳ ವರ್ತನೆ ಕಂಡು ರಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು

“ರಾಜೂ ಒಳ್ಳೆಯವಳು ಆ ಭಾಗೀರಥಿಯ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಳು” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡರು

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತನಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಪಚಾರದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ರಾಜಮ್ಮನ ಕೈಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ,

“ಬಿಡು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಇರಲಿ ನೀನು ಸ್ವರ್ಣಸಿಗೆ ತಲೆಬಾಚು ಹೋಗು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ”

“ಅವಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿಯಾಯಿತು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ರಾಜಮ್ಮನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಳು

“ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಾದರೂ ಹಾಯಾಗರಬಾರದೇ ಹೇಳು” ರಾಜಮ್ಮನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತಮೇಲೆ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಗಂಡನ್ನು ಕಡತರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಮಾತಿನಂತೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಗಂಡನೊಡನೆ ಒಂದು ಸಂಜೆ ಬಂದಿಳಿದರು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೀತಾಲಾಮುನೂರು ಬಂದು ಸೇರಿದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿಯ ಸಮಾ ರಾಧನೆಯಾಯಿತು ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಪಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಡೆದರು ಸೀತಾಲಾಮು ತಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಬಿಡುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಗುತ್ತಾ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಕೇಸರೀಭಾತ್ ತಂದಿತ್ತ

“ರಂಗಮ್ಮನವರು ಮಾಡಿದರೇನಯ್ಯಾ?” - ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿ ಅದನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿದ ನಾಗರಾಜ ಮಾತ್ರಾ ತಾನು ಗಂಡೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ ಕಾಫಿ ಮಾತ್ರಾ ಕುಡಿದು ಜೋಬಿನಲ್ಲೆಟ್ಟಿದ್ದ ಸಿಲ್ಕಿನ ಕರನಸ್ತ್ರದಿಂದ ಬಾಯೊರೆಸಿಕೊಂಡ

ತಾಂಬೂಲದ ತಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲವ ಮುಂದೆಯೂ ಓದಾಡಿತ್ತು

ರಾಜಮ್ಮ ಒಳಗಿನಿಂದಲೇ ಗಂಡನ್ನು ನೋಡಿ, ‘ಸುಮಿತ್ರೇ ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೆನು’ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಮಾಡಿಸಿದಳು

ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಒದಕಿ ಹಾಕಿ, ತನ್ನದೇ ಒಂದು ಭಾರಿಯ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿದ್ದಳು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಅಪುತನಾತ್ಸಲ್ಯ ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಇದು ಸತ್ಯನೇ? ಎಂದು ಭ್ರಮೆಯಾಯಿತು

ಒಣ ಹರಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡ ನಾಗರಾಜ ಮುಜುಗರಪಡಲಾರಂಭಿಸಿದ ಅವನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, “ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕರೆತರಬಹುದಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು ನಾಗರಾಜ ನಿರೂಪನಾಸಾಗಿ ಉಸಿರುಗರೆದ

ರಾಜಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಣನೊಡನೆ ಸುಮಿತ್ರೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು ನವನಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತನಾದ ಸುಮಿತ್ರ ಅಪೂರ್ವ ಶೋಭೆಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆಗಮನದಿಂದ ನಾಗರಾಜನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಯಿತು ಇಂತಹ ಆಸ್ತತಿಯ ಸುಂದರಿಯ ಕೈಪಿಡಿಯನ ಭಾಗ್ಯ ತನ್ನದೇ? ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಹೂಸುಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದ

ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮೌನ ಮನೆಯನ್ನಾಳಿತು ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನೇ ಮೌನವೊಡೆದರು

“ಒಂದು ಹಾಡು ಹೇಳುವೆಯಾಮಾ?”

ಸುಮಿತ್ರೇ ನಾಚಿ ಸುಮ್ಮನಾದಳು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ

ಕೊಟ್ಟ

“ಹೇಳು ಸುಮಿತ್ರ” ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ರಾಜಮ್ಮ ಚಿವುಟೆದಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದನೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ಒಂದು ದೇವರ ನಾಮ ಹಾಡಿಮುಗಿಸಿದಳು ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಶಾರೀರ ಸೋಗಸಾಗಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳನಮ್ಮಾ ಎಂದರು

ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ಹೆದರಿಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿತು ತನ್ನ ಇನ್ನಿಧ್ವನಿ ಯಲ್ಲಿ 'ನೀನೇ ಅನಾಥ ಬಂಧು - ಕಾರುಣ್ಯ ಸಿಂಧು' ಎನ್ನುವ ದೇವರ ನಾಮವನ್ನು ಭಾವಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಹಾಡಿ ಎಲ್ಲರ ಮನವನ್ನೂ ಸೂರೆ ಗೊಂಡಳು

"ಸೋಗಸಾಗಿದೆ - ಸೋ ಗ ಸಾ ಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಎಲಡಿಕೆಯನ್ನು ಗುಳಿ ಬರಲು ಹೊರಗೆ ಹೋದರು

ಇಂಗಿತವನ್ನರಿತ ನಾಗರಾಜನೂ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ

"ಎನಯ್ಯಾ? ಎನನ್ನುತ್ತೀ?"

"ನಿಮಗೆಷ್ಟು ವಂದಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು ಮಾವಯ್ಯ"

"ಹೊಗಳಿಕೆ ಇರಲಿ ಹುಡುಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಾನೇ?"

" "

"ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡಲೇ?"

"ಆಗಬಹುದು"

ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಐದು ನಿಮಿಷ ಬಿಟ್ಟು ನಾಗರಾಜ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸುಮಿತ್ರೈ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಅಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಒಳಗೆ ಹೋದಳು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಯಾರೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಒಳಗೆದ್ದು ಹೋಗಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಬಂದು, "ಯಥಾನುಶಕ್ತಿ ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ

"ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿದರಾಗುತ್ತದೆಯೇ?"

"ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ಆತುರವೇನಿಲ್ಲ" ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟರೂ ತೋರಗೊಡದೆ ಹೇಳಿದರು

ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಗರಾಜನ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲು ಕಾರಣವಲ್ಲದಿರಲಿಲ್ಲ

ಶಾರದಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನಿಗೆ ಮೈದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ ಅಣ್ಣ ತಂಗಿಯರ ಏರ್ಪಾಸ ಊರಿನ ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಂತಿದ್ದಿತು ತಂಗಿಯನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖವಟ್ಟಿದ್ದರು ಪ್ರತಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ತಂಗಿಗೆ ಉಡುಗೆರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನಿಗೆ ಹಬ್ಬಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ನಾಗರಾಜ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಶಾರದಮ್ಮ ಆಕಾಲವೃತ್ತ್ಯವಿಗೆ ಬಲಿಯಾದರು ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರಿವರು ಹೇಳಿದರೂ ನಾಗರಾಜನ ತಂದೆ ಒಪ್ಪಲೇ ಇಲ್ಲ

“ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ನನ್ನ ಮನೆ ಬೆಳಗಿಸಿದಳು ಅವಳನ್ನು ಮರೆತು ಪುನಃ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇ ? ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ದೃಢನಿರ್ಧಾರ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ಇತರರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದರು.

ಹಿರಿಯ ಮಗಳೇನೋ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೋದ ದಿನವೇ ಅವಳಿಗೆ ತೌರುಮನೆಯ ಸಂಬಂಧ ತೊಡೆದು ಹೋಗಿದ್ದಿತು ಮಗಳ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಾಗರಾಜನ ತಂದೆ ಮಗನೊಡನೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿರಿಸಿ,

ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ಶೃಂಗೇರಿ ನೇರಿದರು ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವ
ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು

ನಾಗರಾಜ ಮದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಂಕೆ ವೀಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದನು
ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಮಗುವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಮುಮ್ಮುಮಾಡಿ ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದ್ದರು
ತಂಗಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಕೊರತೆ ಮಾಡಿರ
ಲಿಲ್ಲ ಕೇಳಿದವು ಹಣ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ನಾಗರಾಜ ಆದನ್ನು
ಹೋಟೆಲು, ಸಿನೆಮಾ, ಬಟ್ಟೆ ಬರಗಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲೂ ಎಂದೂ ಆಸಕ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದಿತು ನೆಪಕ್ಕೆ ಆನನು
ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಮಾಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ
ಸೋದರಳಿಯನ ಮೇಲೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು
ಆದರೂ ಸಂಯಮ ತಂದುಕೊಂಡು ನಾಗರಾಜನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು
ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

‘ಮುರಿದುಬೀಳುತ್ತಿರುವ ತಂಗಿಯ ಮನೆಮನು ಉಳಿಸಬೇಕು’
ತಂಗಿಯ ಮೇಲಣ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನಿಂದ
ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಿತು

ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಿ ಬಂದ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ
ಕಾಗದ ಬರೆಯಲು ಕುಳಿತರು ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಪುನಃ ಒಂದು ಸಾರಿ
ಕೇಳಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಸವಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ,
ವೆನ್ನನ್ನು ಕಳಗಿಟ್ಟು ದೆಡತಿಯನ್ನು ಕೂಗಿದರು

“ಲೀ ”

“ಎನೂಂಪ್ರೇ ” ನಂಜಮ್ಮ ರಾಗವೆಳೆದುಕೊಂಡೇ ಬಂದರು

“ನಾಗರಾಜ ಎಲ್ಲಿ ? ಕರಿ ”

ಮಾವ ಕೂಗಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾಗರಾಜ ಬೇಗ ಬಂದ

“ಈ ದಿನ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತೇನಪ್ಪಾ ”

“ಬರೆಯಿರಿ ಮಾವಯ್ಯ ?

“ಒಂದು ಕರಾರು ”

“ಎನದು ? ಹೇಳಿ ಮಾವಯ್ಯ.”

“ನಿನ್ನ ಪಿಂದಿನ ಚಾಳಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೇ ನಾನು ಬರೆಯುವುದು ಅನರಿವರ ಮನೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಂದು ಗೋಳಾಡಿಸಿದರ ನನುಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದುದರ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಬೇಡ ”

‘ಶಿಲಾ, ಗರೀರವನ್ನು ಮದುವೆಗೆ ಕಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಿರಾ ’”
ನಂಜಮ್ಮ ಕೇಳಿದರು

“ಮರತು ಎಲ್ಲವೂ ಆ ವಿಷಯ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟೀಯಾ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಿತ್ತಿ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದುದೂ ನೀರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮುಸುಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತ ”
ಸರಸೇಶ್ವರಯ್ಯ ಹೆಂಡ್ಲಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಕೊಟ್ಟರು

“ದಾಗಾದರೂ ಜಿಗಟಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವೆಂದ್ರೇ ”” ನಂಜಮ್ಮ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಎಂದ ಕೇಳಿದರು

‘ನಿನ್ನ ಸೋದರಳಿಯರ ಒಂದೊಂದು ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದರ ಯಾರೇ ಇವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ?”

ಸರಸೇಶ್ವರಯ್ಯನ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ

“ನಿನ್ನ ಮಹಿಳೆಯು - ಎಲ್ಲವೂ ಬಿತ್ತಿಬಿಟ್ಟೀಯಾ - ನಡೀ ಒಳಗೆ ’

ನಂಜಮ್ಮ ಸತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿದರು

“ಎನಯ್ಯಾ ಎನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವೆ ”

“ಇನ್ನಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿ ನಿ ಮಾವಯ್ಯ ನೀವೇ ನೋಡುವಿ ರಂತೆ ” ನಾಗರಾಜ ಸರಸೇಶ್ವರಯ್ಯನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ

ಸರಸೇಶ್ವರಯ್ಯ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಲೇಬನಿ ಹಿಡಿದರು ಅವರು ಬರೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿನರಾಧಾಗ ನಾಗರಾಜ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಾಲ್ತೆಗೆದ

ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, ಮತ್ತು ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನಿಂದ ಒಂದೇ ದಿನ ಸತ್ಯಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂತಸದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನಿದು ರಿಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತೇ ಬೇಕಾಯಿತು ಕಾಗದಗಳನ್ನೊದಿದ ಮೇಲೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೇಳಿದ

“ನಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರ ಪುಣ್ಯವಂತಿ ಹೂವಿನ ಸರ ಎತ್ತಿದಂತೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ”

“ನಿಜ ಗುರುಬಲ ಒದಗಿತೆಂದರೆ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವುದು” ರಂಗಮ್ಮ ಹೇಳಿದರು

ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಸಂತಸ ಲಾಸ್ಯವಾಡಿತು

“ಪಶ್ಚಿಮವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ನುಡುವೆಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಸಾಮಾನು - ಸರಂಜಾಮು ಸಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಕಷ್ಟ ಆಲ್ಲಿನ ಅನುಕೂಲ ಹೇಗಿದೆಯೋ ನೋಡಬೇಕು”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅನುಮಾನಿಸಿದ.

“ಆಲ್ಲಿ ದಿವನಾದ ಭಕ್ತವಿದೆ” ರಂಗಮ್ಮ ಹೇಳಿದರು

“ನಿಜಾಂದ್ರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಅರತಕ್ಷತೆ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಕರೆದರಾಯಿತು” ರಾಜಮ್ಮ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿದಳು.

“ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಿಳಿಸಲೇನು?”

“ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ”

“ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕಂತೆ ನಿಂತ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೆಲ್ಲಿ ಹಣ ಹವಣಿಸಲಿ ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನ ತೊಂದರೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡ

“ಅಣಿಯಾದ ಗಂಡು ” ರಂಗಮ್ಮ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರು

“ಈಗ ನಾವು ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ”

“ಎಷ್ಟೇ ಕಡಿಸಿ ಆದರೂ ಎರಡುಸಾವಿರವಾದರೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಇರುವುದನ್ನು ನೋದಲು ಮಾರಿ ತರಬೇಕು - ಅಷ್ಟೆ ”

‘ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಭೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಸಿ ಇರುವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ” ರಂಗಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು

ಅತ್ತೆಯ ಸಲಹೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿತು

“ಅಮ್ಮ ಹೇಳುವುದು ನಿಜವೆಂದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಮದುವೆ ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ ಮುಂದೆ ಅನುಕೂಲವಾದಾಗ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಒಡವೆ ವಸ್ತ್ರ ತಂದರಾಯಿತು

ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ

“ಮುಂದಿನ ನೈರಾಖಕ್ಕೆ ಲಗ್ನ ಇಡೋಣವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದ

ಗೆಳೆಯನೊಡನೆ ಎಂದಿನಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸ್ತುತ ಪ ಮಾಡಿದಾಗ, ಸೀತಾರಾಮು ಅನುಮಾನಿಸಿ,

“ಮದುವೆಗೆ ಇವರಿಷ್ಟು ಆತುರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೇನೋ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ನರಸಿಂಹ ಕೊಂಚ ದಿನ ತಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ”

“ಹುಡುಗ ನನಗೊಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲ್ಲವೇ ಹೇಳು ”

“ಸಂಬಂಧ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಒಳಗುಟ್ಟಿನಿದೆಯೋ ಬಲ್ಲವರು ಯಾರು ?”

“ಸುಮಿತ್ರೈಗೂ ಮನಸ್ಸಿದೆ ”

“ಸರಿಬಿಡು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದಮೇಲೆ ನಾನೇಕೆ ಅಪಸ್ವರ ನುಡಿಯಲಿ?”

ಅರ್ಥಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸೀತಾರಾಮನು ಒಪ್ಪಿದ

“ಹಣದ್ದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲಯ್ಯಾ ಲಗ್ನ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ ಸೋಣನೆಂದಿರುವೆ ”

“ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಒಂದಮೇಲೆ ಹಣವಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು ನರಸಿಂಹ ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಬೀಗರೇಕೆ ಬೇಸರಪಡಬೇಕು ” ನೀನು ಈಗ ಮಾಡುವುದು ನಾಕೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ”

“ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ನಮ್ಮಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪವಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಸೀತಾರಾಮನು, ಅದೇ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ”

“ನಿಜ ಇಂತಹ ಬೀಗರು ಸಿಗುವುದು ಇವರೂ ”

ಸೀತಾರಾಮನು ಅರ್ಥಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಬೀಗರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹಣದ ಮುಗ್ಧತ್ವವನ್ನು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕೈಗಿತ್ತರು

ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಜತೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹರ್ಷ ವಾಯಿತು ರಂಗಮ್ಮನಂತೂ ಕುಳಿತ ಕದಿ ಕೂರಲಾರದವರು

ರಂಗಮ್ಮ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಬಾರಿ ಮಡಿಯುಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೈ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಳು ಸುಮಿತ್ರೈ ತಮ್ಮ ಜತೆಗೂ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ರಂಗಮ್ಮ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಮಾಡಮ್ಮ - ಮಾಡು ತಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ನೀನು ಕೇಳಿಬಂದುದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರಿದ್ದರೂ ಮದುವೆ ಹೆಣ್ಣು ನೀನು ದುಡಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ ನಾಳೆ ಹಸೆಮಣಿಯನ್ನೂ ನೀನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಧಾರೆಗೆ ಕೂಡಬೇಕೋ ಎನೋ.”

“ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಅಜ್ಜಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡಾಳು.” ಸುಮಿತ್ರೈ ರಂಗಮ್ಮನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮಿತ್ರೈಗಿಡಬೇಕಾದ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳ ವಿಷಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚಿಸಿದ

“ಅವೇನೇನು ಬೇಕೋ ತಂದುಬಿಡಿ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಧಾರೆಗೊಂದು ಸೀರೆ - ಭಾರಿಯಾದಿರಲಿ ಮಿಕ್ಕಿದುದನ್ನು ಹೇಗೋ ಸವರಿಸುವುದು ”

“ಒಡವೆ ಏನಿಡುವುದು ಏನೂ ಬೇಡವೇ ?”

“ಸರಿ - ಒಡವೆ ವಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದರೆ ಉದ್ಧಾರವಾದಂತೆ ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನ ಅದುವಿಟ್ಟು ಮದುವೆಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ ನಾಳೆ ಸ್ವರ್ಣನ ಗತಿಯೇನು ? ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಚಿತ್ತು ಕೊಡುವಿರಾ ?”

“ಸದ್ಯ ಸುಮ್ಮನಿರೇ ಮಾರಾಯ್ತು ಹುಳಿಯನ್ನ - ಪಾಯಿಸ ಮಾಡಿ ಧಾರೆಯೆರದು ಬಿಡೋಣ ಅದೃಷ್ಟಲಿಂದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಅವಳ ಗಂಡನೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ ನಾವು ಕೂಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸಿದ

ಮಗು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ರಂಗಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ

“ಹೇಗೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒಡವೆ ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ ಅದನ್ನೇ ಇಟ್ಟು ಧಾರೆ ಎರೆದುಬಿಡು ”

“ನಿನ್ನ ಯೋಚನೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ” ಮುಖ ತಿರುವಿಕೊಂಡು ರಾಜಮ್ಮ ಯೋರಟುಹೋದಳು

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡಿದರೆ ‘ನಾನು ಮನುಸೆಗೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದೆಲ್ಲಿ ಹಟಿಹಿಡಿದು ಕೊಡುವಳೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ ರಂಗಮ್ಮನೂ ಸುಮ್ಮನಾದರು

ಒಂದು ಸಂಜೆ ರಾಜಮ್ಮನೇ ಗಂಡನೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಜವಳಿ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಂದಳು

ಮಗನು ಮಾಡಿದ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲೂ ರಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು

“ತನಗೆ ಹಿತವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು ” ಎಂದುಕೊಂಡು,

“ಹೇಗಾದರಾಗಲಿ ಹುಡುಗಿ ಒಂದು ನೆಲೆ ಕಂಡಿತಲ್ಲಾ ಅದೇ ಸಂತೋಷ ” ಎಂದು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ನುಡಿದರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬೆ ಕಾವಸರಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಮುಂಚೆಯೇ ಆಮಂತ್ರಣ ಕಳುಹಿಸಿದ

ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಬೀಗರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಒರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು

ಸೀತಾರಾಮನ ಸಂಸಾರವೂ ಬಳಗದೊಡನೆ ನೇರಿತು ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಹೊರಟು ಸ್ವಾಮಿವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಗರ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು

ನಾಯಂಕಾಲ ಮೂರು ಆರುಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಬೀಗರೊಡನೆ ಬಂದಿಳಿದರು ಬೀಗರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರನೇಶ್ವರಯ್ಯ, ನಂಜಮ್ಮ, ಪುರೋಹಿತರು ಮತ್ತು ಮದುವೆಯ ಹುಡುಗ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿರು ವರೆಂದು ತಿಳಿದವೇಲೆ ರಂಗಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು ವರಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತ ವಿಧಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ನೆರವೇರಿದುವು

ಮರುದಿನ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಛಾರೆಯ ಮುಹೂರ್ತ ಸ್ವೀಯ ವಾಗಿತ್ತು

ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುನಿತ್ರೆ ನಾಗರಾಜನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆನಂದಪರವಶ ರಾದರು

ಊಟದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಜೋಯಿಸರನ್ನು ಸೀತಾರಾಮನು ಆದರಿಸಿ ತಾಂಬೂಲ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೊರಡುವ ಸೂಚನೆ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಪರನೇಶ್ವರಯ್ಯ, ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಯಿತು

ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೈಲಿ ಒಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಾನೇ ಮಾತು ತಿಳಿಸಿದರು

“ಎನು ಅಳಿಯದೇವರೇ ? ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಿರಾ ?”

ನಾಗರಾಜ ಮಾತು ಕೇಳದವನಂತೆ ನಟಿಸಿದ ಜೋಯಿಸರು
ಅಲ್ಲಿಗೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ

“ಏನಯ್ಯಾ ನನ್ನ ನೆನಪಿಲ್ಲವೇ?”

ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಮಾತಾಡದೆ ನಿರ್ವಾಹವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ

“ಸರಿಯಾಗಿ ನೆನಪಿಲ್ಲ”

“ಇವೇನಯ್ಯಾ ಒಗೆ ಹೇಳುವೆ?” ನಿನ್ನ ಮೊದಲ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ
ನಾನಲ್ಲನೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯ ಪುರೋಹಿತ ಈಗಲೇ ಇಷ್ಟು ಅರುಳು
ಮರುಳಾದರೆ ಸರಿಯು”

ಇವರ ಮಾತುಕಥೆಯನ್ನೇ ಸೀತಾರಾಮು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ
ಹತ್ತಿರದ್ದೆಲ್ಲ ಸೀತಾರಾಮನ ಕಿವಿಗೆ ಈ ಮಾತು ಬೀಳದಂತೆ
ಮಾಡಲು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಸಾಕುನುಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಜೋಯಿಸರ
ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ

ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೀತಾರಾಮು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ

ಊಟವಾದ ನಂತರ ಲಂಕರನಾರಾಯಣ ಜೋಯಿಸರನ್ನು ಕರೆದು
ಕೊಂಡು ಹೊಳೆಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು

“ಜೋಯಿಸರೇ” ದುಡುಗನ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ತಿಳಿದಿರು
ವಂತಿದೆ”

“ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಏನಸ್ವಾ ಈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಿಗೆ ಮೊದಲ ಸಲ ಮದುವೆ
ಮಾಡಿಸಿದವನೇ ನಾನು ಇವನಿಗೆ ಕೂಡುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು
ಕೆರಗೋ ಭಾವಿಗೋ ನೂಕಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲಯ್ಯಾ ಯಾಕೆ? ನಿಮಗೆ
ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಂಡು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೇ?”

“ಮೊದಲ ಮದುವೆ ಅವಿರಲಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಯಾವುದು?”

“ಜಿಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಅವರು ನನಗೆ ಬಹಳ
ಬೇಕಾದವರು”

“ಈಗ ಹೆಂಡತಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಳೇ?”

“ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಿ ಸತ್ತು ಸಂಸಿಗೆ ಮರವಾಗಿ
ದ್ದಾಳೆ”

“ಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆ ಇದೆಯೇನು ?”

“ಹೌದಪ್ಪಾ ಈ ಅನ್ಯಾಕಾರ ಅವರನ್ನು ಸಾಕಲಾರದೆ
‘ಅನಾಧಾಶ್ರಮ’ಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾನೆ ”

“ನಿಜ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಾ ಜೋಯಿಸರೇ ?”

“ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡವ್ವಾ ”

“ಹೂಂ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ ಜೋಯಿಸರೇ ?”

“ನನಗೀ ವಿಷಯ ನಿನ್ನೆಯೇ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಈ ಮದುವೆ
ಆಗಮಾಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನೋಡಲು ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ
ಬಂದಿದ್ದೆ ನಮ್ಮ ಜನದ ಮದುವೆಯೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು
ಬಂತು. ಹಾಗೆಯೇ ಒಳಹೊಕ್ಕು ಯಾರಾದರೂ ಗುರುತಿನವರಿರುವರೇ
ನೋಡಿ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಬಂದನಪ್ಪಾ ನಿನ್ನೆಯೇ ನನಗೀ ಬುದ್ಧಿ
ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು ಆ ಹಣ್ಣುಮಗುವಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಉಳಿಸ
ಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು ”

“ಈಗಲಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ
ಬಾಳಿಸಬಹುದು ಜೋಯಿಸರೇ ಯಾಕೆ ಅನುಮಾನವೇ ?”

“ಇವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದು ಚಿತೆಯವೇಲಿಟ್ಟಾಗಲೇ ?”

“ಯಾಕೆ ಜೋಯಿಸರೇ ? ಹೀಗೆನ್ನುವಿರಿ ?”

“ಇವನಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಚಟವಿದೆಯೇನಪ್ಪಾ ? ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು
ಹೇಳಿ ನಾನು ಯಾಕೆ ಬಾಯಿ ಹೊಲಸುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ?”

“ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಜೋಯಿಸರೇ ? ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ತಿ
ಯಾಗಿಯೇ ಕೇಳಿಬಿಡೋಣ ”

“ಕೈತುಂಬಾ ತರುವ ಛಾತಿಯೇನೋ ಇದೆ ”

“ ”

“ಆದರೆ ಇವನ ಕೈಹಿಡಿದ ಹುಡುಗಿಯ ಬಾಳು ನರಕವಾಗುತ್ತದೆ
ಮದುವೆಯಾದವಳಲ್ಲದೆ ಹಂಗಾಮಿ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆಯಪ್ಪಾ ”
ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ನೆನೆದು ಸೀತಾರಾಮುವಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಯಿತು

“ಸಾಕು ಸುವ್ಮನಿರಿ ಜೋಯಿಸರೇ ಕೇಳಲಾರೆ” ಎಂದು ಕಿವಿ
ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತ

ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಕಚ್ಚೆಸಂಚಿಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜೋಯಿಸರೂ
ಹೊರಡಲನುನಾದರು

ಸೀತಾರಾಮುವಿಗೆ ಸನಾಧಾನವೆನ್ನುವುದು ಲೇರಮಾತ್ರವೂ ಉಳಿದಿರ
ಲಿಲ್ಲ ಮನಬಂದಂತೆ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಜೆಯ ನೇಳೆಗೆ ಭತ್ತ ತಲುಪಿದ
ಗಂಡನ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ವಿರಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮ ಭಯವಟ್ಟಳು ಸೀತಾರಾಮುವಿನ
ನಡವಳಿಕೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ ತನ್ನ ವಾಲಿಗೆ ಬಂದ
ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವನು ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು
ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ದೇಳದ

“ಸಿನಗೆ ಹುಮಾರಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೋ
ಸೀತಾರಾಮು ”

ಸೀತಾರಾಮುವಿಗೆ ಅವ್ವೇ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು ತನ್ನ ವಾಡಿಗೆ ಒಂದು
ಕಡೆ ಕುಳಿತು ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಲೀನನಾದ ನಾಗರಾಜನ ಮುಖ ಕಂಡರೆ
ಅವನ ವೈಚಿತ್ಯ ಚಿಟಿಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಿತು ಸುಮಿತ್ರಗಾಗಿ ತನ್ನ ಕೋಪವನ್ನಡಗಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ

ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಗೆಪ್ಪ
ಬೀಗರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರು ಒಂದು ದಿನ
ಭತ್ತದಲ್ಲೆಯೇ ಉಳಿದರು

ಸ್ವರ್ಣ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಎಡೆಬಿಡದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಉಮಾ ಹಾಸ್ಯ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಸುಮಾ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳಲ್ಲ ನೀನೇನು ಮಾಡು
ತ್ತೀಯಾ ?”

ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸಪ್ತಮುಖ
ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು ತಂಗಿಯ ಮೌನವದನ
ನೋಡಲಾರದೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು,

“ಸುಮ್ಮನಿರು ಸ್ವರ್ಣ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀನೆ”
ಎಂದು ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತಾಗ ಸೀತಾರಾಮು ಮಾತು
ತೆಗೆದ,

“ಈ ಮದುವೆಗೆ ನೀನು ದುಡುಕಿದೆ ನರಸಿಂಹ ”

“ಯಾಕಯ್ಯಾ ? ಈಗೇನು ಅನರ್ಥವಾಗಿರುವುದು ?”

“ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕೊರಮು ನಿಮಗೆ ಮೋಸ
ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ”

“ಏನು ವಿಷಯ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರೇ ”

ಎಲಡಿಕೆ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಹಾಗೆಯೇ ದಿಂಬಿಗೆ ತಲೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ
ಚಟ್ಟನೆದ್ದು ಕುಳಿತರು

ಸೀತಾರಾಮು ಸವಿನ್ನಾರವಾಗಿ ವರನ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ

“ಇವೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ”
ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಕೇಳಿದರು

‘ನಂಜುಂಡಯ್ಯನಾದ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ’

“ಸುಸ್ತು - ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ನಂಬಲಾರ ವರನುಂತ್ರಯ್ಯ ತುಂಬಿ ನಾತ್ರಿಕ
ರಂತ ಕಾನಿಸುತ್ತಾರೆ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೇಳಿದ

“ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಾತ್ರಿಕನಾದವೇನು ಬಂತಯ್ಯಾ - ರರ ಕಿಡಿಗೇಡಿ”
ಸೀತಾರಾಮು ಕೋಪದಿಂದ ನುಡಿದ

ಸೀತಾರಾಮುನ ಮಾತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾ
ಯಿತು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯ “ನನ್ನ ಆಸ್ತನೇನು ಮಯ್ಯಾವೆ ಕೊಟ್ಟಿದಕ್ಕೆ ಈ
ರೀತಿಯೇ ಮಾಡುವುದು? ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಾಸ್ತಿಮಾಡು
ತ್ತೇನ” ಎಂದು ಹಾರಾಡಿದರು ತಾವು ಕೃಪಾಕೆದ ಕೆಲಸ ಈ ರೀತಿ
ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕಟವಾಗಿದ್ದಿತು

ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರನ್ನು ಶಾಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸೀತಾ
ರಾಮು ಮುಸ್ತಾದ

‘ನಾಗರಾಜ ನಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಗಂಡನೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯ
ಬಾರದು ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ನಾವೀಗ ಆತುರಪಟ್ಟಿರ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಾಳೆ
ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು’ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ

“ಕೊನೆಗೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಷ್ಟವಡುವುದೇ ಗಂಟಾಯಿತೆ?” ಎಂದು
ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮುಮ್ಮಲ ಮರುಗಿದ

ಗಂಡನಿಂದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದವೇಲೆ ರಾಜಮ್ಮ,

“ನತವೃಷ್ಟ ಮುಂಡೇದು ಕೈ ಹಾಕಿದ ಕೆ - ಸವೆಲ್ಲ ಹಾಳು ಈಗಲೇ
ಹೀಗಾದರೆ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿಸುವನೇ? ನನಗೇ ಈ ಪ್ರಾರಬ್ಧ
ಗಂಟು” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯವೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಕಾರಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯಾರಿಗೂ ಮುಖ ತೋರಿಸದೆ ಒಂದು ರೂಮು ಸೇರಿದಳು
 ಈ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಉಮೆಗೆ ತಿಳಿಯ
 ಲಿಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಉದ್ವಿಗ್ನಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲು
 ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉಮೆಯನ್ನು ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದ
 ಬರುವಾಗ ಇದ್ದ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಘಟನೆಗಳು ತಪ್ಪೇರೆರಚಿದ್ದಿತ್ತು
 ನಿರುತ್ಸಾಹದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಗಂಟುಮೂಟೆಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು
 ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವನೆಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯಿಂದ ಮುಖ
 ಮರೆಸಿಕೊಂಡಿರಲು ಯಶ್ವಿ ಸುತ್ತಿದ್ದ.

ತಂದೆಯ ಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರ, “ಎಲ್ಲರೂ
 ನನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುವರಲ್ಲಾ” ಎಂದು ದುಃಖಿಸಿದಳು

ತನ್ನ ಜೀವನದ ಒಂದು ಘಟ್ಟವಾದ ಮದುವೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಗ್ಗನೆಯ
 ಕಾಡಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಚಡವಿಸಿದಳು

ಗುಂಡಮ್ಮ, ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಎರಡುದಿನ ಬಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿವೆಂದು
 ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮದುವೆ ದುಃಖಾಂತ್ಯವಾಗಿ ವರಣಮಿಸಿದುದನ್ನು ತಿಳಿದ
 ಮಂಜುಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಿರಿಸಿದಳು ಅವಳ
 ಕೋಪ ತಗ್ಗಿಸಲು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮವೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು

“ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಬಾಳನ್ನು
 ಮಣ್ಣು ಗೂಡಿಸಿದಿರಲ್ಲ ಈಗ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮದುವೆಗೇನು ಆತುರವಾಗಿ
 ದ್ದಿತು?”

“ಅಣಿಯಾದ ಗಂಡೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದರು ನಾನೂ ಮಾಡಿದೆ”

“ಹೇಗೋ ಕರ್ಮಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕೆ ನಿಸಿದ್ಧಿತು ಮಾಡಿ
 ಮುಗಿಸಿದಿರಿ”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಗಳಲ್ಲವೇನೇ? ಅವಳ ಮುಖ ದುಃಖ ನನಗೂ
 ಸೇರಿದುದಲ್ಲವೇ?”

“ಅದಕ್ಕೇ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿರುವಿರಲ್ಲ” ಮಂಜುಳೆ ಹಂಚಿದಳು.

ಇನ್ನು ಮಾತು ಬಿಳಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನಾದ

“ಒಂದು ಸ್ತುಕರಣ ಮುಗಿಯಿತಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲಿಗಾದರೂ ಸೇರಿಸಿ ವಿಧ್ಯೆಯಾದರೂ ಇರಲಿ” ಮಂಜುಳೆ ಮುಂದಿನ ದಾರಿಹುಡುಕಿದಳು

“ಇನ್ನು ನಮ್ಮದೇನಿವೆ ಮಂಜುಳೆ ಅವಳ ಗಂಡ ಒಪ್ಪಿದರೆತಾನೇ ಓದಿಸುವುದು?”

“ಆವನು ಒಪ್ಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ”

“ಮಾಡುವುದೇನು? ‘ಕೊಟ್ಟೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗು’ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ”

“ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಈಗ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಣೆಯಬರಹವೆಂದು ತೆಪ್ಪಾಗಾರುವಿರಿ ನಿಮಗೇನು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಅನುಭವನಾವವಂಗಳಲ್ಲವೇ ಆ ಕಷ್ಟ ಅರಿವಾಗುವುದು

“ಕೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಈಗೇನಾದರೂ ವಿವೇಕ ಬಂದಿರಬಹುದೆನಿಸುತ್ತದೆ”

“ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆಕೆ ಮೋಸದಿಂದ ಮದುವೆ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ” ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯನ ಗುಣಗಾನ ಸಾಕುಮಾಡಿ, ಕೇಳಲಾರೆ” ಮಂಜುಳೆ ಬೇಸರದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ಮದುವೆ ಮುಗಿದ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಅಳಿಯನಿಂದ ಪತ್ರ ಬಂದಿತು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗಾಗಿ ಶುಕ್ರವಾರದ ದಿನ ಒಂದು ಸಂತೋಷಕೂಟವೇರ್ಪಡಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ಆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯೊಡನೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದ ರಾಜಮ್ಮ ಅಳಿಯನನ್ನು ನುಚ್ಚುತ್ಪಾ,

“ಮರ್ಯಾದೆ ಸ್ವ ನೀವೇನೇನೋ ಯೋಚಿಸಿ ಕೊರಗುತ್ತೀರಿ” ಎಂದು ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು

“ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗಲಿ - ನಾನು ಬದುಕುತ್ತೇನೆ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ದೂರದ ಆಸೆಯಿಂದ ನುಡಿದ.

“ನಾನೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸ್ವರ್ಣ ಕುಣಿದಾಡಿದಳು

“ತನ್ನ ಗಂಡನ”ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಳೆದಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾಗಲಿ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಾರೈಸಿದಳು. ಲಗ್ನ ಕಾಲದ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಕಾಣುವ ಕುತೂಹಲ ಸಹಜವಾಗಿ ಅವಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಯಾಣದ ದಿನವನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಾತರದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ಭಯ - ಕುತೂಹಲಗಳೆರಡೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ಸಮಿಶ್ರಣಗೊಂಡಿದ್ದವು. ದಿನವೊಂದು ಯುಗವಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸೀತಾರಾಮನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಬಿಡುಗಡೆ ವಾಗಿ ನುಡಿದು, ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ,

“ಆ ಆಯೋಗ್ಯನ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ರಕ್ತ ಕುದಿಯುತ್ತೆ ನರಸಿಂಹ ಕೋಪದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಗುರವಾದ ಮಾತಾಡಿ ಸವಾರಂಭ ವಿರಸದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಮುಖ್ಯ.”

ಸೀತಾರಾಮನು ವಿನಯವಾಗಿ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಪುನಃ ಗೆಳೆಯ ನನ್ನು ಬಲವಂತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನು ಹವಣಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ರಾಜಮ್ಮನ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಅವಳ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೇಳಿದ

“ಎಷ್ಟು ದಿನದ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇಟ್ಟಿರುವೆ ರಾಜು?”

“ಹೋದ ಮರುದಿನವೇ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದ್ರೆ” ಎಂದು ವಾರ ವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು” ರಾಜಮ್ಮ ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಳು.

ಹೆಂಡತಿಯ ಮಿತಿಮಾರಿದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ “ಸುಮಿತ್ರೆಯಂತಲೂ ನಿನಗೇ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು.”

“ಹೂಂ ನನ್ನ ಏನು ಮನೆ ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲ ನನಗಿಲ್ಲವೇ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನದಲ್ಲೇ, ‘ಇಂತಹ ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೃದಯದವಳನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲಾ’ ಎಂದು ದುಃಖಿಸಿದ.

೩೧

ನಾಗರಾಜ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಆಶ್ರಮ, ಮಾವ ಮತ್ತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಮೊದಲು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಮನೆ ತನ್ನ ಘನತೆಗೆ ಕುಂಪನಿಸಿತು. ತಾನು ಸಂಸಾರ ಹೂಡಲು ಆ ಮನೆ ಯಾತಕ್ಕೂ ಸಾಲವೆಂದು ಊಹಿಸಿದ ನಾಗರಾಜ ಜಾಮರಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಗಟ್ಟಾದ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಹಿಡಿದು, ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಮಾಡಿಸಿದ ಕರಿಯ ಮರದ ಮಂಚ, ಕುರ್ಚಿ, ಕನ್ನಡಿಯಬೀರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ತನ್ನ ರಸಿಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡಕ್ಷಣವೇ ಸುಮಿತ್ರ ತನ್ನ ಮನಸೋಲಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಚಪಲ

ನಾಗರಾಜನ ಉತ್ಸಾಹ ಕಂಡು ಅವನೊಡನೆ ಪಾಲುಗಾರನಾಗಿದ್ದ ಸೋಮಸುಂದರಂ ಗೆಲೆಯನನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದ

“ಏನು ನಾಗರಾಜ ಈಗಲೇ ಒೀಗಾದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವೂ ದುರ್ಲಭವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ”

“ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ ಸೋಮು ಅವರೆಲ್ಲ ಬಂದರೂ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳರಬಹುದು—ಅಷ್ಟೆ ”

“ಯಾಕಯ್ಯಾ ? ”

“ಇರುತ್ತಲ್ಲವು. ನೂರೆಂಟು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿಯೇ ಕುಳುಹಿಸುವುದು ”

“ನಿನಗಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಟವಾಗಿದೆ ”

ನಾಗರಾಜ ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾದ.

“ನಿನಗೊಂದು ವಾರದ ರಜೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆವು ಹೊಸ ಹೆಂಡತಿ ಯೊಡನೆ ”

“ಧ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಪಾಲ್ (Thank you Pal)” ನಾಗರಾಜ ಗೆಳೆಯ ನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದ

“ನೋಮು ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ—”

“ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ (Standard) ನಿಮಗೇ ವಿವಾಸಲು ”

“ವೆರಿ ಮೆನಿ ಧ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಸೋಮು (Very many thanks Somu)” ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ನಾಗರಾಜ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಿರಿಸಿದ

“ಒಣ ಉಪಚಾರ ಇರಲಿ—ಬೇಗ ದೂರವಾಯ್ತು ”

“ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿನವೇಕು ಕೆಲಸವಿವ ಸೋಮು ”

“ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ವೈಸ್ ಕಡೆಗೂ ಹೋದರಾಯಿತು ”

“ಈ ದಿನ ಬೇಡ ಸೋಮು ”

“ವಂಚಾಯ್ತುಗೆ ಷುರುಮಾಡಿದ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮೇರಿ ಬಡುಕೋತಿವ್ವಾಳೆ ”

“ ”

ನಾಗರಾಜ ಹಿಂದುಮುಂದು ಯೋಚಿಸಹತ್ತಿದುದನ್ನು ಕಂಡ ಸೋಮು ಸುಂದರಂ ಅವನ ರಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದೆಬಿಟ್ಟಿದ

“ಆಗಲೇ ಇವನಿಗೆನೋ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು ನೀನು ಮಹಾ ಸತಿ ವ್ರತ—ಕಂಡಿದೀನಿ—ಎಳೆಯ್ಯಾ ”

ಮರುಮಾತಾಡದೆ ನಾಗರಾಜ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ

ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಬಂದಿಳಿದ ಸ್ವೇಷನಿಗೆ ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾಗರಾಜ ಅತ್ತಮಾವಂದಿರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡ. ಅಳಿಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಆಹ್ಲಾದಗೊಂಡಿತು. ಆದರೂ ತೋರಗೊಡದೆ,

“ನೀವು ಯಾಕಿಷ್ಟು ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಅಡ್ರೆಸ್ ಇತ್ತಲ್ಲ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ ”

“ಹೇಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು— ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡಿ ಹೋದ ರಾಯಿ ತೆಂದು ಬಂದ ”

ಅವರಿಗಾಗಿಯೇ ತಾನು ಕಾರು ತಂದುಬಿಂದು ತಿಳಿಸುವೆ ತನ್ನ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ನಾಗರಾಜ ಮರು ಕಾರಣ ಸೂಚಿಸಿದ್ದ

ಹಾಗೆ ಟ್ರಂಕನ್ನು ಕಾರಿಗೆ ನಾಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜಮ್ಮ, ಸುಮಿತ್ರ, ಸ್ವರ್ಣ ಮೂವರೂ ಹಿಂದಿನ ಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಕುಳಿತರು ನರಸಂದಯ್ಯ ಅಳಿಯನ ವಕ್ರದಲ್ಲ ಕುಳಿತ ನಾಗರಾಜನೇ ಸ್ವತಃ ಕಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರ ಹೆರೈರುಟ್ಟುಳು ಸ್ವರ್ಣನ ಉತ್ತಾಹ ತಡೆಯಲಸಾಧ್ಯ ವಾಗಿದ್ದಿತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೂಂ ಮು ಬಾರಿ ಗಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಹಣಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಆನಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಾಗರಾಜ ನಗುತ್ತಾ ಗಾಜನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿದ

ಸ್ವರ್ಣ ಅವಮಾನಿತಳಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಳು

ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಾಗರಾಜ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆದು “ಇಳಿಯಿರಿ” ಎಂದ

ರಾಜಮ್ಮ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಳಗಿಳಿದಳು ಸುಮಿತ್ರ ಸ್ವರ್ಣನೂ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು ನಾಗರಾಜ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದ

ಮನೆ ನೋಡಿ ರಾಜಮ್ಮ ಭ್ರಾಂತಕಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು

“ಮನೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ! ಸುಮಿತ್ರ ನೀನು ಪುಣ್ಯಮಾಡಿದ್ದೆ ”

ಸುಮಿತ್ರ ಮುಗುಳ್ಳುಕ್ಕು ಸಂತೋಷ ಸೂಚಿಸಿದಳು,

ಸ್ವರ್ಣ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಮನೆಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ ಬಂದು ಪಿಸಗುಟ್ಟಿದಳು

“ಸುಮಿ ಒಳಗೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅಂತ ಪರದೆ ಎಲ್ಲ ಹಾಕಿದೆ— ಆ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಯ ಬೀರು ಇಟ್ಟಿದೆ ನಾನು ನೋಡಿ ಬಂದೆ ”

“ಎಂದೂ ಕಾಣದಿದ್ದವಳಂತಾದಬೇಡ ಜಾಯಿಮುಚ್ಚಿ ಸಾಕು ” ರಾಜಮ್ಮ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಗಳ ಮೇಲೆ ರೇಗಿದಳು.

ಸುಮಿತ್ರೈ ತಗ್ಗಿಸಿದ ತಲೆ ಎತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ
ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಹೆಂಗಸರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದ ನಾಗರಾಜ ಕೊನೆಗೆ
ಹೇಳಿದ

“ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರೇ ಇಲ್ಲ ನಿಮಗೆ
ಬೇಸರಬರುವುದೇನೋ?”

“ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ ಇದೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೇ” ರಾಜಮ್ಮ ತಕ್ಷಣ
ಹೇಳಿದಳು

“ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ತನ”

ರಂಗಮ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ತಿಂಡಿಯ ಗಂಟು ಬಿಚ್ಚಿ ಅಳಿಯನಿಗೆ
ತಿಂಡಿ ಕೊಡಲೇ ಎಂದು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ರಾಜಮ್ಮ ಯೋಚಿಸಿ ಏಳುವ
ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಳು ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಾ,

“ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಕಾಪಿ ಬರುತ್ತೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಹೋದ

ಅಳಿಯನ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾ ರಾಜಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು

“ಎಷ್ಟು ವಿವೇಕವಾದ್ದೆ ನಾವು ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಎಷ್ಟು ಅನುಮಾನಿಸಿ
ವರು ನೋಡಿ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ

“ಕಾರು ಸ್ವಂತದ್ದೇನೋ?” ರಾಜಮ್ಮ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು

“ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು” ಎನ್ನುವಂತೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸಿ,

“ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದೇ?” ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲೆ

ರೇಗವ

ರಾಜಮ್ಮ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತಳು

ಅಡಿಗೆಯವನ ಕೈಲಿ ಕಾಫಿ, ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನಾಗ
ರಾಜ ತಾನೇ ನಿಂತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಿಸಿದ.

ಅಲ್ಪ ಫಲಾಹಾರ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ನಾಗರಾಜ ಮಾವನನ್ನು
ಕೇಳಿದ.

“ಎಲ್ಲಾ ದೂರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತೇ?”

“ಏನಿಲ್ಲ.”

“ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಿವೆ ಹೋಗಿ ಬೇಗ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ
ನೀವಿಲ್ಲೆಯೇ ವಿತ್ತಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದು ಪ್ರಯಾಣದಿಂದ ಬಳಲಿಕೆ
ಯಾಗಿರಬೇಕು ”

ಮಾವನನ್ನು ಉಸಚರಿಸಿ, ಅಡುಗೆಯನನಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸೂಚನೆ
ಕೊಟ್ಟು ನಾಗವಾಜನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊರಟ

ಕಾಡು ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಸಿರುಬಿಟ್ಟಳು
ಅವಳ ಸ್ತಿತಿ ನೋಡಿ ರಾಜಮ್ಮ,

“ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವೆ ? ಅವರೇನು ಹುಲಿಯೆ ಕರೆಡಿಯೆ ?”

‘ನನಗೇಕೋ ಭಯವಾಗುತ್ತ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ’

“ಹುಚ್ಚು ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ಆಡಬೇಡ, ಸುಮ್ಮನಿರು ”

ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯೊಡನೆ ಮನೆಯನ್ನೊಂದುಬಾರಿ ಸುತ್ತಿ ಬಂದಳು
ನಾಗವಾಜನ ಆಡಳಿತ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿಡಿಸಿದ್ದಿತು

“ನಿನ್ನ ಗಂಡ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಸುಮಿತ್ರ ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿದಳು

“ಅದೇನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ” ಸುಮಿತ್ರ ತನ್ನ
ಅನುಮಾನ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿತ್ತಿ ಸಿದಳು

“ಹೊಟ್ಟಿಯುಕಿಚ್ಚಿಗೆ ಅವರಿವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ನಂಬಿಕೊಂಡು
ಸುಮ್ಮನೆ ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಡ ”

“ಅವೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳೇ ?”

“ಕೈ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಬೇಕೇ ? ಅಳಿಯಂದಿರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ
ಗಳೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಾಕ್ಷಿ — ನಿನ್ನ ಗಂಡನದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಗುಣ ”

ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೂ, ಅವಳ
ಮನದಲ್ಲಿ ಭಯ ಬೇರೂರಿದ್ದಿತು.

ನಾಗವಾಜನ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೂ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾ
ಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು

“ಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾಣ್ಕಾ ವ್ಯಸನ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೊರಗಿವೆವು ಚಿನ್ನ
ದಂಥಾ ಹುಡುಗ ” ಎಂದುಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟ

ಅಳಿಯ ತರಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ತರಕಾರಿ, ಹೂವು, ಹಣ್ಣು, ಸಾಮಾನುಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬಂದ ರಾಜಮ್ಮ,

“ಇವರದೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಆಡಳಿತಾಂದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುರಿದಿರುವ ತರಕಾರಿ ರಾಶಿ ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಗಂಡನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿವಳು

“ಹೂ. ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವವರು ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡವೇ ?”

“ಸುಮ್ಮನೆ ಆ ಸೀತಾರಾಮು ಹಾರಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಅವರನ್ನೂ ಕರೆ ತಂದು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು ”

“ಯಾರೋ ಹೇಳಿದುವನ್ನು ಅವನೂ ನಂಬಿಕೊಂಡ ನಾಪ ಆವನಿ ಗೇನು ಗೊತ್ತೇ ?”

“ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೆ ಯಾವ ಮಾತೂ ಆಡಬಾರದೊಂದ್ರೆ ”

“ ”

“ಅವರಂದ ಒಂದು ಮಾತಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಣ್ಣೀರಲ್ಲಿ ಕೈತೂಳೆ ದಾಯಿತು ನೋಡಿ ”

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಕಳೆದ ಹೋದ ಮಾತು ಈಗೇಕೆ ?”

ರಾಜಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ಊಟದ ವೇಳೆಗೆ ನಾಗರಾಜ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನಾಗರಾಜನ ಸೂಚನೆ ಯಂತೆ ಅಡಿಗೆಯವನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಔತಣವನ್ನೇ ತಯಾರಿಸಿದ್ದ

ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೇಳಿದ

“ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?”

“ಕಾಗದವನ್ನೇನೋ ಹಾಕಿರುವೆನು ನಾಳೆ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು ”

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳ ವಿಷಯ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತನಾಡಿದ. ನಾಗರಾಜ ತನಗಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವೇನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಾವನಿ ಗೆಲ್ಲಿ ಅಸಮಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳತೊಡಗಿದ

ಮಾರನೆಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಔತಣ ಸಮಾರಂಭ ಒಂದು ಘಳಿಗೆಯೂ ಪುರು ಸೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಾಗರಾಜ ಓಡಾಡಿದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಗಂಟಿಯ ವೇಳೆಗೆ

ವರಪೋಷ್ಣರಯ್ಯ ಬಂದರು ಅವರೊಬ್ಬರನ್ನೇ ನೋಡಿದ ನಾಗರಾಜ ಕೇಳಿದ

“ಅತ್ತಿಮುಗ್ನೀಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ ಮಾವಯ್ಯ ”

“ಇರುತ್ತಲ್ಲಾ ಹಿಂಗಸರಿದರ ನೂರೆಂಟು ಕಾರಣಗಳು ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ವರಪೋಷ್ಣರಯ್ಯ ನಕ್ಕು ಕಾರಣ ಸೂಚಿಸಿದರು

ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ತೋರಿತು ನಾಗರಾಜ ಒಬ್ಬನೇ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ವರಪೋಷ್ಣರಯ್ಯ ಹೇಳಿದರು

‘ಅನೇಗೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಆಸೆಯತ್ತು ನಾಗರಾಜ ನಿನ್ನ ಮನೆ, ಅಡಕತ ನೂಡಿ ಎನ್ನೊ ಸಂತೋಷವಡುತ್ತಿದ್ದಳು ”

“ಮತ್ತಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂಡಿತವಾಗಿ ಕರೆತನ್ನಿ ಮಾವಯ್ಯ ”

“ಈಗಲೇ ಬಿರಡುತ್ತೇನೆಂದು ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿದ್ದಳು ”

“ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿ ನಂಬಿಸಿದಿರಿ ”

‘ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗೆ ಒದಗಿಬಂತು ನಾನನು ಮಾಡಲಿ ಹೇಳು ?”

“ ”

“ಅನೇಗಿಗ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಿದ್ದಳೇ? ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಅನ್ನೋದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲ ನಡೆದುಬನ್ನಲ್ಲ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಬೀಗರ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡೇ ನಾನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದೆ ”

“ಈಗ ಅವರಿಗೇನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೀರಾ ?”

“ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೀಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ” ನಮಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿದ ರೆಂದು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದುಸಲ ದೂರುತ್ತಿದ್ದರು ’

“ನನಗೇನೋ ನಂಬಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆ ಜೋಯಿಸ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿರಬಹುದು ”

“ಮೊಗ್ಗಿ ನಂಬುಂಡಯ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರು ಅವರು ವಿಷಯ ತಿಳಿದಂತೆ ಎನೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ”

“ ”

“ಇಷ್ಟರವೇಲೆ ತಿಳಿದರೂ ಏನೀಗ ? ಹೇಗಿದ್ದರೂ ತಾಳಿಕಟ್ಟಿಯಾಗದೆ ನೀನೇ ದಿಕ್ಕೊಂದು ಅವರು ಬಂದು ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ”

“ನೀಜ ಆದ ಮದುವೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?”

“ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೆಣ್ಣುಮಗುವನ್ನು ಕಷ್ಟವಡವಬೇಡ ಇನ್ನಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿರು ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಗ ನಾಲ್ಕು ಜನದಂತೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವನೆಂದರೆ ನನಗೂ ಸಂತೋಷ ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲೆರುವ ನಿಮ್ಮಮ್ಮನ ಅತ್ಮಕ್ಕೂ ರಾಂತಿಮೋರೆಯು ತ್ತದೆ ”

“ಈಗ ನೀವೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲಾ ಮಾವಯ್ಯಾ ”

“ನಿನ್ನದು ಬಿಡು ಅತೀವ್ಯಸ್ಥಿ - ಅನಾವ್ಯಸ್ಥಿ ಮನಸ್ಸು ಬಂತೆಂದರೆ ರಾಕ್ಷಸನಂತೆ ತಂದು ಬಲಿಹಾಕುತ್ತೀ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಳೆ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ”

ತನ್ನ ಬೇಳೆಯಕಾಳು ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನ ಮುಂದೇನೂ ಬೇಯುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದರಿತು ನಾಗರಾಜ ಸುಮ್ಮನಾದ

ರಾಜಮ್ಮ ಸಡಗರದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಅಭ್ಯಂಜನ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ, ತಾನೇ ತಲೆಬಾಚಿ ಹೂ ಮುಡಿಸಿದಳು.

ಹೊಸಲಂಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವರ್ಣ ಬಂದು ಹೇಳಿದಳು

“ಅಕ್ಕಾ ಭಾವ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿದರು ’

“ಯಾಕಂತ ?” ಕಂಪಿಸುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರ ಕೇಳಿದಳು

“ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು” ಸ್ವರ್ಣ ತಲೆಯಲ್ಲಾ ಡಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹೈದಯ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು

ಹೋಗಲು ಅವಳು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮ

“ಹೋಗಿ ಬಾ ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಬಹುದು” ಎಂದಳು

“ನಾನೊಲ್ಲೆ ಹೋಗು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತೆ ”

“ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಳಾಗಿಯೂ ಎಳೆಕೂಸಿನಂತಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಹೋಗೇ

ಸಾಕು.”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಕದಲಿಲ್ಲ ಅವಳ ಮೊಂಡುತನ ಕಂಡು ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಕೋಪ ಮಿತಿಮಾರಿತು

“ಹೋಗಿ ಬಾರೇ ಎಷ್ಟುಮೊತ್ತು ಅವರು ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದಿರಬೇಕು” ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಹೊರಡವೆ ವಿಧಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಿತ್ರೈಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ನಿಮಿಷಗಳೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು, ಕಾತುರದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ ನಿಧಾನದಿಂದ ಕೋಪವೆಕೆಳಿತು ಸುಮಿತ್ರೈ ಬಂದವಳು ಬಾಗಿಲಬಳಿಯೇ ನಿಂತಳು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡೊಡನೇ ನಾಗರಾಜ ಗಡಸುಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ

“ಯಾಕೆಷ್ಟು ತಡಮಾಡಿದೆ ?”

ಗಂಡನ ಧ್ವನಿಕೇಳಿದ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಜಂಘಾಬಲವೇ ಉಡುಗಿದಂತಾಯಿತು ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ನಗೂಡಿತು-ಮಾತು ಹೂರಡಲಿಲ್ಲ

ಸುಮಿತ್ರೈ ನಿಂತೇ ಇದ್ದಳು

ಅವಳ ರೀತಿ ಕಂಡು ನಾಗರಾಜ, “ಝೆಡ್ ಹೆಳ್ಳಯ ಗುಗ್ಗು” ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಒಂದುಕೃಣ, “ಈ ಹುಡುಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರಬಲ್ಲಳೇ” ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಮಾಡಿತು.

ಗಂಡನ ಅನುಸಕ್ತಿಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ತಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ನಾಗರಾಜ ಕೇಳಿದ

“ಯಾರು ನಿನಗೆ ತಲೆ ಬಾಚಿದರು ?”

“ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ”

“ಸರಿಯಾಗಿ ಜಡಿ ಹಣೆದುಕೊಳ್ಳಲೂ ನಿನಗೆ ಬರಬೇನು ? ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಗುತ್ತಾರೆ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ

“ನಿನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೀರೆಯಿಲ್ಲವೇ ?”

ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಮೌನವೇ ಉತ್ತರವಾಯಿತು ಹೆಂಡತಿಯ ಮೌನದಿಂದ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ತುಸು ಬೇಸರವೇ ಬಂದಿತು.

“ಮೂಗಿಯೇನೇ ನೀನು ?”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅದಕ್ಕೂ ತುಟಿಯೆರಡು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನಾಗರಾಜ ಕೋಪದಿಂದ ಕಾಗದದ ಪುಟ್ಟಣವನ್ನು ಡ್ರಾಯಲಿಂದೆಳೆದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೊಡುತ್ತಾ,

“ಉಟ್ಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಲೆ ಮಾರುವವರಂತೆ ಈ ಸೀರೆಯಲ್ಲಿರಬೇಡ ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಪತ್ತಲ ಬವಲಾಯಸು”

ಗಂಡನ ನಡವಳಿಕೆ ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭಯವಾಯಿತು ಪುಟ್ಟಣ ತನ್ನ ಕೈ ಸೇರಿದುದೇ ತಡ ಬಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಒಳಗೆ ಓಡಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು “ಇದೆಲ್ಲಿಯ ವ್ರಾತಬ್ಧ ಗಂಟುಬತ್ತು” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮನದ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಯಿಸುವಂತೆ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ‘ಶೃಂಗಾರಂಭಿಸಿದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ? ರಾಜಮ್ಮ ಕೇಳಿದಳು

“ಎಂದರೇ ? ಇದೇನಿದು ?”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿದವು ಪುಟ್ಟಣವನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಕೈಗಿತ್ತಳು ಪುಟ್ಟಣ ಬಿಚ್ಚಿದ ರಾಜಮ್ಮ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ,

“ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ” ಎಂದು ಅರ್ಜಯ್ಯನಿಗೆ ವಂದಿಸಿದಳು

“ಇದನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂತೆ”

“ಉಟ್ಟುಕೋ”

“ಸುಮಾ ಈ ನೀಲಿ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ” ಸ್ವರ್ಣ ತನ್ನ ಪಟ್ಟ ಬಂದ ಸೀರೆ ಅರಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಎರಡು ಸೀರೆಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟು,

“ನಾನೊಳ್ಳೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನಾನಿದನ್ನು ಉಡುವುದಿಲ್ಲ”

“ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇನೇ ?”

“ಬಂದರೆ ಬರಲಿ”

“ಈ ಸೀರೆ ನನಗುಡಿಸೇ” ಸ್ವರ್ಣ ಕೇಳಿದಳು

“ಅವಳಿಗೆ ತಂದ ಸೀರೆ ನಿನಗ್ಯಾಕೆ” ಸುಮ್ಮನಿರು” ರಾಜಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಿರಿಸಿದಳು

“ದೇಗ ಏಳು ಸುಮಿತ್ರಾ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುವ ವೇಳೆಯಾಯಿತು”

“ಧೂ ಎಷ್ಟು ನುಸುರಿಗಿವೆ ನೋಡು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಇದನ್ನು ಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಬರಲಿ? ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿ”

“ಈಗಿಲ್ಲವೂ ಇಂತಹ ಸೀರೆಯನ್ನೇ ಉಡುವುದು ಏಳು”

ಸುಸುತ್ರೀ ಅರ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸೀರೆಯನ್ನು ತನ್ನೆಗೆ ಹಿತವಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯವನ್ನುವಳು ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಸುಮತ್ರಗೆ ಮುಜಗರನನುಸುತ್ತಿದ್ದಿತು

ಸುಸುತ್ರ ಮೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತಾನು ತಿಳಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಸಂಸ್ಕೃತಳೆಂದು ನಾಗರಾಜ ಮನಗಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದ

ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನ ಗಂಡಸರು ನಾಗರಾಜ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿಸಿದ ತನ್ನೆಗೆ ಆಸ್ತಮಿತ್ರರಾದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾಗರಾಜನ ಹಂಬಲ ಸುಮಿತ್ರೇ ರೂಮು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೇ ಬರಲಿಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಣನ ಕೈಲಿ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸುವಾಗಲೂ ಸುಮಿತ್ರ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಒಳಗೇ ಉಳಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಕೋಪ ಉಕ್ಕೇರಿತು ಕೋಪದಿಂದ ಒಳಗೊಳಗೇ ಕುದಿಯತೊಡಗಿದ

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದನಂತರ ನಾಗರಾಜನ ಗೆತಿಯರು ಸೋಮಸುಂದರನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದರು ಕಾರಿನ ಬಳಿಯೇ ಹೋಗಿ ನಾಗರಾಜ ಮೇರಿ, ಮನೆ ಮತ್ತು ಸೋಮಸುಂದರನನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡ

“ಇವರು ನನ್ನ ಸಹಭಾಗಿಗಳು ಮಿ ಸೋಮಸುಂದರಂ” ನಾಗರಾಜ ಮಾವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ

“ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಯವಾದುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೈಕುಲುಕಿ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ

ಮೇರಿ ಮತ್ತು ಮಣಿ ಇಬ್ಬರೂ ನಸುಸನಗುತ್ತಾ ಒಳಗೆ ಹೋದರು
ನಾಗರಾಜ ಅವರ ಜತೆ ಬಂದು ಮನೆ ತೋರಿಸಿದ

“ಎಲ್ಲಿ ರಾಜ್ ನಿಮ್ಮ ಮಿಸೆಸ್ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ”

“ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾಚಿಕೆ ಬನ್ನಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡು
ತ್ತೀನೆ”

ಮೇರಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯಾನಿಟಿ ಬ್ಯಾಗನ್ನು (Vanity Bag)
ನರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಳು
ಮಣಿ ಮೇರಿಯ ಮುಖ ನೋಡಿ ನಸುನಕ್ಕಳು

ತನ್ನ ಗಂಡನ ಜತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ನಡುಕ
ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಇವರೆದುರು ತನಗಿನ್ನೇನು ಅವಮಾನ ಕಾದಿದೆಯೋ
ಎಂದು ಅವಳು ಭಯಪಟ್ಟು ಎದ್ದುನಿಂತಳು ಸ್ವರ್ಣ ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಸೆರಗು
ಹಿಡಿದೇ ನಿಂತಿದ್ದಳು

“ಈಕೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಮಿಸ್ ಮೇರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ
ಓದುತ್ತಿರುವರು ಇವರು ಮಿಸ್ ಮಣಿ - ಮಿಸ್ ಮೇರಿಯವರ ತಂಗಿ ”

“ಇವರು ನನ್ನ ಮಿಸೆಸ್ - ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಗ್ಲಾಡ್ ಟು ಮೀಟ್ ಯೂ (Glad to meet you)”

ಮಿಸ್ ಮೇರಿ ಹಸ್ತಲಾಘವ ಕೊಡಲು ಕೈ ನೀಡಿದಳು ಸುಮಿತ್ರೈ
ಎನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಾಗ ಮಿಸ್ ಮೇರಿ
ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ,

“ಷೀ ಈಸ್ ಎ ಬ್ಯೂಟಿ ರಾಜ್, (She is a beauty Raj)” ಎಂದು
ಸುಮಿತ್ರೈಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ನುಡಿದಳು

ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಒಂದೇ ಗೇಣುಳಿಯಿತು

“ನೀವು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತೀನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಅಡಿಗೆಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಳಗೆ ಹೋದ

ಮಿಸ್ ಮೇರಿ ಮತ್ತು ಮಿಸ್ ಮಣಿ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಕುರ್ಚಿ
ಯನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿದರು ನಿಂತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಮಣಿ ಕುರ್ಚಿ ತೋರಿಸಿದಳು.

“ಬನ್ನಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ”

ನುರುನುತಾಡದೆ ಸುಮಿತ್ರ ಕುಳಿತಳು ಸ್ವರ್ಣ ಆಕ್ಕನ ಬಳಿ
ನಿಂತಳು

ಆಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಹೇಗೆ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ತೋರಲಿಲ್ಲ
ರೂಮನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಮೇರಿ ಹೇಳಿದಳು

“ರಾಜ್ ಹ್ಯಾನ್ ಗಾಟ್ ಎ ವೆರಿ ಫೈನ್ ಟೇಸ್ಟ್ (Raj has got
a very fine taste)”

ಮಿಸ್ ಮನೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು

“ನೀವಿಬ್ಬರೇ ಬಂದಿರುವಿರಾ ?”

“ಇಲ್ಲ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಬಂದಿರುವರು ತಾಯಿ ಒಳಗಿದ್ದಾರೆ ”

“ಈ ಹುತುಗಿ ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಯೇ ?”

“ಹೂಂ ”

“ಹೆಸರೇನಮ್ಮಾ ?”

“ಸ್ವರ್ಣ.” ಸ್ವರ್ಣ ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತರವಿತ್ತಳು

“ಸ್ವರ್ಣ - ಸ್ವರ್ಣ ” ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು
ಮಿಸ್ ಮೇರಿ ನಕ್ಕಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯುಟ್ಟಿದ್ದ ಸೀರೆಯ ಮೇಲೆ ಮೇರಿಯ ಗಮನ ಹರಿಯಿತು
ಆದರ ಒಗೆ ಆಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು
ಅದೂ ಬೇಸರ ಬಂತು

ನಾಗರಾಜನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದ ಮೇರಿ ಎದ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಂದು,

“ರಾಜ್ ” ಎಂದು ಕೂಗಿದಳು

ಆತುರದಲ್ಲಿವ್ವ ನಾಗರಾಜ ಕೂಡಲೇ ಬಂದು,

“ಎನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ?”

“ಬಹಳ ಬೇಸರ ರಾಜ್.”

“ಯಾಕೆ ? ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ?”

“ಓ - ಸಿ ಈಸ್ ಟೂ ಷೈ (She is too shy)”

ನಾಗರಾಜ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ

“ಯಾವುದಾದರೂ ಪುಸ್ತಕವಿದೆಯೇ ರಾಜ್ ”

“ಫಿಲಂಫೇರ್ ಇದೆ ಕೊಡಲೇ ”

“ನಾನು ಈ ತಿಂಗಳು ನೋಡೇ ಇಲ್ಲ ಕೊಡಿ ” ಮೇರಿ ಕಾತರ ವ್ಯಕ್ತವಡಿಸಿದಳು

ನಾಗರಾಜ ಕೂಡಲೇ ‘ಫಿಲಂಫೇರ್’ ತಂದಿತ್ತು,

“ನೋಡುತ್ತಿರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದ

ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಸಿನಿಮಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈವರೆತರು ಸುಮಿತ್ರೀ ಅವರ ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಳು

ನಾಗರಾಜ ಪುನಃ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸನ್ನಿವಾಡಿ ಕರೆದ ಸುಮಿತ್ರೀ ಹೋಗಲೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದುಕೊಂಡೇ ಎದ್ದಳು

“ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಸಬಾರದೇ ? ಆವೇನು ನಾಚಿಕೆ ನಿನಗೆ ಕೊಳ್ಳಿಹೋಗುತ್ತೆ ?”

“ ”

“ಹೋಗಲಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಫಿಯನ್ನಾದರೂ ತಂದುಕೊಡು ” ನಾಗರಾಜ ಆಜ್ಞೆ ನಿಧಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದ

ಕಾಫಿ ಬರಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರೀ ತಂದಳು

“ಈಗೇಕೆ ? ಬೇಡ ” ಎಂದು ಮೇರಿ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

“ತೆಗೆದುಕೋ ಅವರೇಕೆ ಮನಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕಮು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?” ಮಣಿ ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು

ಮಣಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಮೇರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ

ಅಕ್ಕ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡುದನ್ನು ಕಂಡು ಮಣಿಯೂ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡು ಸುಮಿತ್ರೀ ಸುಮ್ಮನಾದಳು ಪುನಃ ಬಂದ ನಾಗರಾಜ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದ ಕಾಫಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ

ಮೇಲೆ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದ

ನಾಗರಾಜ ಕಣ್ಮರೆಯಾದಮೇಲೆ ಮಣಿ ಅಕ್ಕನನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ,

“ನಿನಗೆ ಅವರೇ ಬಂದು ಉಸಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತೇನೋ” ಎಂದಳು.
ಮೇರಿ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಚಿವುಟಿ, “ಸುಮ್ಮನಿರೇ ಸದ್ಯ”
ಎಂದಳು

ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು ನಾಗರಾಜ
ಸ್ವಯಂವಿಚಾರಣೆಗೆ ನಿಂತು ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಲಾಡು,
ಚಿರೋಟಿ ಒಡಿಸುವಂತ ಮಾಡಿದ ಅತಿಥಿಗಳು ಕಂದ್ರಶೂರ್ತಿ ಹೊಡೆದು
ತೇಗಿ, “ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಉಂಟ ಹಾಕಯ್ಯಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು

ಸುಮಿತ್ರ ಮೇರಿ, ಮನೆಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಳು ನಾಗರಾಜ
ಜ್ಞಾಪಕವಿಂದ ತಿಂಡಿಯ ಶುಟ್ಟಣ ಕಟ್ಟಿ ಮೇರಿಯು ಕೈಗಿತ್ತ

ಸೋಮಸುಂದರಂ ಹೊರಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯ
ಬಿಬ್ಬರೂ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಬಿಟ್ಟುಹೋದರು
ಹೊರಬಂದಾಗ ಮೇರಿ ಕೇಳಿದಳು

“ಎಂದು ಪುನಃ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನ ರಾಜ್ ?”

“ಸದ್ಯವಲ್ಲೇ ಬರುವೆ” ನಾಗರಾಜ ಉತ್ತರಿಸಿದ

“ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?”

“ನಾಥ್ಯವೇ ?” ನಾಗರಾಜ ನಗುತ್ತಾ ಕೇಳಿದ

ಇಷ್ಟರೂ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸೋಮಸುಂದರಂ “ನಾಳೆ ಬಂದು
ನೋಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಕಾರನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ

ಮೇರಿ, ಮನೆಯ ಇಬ್ಬರೂ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ “ಟಾ ಟಾ” ಹೇಳಿದರು

ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸೋಮಸುಂದರಂ,

“ನವವಧು ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ

“ಶುದ್ಧ ಬೋರ್ (Bore) ನನಗಂತೂ ತುಂಬಾ ಬೇಸರವಾಯಿತು-
ಏನು ಮಾಡಲಿ ? ರಾಜ್ ಗಾಗಿ ತಡೆದುಕೊಂಡೆ”

ಮೇರಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿ ಸೋಮಸುಂದರಂ ನಕ್ಕ

“ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾರೆ” ಮನೆಯ ಹೇಳಿದಳು

“ಚಿನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಬಂತೇ ?” ಸ್ವಲ್ಪಾನೂ ಮ್ಯಾನರ್ಸ್ ಅನ್ನೋದೇ

ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಈ ಕಾಡುವ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೋ ?”

“ನೀನು ಬಿಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿನ್ನ ನಡವಳಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡುತ್ತೀ ” ಮನೆ ಆಸನಾಧಾನಪಟ್ಟಳು

ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರ ವಾದನಿವಾದವಿಂದ ಸೋಮಸುಂದರಂಗೆ ಹಿಡಿಸಲಾರದಷ್ಟು ನಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು ನಗುತ್ತಲೇ ಅವನು ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊತ್ತಾದ ಮೇಲ್ ಮೇರಿ ಸೋಮಸುಂದರನನ್ನೇ ಕೇಳಿದಳು “ನಿಮಗೇನನ್ನಿಸಿತು ಸೋಮಾ ?”

“ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ ”

ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರದಿಂದ ಮೇರಿಗೆ ನಿರಾಸೆಯಾಯಿತು

ನಾಗರಾಜ ಮಾಡಿದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಿತು ವರಸೇವ್ವರಯ್ಯನವರಿಗಂತೂ ತಮ್ಮ ಸೋದರಳಿಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನಾಗರಾಜ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಬೇಸರಗಡದಂತೆ ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಡಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿಬಂದಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ಸಂತೋಷನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೆಯೊಬ್ಬಳೇ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನಕಾರಗಳೇ ಆತ್ಯಲ್ಪ - ಆಗ ಸುಮಿತ್ರೇ ನಾಚಿಕೆಯ ಮೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು ನಾಗರಾಜ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಯಮ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರೇಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ, ನಿಫಾನವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಾಗರಾಜನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಲಜ್ಜೆ, ಭಯ, ಕಾತರ ಅವನಿಗರಿವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಹೊರಡುವಾಗ ಅಳಿಯ ಮಾಡಿದ ಸನ್ಮಾನ, ರಾಜಮೃತ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಅಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಿತು ಅತ್ತಿಗೆ ಧರ್ಮವರದ ಸೀರೆ ಕಣವನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಲಿ ಉಡುಗೆರೆಯಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿ,

“ಮದುವೆಯೂ ಅವಸರದಲ್ಲಾಯಿತು ಏನು ತರಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ” ಎಂದು ಉಪಚಾರ ಹೇಳಿದ.

ರಾಜಮ್ಮ ಅಳಿಯನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ
 ದ್ದಳು ಸ್ವರ್ಣನಿಗೂ ಲಂಗದ ಕಣ ಬಂದಿತ್ತು
 ಬೀಗರು ಹೊರಡುವ ದಿನ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾವೇ ಮಾತು
 ತೆಗೆದರು

“ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಗರಾಜ
 ನಿಗೆ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟುದಿನ ಒಂಟಿ ಬಾಳು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಹೇಳಿ ”
 ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಹಣವ ಚಿಂತೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ
 ಮದುವೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ದಣ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿತ್ತು ಪುನಃ ಏನೂರು
 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಹವಣಿಸಬೇಕು ಎಂದವ ತರುವುದು ”

ತನ್ನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮರಮಾಚುತ್ತಾ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೇಳಿದ
 “ಒಗಲಿ ಹೆಂಗವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ”

“ನೋಡಿ ಆದಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದ ಲಗ್ನವೇ ಇಡಿಸಿಬಿಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ
 ಹೇಳಿದರು

ನಾಗರಾಜ ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ತೆ, ಮಾಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯರನ್ನು ಸ್ವೀರ್ಷಣೆ
 ಕರೆತಂದು ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ

ಅಳಿಯ, ಹೋದವೇಲೆ ರಾಜಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು

“ಇವರ ಆಡಳಿತ ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತೇಂದ್ರೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ
 ಎಷ್ಟು ಬರಬಹುದೋ ?”

“ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಅಂದರೆ ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳು ? ಬಂದರೆ ಬಂದೇ
 ಬಿಡುತ್ತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಟ್ಟಿಕೊಂಡೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ ”

“ಕೈಹಿಡಿತವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವೆಂದ್ರೆ ” ಎಂದು ಉದ್ಧಾರವೆಳೆದು,

“ಸುಮಿತ್ರಾ ನೀನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿನೇಕವಾಗಿರಬೇಕಮ್ಮಾ ” ಎಂದು
 ಮಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದಳು

“ಸುವಾಗಲೇನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ವಾಸ - ಮೂರು ಕಾಸು ಖರ್ಚು
 ಮಾಡಿ ಅರಿಯಳು ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೇಳಿದ

ತನ್ನ ಕನಸಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ
 ತಾಯಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ

ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣ ಉತ್ಸುಕನಾಗಿದ್ದಳು

“ಈಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಂತೆ ಹೂಂ ಆದನ್ನೇ ಮೊರಡುವ ಮುನ್ನ ವರಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು ” ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅರಂಭಿಸಿದ “ಎಂದಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೇ - ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರಾಯ್ತು ”

“ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಈಗಲೇ ಸಂಸಾರದ ಭಾರ ಹೊರುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ ಯೇನೇ ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ದಿಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ ”

“ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವೈವೇಚಿ ಬುದ್ಧರ ತಾನೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ತಾಯಾಗಬೇಕು - ಸುಮಿತ್ರೆಯೇನು ಆಡುವ ಮಗುವೇ ?”

“ಸರಿ ಬಿಡು ”

ಹೆಂಡತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನರಿತು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನಾದ ಗಂಡನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವಂತೆ ರಾಜಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು

“ಎಂದಾದರೂ ಅವರ ಮನೆ ಸೇರುವ ಪದಾರ್ಥ ನಿಧಾನಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾಕೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕದುಮಾಡಬೇಕು ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತು ಸತ್ಯವೆನಿಸಿತು

“ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಒಂದು ಶುಭದಿನ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡೋಣ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜಮ್ಮನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದ

೩೨

ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ, ಅಕ್ಕಸಕ್ಕದವರೆದುರಿಗೆ ತನ್ನ ಅಳಿಯರ ಗುಣ
ಗ-ನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ
ಉಡುಗೆತಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ,

“ನೋಡಿ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ ನಾನಿಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನೂ
ಜೆಜಿಸಿದುದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಆಳಯಂದಿರ ಮನಸ್ಸು ಚೋಕ್ಕ
ಭಂಗಾರ ನಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರ ಎಷ್ಟು ಜನ್ಮದ ಪೂಜಾಫಲದಿಂದಲೋ ಈ
ಗಂಡನನ್ನು ವಡೆದಿರುವೆನು ”

“ಹಾಗೇ ” ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಳು

“ದೂನಿ ನೀ ಅವರ ಆಡಳಿತ ನೋಡಬೇಕೇ ನೀವು ಯಾವ
ದೊರೆವುಗನಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿನಂತೆ ಖರ್ಚು
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪುಣ್ಯಮಾಡಿದ್ದಳು ಬಿಡಿ ”

ರಾಜಮ್ಮನೇದುರಿಗೆ ಹೊಗಳಿ ಉಬ್ಬಿಸಿದ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ
ಮೇಲೆ,

“ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ಹುರಿದು ಮುಕ್ಕಿದಳು - ಈಗೇನೋ ಹಿತ ಬಂದು
ಬಿಟ್ಟಿದೆ ನೋಡಬೇಕು ಇದೆಷ್ಟು ದಿನವೋ !” ಎಂದು ಆಡಿಕೊಂಡು ನಕ್ಕಳು

ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದೇವಿ ಒದಗಿದ್ದಿತು
ಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೂ ರಾಜಮ್ಮನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗ
ುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

“ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಚಕ್ಕುಲಿ ಕಂಡರೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ ಇವತ್ತು ಮಾಡಮ್ಮ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ತಿಂಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾನೇ ಹೇಳಿ ತಾಯಿಯ ಕೈಲಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಡೆದರೆಲ್ಲಿ ಸವೆಯುತ್ತಾಳೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಉಸುಚಾರ ಮಾಡಿ ಸುಮಿತ್ರಿಯನ್ನು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತನಗೆ ಒಗ್ಗಿಬಂದಿದ್ದ ಜೀವನವನ್ನೇ ಆಪ್ತಲು ಸುಮಿತ್ರೈ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾಜಮ್ಮ ಒಲವಂತವಾಗಿ ಮಗಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿ,

“ಸುಮ್ಮನಿರೇ ತಾಯಿ ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿಯಾನು” ಎಂದು ಉಸುಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮೈಸೂರಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ಒಣ್ಣಬಣ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ರಾಜಮ್ಮ, ನಾಗರಾಜನ ಗೆಳೆಯ, ಗೆಳತಿಯರ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ವಿಡಂಬನ ಮಾಡಿದಳು. ಅವಳ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಂಗಮ್ಮ ನಕ್ಕರು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲೆ ತಳಮಳವಾಯಿತು.

ರಾಜಮ್ಮನ ವರಿಶಾಸ್ತ್ರ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಲಿಯದೆ ನಿಂತಿತು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಮಾಡುವರೇ? ಎಂದು ಹಲವು ಬಾರಿ ಯೋಚಿಸಿದಳು. ನಾಗರಾಜನ ಚರ್ಚೆಗಳು ಈ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪುಟಗೊಡುವಂತಿದ್ದಿತು. ಮೇರಿಗೂ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧವಿರಬಹುದೇ? ಸುಮಿತ್ರ ಅವಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಳು - ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಿರಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು. ಅವಳ ಸಲಿಗೆಯ ವತ ನೆರೆಯೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅನುಮಾನಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಸವಾಗಿದ್ದಿತು - ಇದೆಲ್ಲ ಮರೆಸುವಂತೆ ನಾಗರಾಜ ನಿಂತಿದ್ದ - ಅವನ ಅಭಿರುಚಿ, ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳೂ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ - ತನ್ನ ಗಂಡನದಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೆಂದು ಮನಗಂಡು ಸುಮಿತ್ರ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿ ದುಃಖಿಸಿದಳು.

ರಾಜಮ್ಮ, ರಂಗಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಶಯಕೂಪಕ್ಕೆ ನೆನಪಿಟ್ಟವಾಗಿ ತಳ್ಳಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗಿ

ದ್ದರು ತಾನು ಏಕಾಂಗಿ - ತನ್ನ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪಾಲುಗಾರರಾಗಿ ಲಿಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರ ನೆನೆದು ಕಂಬನಿಗರೆದಳು

ದಿನಗೇದಂತೆ ಸುಮಿತ್ರ ಕಂಗೆಡಲಾರಂಭಿಸಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ರಂಗಮ್ಮ
 "ಇನ್ನು ಸುರುತ್ತಿಗೆ ತಂದೆಯ ಮನೆಯ ಅನ್ನು ವ್ಯುಗೇ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಬೇಗ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು" ಎನ್ನುತ್ತಿವರು

ತಾಯಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ರಾಜಮ್ಮ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ
 "ಅಸರೂ ಅತುರನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಾನೆಷ್ಟು ದೇಹದರೂ ನಿಷ್ಕವಿಯಮೇಲೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದಳು

ಈ ಮಾತು ಬಂದೊಡನೇ ಸುಮಿತ್ರ ಏಳುವ ಸನ್ನಾಹ ಮಾಡಿದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಾ,
 'ಮರೆತಿಲ್ಲ ಕಣೆ ನಾನೂ ಅದೇ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ'
 "ಸರಿ ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಈ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೇ?" ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೋ "

ರಾಜಮ್ಮನ ಮಾತಿಗೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಗುತ್ತಾ,
 "ನಾಳೆ ದಾಸ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಲಗ್ನ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟೇ"

"ಲಗ್ನ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಗಿಯಿತೇ" ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಣೆಮಾಡಬೇಡವೇ?"

"ಯಾಕಿಷ್ಟು ಅವಸರಪಡುತ್ತೀ?" ಎಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತೆ ಸುಮ್ಮನಿರು'
 "ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ಮದುವೆಯಂತೂ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಯಾಯಿತು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಬಂದು 'ಆರತಕ್ಕತೆ'ಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಈಗಲಾದರೂ ಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಕರೆಯಬೇಡವೇ?"

"ಬೇಗರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸೋಣ ತಡೀ" ಎಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸುಮ್ಮನಾಗಿಸಿದ

೩೩

“ಅಕ್ಕಾ ಇನ್ನೂ ದೂ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸೇ’ ಮನೆ
ತನ್ನ ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು ತಂಗಿಯ ಮಾತು ಮೇರಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ
ತನ್ನ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲೇ ಮೀಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೇರಿ, ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು
ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಸರನೆ ಉಲ್ಲನ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಅಕ್ಕನ
ಅಮನಸ್ಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡರೂ ಮನೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಮೇರಿಯ
ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು,

“ನೀನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಮಾರ್ಗ ತಪ್ಪು” ಎಂದಳು

“ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ?”

“ನಾಗರಾಜನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು - ನಿನ್ನ ನಡತೆ
ಯಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುವುದು ”

“ನೋವು ? - ಅವರಿಗೇನಾದರೆ ನನಗೇನು ಮಣಿ ?”

“ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಬೇಕೆಂದೇ ಸೋಮುವಿನ ಸ್ನೇಹ ಬಯಸಿ
ಬೇಯಾ ?”

“ಹೌದು ”

“ನೀನು ನಾಗರಾಜನನ್ನೆಂದೂ ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲ ?”

“ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯಿತಲ್ಲಾ - ಇನ್ನೇಕೆ
ಆ ಮಾತು ? ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ನುಚ್ಚುನೂರು ಮಾಡಿ, ನನ್ನ
ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಅವರು ಇತರ ಹುಡುಗಿಯರ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಿದರು ”

“ನೀನು ಅವರ ಹೃದಯ ಒಡೆಯಲಾಶಿಸುವೆಯಾ ? ನೀನು ನಿನ್ನ

ಅತ್ಯಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾಗರಾಜನ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತೋರ್ವ
ಅಬಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವೆ "

"ನನ್ನದು ರಾಕ್ಷಸೀ ಲಾಲನೆ "

"ತಾಮಸ ಶ್ರಸ್ತೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ "

ಮೇರಿ ಕಡ್ಡಿ ಎರಡು ತುಂಡು ಮಾಡಿದಂತೆ ಉತ್ತರಣಿತ್ತು ತನ್ನ
ಕೆಲಸದ್ದು ಮಗ್ಗುವೆನು

'ಎಗೋ ನನ್ನ ರಾಜ ಬಂದ " ಎಂದು ದೇಳಿ ಮನೆ ಒಳಗೆ
ಹೋದಳು

ನಾಗರಾಜ ಎಂದವನೇ, ಕೇಳಿದ

"ಆಕ್ಕತಂಗಿಯರಲ್ಲಿನು ಮನಸ್ಸಾವೆ "

"ಸರಿ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಇದ್ದದ್ದೇ " ಮೇರಿ ಜೇಸಂದಿಂದ ನುಡಿದಳು

"ಮನೆಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೂ ಕರ್ನಿಪವರಣೆಕು ಕಂದರೂ ಮಾತಾಡಿಸ
ಲಿಲ್ಲ ' ನಾಗರಾಜ ದೇವಿವ ಮೇರಿ ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾದಳು

"ನೋಮುರೇನಾದರೂ ಈ ಜಿಗಿ ಬಂದಿದನು ' ನಾಗರಾಜ ಕೇಳಿದ

"೨ ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಕರತಂದು ಬಿಟ್ಟಿರು ಪುನಃ ಅವರ
ದಶನವೇ ಇಲ್ಲ " ಮೇರಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದಳು

ನಾಗರಾಜ ನಂಬಿದಂತೆ ತೋರಗೊಡಲಿಲ್ಲ ಅವನ ಅಸನಂಬಿಕೆ
ಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಮೇರಿ, ಕೈಲಿವ್ವ ನಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು
ನಾಗರಾಜನ ಪಕ್ಕದ್ದು ಕುಳಿತು,

"ಯಾಕೆ ಚಾರ್ಲಿಂಗ್ "

"ನುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿದೆ ಕೇಳಬಾರದೇ ?"

ಮೇರಿ ಮಾತಿನ ಓಘವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿ,

"ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೆಂದು ಕರೆತರವಿರಿ ?"

ನಾಗರಾಜ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮೇರಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳ
ನಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ, ಕೇಳಿದ

"ಯಾಕೆ ? ಮೇರಿ "

“ಅಲ್ಲ ಏನೋ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು ” ಮೇರಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಗು ತಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು

ಮಿತಿವಾರಿದ ಅವಳ ನಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಕೋಪವೂ ಬಂತು ಇದಾವುದರ ಪರಿವೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮೇರಿ ನಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು

“ಆ ಕಾಡುವ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ತಂದಿರಿ ?” ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಮೇರಿ ಕೇಳಿದಳು

ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

“ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಮೇರಿ ?”

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ - ಕೈಹಿಡಿದ ಸತ್ತಿಯ ವಿಷಯ ನಿಮಗೂ - ಅವರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ತಾಳೆಯಿಲ್ಲ ”

ಮೇರಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿ ನಾಗರಾಜ ಅಸಮಾಧಾನ ಗೊಂಡು,

“ಇರಲಿ ಬಿಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾಳೆ ” ಎಂದ

“ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ಡಿಯರ್ ನನಗೆಕೋ ಇಂದು ತುಂಬಾ ಬೇಸರವಾಗಿದೆ ”

“ಈದಿನ ನನಗೂ ಸೋಮುವಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ತಾಪವಾಯಿತು ನಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ”

ಕೂಡಲೇ ಒಳಗೆಹೋಗಿ ಮೇರಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದಳು

ಮೇರಿಯ ಮಾದಕಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜ ಮೈಮರೆತ

೩೪

ಅಳಿಯನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಂತೇ ನಡವಿಸಿಹಯ್ಯ ವೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ 'ಗರ್ಭಾದಾನ ಮಹೋತ್ಸವ'ವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಆಸಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಮೀರಿ, ರಾಜಮ್ಮ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಓಡಿಯುಡಿದಳು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಂಜಮ್ಮ ಗಂಡನೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಳು.

“ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲೇಂದ್ರೇ?”

ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ ಬೀಗರೆದುರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಚಿಕ್ಕವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂಬ ಅನುಮಾನವಾಯಿತು.

“ಏನಾದರೂ ಬಾ ಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಯೇನೆ - ಈಗಲೇ ಗಂಡಹೆಂಡಿರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ತಾಪ ತಂದುಹಾಕೇಯಾ?”

“ಹಾಗೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲಂದ್ರೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾಕೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತೀರಿ?”

“ಹಾಗಾದರೆ ಏನು ವಿಷಯ?”

“ಪಾಪ. ಆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆಯಿದ್ದೂ ತಬ್ಬಲಿಗಳಂತೆ ಇರುವರಲ್ಲಾ.”

“ನಾವಾದರೂ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರುವುದೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ಹೇಳು? ನಮಗೂ ವಯಸ್ಸಾಯ್ತು.”

“ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿಂವ್ರೆ.”

“ಅವನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವನೇ ?”

“ನೀವು ಹೇಳುವುದೂ ಜಿನ್ನಾಗಿದೆ ಸ್ವಂತ ತಂದೆ ಅನಿಸಿಕೊಂಡವನಿಗೇ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಡವಾದರ ಮತ್ತೆ ಯಾರು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ ?”

“ಆ ಮೋಹ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರರಿಗೆ ”

“ಯಾರು ಒಪ್ಪಬಹುದು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ?”

“ನಾಗವಾಜನನ್ನು ನೀಸರಿಯೆ ದೂಸಿಂಹ ಹಂಗಿಗೆ ದಾರುವ ಒಟ್ಟಿ ಸ್ವಭಾವ ಅವನದು - ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಯೇನು - ಮಕ್ಕಳೇನು ?”

“ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ ನೀವು ಯಾಕೆ ಈ ಮದ್ಯಾಗ ಕೈವಾಕಿಡಿ ?”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಲಾಡರೂ ನಾಗವಾಜನಿಗೆ ವಿವೇಕ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ದುಡುಗಿಯಂದ್ರೆ ಅವನಿಗೆ ದೇವನೋಡು ತ್ರೀನೈ-ಆ ಮಕ್ಕಳು ಬೀದಿಯ ಛಿಕಾರಿಯಂತಿರುವುದು ಎಲ್ಲಯೂ ನ್ಯಾಯ ?” ನಂಜಮ್ಮನ ಮೃದುಹೃದಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯಿತು

ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ, ರಾಗಿ,

“ಇಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾದರೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲ ಕಣಿ ಯಾವುದು ಹೇಳಬೇಕು - ದೇವಜಾರದು ಅನ್ನುವ ಪರಿಚ್ಛಾಸನೂ ನಿನಗಿಲ್ಲ ”

“ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸಲುವುದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇಂದ್ರೆ ?”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಒಪ್ಪಿದರೂ ನಾಗವಾಜನಿಗೇ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ವಿಷಸೌಕಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದವು-ಮಗಿಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರು ”

“ಇದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ ” ನಂಜಮ್ಮ ಮರುಗಿದರು

ನಾಗವಾಜನನ್ನು ಒಂಮೊಂದು ಸಲ ನೋಡುವಾಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದವು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ರಾಜಮ್ಮ, ಸ್ವರ್ಣ ಒಂದು ವಾರ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಜತೆಗಿದ್ದು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು ನಾಗವಾಜ, ಉಡುಗೆರೆಗಳಿಂದ ರಾಜಮ್ಮ, ಸ್ವರ್ಣ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿದ

"ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಒಂದು ಸೀರೆ ಓದಿಸಿದರಿ ಈಗ ಯಾಕೆ ತರಬೇಕಿತ್ತು" ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ರಾಜಮ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೊರಳು ಬಿಗಿದು, ಕಂಬನಿಮೆರೆಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಳು.

ನಾಗರಾಜ ರುರೋದ್ಧರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ

'ಇಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ಜತೆ ಇದ್ದು ಬಿಡಿ ಮಾನಯ್ಯಾ, ಯಾವುದಲ್ಲೇನು ಕೊಳ್ಳಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ' ಬೇಕಾದರೆ ವೇಷಕ್ಕೂಂದು ಬಾರಿ ಹೋಗಿ ಜಮಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರಾಯಿತು "

ರುರೋದ್ಧರಯ್ಯನೂ ದರವರಿಯನ ಮಗನಿಗೆ ನಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರಿಸಿದರು

"ಈಗರಾಜು ಮನವಾಗಿ ನಂನು ದೂರುತ್ತಿರುತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುಡ ಭದ್ರವಾಗಲಿ ತಾಯಿ "

"ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೇಂತಾ, ಇರಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಾಗ ಕೊಡುವುದು ನಂಜಮ್ಮ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರು

ರುರೋದ್ಧರಯ್ಯನು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ, ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಚ್ಚಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು

'ನಿಜ ಕೂಸ್ಸು ಆ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು'

"ಆಗಲಿ - ನೋಡೋಣ "

ಮಾನನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇವೆನಿಸಿಬಾರವೆಂದು ನಾಗರಾಜ ಹೇಳಿದ

"ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಹೇಳಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ತಂದು ಇಟ್ಟುಕೋ ಯಾರದೋ ತಪ್ಪಿಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು? "

ಎಂದು ರುರೋದ್ಧರಯ್ಯ ಹೇಳಿದರು

ನಂಜಮ್ಮ ಗಂಡನಿಗೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಸಮಯ ದೂರತಾಗಲಿಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಿವಿಗ ಒಂಪೊಂದು ಮಾತು ಹಾಕಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು

ನಾಗರಾಜ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾನಾ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ತ್ವಿನ್ನವು ಗಂಡನ ಒಂಪೊಂದು ಚಯಿಗಳನ್ನು ಚ್ಚಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಪತಿಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪದೆಯುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಆದರೆ ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕಾಯಿರೂಪಕ್ಕೆ

ತರುವ ಧೈರ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ವಿಧಿಯ ವಿಕಟಾಚ್ಛಾ
ಹಾಸಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗುವುದನ್ನೇ ಕಲಿತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೈ ಈಗಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ
ಸೋತು ತಲೆಬಾಗದಳು ನಾಗರಾಜನ ಧೋರಣೆ, ಮದಾಂಧತೆಯ
ಮುಂದೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಯೋಚನೆಗಳು ಹಾರಿಹೋಗಿ, ಅದರ ಬದಲು
ದೈನ್ಯತೆ ಅವಳನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ನಂಜಮ್ಮನವರಿಗೂ ವಿಷಾದವಾಗಿತ್ತು
ನಾಗರಾಜನ ಮೋಸ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಆಘಾತವಾಗಬಹುದು
ದೆಂದು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ, ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಹದಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸ
ಕೈಗೊಂಡರು

“ನೀನು ಜಾಣೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ನಿನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸ
ಬಲ್ಲೆ ”

“ ”

“ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ನೀನವು
ಗಳನ್ನು ನಾಗರಾಜನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ
ದರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ”

“ಏನದು ಹೇಳಿಯಮ್ಮ ” ಸುಮಿತ್ರೈ ಸಹಜಕುತೂಹಲದಿಂದ
ಕೇಳಿದಳು

“ನಾಗರಾಜ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ?”

“ನಿಜವೇ ?”

“ನಿಜ ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸದೆ ಸುಳ್ಳು ಯಾಕೆ ಹೇಳಿದಿರಮ್ಮ ?”

“ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಇದ್ದೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ಇವರು ನನ್ನ ಬಾಯಿ
ಮುಚ್ಚಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ”

ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

“ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೀನೇ ಸಾಕಿ ಸಲಹಬೇಕಮ್ಮ ”

“ಈಗೆಲ್ಲಿರುವರು ?”

“ಅಪ್ಪ ಅನ್ನಿಕೊಂಡವನೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲೋ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ”

“ಇವರಿಷ್ಟು ಸಂಸಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?”

“ನಿಜಾಮ್ - ನಿಜ ನೀನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ವಿವೇಕ ಹೇಳು ಸುಮಿತ್ರ ”

“ಅವರು ನನ್ನ ಕಂಡರೇ ಒಂದು ತರವಾ - ಈ ಮಾತನ್ನು ಹಿರಿಯ ರಾದ ನೀವೇ ಹೇಳಿದರೆ ವಾಸಿ ”

“ಈಗೇನೂ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆತ್ತರೇ ಆವನ ಮನಸ್ಸು ಸಂತೋಷ ವಾಗಿರುವಾಗ ನೀನೇ ಹೇಳಬೇಡು ಆ ಮಕ್ಕಳು ನೂಂದುಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೇ ಪ್ರಿಯಸ್ವಲ್ಪ ”

‘ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು ’

“ವಯಸ್ಸಿಗೂ ಮೀರಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಿನ್ನದು ” ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು

“ನಾನು ಬಲತಾಯಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಬೆಳೆದವಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮರೆಯಲಿ ?” ಸುಮಿತ್ರ ತಾನು ರಾಜಮ್ಮ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಪಾಡನ್ನು ನೆನೆದು ಹೇಳಿದಳು

“ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರ ಹಾಲಿನಂತಾಗಲಿವು ” ನಂಜಮ್ಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೊಗಳಿದರು

ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಂಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ಮನೆಯ ಚಿಂತೆ ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು

“ಮನೆ ಬೇರೆ ಸೋರುತ್ತಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಲೆಲ್ಲಾ ನೀರಳಿಯಬಹುದು ಹಸು ಕರು ಹಾಕಿವೆಯೋ ಏನೋ-ನಾವಿಲ್ಲಿ ಹಾಯಗಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟವು “ಸಿದ್ದನಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಣ ಖಂಡಿತ ತವಲು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಆ-ನು ಬಿಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಮೂರುಕಾಸೂ ವಸೂಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ”

ದಿನವೂ ನಂಜಮ್ಮ ಒಂದೊಂದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚಡಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, “ಹಾಯಗಾಗಿ

ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು ನಿನ್ನ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇನೋ-
ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯವನ್ನು ಮರೆತಿದಬಾರದೇ "

"ಆತ್ತಿಗೆ ದೇಹವಿಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಹಾಸನದತ್ತ " ನಾಗರಾಜ
ನಂಜಮ್ಮನವರ ಕಾಷ್ಠ-ವ್ಯಸನಕಂದು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

ಅವರ ತಮಾಷೆಗೆ ನಂಜಮ್ಮ ಕೋಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

"ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಇರಿ ನಾನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ-ಮಗೂ-ನನ್ನನ್ನು
ಬೆಳಗಿನ ರೈಲಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಬಿಡುವೆ "

"ಎಷ್ಟು ಧೈಯ- ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆತೇ ನಿನಗೆ " ವರಮೋಕ್ಷರವ್ಯಕ್ತಿ ಹೆಂಡತಿ
ಯನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

"ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿಯೇ ಆತ್ತಿ ' ನಾಗರಾಜ
ಆತ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಧಾನ ಪಡಿಸುವಂತ ಹೇಳಿದ

ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತಮಾಷೆಮಾಡಿದ್ದರೂ ವರಮೋಕ್ಷರವ್ಯಕ್ತನವರಿಗೂ
ಕರ್ತವ್ಯ ಕರೆದಿತ್ತು ತಾವು ಹೊರಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ದಿನ
ನಾಗರಾಜನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಎನೂ
ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದರಿತ ನಾಗರಾಜ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ, ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು
ಎರಡುದಿನ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದ

ಹೊರಡುವ ದಿನ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದವೇಲೆ ನಂಜಮ್ಮನಿಗೆ ಸ್ವಂತ
ಮಗಳನ್ನು ಆಗಲಿ ಹೋಗುವಷ್ಟೇ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಿತ್ತು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿ
ವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಆಳಿಯನಿಗೆ ಉಸರದೇಶ ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು

"ಪಕ್ಕದ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲೆ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸದವಳಿದ್ದಾಳೆ ಅವಳನ್ನು ನಾಳೆ
ಉಂದ ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ "

"ಮನೆಯಲ್ಲೆರುವೆ ಮಹಾಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸದವಳೇಕಮ್ಮಾ ನಾನೇ
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ " ಸುಮಿತ್ರ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು

"ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿನ್ನೊಬ್ಬಳಿಂದ
ಸಾಧ್ಯವೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳು ಕಾಲ ಒಂದೇರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ "

ನಂಜಮ್ಮ ಹಿರಿಯತನ ಸ್ಫುಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಹೊರಡುವ ದಿನ ನಾಗರಾಜ ಔತಣಮಾಡಿಸಿ, ಅತ್ತೆನಾವಂದಿರಿಗೆ

ಉಡುಗೇರೆಯಿತ್ತ ತಮಗೆ ತಂದಿದ್ದ ದೊಡ್ಡಂಚಿನ ಸೀರೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತರಾದ ನಂಜಮ್ಮ "ನನ್ನ ಪ್ಪಾ, ಹೀಗೇ ನೂರುಕಾಲ ಕೈ ಮೇಲಾಗಿ ಬಾಳು" ಎಂದು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹರಸಿದರು

ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ಸ್ವೇಷನ್ನಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ನಾಗರಾಜ ನೇರವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನೇ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೂಗಿದ

ಸುಮಿತ್ರೈ ಕೂಡಲೆ ಬಂದು ಗಂಡನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಳು

ಅವಳನ್ನೇ ಉಂಗುಷ್ಟದಿಂದ ನೆತ್ತಿಯವರೆಗೂ ನೋಡುತ್ತಾ ನಾಗರಾಜ ಕೇಳಿದ "ಸರಿಯಾಗಿ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳ ಬೇಕು?"

ಗಂಡ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಬೆವರಿಳಿಯ ಲಾರಂಭಿಸಿತು ಬೆದರಿದ ಹರಿಣಿಯಂತಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗರಾಜ ಕೇಳಿದ

"ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ಹಾಗೆ ಹೆದರುವೆಯಲ್ಲಾ ನಾನೇನು ನಿನ್ನನ್ನು ನುಂಗಿ ಬಿಡುವೆನೇ?"

" "

"ನಿನಗೆ ಮಾತು ಕಲಿಸಿಲ್ಲವೇ ಸುಮಿತ್ರಾ "

ಸುಮಿತ್ರೈ ಉಗುರಿನಿಂದ ನೆಲಕೆರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ನಾಗರಾಜ ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಸ್ತಿತಿಗೆ ನಗುತ್ತಾ,

"ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವರು ಸುಮಿತ್ರಾ "

"ನನಗೇನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವಿರಿ?" ಸುಮಿತ್ರೈ ಕಂಪಿಸುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಳು

"ನೀನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ "

"ಏನದು?" ಎನ್ನುವಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ಕತ್ತೆತ್ತಿ ನೋಡಿದಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗಲೇ ಹನಿಗೂಡಿದ್ದಿತು

“ಹುಚ್ಚಿ, ಅಳುವುದಕ್ಕೆನಾಯಿತೇ ?” ಎಂದು ನಾಗರಾಜ ಸಮಾಧಾನವಡಿಸಿದ

ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸಿತು ಅವಳ ಮುಖವೂ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಅರಳಿತು

“ನಾನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ನೀನು ಉಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ ”

“

“ನೀನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ”

“

“ಆವತ್ತು ನೋಡಿದೆಯಲ್ಲಾ-ನನ್ನ ಗೆತಿಯರು ಹೇಗಿದ್ದರು ? ನೀನು ಅದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ”

“ನನಗವೆಲ್ಲ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ ”

“ನೋಡು ನೀನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಂತಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜತೆ ಕರಡು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ನನಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ”

“ನಡತೆ ಮುದ್ದು-ಅಲಂಕಾರದಿಂದೇನು ?”

“ತೆಗೆದೆಯಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮಜ್ಜಿಯ ಪುರಾಣ ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಗಂಡನ ಉಪಾಸೀನತೆ ಕಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದಳು

ನಾಗರಾಜ ಕಷ್ಟವಟ್ಟು ವಸಯವು ತಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ

“ಹೋಗಿ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ತಲೆಬಾಚಿಕೋ ಹೊರಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ”

“ನನಗಾಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೋ ಆಗುತ್ತದೆ ನಾನೆಲ್ಲಾ ಬರಲಾರೆ ”

“ಬೇಡ ಸುಮಿತ್ರೈ ಸುಮ್ಮನೆ ಹರಮಾಡಬೇಡ ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಮೊಂಡುಹಿಡಿದು ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಳು ನಾಗರಾಜ ಸಹನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು,

“ಹಾಕಾಗಿ ಹೋಗು ನಿನ್ನ ಹೆಣೆಯಬರಹ ತಪ್ಪಿಸಲು ಯಾರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ?” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ತಡಸಲಿನಂತೆ ಹಸಿಗಳು ಧುಮುಕುತ್ತಿದ್ದವು

ಆವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಮುಂದೆ ಮೇರಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಳು

‘ನಾನೂ ಅವಳಂತೆ ಆಲಂಕಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ’ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಆಲೋಚನ ಮಾಡಿದುದೇ ತಡ ಮೇರಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಾಣಲೆತ್ತಿಸಲು ಒಯಸಿದ ಸುಮಿತ್ರೆಯೆ, ರಾಜಮೃ, ರಂಗಮೃನ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ತನ್ನ ಆವತಾರ ನೋಡಿ ಅವರಲ್ಲರೂ ಸುಖಾಸುಖವಾದುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಸುಮಿತ್ರೆಯೆ,

‘ಏನೇ ಆದರೂ ನಾನಿವರ ಮಾತಿಗೆ ಮರುಂಕಗಬಾರದು’ ಎಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅಕೃತಮೆ ಸೌಂದರ್ಯ- ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ವಿಸಯಾಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಅವನು ಪ್ರಯತ್ನ ಸೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಅವನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೂಡದು, ಕ್ರಮೇಣ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ದಾರಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಗಂಡ ದೆಂಡತಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸೂಲನ್ನೊಪ್ಪಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ನಾಗರಾಜನ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಹೊರಗೇ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು ತನ್ನ ಮನೆಗೇ ಗೆಳತಿಯರನ್ನು ಕರೆದು ತಂದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ತಡಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನಾಗರಾಜನ ಉಪಪತ್ತಿಯರಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ, ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳು ಉಪಹಾರಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಗುತ್ತಿದ್ದಿತು

‘ನಾನು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ತಪ್ಪಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ?’ ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯೆ ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದರ ಬದಲು ನಿತ್ಯ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು, ಸುಮಿತ್ರೆಯೆ ಗಂಡನ ಈ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ

ದಳು ಆದರೆ ನಾಗರಾಜನೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನಗಲಿ ದೂರ, ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ

ಚಿಂತೆಯ ಚಿತಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದೇಹವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ದಹಿಸ ಲಾರಂಭಿಸಿತು ಒಡತಿಯ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವಳೆಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದರೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ಣ ಹೊರಡುವ ಸೂಚನೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಇನ್ನೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಹೋಗು ಲಕ್ಕೆ” ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ಣ ನಿಂತ್ಸೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಯಾಕೆ ? ಏನು ಬೇಕಾಗತ್ತೀ ?”

“ಅಲ್ಪಣವ್ವಾ, ನಿಮ್ಮ ವಯಸ್ಸೇನು ? ನೀವಿರೋದೇನು ?” ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ಣ ತನ್ನ ಅನುಮಾನದ ಕಂತೆ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಗೆ ಮುಜುಗರವೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನವಳು ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ತನ್ನ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಆತ್ಮೀಯ ಜೀವದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ಣ ನಲ್ಲ ತನ್ನ ದುಃಖ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಮನೆಯಾಗೆ ಲಸ್ಟ್ರೀ ಅಂಗೆ ನೀವಿದ್ದರೂ ಅಯ್ಯೋರು ಅವರಿವ್ವ ಸಹವಾಸ ಮಾಡ್ತಾರಲ್ಲ ಸರಿಯಾ ?”

“ನಾವು ಕೇಳಿಬಂದದ್ದು ಲಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ದೂರಿ ಏನು ಪ್ರಯೋ ಜನ” ಸುಮಿತ್ರೆ ಕಣ್ಣೀರುಕಾಲುವ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಅದ್ಯಾವೋಳವ್ವಾ. ಮೊನ್ನಿನ ದಿನ ಬಂದಿದ್ದೆಲ್ಲ”

“ ”

“ಬಯ್ಯಾಪ್ಪಾಪಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯೋ ಅಂಗಿದ್ದಳು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡ ಮ್ಯಾಕೆ ನಂಗೆ ಮೈ ಉರಿಬಂದ್ಬಡ್ತು.”

“ ”

“ಅದ್ಯೇನವ್ವಾ ಅವು ಬುದ್ಯೋರಕೂಡ ‘ಟೆಸ್ - ಪುಸ್’ ಅಂತ ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದಲ್ಲ”

“ನಂಗೇನು ಗೊತ್ತೆ ಲಕ್ಕಿ ?”

“ನಿಮಗೆ ಆ ಭಾಸೆ ಬರೋಕಿಲ್ಲವು”

“ಹಾಗೆಲ್ಲ ಜಾಣಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಸ್ತಿತಿ ಹೀಗೇಕೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತೇ ಲಕ್ಕಿ ? ನಿನ್ನಂತೇ ನಾನೂ ಈ ಮನೆಯ ಚಾಕರಿಯವಳು ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಬೇಯಿಸಿ ಹಾಕಲು ನಾನಿದ್ದೇನೆ” ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು

“ನೀವು ಏಕೋದೂ ಭೋ ಚಂದಾಕೆವೆ ಕಣ್ಣವ್ವಾ’ ಅದ್ಯಾಕಾ ನೀರೇನೂ ಕೈಹಿಡಿದ ಎಡ್ಡಿ ಅಲ್ಲವು” ಆ ತಲೆ ಮಾಸಿದವಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮೆರಿಯೋವಾಗ, ನಿಮಗೇನು ಪ್ರವ್ವಾ ?”

“ನಿನ್ನೋದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ”

“ನಮ್ಮ ಜನದಲ್ಲಿ ಇಂಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ಬೇಕಿತ್ತು - ಪಂಚಾಯ್ತು ಮಾಡಿಸಿ ಬುತ್ತಿದ್ಡಿ - ಎನ್ನವ್ವಾ ? ನೀವಿಲ್ಲಿ ಇಂಗೆ ಸರಾಣ ಬುತ್ತಿದ್ಡಿ ಮ್ಯಾ ಒಬ್ಬಾ ಬಂದು ಇಚಾರಿಸ್ಕೊಬಾರದಾ”

“ಆವರಿ ನೂ ತಿಳಿಯದು ಲಕ್ಕಿ-ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾಕೆ ನಿಂದಿಸುತ್ತೀ ?”

“ನೀವು ತಿಳಿಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲವು ?”

“ಎನಂತ ಹೇಳಲಿ ನಿಂಗಿ ? ಮಗಳೇನೋ ಮುಖವಾಗರುವಳೆಂದು ಅವರು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೇಕೆ ಗೋಳುಕರೆ ಅಂಟಿಸಲಿ ?”

“ಭೋ ಚಂದಾಕೆ ಮಾಡ್ತಿದಿಕಣವ್ವಾ - ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾಜಗಾ ಆಕೆಸಿ ಕರಿಸಿ - ಅವರಾದ್ಯಾ ಒಸಿ ಬುದ್ಡಿ ಎಳೆ ದಾರಿಗೆ ತರಲಿ’

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಲಿ ‘ಆಗಲಿ’ ಎನಿಸುವ ತನಕಾ ಲಕ್ಕಿವ್ವ ಕದಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನೂ ಕಂಡ ಸುಮಿತ್ರೆಯ

“ಆಗಲಿ ಹೋಗೇ ಮನೆಯಲ್ಲರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಮರೆತು ಕೂತಿರುವೆ ಯಲ್ಲಾ”

ಲಕ್ಕಿವ್ವ ಎಳುವ ಸನ್ನಾಹಮಾಡಿ

“ನಿನಗೇ ಕಷ್ಟಕೊಟ್ಟು ಶಿವಂಗ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ” ಎಂದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಹಿಡಿದಂದಿಹಿಂದೆ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ದೇವಿ ಒಲೆಯು ಸಿತ್ತು ಅವನು ಮುಟ್ಟಿದುದೆಲ್ಲ ಚಿನ್ನವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಓಡಿದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವರಾರು ರೂಸಾಯಿ ಬರಲಾರಂಭವಾಯಿತು - ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಲೆಕ್ಕವೂ ಏರುತ್ತಿದ್ದಿತು ನಾಗರಾಜನ ಉನ್ನತಿ ಕಂಡ ಗೆಗೆಯರು, ಹೆಂಡತಿ ಬಂದ ಹೊತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ರುಕ್ರದಿಶೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ತನ್ನ ಸ್ತಿತಿಗಾಗಿ ಮನದಲ್ಲೇ ನಾಗರಾಜ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಡ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸುಮಿತ್ರ 'ನಿರಾಭರಣ ಮಂದಿರ'ಯಂತೇ ಉಳಿದಳು ನಾಗರಾಜ ಸ್ತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣ - ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ತಿರುಗಲು ಕಾರು ನಾಗರಾಜ ಹೆಂಡತುಡಿದ ಕಪಿಯಂತಾದ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತಜ್ಞಾನ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿದ್ದಿತು

ಮೇಲೆಯೊಡನೆ ಸೋಮುವಿನ ಸ್ನೇಹ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾಗರಾಜನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮೇರಿ ಭವನನೋಹಿನಿಯಂತೇ ಕಂಡಳು ಹಲವು ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾಗಿದ್ದ ಮೇರಿ ಈಗ ನಾಗರಾಜನ ಮೈ ಮನವೆರಡನ್ನೂ ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಳು ಮೇರಿಗಾಗಿ ಸೋಮುವಿನೊಡನೆ ಅವನು ಕಾದಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ

ಒಂದು ದಿನ ಸೋಮುಸುಂದರಂ ಇರುವ ವೇಳೆಗೇ ನಾಗರಾಜ ಬಂದ ಮೇರಿಯ ಕಳ್ಳತನ ಹೊರಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು ಮೇರಿ ಭಂಡಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು ನಾಗರಾಜನನ್ನು ರಮಿಸಲೆತ್ತಿಸಿದಳು

“ಇದೇನು ಡಿಯರ್ - ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿರಿ ?”

ನಾಗರಾಜ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ

ಸೋಮಸುಂದರಂ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವನ್ನೂ ತಿಳಿಯದವನಂತೆ
ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಿಂತ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಹೊರಡಲು ಕಾತುರನಾದ

ನಾಗರಾಜನ ಕೋಪ ಮಿತಿಮೀರಿತು ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಟೈ ಹಡಿದು
ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕನಾಲಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದ ಸೋಮಸುಂದರಂಗೆ ಕಣ್ಣುಕತ್ತಲಿಟ್ಟು
ಬಂದವಾಯಿತು ಹಾಗೆಯೇ ಸುಭಾರಿಸಿಕೊಂಡು,

“ನಾಕೆ ಒಂದು ನಿನ್ನ ವಾಲನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಬಿಡಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ
ಸಹವಾಗೇ ಬೇಡ ಕೈತೂಳೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ದನನೇ ಕಾಂಸಲ್ಲೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟು,

“ಆಗಲಿ - ಹೊರಡೋ ಇಲ್ಲಿಂದ” ನಾಗರಾಜ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ

ನಾಗರಾಜನ ಕೋಪ ಸ್ವಲ್ಪ ರಮನವಾದ ಮೇಲೆ ಮೇರಿ ಬಳಕುತ್ತಾ
ಬಂದು ಎದನ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈಬಳಸಿ,

“ನೀವು ದುಡುಕಿಬಿಟ್ಟಿರಿ ಡಿಯರ್ ”

“ಆವನು ದಿನವೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದನೇ ಮೇರಿ” ನೀನು ನನಗೆ ಮೋಸ
ಮಾಡಿದೆ ”

‘ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತನೆಂದು ನಾನೂ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತಾಡಿ
ಸಿದರ ಆತನು ಮಾದಿದುದನ್ನು ಕಂಡಿರಾ ಡಿಯರ್ ? ನೀವಿಂದು ಬರದಿದ್ದರೆ
ನನ್ನ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೋ ”

“ನಿನಗೂ ಸೋಮುವಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ಇಲ್ಲ ಡಿಯರ್ ”

“ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ?”

“ಬಂಡಿತಾ ದಾರ್ಲಿಂಗ್ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಮೇರಿ ”

“ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕಿಚ್ಚಿಗೆ ಸೋಮು ನಿಮಗೇನೇನೋ ಹೇಳಿರುವನು ”

“ಆದರಿಂದವನಿಗೆ ಏನು ಫಲ ”

“ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸ್ನೇಹ ತಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ಅವನವಳಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆ ”
ಮೇರಿ ಕೂಟ್ಟಿ ಕಾರಣ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ತೋರಿತು

ನಾಗರಾಜನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ವದ್ದೇ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಮೇರಿ,

“ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದವನಂತೆ ಈ ದಿನ ಬಂದ ಡಿಯರ್ ‘ಬೆಳಗಿನಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಬಂದಿಲ್ಲ - ಈಗ ಬರಬಹುದು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ - ತಾನೂ ಕಾಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕುಳಿತ ನನಗೇಕೋ ಭಯವಾಯಿತು - ಮನೆಯನ್ನಾದರೂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಜೊತೆಗಿರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೊರಟೆ - ಅವನೇನೇನೋ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ - ನಿಜಾಗಿ ಈಗ ನೆನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಡುಕ ಬರುತ್ತದೆ ಡಿಯರ್ ತಂದೆ ಜೀಸಸ್ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆತಂದು ನಾರುಮಾಡಿದ ”

ಮೇರಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಶಿಲುಪೆಯ ರಚನೆಮಾಡಿ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿದಳು ನಾಗರಾಜನ ಅನುಮಾನ ಬುಡ ಸಮೇತ ಒಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು ಮೇರಿ ವಿಜಯೋನ್ಮಾದದ ನಗೆಯನ್ನು ತೇಲಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು

“ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿನರ್ ಷಿಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುವಿರಾ ಡಾರ್ಲಿಂಗ್ ”

“ನಾನೂ ಸ್ವಂತವಾಗಿಯೇ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ ಈಗಾದುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೇ ಆಯಿತು ”

“ಹಾಗೇ ಮಾಡಿ ಡಾರ್ಲಿಂಗ್ - ಅಷ್ಟು ಅಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರ ಸೋಮುವಿಗೆ ”

“ನಾನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ಯಾರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ ?” ನಾಗರಾಜ ಜಂಭ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡ

“ನಿಜ ಡಾರ್ಲಿಂಗ್ ಅವನಿಗಾಗ ಸರಿಯಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ”

ಮೇರಿ ನಾಗರಾಜನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಕೋಣೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಳು

ಸೋಗಿಗೆ ನಾಗರಾಜ ಸಂತೋಷ ನಟಿಸಿದ್ದರೂ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ದುಃಖವಾಗಿದ್ದಿತು ತನ್ನ - ಸೋಮುವಿನ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಸ್ನೇಹ ಈ ರೀತಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ವ್ಯಸನಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಈಗಲೂ ಸೋಮುವಿನಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರಲೇ ? ಛೇ -

ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಮೂರ್ಖತನ - ನಾನೇಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾಚಿಸಬೇಕು, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ನಾಗರಾಜ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಬೆಳಗಾಮೊಡನೇ ಮೇರಿ ತಂದಿತ್ತು 'ಪ್ರೆಕ್ ಫಾಸ್ಟ್'ನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಲಾಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆತಂದು ತನ್ನ ಮತ್ತು ಸೋಮ ಏನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆ ಇಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಕೈಗೆ ಹಣ ಸೇರಿದುದೇ ತಡ ನಾಗರಾಜ ಮೇರಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇರಿದ ಶಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾರ ಕಲಿಸಿದನೆಂದು ಮೇರಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಳು ತನ್ನ ಉಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಂಚ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾಗರಾಜ ಹೇಳಿದ.

“ಸ್ವೀಟ್, ಸಂಜೆಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋಣ ”

“ಎಲ್ಲಿಗೆ ?”

“ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಸರಿ ಈ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಹೊರಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮನ ಬಯಸುತ್ತದೆ ”

“ನನಗೆ ಕಾಲೇಜಿವೆಯಲ್ಲ ”

“ಇರಲಿ ಬಾ ಡಾರ್ಲಿಂಗ್ ” ನಾಗರಾಜ ಪೀಡಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಸ್ವಲ್ಪಮೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀರಂಗವಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರವಾಯಿತು

“ಮನೆಯೂ ಬರುವಳೇ ಕೇಳು” ನಾಗರಾಜ ಮೇರಿಗೆ ಹೇಳಿದ

“ಅವೇನು ಡಿಯರ್ ? ಮನೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಿಮಗಿಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ?” ಮೇರಿ ಕೇಣಕಿದಳು

“ಪಾಪ ಬಂದರೆ ಬರಲಿ ಕೇಳಿನೋಡು ”

“ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಓದುವುದಿದೆ ” ಮನೆಯಿಂದಿತ್ತವಾಗಿ ಅಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದಳು

“ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ? - ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಾನ್ಸ್ಟೆಂಟ್ಗೆ ಸೇರುತ್ತಾಳಂತೆ ಡಿಯರ್ ” ಮೇರಿ ತಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದಳು.

“ನಿನ್ನಿಷ್ಟು ಬಂದಂತೆ ನೀನಿರು ಅಕ್ಕ ಎಲ್ಲರ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಬಾಯಿ ಹಾಕಬೇಡ ” ಮನೆಯ ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು

ತಾನುಡಬೇಕಾದ ಸೀರೆ - ಕುಸ್ಪಸದ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೇರಿ ಮೈ
ಮರೆತಳು ನಾಗರಾಜ ಅಂದು ಮೇರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದ
ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕುಗಂಟಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಹೊರಡಲು ನಾಗರಾಜ ಮೇರಿಯ
ನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು

“ಎಳು ಮೇರಿ, ಈಗಲೇ ಹೊರಟರೆ ನಾಲ್ಕು ಘಳಿಗೆಯಾದರೂ
ಇದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ ”

“ಊಂ ” ಎಂದು ಮೇರಿ ಮೈಮುರಿದು ಬಲಮಗ್ಗುಲಾದಳು
ನಾಗರಾಜ ಬಲವಂತಮಾಡಿ ಮೇರಿಯನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ಮುಬ್ಬು ಹರಿದ
ಮೇಲೆ ಮೇರಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು,

“ಓ! ಇವತ್ತು ಪದ್ಧಿಗೆ ಕಾಯಲು ಹೇಳಿದೆ ”

“ಎನಾದರೂ ಬೇರೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇತ್ತೆ ” ನಾಗರಾಜ ಕೇಳಿದ

“ಊಂ ಗಾಯಿತ್ರಿಗೆ ದೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವು - ಬಯ್ಯೋತಿರುತ್ತಾಳೆ ”

ಮೇರಿ ನಕ್ಕಳು

ನಾಗರಾಜ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದ ಮೇರಿ ಆಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾ
ರಂಭಿಸಿದಳು

“ಈ ದಿನ ಕೊಂಡೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇನೆ ಡಿಯರ್ ” ಎಂದು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ
ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಬಾಬ್ ಮಾಡಿದ ಕೂದಲನ್ನು ಗಂಟಿನಂತೆ ಕಟ್ಟಿ, ಮೇಲೆ
ಗುಲಾಬಿ ಹೂ ಮುಡಿದಳು

“ಹೇಗಿದೆ ರಾಜ್ ”

“ಕೇಳಬೇಕೇ ” ಆನಂದಿತನಾಗಿ ನಾಗರಾಜ ನುಡಿದ

ಮಣಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಕಾಫಿ ತಂದಿತ್ತು ತಂಗಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು
ಮೇರಿ ಕಾರುಹತ್ತಿದಳು

ಮೇರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಕರಗತವಾದಂತೆ
ಭಾಸವಾಯಿತು

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಸುಂದರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಪಂಚವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೇ ಮರೆತರು

ಗಂಟಿ ಒಂಬತ್ತು ಸಮಾಪಿಸಿದಾಗ ಮೇರಿ ಹೊರಡಲು ಆತುರ ತೋರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಬಲವಂತ ಮತಿಮಾರಿದಾಗ ನಾಗರಾಜ ಮೈಸೂರಿನತ್ತ ಮನಸ್ಸು ತಿರುಗಿಸಿದ

ಕಾರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಮೈಸೂರು ದೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇರಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು

“ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತೇ ರಾಜ್ ”

ನಾಗರಾಜ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ನಗುತ್ತಾ ಕಾರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಪಲಾರಂಭಿಸಿದ

“ಪುನಃ ಪ್ರೇರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆರಾ ರಾಜ್ ?”

ನಾಗರಾಜ ಮೌನದಿಂದಲೇ ಕಾರನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಸಿದ ಮೇರಿಗೆ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಅವನ ಕೈ ಜಗ್ಗಿಸುತ್ತಾ, ಕೇಳಿದಳು

“ನಿಮಗೇನಾಗಿದೆ ರಾಜ್ ?”

ನಾಗರಾಜ ಕೂಡಲೆ ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿ, ಹೇಳಿದ

“ಇಬ್ಬರೂ ಹರೋಹರ ಆನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವಲ್ಲಾ ”

“ನೀವು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಓಡಿಸಿರೆ ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ ಯಾಕೆ ಈ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿರಿ ?”

“ಈಗ ನಾವು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ-”

“ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಗೆ ?”

“ಬೆಂಗಳೂರು ”

“ಹಾಂ - ನನ್ನ ಕಾಲೇಜು ”

“ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನಿರು ”

“ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು ”

“ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಯೇ ?” ನಾಗರಾಜ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ

ಮೇರಿಗೆ ಆತ್ಮಾನಂದವಾಗಿದ್ದಿತು

ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಪುಟ್ಟಾ, “ನೀವೆಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರು ರಾಜ್ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದಿನವೂ ಗಂಡನಿಗಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಮಾಡಿದ
 ಅಡಿಗೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು ಮರುದಿನ ಆದನ್ನೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣ
 ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ,

“ಅವ್ವಾ ಯಾರು ನೋಡಬಹುದು ನಿನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಇಂಗೆ
 ಉಪ್ಪಾಸಮಾಡಿ ಕಡ್ಡಿ ಆಗ್ನಿದೀರಲ್ಲ - ಆಯಸ್ಸು ಮಜಾ ಮಾಡಿ ತರ್ತಾನೆ ’

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಒಗ್ಗುವು
 ದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಜೋರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು,

“ನಿಮ್ಮ ವಾಡು ನೀನೇ ನೋಡೋಣವು ಇಂಗಿದ್ದೆ ಯಾವ ದೇವಿಗೆ
 ಪೀಡೆ ?”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅಚಲಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಓಗ್ನಿ ಬೇಯಿಸಿ ಬೇಯಿಸಿ ನನಗ್ಯಾಕಾ ಸುರೀತಿರಿ? ಒಲೆ ಅಚ್ಚೋದನ್ನೆ
 ಬುಟ್ಟಿಡಿ ”

“ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಬಡಿಸು ಲಕ್ಕಿ ”

“ಏಯಾ - ಭೋ ಚಂದಾಕೆ ಎಳ್ಳಿದೀರಿ ಕಣ್ಣವ್ವಾ - ನೀವಿಲ್ಲಿ ಉಪಾಸ
 ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉಣ್ಣೋದಾ ?”

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಅಂದಿನಿಂದ ಅನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
 ಬಿಟ್ಟಳು

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒಲೆಯನ್ನೇ ಹಚ್ಚುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಒಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಕರುಳು ಬಾಯಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೋಗಲು ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬಂದ ಬಹಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ ಮಗಳನ್ನು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೇಳಿದ,
 "ಹುಷಾರಾಗಿರುವೆಯಾ ಸುಮಿತ್ರಾ?"

ಕಣ್ಣಿನ ಹನಿಗಳನ್ನೊರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸುಮಿತ್ರ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು ಅವಳ ಗಂಟೆಲು ಗದ್ದವಾಗಿದ್ದಿತು

"ಅಳುವೆಯಾ ಸುಮಿತ್ರಾ?"

"ಇಲ್ಲ ಅಣ್ಣ "

"ನಾನು ಬಂದರೆ ಅಳುತ್ತಾರೆಯೇನೇ?"

"ಆಳುತ್ತಿಲ್ಲಣ್ಣ ಸಂತೋಷವಿಂದ ಹಾಗಾಯಿತು "

"ಹುಚ್ಚು ಹುಡುಗಿ" ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಗಳನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಸುಮಿತ್ರ ತಾರುಮನೆಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡಳು

"ಸ್ವರ್ಣ ಹುಷಾರಾಗಿರುವಳೇ ಅಣ್ಣ?"

"ಅವಳಿಗೆ ದಿನವೂ ನಿನ್ನದೇ ಧ್ಯಾನ ತಾನೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಓದುವೆನೆಂದು ಹಬಿ ಹಿಡಿವಿದ್ದಳು "

"ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಳೇ?"

"ಎಲ್ಲಮ್ಮ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೂ ಅವಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆರಳುತ್ತದೆ ಪುನಃ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ ಈ ಬಾರಿ ನೋಡಬೇಕು ದೇವರಿಚ್ಛೆ ಹೇಗಿದೆಯೋ "

"ಅಜ್ಜಿ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವರೇ?"

"ಹೂಂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದರು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವೆಯಾ ಸುಮಿತ್ರ?" ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ

"ಇವರೂ ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲ "

"ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವರಮ್ಮಾ? ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ?"

ತಂಪಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನುತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಕೂಡಲೇ

ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ತಂದೆಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುವುದು -
ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಳೈ ಸರಿಯೆಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು

“ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದರಣ್ಣಾ
ಬರುವುದು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾರವಾಗಬಹುದು ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸುಳ್ಳು ಅವಕಾಶವೇ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿತ್ತು

“ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಕರೆತರಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ
ಮನೆಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ”

“ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ”

“ಮನೆಯಿದ್ದರೂ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆ? ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಸ್ವಭಾವ
ನನಗರ್ಥವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವ್ಯಾ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಉತ್ತರಕೊಡಲಿಲ್ಲ

“ನೀನಿಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವೆಯಾ ಸುಮಿತ್ರಾ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಕ್ಕು ಉತ್ತರ ಸೂಚಿಸಿದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತೃಪ್ತನಾದ

“ಬಹಳ ಬಡವಾಗಿರುವೆ ಸುಮಿತ್ರಾ - ಹುಷಾರಿಲ್ಲವೇ ?”

“ಹೌಂ. ಚಳಿಜ್ವರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತ ಈಗ ವಾಸಿ ” ಸುಮಿತ್ರೆಯ
ಮತ್ತೊಂದು ಸುಳ್ಳು ಪೋಣಿಸಿದಳು

“ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ್ಯಾ ”

“ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರಿದ್ದಾರಣ್ಣಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಔಷಧ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮಾತನ್ನು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನಂಬಿದ

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೈಚೀಲವನ್ನು ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ

“ನಿಮ್ಮಜ್ಜಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಂಡಿನಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ್ಯಾ ”

ಸುಮಿತ್ರಾ ಚೀಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, “ಬಂದೆ ಅಣ್ಣಾ ಕುಳಿತರಿ ” ಎಂದು
ಒಳಗೆ ಹೋದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಯಾವ ರೀತಿ ತಂದೆಯನ್ನು ಪಚರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ
ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಒಲೆ ಹಚ್ಚಿ ಕಾಫಿಗೆ ನೀರಿಟ್ಟಳು

ಡಬ್ಬಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಿದರೆ ದಿನವೂ ಬಾಲಿಯಾಗದ್ದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯೇ
ತರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನೆನಪಾಯಿತು

ಸುಮಿತ್ರ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಯಿಂದಲೇ ಕೂಗಿದಳು,

“ಲಕ್ಕೇ ಲಕ್ಕೇ ”

ಬಟ್ಟೆ ಹಿಂಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಲಕ್ಕವ್ವ ಓಡಿಬಂದು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

‘ಬುಮ್ಮೋರು ಬಂದ್ರಲ್ಲವ್ವಾ ನಾಕುಜಿನ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು
ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೆ ಒಸಿ ಬುದ್ದಿ ಎಷ್ಟವ್ವಾ ”

“ಲಕ್ಕಿ - ನಿನ್ನ ಹತ್ರಾ ದುಡ್ಡಿ ದಯೇನೇ ?”

“ಎಸು ಬೇಕಾಗಿತ್ತವ್ವಾ ?” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಲಕ್ಕವ್ವ ಸೊಂಬಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿವ್ವ
ಎಲಡಿಕೆ ಚೀಲ ದೊರತೆಗೆದು ಅಡಿಕೆಯ ಜೂತೆಯಿಟ್ಟಿವ್ವ ದುಡ್ಡು
ಎಣಿಸಿದಳು

“ಎಂಟಾಣೆ ಎತ್ತವ್ವಾ ಬೇಕಾ ?”

“ಬೇಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಫಿ ಪುಡಿ ತಂದುಕೊಡೇ - ಯಜಮಾನರು ಬಂದ
ಮೇಲೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ ”

“ಎಯ್ - ಇರಲಿ ಸುವ್ವಿರವ್ವಾ ”

ಲಕ್ಕವ್ವ ಗಡಿಬಡಿಯಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಿ ಕಾಫಿಪುಡಿ ತಂದಿತ್ತು, ಉಳಿದ
ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಗೇ ಹಾಕಿದಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಿಂತಿರುಗಿಸ
ಹೋದಾಗ,

“ಮಡಿಕೊಂಡಿರವ್ವಾ - ಸಮಯಾವ್ರೆ ಇರಲಿ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಲಕ್ಕವ್ವ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದಳು

ರಂಗಮ್ಮ ಕಳುಹಿಸಿದ ತಿಂಡಿಯನ್ನೇ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟು
ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತಂದೆಯನ್ನು ಪಚರಿಸಿದಳು

ಮನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದ
ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೇಳಿದ

“ನಾನು ಮುಖ್ಯಾಕ್ಷ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ನಿನ್ನ ಗಂಡ
ಬಂದರೆ ತಿಳಿಸಿಬಿಡು ”

“ಯಾಕಣ್ಣ - ಇವರೂ ಬರಬಹುದು - ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುವೆ ಯಂತೆ ”

“ರಜವೇ ಇಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರ - ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ”

ಸುಮಿತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಬಲಸಂತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಇದ್ದುದನ್ನೇ ಹವಣಿಸಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ತಂದೆಗೆ ಬಡಿಸಿದಳು

ತಂದೆಯ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಸುಮಿತ್ರ ಊಟದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ರೈಲಿಗೆ ಹೊರಟ ತಂದೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ತನಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮಿತ್ರ ದುಃಖಿಸಿದಳು ತಾನು ಹೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ರಸಕೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದೆಯ ಕೈಗಿತ್ತು,

“ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡಿ ಅಣ್ಣಾ ನಾನು ಬಹಳ ಕೇಳಿದೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಬಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಇರಲಿ ” ಎಂದಳು

“ಆಗಲಮ್ಮಾ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿರು. ಈಗ ಮಾಡಿದಂತೇ ಪುನಃ ಮಾಡಬೇಡ ನಿನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ತಿಳಿಯುವೇ ನಮಗೆ ಯೋಚನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ”

ಹೊರಗೇ ವಿಷಣ್ಣವದನಳಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಲಕ್ಕವ್ವ ಕೇಳಿದಳು

“ಅದ್ಯಾಕವ್ವ ಬುದ್ಯೋರು ಒಂಟಿಬಿಟ್ಟು ?”

ಸುಮಿತ್ರಗೆ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿಬಂತು

“ಬುದ್ಯೋರ ಕೂಡ ಎಳ್ಳೆಕಾಗಿತ್ರವ್ವ ಇಸ್ಯಾನ ”

ಸುಮಿತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದಳು

“ಮಗಳೇನೋ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವಳೆಂದು ಅವರು ಬಂದರೆ ನಾನಾಕೆ ಕಾಣ್ತಾ ವ್ಯಸನ ಹೆಚ್ಚಲಿ ?”

“ನಿಮ್ಮಾತು ನಾನೊಪ್ಪೊಕ್ಕಿಲ್ಲವ್ವಾ ” ಲಕ್ಕವ್ವ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾದಳು

೩೨

ನಾಗರಾಜ ಮೇರಿಯ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಳೆದು ಬಂದ

ನಾಗರಾಜ ಮನೆ ಸೇರಿದವನೇ ನೇರವಾಗಿ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು ಸುಮಿತ್ರೀಗಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಬಾರದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡಮೇಲೆ ಟವಲನ್ನು ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸ್ನಾನಗೃಹದತ್ತ ಹೊರಟ ಅಲ್ಲಿ ಒಲೆಯನ್ನೂ ಹಚ್ಚದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ಮೇಲೆ ಕೋಪದಿಂದ ಕೂಗಾಡಿದ

“ನೀನೇನು ಹೆಂಗಸೇನೇ ?”

ಸುಮಿತ್ರೀ ಕಿವುಡಕಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು

“ದಿನವೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇನು ಮಾಡುತ್ತೀ ? ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದೇನೇ ?”

“ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೌದೆಯಿಲ್ಲ ” ಸುಮಿತ್ರೀ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೇಳಿದಳು

“ದಿನವೂ ‘ಇಲ್ಲ - ಇಲ್ಲ’ ಇದೇ ರಾಮಾಯಣ ” ಎಂದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗೊಣಗಿಕೊಂಡು ರೂಮಿಗೆ ಹೋದ.

ಸುಮಿತ್ರೀ ಲಕ್ಕವ್ವನ ಕೈಲಿ ಅರ್ಧಪಾವು ಹಾಲು ತರಿಸಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹೋದಳು ನಾಗರಾಜ ಅವಳನ್ನೇ ದುರದುರ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂಗಿದ. “ಅಲ್ಲಿ ಬಡಿದು ಹೋಗಾಚಿ.”

ಪತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಈ ಬಾರಿ ಸುಮಿತ್ರೀ ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿಂತೇ ಇದ್ದಳು. ನಾಗರಾಜನ ಕೋಪವೂ ಮಿತಿಯಾರಿತು.

“ಎನದು ಬೊಗಳೇ?”

“ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ತಂದೆ ಬಂದಿವರು ” ಸುಮಿತ್ರ ಹೆದರಿಯೇ
ವ್ಯಾಧಿಭಿಸಿದಳು

“ನೀನೂ ಅವರ ಜತೆ ತೊಲಗಬೇಕಾಗತ್ತು ”

ಸುಮಿತ್ರ ಗಂಡನ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರವೇಯಲಿಲ್ಲ

“ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ನಿಂತಿರುವೆ - ಮುಗಿಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಿನ್ನ ಕರಟ
ಪುಣಾಣ ”

ಹಾಲು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು ಸುಮಿತ್ರ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ
ಹೇಳಿದಳು

“ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ ”

“ನಿನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೇ ಸುರಿದುಕೋ ” ನಾಗರಾಜ ಕಾರು ಸ್ವಾರ್ಥ
ಮಾಡಿದ

ಸುಮಿತ್ರ ನಿರುವಾಯಳಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದಳು. ಮೌನ ಮನೆಯನ್ನು
ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಿತು

ಸೋಮಸುಂದರಂ ಹತ್ತಿರ ವ್ಯವಹಾರ ಇತ್ಯರ್ಥವಾದನೇಲಿ
ನಾಗರಾಜನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ
ಹಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನಿಷ್ಟಬಂದ ರೀತಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ
ಬರಬೇಕಾದ ಎಷ್ಟೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳೂ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು ಕೂಡಿಟ್ಟ
ಹಣ ಅವನ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು ತೋರಿದರ
ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಗೆ ಹತ್ತೋ ಇಸ್ಪತ್ತೋ ಹಾಕಿ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ
ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಳೆಯಾದರೂ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಮೇರಿಯನ್ನು ಕಾಯುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ
ವಾಯಿತು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಆಗಲಿದರೆ ಮೇರಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಪರರ ಪಾಲಾಗು
ವಳೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಒಂದರೆಘಳಿಗೆಯೂ ಆಗಲಾರದಾದ ಅವಳ
ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೆಯಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ನಾಗರಾಜನ ಹೊತ್ತೆಲ್ಲವೂ
ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು

೩೮

ಒಂದು ದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಂಜುಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಮಿತ್ರ ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಳು. ಮಂಜುಳಾ ತಾನು ಎಂ ಎ ಗೆ ಓದಲು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲಂತೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರನೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅದೇ ದಿನ ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಂತೋಷ ಕಾದಿತ್ತು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒದಿದ ಕಾಗದವನ್ನೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ಓದಿದಳು. ಅವಳ ಮನಸೆರಡೂ ಆನಂದದಿಂದ ಉಬ್ಬಿತ್ತು. ಆನಂದಬಾಷ್ಪಗಳನ್ನೊರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದಂಗುಬಡಿಸುವಂತೆ ನಿಂತು ಲಕ್ಷ್ಮವ್ವ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಕಾಗದ ಭೋಗಿ ಸೀಯಾಗೈತೆ ಅಲ್ಲವೇನ್ರವ್ವಾ?”

ಲಕ್ಷ್ಮವ್ವನ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಗಹತ್ತಿದಳು.

“ನನಗೂಬ್ಬ ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿರುವನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ?”

“ಅಂಗಂತ ಬರೆವವ್ರಾ? ನಾಮಕದಣಕ್ಕೆ ಓಯ್ತೀರಾ?”

“ಇವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಒಸ್ವಿವರೆ ತಾನೇ ಹೋಗುವುದು.”

ಅವಳ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ರಿತಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿದಳು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆನೆಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾಗರಾಜ ಬಂದ ಗಂಡ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರಾಡಿದಳು. ತನ್ನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಂದಾನೆ - ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಳು.

ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗರಾಜ ರೂಮಿನ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಿಂತಳು.

ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನ ಬಳಿಕ ನಾಗರಾಜ ಸುಮಿತ್ರೆಯಕಡೆ ತಿರುಗಿ
ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆ ಯಿಂಪ ನೋಡಿದ

ಸುಮಿತ್ರೈ ಮಲ್ಲಿನೆ ಬಳಿಯಲ್ಲಿವ್ವ ಕಾಗದ ನೀಡಿದಳು
ನಾಗರಾಜ ಕಾಗದವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಓದಿ ನೋಡಿದ
“ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ?”

“ ”

“ಸರಿ ಕಾಗದ ತೋರಿಸಿಯಾಯಿತಲ್ಲಾ ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದಳು

“ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಹೊರಡಲೇಬೇಕೊಂದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಂದೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ಖೇದವೆನಿಸುತ್ತದೆ ”

“ ”

“ಮದುವೆಯಾದವೇಲೆ ನೀವೊಂದು ಬಾರಿಯೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಈಗಲೂ
ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಷ್ಕಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗುತ್ತದೆ ”

“ಸರಿ ನೀನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೂಡು ”

“ನೀವು ?”

“ನಾನು ಬರಲಾರೆ ನನಗೆ ಕೈತುಂಬಾ ಕೆಲಸಗಳಿದೆ ”

ಗಂಡನಿಗೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು
ಸುಮಿತ್ರೈ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡು

“ಮಗುವಿಗೇನಾದರೂ ಓದಿಸಬೇಕು ಅಪರೂಪದ ಮಗು ”

“ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿಕೋ ಹೋಗು ”

ನಾಗರಾಜ ಹತ್ತರ ಐದು ನೋಟುಗಳನ್ನೆಣಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರೈಗಿತ್ತ

ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮಿತ್ರೈ ಸುಮ್ಮನಾದಳು
ನಾಗರಾಜ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದ

ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಗಂಟಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ಲಕ್ಕವ್ವನ ಜೊತೆ
ಫೇಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಗುವಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಉಂಗುರ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಮತ್ತು
ಸ್ವರ್ಣನಿಗೆ ಕಣ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಳು. ತಂದೆಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನ
ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಸೋತಳು. ಕೈಲಿದ್ದ ಹಣ ಕರಗುತ್ತಲಿತ್ತು.

ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾದಳು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿ ತರಕಾರಿ ಹಣ್ಣು, ಹೂವು, ವೀಳಯದೆಲೆ ಕೊಂಡಳು

ರೈಲು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ನಾಗರಾಜ, ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ರೈಲಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಹೊರಗೆ ನಿಂತ

“ಬರುವಾಗ ಕಾಗದ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇನೆ”

“ ”

ಜೀವ ಕಳೆಯಲು ನಾಗರಾಜ ಸಿಗರೇಟ್ ಹತ್ತಿಸಿದ ಏನೂ ತೋರದೆ ಸುಮಿತ್ರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಳು

ರೈಲು ಕದಲಿದಾಗ ಸುಮಿತ್ರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ‘ಬರುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು ನಾಗರಾಜ ತಲೆಯಲ್ಲಾ ಡಿಸಿದ

ಅಳಿಯನ ತಂತಿಯಂತೆ ನವಸಿಂಹಯ್ಯ ತಾನೇ ಸ್ವೀರ್ಷಗೆ ಬಂದು ಮಗಳನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು, ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡೆ ಕರದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ,

“ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಸುನಿತ ನೀನು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ” ಎಂದ

• ತಂದೆ ಮಗಳಿಬ್ಬರೂ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು

• ಮನೆಗೆ ಸುಮಿತ್ರ ಕಾಲಿಟ್ಟೊಡನೆ ಸ್ವರ್ಣ ಹಾಹಾರಿ ಅಕ್ಕನನ್ನ ಸ್ವಿದಳು ಸುಮಿತ್ರೆ ಸ್ವರ್ಣನ ಕೈಹಿಡಿದು ಒಳಗೆ ಕರೆತಂದಳು ರಬ್ಬ ಕೇಳಿ ರಂಗಮ್ಮ ಹೊರಬಂದು, “ಬಾ ಸುಮಿತ್ರಾ” ಎಂದು ಹೈತ್ಯೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ಸುಮಿತ್ರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ,

“ಹಾಸನದಿಂದ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು

“ಕಾಗದ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೇನೆ - ನಾಳೆ ಬರಬಹುದು - ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದು ಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೇ ಬಾ ಸುಮಿತ್ರ” ರಂಗಮ್ಮ ಅಡಿಗೆಯಮನೆ ಹೊಕ್ಕರು

ಸುಮಿತ್ರ ಕಾಲೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸ್ವರ್ಣನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು

“ಬಾಣಂತಿ ರೂಮು ಯಾವುದು?”

ಸ್ವರ್ಣ ರಾಜಮ್ಮನಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಳು ರಾಜಮ್ಮ ಮಲಗಿದ್ದವಳು ಎದ್ದು ಕುಳಿತು, ಮಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು

“ಈಗ ಬಂದೆಯಾ” ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವವೇ? ಅವರೇಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಸದುತ್ತರದಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನು ಸಂತೈಸಿದಳು

“ಮಗು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ?”

“ಮಲಗಿದೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಕೈಲೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಸುಮ್ಮನಿರು” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೈ ದೂರದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಿ ಸುಟ್ಟಳು

“ಏನು ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುಮಿತ್ರಾ”

ಸ್ವರ್ಣ ಕೈಲಿದ್ದ ಒಳೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ “ಜಿನ್ನಾಗಿದ್ದೇವೇ?” ಎಂದಳು

“ಹೊಸದೇ?”

“ಹೌದು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಾ”

ರಾಜಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ

“ನೀನು ಮಲಗಿಕೋ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನಾನು ಲಜ್ಜೆಯ ಕೈಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆರಟಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು”

“ಹೋಗು ಸದ್ಯ ಅವಳಿಗಂತೂ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಮಾತೇ - ಎಂದಿಗೆ ನೋಡುವೆನೋ ಅಂತ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು”

ಸುಮಿತ್ರೈ ನಗುತ್ತಾ ಸ್ವರ್ಣನ ಕೈಹಿಡಿದು ಹೋಗಿ ರಂಗಮ್ಮನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಳು ಅದ್ಯಂತವಿಲ್ಲದೆ ಅಜ್ಜಿ ಮೊಮ್ಮಗಳ ಮಾತು ಸಾಗಿತು

ಸ್ವರ್ಣ ತಮ್ಮನನ್ನು ರವಿಯೆಂದು ಕರೆದಳು ಸ್ವರ್ಣನ ಆಯ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿತು

ಸಂಜೆ ಆರತಕ್ಕತೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯಿತು ತನ್ನ ನಿತ್ಯದ ಜಂಜಡವನ್ನು ಮರೆತು ಸುಮಿತ್ರೈ ಸಡಗರದಿಂದ ಓಡಾಡಿದಳು

“ನಮ್ಮ ಸುಮಿತ್ರೆಯೊಬ್ಬಳಿದ್ದರೆ ನೋಡಿ ಹತ್ತು ಜನದ ಬಲ ಬಂದತಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಂಗಮ್ಮ ಸಂತೋಷಸುಟ್ಟರು

ಸ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ರವಿಯು ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ದಿನಗಳು ಕ್ಷಣವಂತೆ

ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದವು ತೌರುಮನೆಯ ಹಿತವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರೈ ಕೊಂಚ ವ್ಯುತುಂಬಿದಂತೆ ಕಂಡಳು

ಇದೇ ಮನಸ್ಸಿನ ರಾಂತಿ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಬಹುದಿನಗಲು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ವಾರದ ಸೇಲೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಹೊರದುನ ಮಾತೆತ್ತಿದಳು

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಆವರಿಸಿದ್ದ ಭಯವೇ ಜೀವಿಯಾಗಿತ್ತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಇರವಿನಿಂದ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ವಯೋಜನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಗಂಡ ಒಪ್ಪಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸುಮಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನದ ಬೀಜವನ್ನು ನಟ್ಟಿದ್ದಿತು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದು ಕೂಡಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಕಷ್ಟವೋ ಸುಖವೋ ಹೊದಿದಾಡುವುದು ಒಳಿತೆಂದು ಅವಳು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು

ರಂಗಮ್ಮನವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಸಾಕುಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು

ಗುರುವಾರದ ದಿನವೇ ಎಶಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟುಹೋದಳು ಸುಮಿತ್ರೈ, ಸ್ವರ್ಣ ಹೋಗುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರವಾಯಿತು

ಸಾಯಂಕಾಲ ಬರುವಾಗ ನಾಲ್ಕೈದು ಸೀರೆಗಳನ್ನು ತಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಗಳ ಕೈಗಿತ್ತ

“ನೋಡಮ್ಮ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಆರಿಸು” ಸುಮಿತ್ರೈ ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟನ್ನು ಬಿಕ್ಕಮ್ಮನದುರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ಅಜ್ಜಿಯನ್ನೂ ಕೂಗಿದಳು

“ಸೀರೆ ಉಡುವವಳು ನೀನು ನೀನೇ ಆರಿಸು” ರಾಜಮ್ಮ ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಜನಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿದಳು

ಸ್ವರ್ಣ ಭಾರಿಯ ಸೀರೆಯೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದು,

“ಇದು ಇರಲಿ ಸುಮಿತ್ರಾ”

ಬಹಳ ಬೆಲೆಯದಿರಬಹುದೆಂದೂಹಿಸಿ ರಾಜಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದಳು

“ಇದು ಏನೂ ಚೆನ್ನಿಲ್ಲ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿರುತ್ತೆ ಅಷ್ಟೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿದಳು.

ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜಮ್ಮ ಒಂದು ಸೀರೆ ಹಿಡಿದು ಹೇಳಿದಳು “ನನಗೇನೋ ಇದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಯಿತು”

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗದಿರಲೆಂದು ಸುಮಿತ್ರ ಅದನ್ನೇ ಮೆಚ್ಚಿದವಳಂತೆ ನಟಿಸಿ, ತಂದೆಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಬಹಳಹೊತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಹೇಳಿದ

“ಇದು ಅಗ್ಗದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೇರೆ ನೋಡಮ್ಮಾ”

“ಇದೇ ಸಾಕಣ್ಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ”

ತಂದೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸುಮಿತ್ರ ಅದೇ ಸೀರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದಳು ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನಾದ

ಹೊರಡುವ ದಿನ ರಂಗಮ್ಮ ಔತಣದಡಿಗೆ ಮಾಡಿದರು ರಾಜಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದಳು

ಸ್ವರ್ಣ ಕಂಗೆಟ್ಟ ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ,

“ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಬಂದು ದಸರಾಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ

ಚಿನ್ನಾ - ಅಳಬೇಡ” ಎಂದು ಗಲ್ಲ ನೇವರಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರ ರಂಗಮ್ಮನವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು,

“ಮುತ್ತೈದೆಯಾಗಿ ನೂರುಕಾಲ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು

ರಂಗಮ್ಮನ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಸುಮಿತ್ರ ಸಂತೋಷದಿಂದ,

“ಅಜ್ಜಿ, ನಿಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಯೇ ನನಗೀ ಜೀವಿತದ ಆಸರೆ-ನಾನೇ ಪುಣ್ಯವಂತೆ” ಎಂದು ಹಗ್ಗಿದಳು.

ರವಿಯ ಕೆನ್ನೆ ಹಿಂಡಿ ಅಳಿಸಿ, ಸುಮಿತ್ರ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೂ ‘ಸೋಮನಾರ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಗಳ ಜತೆ ಕುಳಿತ

ರಂಗಮ್ಮ ಕಣ್ಣೊರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ “ಇದು ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಋಣಾನು ಬಂಧವೋ” ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟರು

ಹೊರಡುವಾಗಿದ್ದ ಮನಶ್ಯಾಂತಿ ದೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಮೇಲೆ ಚದುರಿತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಇರಬಹುದೇ? ಇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಂದೆಗೆ

ಬರುವ ಸಂಶಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಸುಮಿತ್ರೆಯೋಚಿಸಿದಷ್ಟೂ ಅವಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಟಿಲವಾಗಹತ್ತಿತು

ತಂದೆ ಮಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಮನತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಕತ್ತಲಾಗಿದ್ದಿತು ಹೊರಗಿನಿಂದಲೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯೊಂದು ಬಾರಿ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ವಿಕ್ಷಿಸಿದಳು ಒಳಗೆ ದೀಪವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಆಗಲೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಎದೆ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊಡೆಯಲು ಸಕ್ರಮಿಸಿತು ತನ್ನ ಕೈಚೀಲ ಹಿಡಿದು ಸುಮಿತ್ರೆಯೊಡಲು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನೋಡಿದಳು ಬೀಗಹಾಕಿತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬೀಗವೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನಿಸಿದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ತುಸು ಧೈರ್ಯವಾಯಿತು ಷಿಲ್ಪರ ಹಣವನ್ನು ಒಳಜೇಬಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬಂದ ಹೊರಗೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅರ್ಜ್ಜುನನಾಯಕನು

“ನೀವೊಂದು ಕಾಗದ ಹಾಕಲಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಾ ”

‘ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟೆ ನಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಯೇ ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನಿಗೆ ತಲುಪಿರಬೇಕು ”

“ತಲುಪಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ”

“ಉತ್ತರಿಸಿವೇ ?”

“ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿರಬಹುದೆನ್ನಾ ”

“ಈಗೇನಮ್ಮ ಮಾಡುವುದು ? ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬೀಗದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆ ”

“ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ ” ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬೀಸರದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಸುಮಿತ್ರೆಯೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದುಕಡೆ ನಿಂತಳು

ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಮಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ

“ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನೋಡೋಣ - ಕುಳಿತುಕೋ ಸುಮಿತ್ರ - ಬರಬಹುದು ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿವರಾಯಿತು ”

ಹೊತ್ತು ಬಹಳವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ತನ್ನ ಗಮನಿಸಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಎದ್ದು,

“ಹೀಗೆಯೇ ಎಷ್ಟುಹೊತ್ತು ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸುಮಿತ್ರಾ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತಂದೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ

“ಮತ್ತೆ ಯಾರದಾದರೂ ಮನೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬರೋಣವೇ?”

“ನನಗೇನೂ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಣ್ಣ ಹೋಗುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ?”
ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಯೋಚಿಸಿದ

“ಬೀಗ ಹೊಡೆದುಬಿಡೋಣ ”

ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಜೀವ ಬಂದಂತಾಯಿತು

“ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ಅಣ್ಣ ”

“ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರ ಆಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ ”

“ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕೈ ಇವೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ - ಒಡೆಯರಿ - ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ತಂದೆಗೆ ಧೈರ್ಯಕೊಟ್ಟಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ದವ್ವದೊಂದು ಕಲ್ಲುತಂದು ಬೀಗ ಚಚ್ಚಲಾರಂಭಿಸಿದ ಸುಮಾರು ಕಾಲುಗಂಟ ಹೊಡೆ ದಾಡಿದನೇಲೆ ಬೀಗ ತರೆಯಿತು

ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸುಮಿತ್ರೈ ಸ್ವಿಚ್ ಒತ್ತಿದಳು ದೀಪವೂ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಭಂಗವಾದಂತಾಯಿತು

“ನಾವು ಹೊರಟ ಘಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಅಣ್ಣ ಎಲ್ಲವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ ” ಎಂದು ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಳು

ಇನ್ನೇನು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಪ್ರ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲನೆಂದು ಕೊಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹತ್ತಿರದ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಂಬತ್ತಿ ಕೊಂಡುತಂದು ಹತ್ತಿಸಿದ

ಸುಮಿತ್ರೈ ತಂದೆಯನ್ನು ಕುಳಿರಿಸಿ ತಾನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಅಡಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಯಾವ ಸಾಮಾನೂ ಇಲ್ಲ ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಪೆಚ್ಚುಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು

ತಂದಿದ್ದ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ತಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸುಮಿತ್ರೈ ತಂದೆಗಿತ್ತು ತಾನೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ತಿಂದಳು. ಅಲ್ಪಹಾರವಾದನೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಲಗಿದರು ಇರುಳು ಹರಿಯುವ ಸೂಚನಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ

ಸುಮಿತ್ರಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ನಸುಬೆಳಕಾದ ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ಮನೆ ಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಲಕ್ಕವ್ವ ಬಂದು ಇಣಕು ಹಾಕಿದಳು ಅವಳ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆ ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೂ ಲಕ್ಕವ್ವನ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿ,

“ಮೊದಲು ಕಾಫಿಪುಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ತಂದು ಆಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕ ನಾಮಾನು ತಾ - ಬೇಗ ಬಾ ಲಕ್ಕ - ತಂದೆ ಎದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ”

ತನ್ನ ವಯಸ್ಸನ್ನೂ ಮರೆತು ಲಕ್ಕವ್ವ ಓಡಿಹೋಗಿ ಒಡತಿಯ ಆಜ್ಞೆ ಪಾಲಿಸಿದಳು ಸುಮಿತ್ರ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ತಂದೆಯನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟಿದಳು

“ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ ಆಣ್ಣ - ನಾನೂ ಈಗಲೇ ಅಡುಗೆಗಿಡುತ್ತೇನೆ ರಾತ್ರಿಯೂ ಉಪವಾಸ ಮೆಲಗದಿರಿ” ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದಳು

ತಂದೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರಬಹುದಾದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕೆಂದಿತ್ತು ಅವಳ ಪ್ರಯತ್ನ !

“ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಈದಿನ ಬರಬಹುದೇ ಸುಮಿತ್ರಾ ?”

“ಅವರದು ಯಾವ ನೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳು - ಯಾವತ್ತೂ ಇದೇ ರೀತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳು ‘ಟೂರ್ - ಟೂರ್’ ಅಂತ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ನೀನು ಎಳಣ್ಣಾ ”

“ಇವತ್ತಾದರೂ ಬಂದರೆ ನಾನು ನಾಳೆ ಹೊರಡಬಹುದು ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸ್ನಾನಮುಗಿಸಿ ಹೊರಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿಬಂದು,

“ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ಹಾಗೆಯೇ ಲೈಟಿನ ಬಿಲ್ ಕೊಡು - ಕಟ್ಟಿಬರುತ್ತೇನೆ ”

“ಇದಲಿ ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಆಣ್ಣ - ಇವರು ಬಂದು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ - ನಾನಿರಲಿಲ್ಲ ಇವರೂ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು ”

“ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡು ಸುಮಿತ್ರಾ, ನಿನ್ನೆಯಂತೆ ಆಗಬಾರದು ”

ಸುಮಿತ್ರ ಈಬಾರಿ ತಂದೆಗೆ ಎದುರುತ್ತರ ನುಡಿಯಲಿಲ್ಲ

೩೯

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ನೇರವಾಗಿ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಂಜುಕೆಯ ಹೆಸರಿಗೆ
ಚೇಟಿಬರೆದು ಆಳಿನ ಕೈಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಆಗಂತುಕರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ
ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತ ಮಂಜುಕೆ ಬರಲು ತಡಮಾಡಲಿಲ್ಲ

ಮಂಜುಕೆ ನಸುನಗುತ್ತಾ ಕುಳಿತಳು

“ಎಂದುಬಂದಿರಿ ? ಆಸೀಗ್ಯವೇ ?”

“ನಿನ್ನೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದಿ ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿರು
ವೆಯೋ ?”

“ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೀ ?”

“ಏಕೆ ಬರಬೇಕು ? ನನ್ನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸುನಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗು
ತ್ತಿದೆ

“ಅವರಿಗೆ ನಾನೇನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ?”

“ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ - ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಾಳು
ಮೂರಾ ಬಟ್ಟಿಯಾದುದು ?”

“ ”

“ನೀವೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿ
ಯಿಂದಲೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು ತನಗಾಗಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ
ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದರು ”

“ಸುಮಿತ್ರೈ ಸುಖವಾಗಿಯೇ ಇರುವಳಲ್ಲ ”

“ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಂಬಿದ್ದೆ. ಅವಳನ್ನು

ನೋಡಿ ಬಂದರೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೇರವಾತ್ರವೂ ಉಳಿ
ದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಾತುನಂಬಿ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಎಳ್ಳುಪ್ಪಾ ಸುಖವಿಲ್ಲ ”

‘ನಾನು ಮಾ - ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ನಾನೇ ಅಸ್ಯಾಯನಾಡಿದೆ ’

“ಆದುದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆನು ” ಇನ್ನಾದರೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಯೋಗ
ಕ್ಷೇಮ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಿ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿಯ ಬಿರುಗಾಳಿ ಎದ್ದಿತ್ತು

‘ರಾಯವತ್ತ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನಾನು ಯಾವರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡೆ ’”

ಎಂದು ಹಲವುಬಾರಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡ

“ನಾನು ಯಾವ ವಿರಾಸಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸು ಮಂಜು ”

ಎಂದು ಹೊರಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ

“ನೀನಾನೂ ಅವೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರು
ಮಂಜು-೦ ’

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಟ್ಟು
ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಲೆ ಹಾಕಿ ತಂದೆಗೆ ಒಡಿಸಿದಳು

‘ನಾನು ರಾತ್ರಿ ಹೊರಟುಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ರಜಾ ಇಲ್ಲ ”

ಸುಮಿತ್ರ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೃತೂಕವೆಂಬುದು, ‘ನೀನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೋ
ಸುಮಾ ಎಂದು ಮಗಳನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿದ

ಅದೇರಾತ್ರಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೊರಟ ಸುಮಿತ್ರ ತಂದೆಗೆಗಿ ಅರೀ
ವಾದ ಪಡೆದಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಗಳ ಕೈಗೊಂಡು ಕನರನ್ನಿತ್ತು,

“ಇದನ್ನು ನನ್ನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೋ ಸುಮಿತ್ರಾ ಊರಿಗೆಯೋಗಿ
ಮತ್ತೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ - ನಿನಗೆ ಏನು ಸಮಯಬಂದರೂ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ
ಕಾಗದಬರೆ - ನನ್ನಲ್ಲೂ ಸಂಕೋಚವಡಬೇಡ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯಿಂದ ಮಾತುಗಳು ದೂರ ಸರಿದವು ಮೌನವಾಗಿಯೇ
ತಂದೆಯಿತ್ತ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಡಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು
ಆಗಲಲಾರದೇ ಅಗಲಿದ ತಂದೆಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೊತ್ತಿನ ಸರಿತೆಯೂ
ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮಿತ್ರ ನಿಂತೆಇದ್ದಳು

೪೦

ಸುಮಿತ್ರೈ ಬಂದ ಒಂದು ವಾರದನಂತರ ನಾಗರಾಜ ಮನೆ ಸೇರಿದ
ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು

“ಇದೇನೆ ?-ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ
ಸೂಚಿಸಿದ

“ನನಗೆ ಅಲ್ಲರಲು ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ ”

“ಇನ್ನೂ ನಾಲಕ್ಕುದಿನ ಇದ್ದು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲೇನು ಕೊಳ್ಳಿ
ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಓಡಿಬಂದೆ ”

ಗಂಡನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸುಮಿತ್ರೈ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ
ನಾಗರಾಜ ಹೊರಡುವ ಸನ್ನಾಹ ಮಾಡತೊಡಗಿದ.

ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ದುಃಖ ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆದು ಬಂತು - ಅಳುತ್ತಾ ನಿಂತಳು
ಆಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಾಗರಾಜ ಒಂದುಸಲ ಅವಳಕಡೆ ತಿರುಗಿನೋಡಿ
ಸಮೃನ್ವಾದ

ಸುಮಿತ್ರೈ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿದಳು,

“ನಾನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ನನಗೀಶಿಕ್ಷೆ ?”

ಎಂದು ಅಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಗಂಡನ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು.
“ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಬಾಳುಕೆಂಡು ನಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ - ನನ್ನ ತಪ್ಪುತಿದ್ದಿ
ಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆ ದಯವಿಟ್ಟು
ನನ್ನ ಕೈ ಬಿಡಬೇಡಿವೆ.”

ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಗೆಯೊಂದು ನಾಗರಾಜನ ಮುಖದಮೇಲೆ ತೇಲಿತು.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೆನೆದು ಅವನಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿತು,

“ಭೀ—ನಡೆಯಾಚಿ ” ಎಂದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಝಾಡಿಸಿ ಹೊರಬೇ ಹೋದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹತಾರಳಾಗಿ ಉರುಳಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಧೈರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯ ಒಂದೇಸಮನಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ತೀರದ ಆಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಓರಣವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾ, ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಉತ್ಸಾಹದ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು ಇವೇಸ್ಥಿತಿ ಬಹುದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಉದಾಸೀನವಾದ ಸುಮಿತ್ರೆಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಡವಳಿಕೆ ಕಂಡು ಮತ್ತೇರಿದಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ದಂಡಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಕು ಬಡಿದವಳಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕುಳಿತೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಕೈ ಸೋತು ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು ಬೇಸರದಿಂದ

“ಈ ಪ್ರಾಂಛ ನನಗೆಲ್ಲ ಗಂಟುಬಿತ್ತು ” ಎಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದ

ಒಂದುದಿನ ನಾಗರಾಜ ಸ್ವತಃ ನಿಂತು ಮನೆಯನ್ನು ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಿದ ಅವನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಲಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಒಳಗೇ ಅನುಮಾನ

ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಗಂಟಿಯ ವೇಳೆಗೆ ನಾಗರಾಜ ಕಾರನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು, ಮನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದು ಸುರಿದ ಯಾವೊಂದು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ತೋರಗೊಡದೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು ನಾಗರಾಜ ತಾನೇ ಬಂದು

“ಸಂಜೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ಬರುವರು ಕಾಫಿ-ತಿಂಡಿ, ಅಡಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು ಹೀಗೆ ಕುಳಿತಿರಬೇಡ-ನಿನ್ನ ಆವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಾಂತಿಬರುತ್ತದೆ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರು-ಎಳು” ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸಿ ಹೋದ

ಸಾಕಿದ ನಾಯಿಯಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯು ಯಜಮಾನನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿವಾಲಿಸಿತೊಡಗಿದಳು

ಸಂಜೆ ನಾಗರಾಜ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದ ಮನೆಯ ಅಂದ ಚಂದವನ್ನು ಭಾರತಿ ಮೆಚ್ಚಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಾಸಿ ತಿಂಡಿಯೊಡನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು ಭಾರತಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು,

“ಈಕೆ ಯಾರು ರಾಜ್ ” ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು

“ಅಡಿಗೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇನೆ ” ನಾಗರಾಜ ಯಾವೊಂದು ವಿಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ನುಡಿದ

“ನಿಮ್ಮ ಮಿಸೆಸ್ ಇಲ್ಲವೇ ?”

ನಾಗರಾಜ ನಕ್ಕು, “ನನಗಿನ್ನೂ ಮದುವೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ ಭಾರತಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹನಿಗೂಡಿದವು

ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಕೋಪ ಉಕ್ಕೇರಿತು

“ಸ್ಟುಪಿಡ್ ರ್ಯಾಸ್ಕಲ್-ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮ್ಯಾನರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ-ತಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ತೂಲಗು - ಇದೇನಂತ ಬೇಯಿಸಿದ್ದೀಯಾ ?” ಎಂದು ಗುಡುಗಿ,

“ಭಾರತಿ-ನಿಮಗೆ ಹಸಿವೇ ತೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಬನ್ನಿ-ಹೊರಗಿಲ್ಲದರೂ ದೋಗಿ ತಿಂದುಬರೋಣ-ಇವಳಿಗೆಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ದಿನವೂ ಇದೇಗೋಳು ಸಂಬಳ ದಂಡ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಡಗುತ್ತಲೇ ಎಂಜಲು ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದಳು ಅವಳ ನಡಗುವ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಭಾರತಿ,

“ನೀವಾರೀತಿ ರೇಗಬಾರದು ರಾಜ್, ವಾಪ-ಆಕೆ ಬಹಳ ಹೆದರಿ ಬಿಟ್ಟಳು ತಿಂಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇತ್ತಲ್ಲ ”

“ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು ಭಾರತಿ ಇವರುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಬೇಕು ಹೊಗಳಿದರೆ ಅಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಭಾರತಿಗೆ ನ್ಯಾನಗೃಹ ತೋರಿಸಿದಳು ಭಾರತಿ ಮುಖ

ತೊಳೆದುಬಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನೋತಳು
ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಡತೆಯಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಭಾರತಿ,

“ಅಡಿಗೆಯವಳಿಗೆಷ್ಟು ಅಹಂಕಾರ ?” ಎಂದುಕೊಂಡಳು

ಭಾರತಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನಗಳೂ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಬಿಡುವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ
ದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವಳನ್ನು
ಸಂತೋಷವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ

ಇವತ್ತು ದಿನಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಭಾರತಿ ಚಡನಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು

“ಜಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಿದೆ ರಾಜ್ ನಾನು ಹೊರಡಬೇಕು ”

“ಬನ್ನಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯೇ ಹೋಗೋಣ ”

“ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜತೆ ಇರಲು ನಾಥ್ಯವಿಲ್ಲ ರಾಜ್ ನನಗೆ ಬೇರೆಯ
ಎಂಗೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ ”

ನಾಗರಾಜ ನಿರಸಾಯನಾದ

“ಮೊದಲನೆಯ ತಾರೀಖು ನಾನು ಮುಕ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು
ಷೂಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ ಆಗ ಬಂದು ನನ್ನ ಅತಿಥಿಯಾಗಿರಿ ”

ಭಾರತಿಯ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ನಾಗರಾಜ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ ಅವಳ ಮನ
ಗೆಲ್ಲಲು ನಾಗರಾಜ ನಾನಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಭಾರತಿ ಮೆಚ್ಚಿದ
ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕಿನ ಸೀರೆ, ಜೋಳಿ ಒಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
ಭರ್ತಿಮಾಡಿದ ಭಾರತಿಯ ಬೆರಳಿಗೆ ವಜ್ರದುಂಗುರವಿಟ್ಟು,

“ಭಾರತಿ ನಿಮ್ಮೊಡನುಟದಲ್ಲ ನಾನೆಷ್ಟು ಸುಖಿಯಾಗಿರುವನೆಂದು
ವರ್ಣಿಸಲು ಮಾತುಗಳೇ ಸಾಲದು ನೀವು ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ನನ್ನ
ಕೈ ಹಿಡಿದರೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ

ನಾಗರಾಜನ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಭಾರತಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಆಯಿತು

“ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಿರಾ ರಾಜ್ ”

“ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ನಿಮ್ಮಂತೆ ದುಡ್ಡುಕುವ ಸ್ವಭಾವ ನನಗಿಲ್ಲ ರಾಜ್ ಮದರಾಸಿಗೆ
ಬರುವಿರಲ್ಲ-ಆಗ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ”

ಭಾರತಿ ಹೊರಡುವದಿನ ಬಂದಾಗ ನಾಗರಾಜ ದುಃಖತಪ್ಪನಾದ

ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾದ ಭಾರತಿ ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಸೀರೆಗಳೆರಡನ್ನು
ತಂದು ಸುಮಿತ್ರಗೆ, ಲಕ್ಕವ್ವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು
ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದೂ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಸೀರೆ ಹಿಡಿದು
ನಿಂತೇ ಇದ್ದಳು

ನಾಗರಾಜ, ಭಾರತಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟುಹೋದರು

ಅವರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತ ಸುಮಿತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ನಗ
ಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಗ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿ, ನಗು
ವಿನ ಶಬ್ದ ಮನೆಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತುಂಬಿತು ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಣ್ಣಾಗುವಂತ ನಕ್ಕು
ಸುಮಿತ್ರ ಸುಮ್ಮನಾಗಿ,

“ಲಕ್ಕೀ ಈ ಸೀರೆ ಜೋವಾನವಾಗಿರಿಸೇ” ಎಂದು ಕೂಗಿದಳು
ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ಥಿತಿಕಂಡು ಭಯಭ್ರಾಂತನಾದ ಲಕ್ಕವ್ವ, “ಏನಾಯ್ತವ್ವಾ?”

“ನೋಡಿದೆಯಾ? ಅವಳನ್ನ. ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ನನಗೇ ಹಳೆಯ
ಸೀರೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದಳಲ್ಲಾ” ಎಂದು ಮತ್ತೆ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು
ಲಕ್ಕವ್ವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು

ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾದ ಸುಮಿತ್ರ ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ‘ಮಿಂಚಿ
ಹೋದುದಕ್ಕೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಫಲವೇನು’ ಸುಮಿತ್ರ ತನ್ನಲ್ಲೇ ನೂರು ಬಾರಿ
ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಿದ್ರಾಸರವಶನಾದಳು ಅವಳನ್ನೇ ಹುಗಿಸುವಂತೆ ಹರಕು
ಸೀರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ತನ್ನಲ್ಲಾ ಕೋಪವನ್ನು ಸುಮಿತ್ರ ಸೀರೆಯ
ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಳು ಒಡತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಲಕ್ಕವ್ವ ದಿಬ್ಬಾಡನಾದಳು

ಸ್ವೇರ್ಷವರೆಗೆ ಬಿಡಲು ಹೋದ ನಾಗರಾಜ ಭಾರತಿಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು
ರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ಬರುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ

ನಾಗರಾಜನ ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿದ ಭಾರತಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

“ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?”

“ತೊಂದರೆಯೇ, ಇದಕ್ಕೂ ಮಾರಿದ ಸಂತೋಷದ ಕಾರ್ಯವೇನಿದೆ?”

ತನ್ನ ದಾಸಾನುದಾಸನಾಗಿರುವ ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಕಂಡು ಭಾರತಿಗೆ
ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕುಟಿಲ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧ

ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು ಬೆಂಗಳೂರು ತಲಪುವ ವೇಳೆಗೆ ನಾಗರಾಜನ ಮನಸ್ಸು ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದಿತು ಅವನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಹಿಪಿದ ಭಾರತಿ ನಾಗರಾಜನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಡೆದಳು ಭಾರತಿಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಾಗರಾಜ ಚರ್ಚ್ ಗೇಟಿನ ಬಳಿಯೇ ಕಾಮು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಭಾರತಿ ಇಳಿದುಬಂದು,

“ರಾಜ್ ನಾನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿವೆನೆಂದು ಬೇಸರವೇ ?”

ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಮಾತೇ ಹೊರದಲಿಲ್ಲ ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ,

“ಕುಳಿತುಕೋ ಭಾರತಿ ನಂತರ ಹೋಗುವಿಯಂತೆ ”

“ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ನನಗೇಕೋ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ ಏನಾಯಿತು ರಾಜ್ ?”
ಭಯಗೊಂಡು ಭಾರತಿ ಒಳಗೆ ಕುಳಿತಳು

ನಾಗರಾಜ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು, “ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿತ್ತು ಹೋಗುವಿಯಂತೆ ”

ನಾಗರಾಜನ ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಭಾರತಿ ಸಮ್ಮತಿಸಬೇಕಾಯಿತು

ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಟೆಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೊತ್ತನ್ನು ಕಳೆದರು

ಭಾರತಿ ನಾಗರಾಜನ ಹುಚ್ಚು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೂ ಆರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡು, ಹೊರಟುನಿಂತಳು

ಭಾರತಿಯ ಕೈಗೆ ಒಂದು ನೋಟಿನ ಕಟ್ಟನ್ನು ತುರುಕಿದ ಸ್ಥೂಲ ವಾಗಿಯೇ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಭಾರತಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡಳು

“ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬರುವಿರಾ ರಾಜ್ ”

“ನೀನು ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ವೈರ್ ಮಾಡು - ಮರು ರೈಲಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ”

“ನಾನಿನ್ನು ಬರಲೇ ರಾಜ್ ”

“ಮನೆಯವರೆಗೆ ಬಿಡಲೇ ?”

“ಬೇಡಿ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವೀಗ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಬಾರದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ”

ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ನಾಗರಾಜ ಸುಮ್ಮನಾಗಬೇಕಾಯಿತು

ಭಾರತಿಯ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದಾದ ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಗರಾಜ ಮತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಕಳೆದು ಬಂದ

ನಾಗರಾಜನ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯಂತೆ ಖರ್ಚೂ ಎರತ್ತೂಡಗಿತು ಬರುವ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಖರ್ಚೇ ಅಧಿಕವಾದಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡವು ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೂ ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಸಿಗುವ ಜಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ನ್ಯಯತ್ತಿಸಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಬಳಗದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ವಡೆದ

ಸುಮಿತ್ರ ಅನಾಸಕ್ತಕಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಳು ಭಾರತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಕೈತುಂಬಾ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಆ ಹಣ ಹವಣಿಸಲು ನಾಗರಾಜ ಭೂಮಿ ಆಕಾರ ಒಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ

ಒಂದು ಸಂಜೆ ಸುಮಿತ್ರ, ಲಕ್ಕಪ್ಪ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಮನೆ ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಲೂ ಬಂದು ನಿಂತಿತು ಆಳೂಬ್ಬ ಬಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈಗೆಂದು ಚೀಟಿ ಇತ್ತ ಅದನ್ನೊದಿಕೊಂಡ ಸುಮಿತ್ರೈ ಕೇಳಿದಳು, "ಯಜಮಾನರೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ "

"ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿ ತಾವಿದ್ದರು ತಾಯಿ ತಮಗೆ ತೋರಿಸಿ ಸಾಮಾನು ತರಹೇಳಿದರು "

"ಸರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ್ವಾ "

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅವುಣ ವಡೆದು, ಆಳು ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಗಿಸಿದ ಈ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡು ಸಂತಪ್ತಳಾದ ಲಕ್ಕಪ್ಪ

"ಯಾನ್ಯಪ್ಪ? ಮನೆ ಬುಟ್ಟಿಡ್ಡಾರಂತ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು

"ನಿನಗೆಷ್ಟು ತಿಳಿದವಿಯೋ ಅಷ್ಟೇ ನನಗೂ ಗೊತ್ತು ಲಕ್ಕಿ "

"ಭೋ ಸಂದಾಕೆವೆ ತಾಯಿ ನಿನ್ನೊಂದಿಗಿತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ದಾರ್ ?"

"ಹೇಳಿದವೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ಲಕ್ಕಿ, ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಹೇಗೆ ಬಂತೋ ಹಾಗೇ ಹೋಯಿತು "

ಲಕ್ಕಪ್ಪನೂ ಸುಮ್ಮನಾಗಬೇಕಾಯಿತು

ತನ್ನ ಮನೆ ಬರಿದಾದುದನ್ನು ಕಂಡ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಸಂಕಟವಾಯಿತು ಅತ್ತು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡಳು

೪೧

ನಾಗರಾಜನ ಸ್ತಿತಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕ್ಷಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿತು ಸಿಕ್ಕ ಒಹುದಾದ ಕಂಪ್ರಕ್ಟುಗಳೂ ಇವನ ದುರವಸ್ಥೆಯಿಂದ ತ್ಪಿಯೋಗು ತ್ಪಿದ್ಧವು ರೇಖಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲವೂ ಅರ್ಧ ಬೆರಿಗೆ ವಗಾಲಾಟನಾದುವು ಕೈಗೆ ಬಂದ ಕಾಸು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಾಲ್ಕಾರು ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು ಹಣವಿರುವವರೆಗೆ ನಾಗರಾಜ ನಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಲೋಚನ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ವೈಲಿದ್ದು ಕರಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಹಸಿದ ಹುಲಿಯಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸುದ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮಿತಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮದ ಸುಮಿತ್ರ ತಾನು ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪುಟ್ಟಗಂಟನ್ನು ಗಂಡನ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿದಳು ಹಣವನ್ನು ನಿಷ್ಕಂಕೋಚವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಆವಾಷ್ಯ ರಬ್ಬಗಳಿಂದ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ತಾನು ಮೆರದ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾರಿಯಂತೆ ತಿರುಗುವುದು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಅವಮಾನಕರವೆನಿಸಿತು ಎಣಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಸಾಲ ಗಾರರಿದ್ದರು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ತಿತಿ ಅರಿತರೆ ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಿರುಗಿಬೀಳುವರೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸತೊಡಗಿದ

ನಾಗರಾಜನ ನಿಜವಾದ ಬಣ್ಣ ಹೊರಬೀಳಲು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಕೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಸಬಾಬು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಕೊಟ್ಟವರು ಅಲ್ಲಗೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಬಳಗದ ಜತೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನವೂರ್ವಕವಾಗಿ

ಹಿಡಿದು, ತನ್ನ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗದೆ, ತೋರಿಕೆಗೆ ಜಂಭದಿಂದ ತಾರೀಖು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದ ಚೆಕ್ ಬರೆದು ರುಜು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಚೆಕ್ಯುಗಳು ಒಂದೊಂದೂ ವಾಸನಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ನಾಗರಾಜ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕಾರನ್ನೂ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣ ಜೀವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದ

ತನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಡನನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಿತ್ರೇಗೆ ಕುತೂಹಲವಾಯಿತು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ತನ್ನ ಅನುಮಾನ ಸಂಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು

“ಹೊರಟಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿಗೆಂದ್ರೆ?”

ನಾಗರಾಜ ಒಮ್ಮೆ ದುರದುರನೆ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದ ಸುಮಿತ್ರೇ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ ಅವನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಳು

“ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿರುವಿರಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ”

“ಎಷ್ಟೇ ಧೈರ್ಯ ನಿನಗೆ?” ನಾಗರಾಜ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೋವವನ್ನೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಪೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿದ

ಕೆನ್ನೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಕಂಪಿಸುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಿತ್ರೇ ಕೇಳಿದಳು

“ನೀವೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನೆಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿ?”

“ಸುಡುಗಾಡಿಗೆ ಹೋಗು ನನ್ನನ್ನೇನು ಕೇಳುತ್ತೀ?”

“ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ನನಗಿಲ್ಲವೇ?”

“ಇಲ್ಲ”

“ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದವರು ನೀವಲ್ಲವೇ?”

“ನಾನು ಯಾರ ಕೈಯನ್ನೂ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ”

“ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೇ?”

“ಇಲ್ಲ - ಹೊರಟುಹೋಗು”

“ನಾನು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಈ ಸುಖಕ್ಕೇ ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದುದು?”

“ನಿನ್ನ ಪುರಾಣ ಸಾಕು ನಡಿಯಾಚೆ”

“ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ದಿನ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ

ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ - ನನ್ನನ್ನು ನಾಯಿಸಿ ಅನಂತರ
ನೀವೆಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೊರಡಬಹುದು "

"ನಾನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿರುವೆನೆಂದು ಹೀಗೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಸುಮಿತ್ರಾ?"

ಸುಮಿತ್ರಾ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗಳೆದುಹೋದಳು ತಾನು
ಭಾವಿಸಿದುದು ಸುಳ್ಳೇ ಎಂದು ವಿಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಗಾದಳು ಸುಮಿತ್ರಿಯ
ಆಕ್ರೋಶ ದಾರಿದ್ರ್ಯಯಿತು

ಸುಮಿತ್ರಾ ಸುಸುನೈನಂತಳು ನಾಗರಾಜ ನಕ್ಕು ಮುಂದುವರಿಸಿದ

"ನಾನೆಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರಾ ಒಂದು ಹವಿನೈದು ದಿನಗಳು
ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಿದೆ "

ನಾಗರಾಜ ಮಲ್ಲನ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಳಿ ನಾರಿ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ
ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಸ್ವರ್ಗನೇ ಧರಗಿಳಿದು ಒಂದಿದ್ದಿತು

ಹೊಂಬೆಳಕನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಸುಮಿತ್ರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿದಳು
ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗೊಂಬೆಯನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿದ್ದ

ತಾನು ಪಡೆದ ಸುಖದಿಂದ ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಮಹದಾನಂದವಾಯಿತು
ಹಿಂದೆ ನಡೆದುದೆಲ್ಲವೂ ಮಿಥ್ಯ - ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಮುಂದಿರುವುದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು
ಸುಮಿತ್ರ ನಂಬಿ ತನ್ನನ್ನೇ ವಂಚಿಸಿಕೊಂಡಳು

"ಸುಮಿತ್ರಾ ನಾನು ನಿನಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ - ಕ್ಷಮಿಸು ನಿನ್ನ
ಶೀಲವೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾವಾಡಬೇಕು ಈ ಬಾರಿ ಒಂದು ದೂಡ್ಡ ಕೆಲಸ
ಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆನು ಅದರಲ್ಲಿ ಜಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮರು ರೈಲಿಗೆ
ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೊರಟುಬಿಡೋಣ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದುದೆಲ್ಲವೂ
ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವಪ್ನವೆಂದು ಮರೆತು ಅಲ್ಲಿ ಸುಖವಿವನ ನಡೆಸೋಣ "

ಸುಮಿತ್ರ ನಕ್ಕಳು

ಜೀವಿನಿಂದ ಹತ್ತರ ಐದು ನೋಟಿನೈಳೆದು ನಾಗರಾಜ ಸುಮಿತ್ರೆಯ

ಕೈಗತ್ತ

"ಸದ್ಯದ ಖರ್ಚಿಗಿಟ್ಟುಕೋ ಸುಮಿತ್ರಾ ಪುನಃ ಕಳಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ " *

“ಹಾಲು - ಮೊಸರಿನವರಿಗೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ ?”

ನಾಗರಾಜ ಪುನಃ ಐವತ್ತು ರೂವಾಯಿ ತೆಗೆದಿತ್ತು,

“ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ತೀರಿಸಿರು-ನಾನು ಬಂದನಂತರ ನೋಡೋಣ ”

“ನೀವು ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ ?”

“ಒಂದೆರಡು ವಾರವಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ ಬರುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಜತೆ ಬಾ ನಿಮ್ಮವ್ವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ”

“ಬೇಡಿ ನಾನಿಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ”

“ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ”

“ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡಲೇ ? ರೈಲಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು ”

ಸುಮಿತ್ರೈ ಗಂಡನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು ನಾಗರಾಜ ನಗುತ್ತಾ ಕೇಳಿದ

“ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ?”

“ಇದೇ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಉಳಿಯಲೆಂದು ಹರಸಿ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತೊಳಲಿಕೆ ಕಂಡು ನಾಗರಾಜ ಮನದಲ್ಲೇ ನಕ್ಕು, ಹೊರಟ

ಗಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಮಿತ್ರೈ ಕಣ್ಣಿರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಬಂದಳು

ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ನವಚೇತನ ಬಂದಂತಾಗಿದ್ದಿತು ನಾಗರಾಜನ ಒಂದೊಂದು ಮಾತುಗಳೂ ಅವಳ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ರೋಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಬಂದ ಸಂತಸದಿಂದ ಅವಳು ಹಿಗ್ಗಿದಳು

ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಲಕ್ಕವ್ವ ಸುಮಿತ್ರೈಯಲ್ಲಾಗಿದ್ದ ಮಾಪಾಟು ಕಂಡು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾದಳು

ಸುಮಿತ್ರೈ ಕಾತರದಿಂದ ದಿನಗಳನ್ನೆಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಅವಳಿಗೇನು ಕ್ಷಣವೂ ಯುಗವಾಗಿ ತೋರಿತು ದಿನವೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ - ನಾಯಂಕಾಲ ಕಾಗದ ಕ್ಯಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸೋತು ಹಣ್ಣಾಗುತ್ತಿದ್ದಳೇ ಎನಃ ಯಾವ ಕಾಗದವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಿರಾಯಂಕಾಲ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಕುಗ್ಗಿದ ಮನಸ್ಸು ದೂರದ ಬೆಳಕನ್ನರ ಸುತ್ತಿದ್ದಿತು

‘ಕೆಲಸದ ಅವಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರಲಾರರು ನಾಳೆ ಬಂದೀತು’ ಎಂದು ತನಗೇ ಸಮಾಧಾನಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಮಾತುಮಾತಿಗೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಸುದ್ದಿ ಸೇರಿಸದಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಲಕ್ಕಪ್ಪನ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳುವವಳಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ವಾಗ್ವಿರುಗಿ ಅಂತ್ಯವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಲಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನ ತರುವಾಯ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಮೇರೆವರಿಯದ ಉತ್ಸಾಹ ಕಂಡ ಲಕ್ಕಪ್ಪನ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅಭಿಮಾನ - ನಾಗರಾಜನ ನಿರುತ್ಸಾಹ, ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಯೋಚಿಸುವಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯತನ ಆ ರಾಕ್ಷಸನಲ್ಲಿದೆಯೇ? ನಾಳೆ ನಿರಾಶೆಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಲೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ತೆರೆದರೆ ಈ ಅನುಭವ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಅವಳಿಗಿದೆಯೇ? ಲಕ್ಕಪ್ಪನ ಯೋಚನೆ ಕಂಗಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆಶಾತಂತುವನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಅವಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ನಾಗರಾಜನ ಗುಣಕ್ಕೆ ತಲೆದೂಗುತ್ತಿದ್ದಳು

“ಬುಮ್ಮೋರ್ ಕಂಡ್ರೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಪಿರೀತಿ ಕಣ್ಣವ್ವಾ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಾಚಿಕೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ತನ್ನ ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ಒಂದು ಅವಶಬ್ದವನ್ನೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೇಳಲಾರದವಳಾಗಿದ್ದಳು

ಸದಾಕಾಲ ಗಂಡನ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಲಕ್ಕಪ್ಪನು

“ನಾಳೆ ಖಂಡಿತಾ ಬತ್ತಾರೆ ಕಣ್ಣವ್ವಾ - ಯೋಷ್ಣೆ ಮಾಡಬ್ಯಾಡಿ” ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು

ತಾನು ಕಂಡ ಸುಖಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಿದ ಆಶಾಗೋಪುರ ಕಡಿದು ಬೀಳುವ ದಿವಸಗಳೂ ಸಮಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಸಾಲಗಾರರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಮುತ್ತ

ಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಸಮತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರುಗಳನ್ನು ಸಾಗಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ
 ಲಕ್ಕವ್ವನಿಗೆ ಸಾಕುಸಾಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ತನ್ನ ಗಂಡ ಸಾಲಗಾರನಾಗಿ
 ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಯಲು ಸುಮಿತ್ರೈಗೂ ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ
 ನೊದಲು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡವೇ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದವರು, ಈಗ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ
 ಪ್ರದರ್ಶಿಸತೊಡಗಿದರು

ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಬದುಕಿಯೂ ಸತ್ತಂತಾಯಿತು ಅನ್ನಾಹಾರಗಳನ್ನೂ
 ಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತರೆ ದಿನಗಟ್ಟಳೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಮಾತಿಲ್ಲ-
 ಕಥೆಯಿಲ್ಲ

ಮನೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಂಡು ಲಕ್ಕವ್ವ ಕೈ ಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಂಡಳು
 ತಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಕೊರಗಿ
 ದಳು ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಲಕ್ಕವ್ವ ಗಂಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಒದರುತ್ತಿದ್ದಳು

“ನಿಮ್ಮ ಮೇಡಂ ಬಂದರೆ ಕರೆತರಲೇನ್ರವ್ವಾ?”

“ಬೇಡ ಲಕ್ಕೈ ನೀನು ಸುಮ್ಮನಿರು”

“ನೀವು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಇಂಗೆ ಕೊರಗಿದರೆ ಎನ್ರವ್ವಾ ಗತಿ? ಓಗ್ಗಿ
 ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಕಾಗಜಾನಾದ್ರೂ ಆಕಿಸಿ”

“ ”

“ನಾನೇ ಎಳೆ ಬರೆಸಾಕ್ಲೇನ್ರವ್ವಾ?”

“ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ನನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಎಷಯ? ಬಾಯಿಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರು”

ಲಕ್ಕವ್ವ ನಿರುಪಾಯಳಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು

ಸುಮಿತ್ರೈ ಇದ್ದಕ್ಕಿರುವಂತೆಯೇ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಳು

“ಲಕ್ಕೈ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡ”

“ಯಾಕ್ರವ್ವಾ? - ನಾನೇನ್ಮಾಡ್ಡೇ?”

“ನಿನಗೆ ಹೋದ ತಿಂಗಳಿನ ಸಂಬಳವೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇರುವಷ್ಟನ್ನೂ
 ಈಗ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಪುಣ ಹೊರೆಸಬೇಡ - ಬೇರೆಲ್ಲಾ
 ದರೂ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕು”

“ಈ ಸ್ಥಿತೀಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನಾ ಎಂಗ್ರವ್ವಾ ಓಗ್ಗಿ? ಆಳು ದುಡ್ಡು

ಓದರೆ ಓಗ್ಗಿ ನಾನಂತೂ ನಿಮ್ಮ ಆಟ್ಟಿಬಿಡಾಕಿಲ್ಲಾ ” ಎಂದು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು

ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮಂಜುಳೆ ಹಣ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೂ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ದ್ದಿತು ಮೊದಲಾದರೆ ಗಂಡನೇ ಕಳುಹಿಸಿರುವನೆಂದು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ನಂಬುವ ಅವಕಾಶವಾದರೂ ಉಳಿದಿದ್ದಿತು ಈಗ ಆ ಮಾರ್ಗವೂ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ

“ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೆ ಲಕ್ಕಿ ?”

“ಮೇಡಂ ತಾವ ಒಸಿ ತಗೊಂಡು ಬಂದೆ ಕಣ್ಣವ್ವಾ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸ್ಕೊಂಡಿರಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೋಡೋಣ ”

“ಅವರು ಯಾಕೆ ನನಗೆ ಹಣಕೊಡ್ತಾರೆ ?”

“ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಎಳ್ಳೆ ತಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು ”

“ನನಗೇ ಇಲ್ಲದ ತಾಪತ್ರಯ ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಆವರಿಗೇ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿ ಹಣದ ಅಗತ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ ”

“ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಸ್ಸೆಮಾಡಿ ತಾಯಿ ದುಡುಕಿ ನಿಷ್ಕಾರ ಯಾಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ ?”

“ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಅಂದ್ರೆ ಏನೋ ಹರಟುತ್ತಾಳೆ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೇ ಲಕ್ಕಪ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದಳು ಮಂಜುಳೆ ಅದೇ ಸಂಜೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಂದು ಕಂಡಳು

ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಭಾರವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೇ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಾಡಿದ್ದಳು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಮುಪ್ಪು ಬಂದಿತ್ತು ಚಿಂತೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಿಳಿಯ ಕೂದಲುಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದಿತ್ತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನಳಾದಳೆಂದರೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಯ ಪರಿವೆಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಬೆಂಡಾಗುತ್ತಿದ್ದಳೇ ಎನಾ ಅವಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸ್ಥಿತಿಕಂಡು ಮಂಜುಳೆ ದುಃಖತಪ್ಪಳಾದಳು ಅವಳಿಗೆ ತಾನು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದೂ ಮಂಜುಳೆಗೆ ತಿಳಿಯ

ಲಿಲ್ಲ ಆತ್ಮೀಯಬಂಧುವನ್ನು ಕಂಡ ಸುಮಿತ್ರೆಯೂ ಹೃದಯ ಬಿರಿಯಿತು
ದುಃಖದಕೋಡಿಹರಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡಳು

ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನ ತರುವಾಯ ಮಂಜುಳೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು
“ಸುವಾ ನೀನೀಗ ಹಟೆ ಮಾಡಬಾರದು ”

“ ”

“ನೀನು ಹೇಗಾಗುತ್ತಿರುವೆ ಬಲ್ಲೆಯಾ ?”

“ ”

“ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಮನಕೊಟ್ಟಿರುವೆಯಾ ಸುಮಿತ್ರ ?”

“ ”

“ಹೇಳು ಸುಮಿತ್ರ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಬರುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಿನಗುಳಿ
ದಿಲ್ಲವೇ ” ಹೌದೆನ್ನುವಂತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ನೀನು ಹೀಗೆ ದೇಹ ದಂಡಿಸಿ ನಾಯಲು ಹವಣಿಸಿದರೆ, ನಿನ್ನ
ಗಂಡನಿಗೆ ನಾನೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಸುಮಿತ್ರಾ?”

“ ”

“ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ದೂರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಶೂನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಬೀರಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು ಮಂಜುಳೆ ಅವಳ
ನ್ನೆಲ್ಲಾಡಿಸಿ, “ಒಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದರ ನಿನಗೂ ಯೋಚನೆಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ
ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನದ ಜತೆ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ದುಃಖ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ
ಉವಶಮನವಾದೀತು ”

“ ”

“ಎನಾದರೂ ಹೇಳು ಸುಮಿತ್ರ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬೇಸರದಿಂದ ಮುಖವನ್ನತ್ತ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

“ನಿನ್ನ ತಂದೆಗಾದರೂ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಲೇ ಸುಮಿತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ
ಕಷ್ಟಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ತೌರುಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಎಷ್ಟೋ ಒಳಿತು ”

ಮಂಜುಳೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಲು ಎದ್ದಳು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಅವಳನ್ನು
ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯುತ್ತಾ,

“ಬೇಡಿ ಮೇಡಂ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ತಂದೆ ತುಂಬಾ ನೋಂದು
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ”

“ನೀನು ಹೇಳುವುದೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ”

“ತಂದೆ ಬಂದರೂ ನಾನವರ ಜತೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ—ಅವರು ನನ್ನನ್ನು
ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು ಇಲ್ಲೇ ಬರುವವರೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ ”

“ ಈ ಹೆಚ್ಚಿದೀವೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರಾ ”

ಮಂಜುಳೆಯ ಮಾತು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೆವಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಲಕ್ಕನ್ನು ಮನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ವಣಿಸಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮಂಜುಳ ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರುಹಿ
ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೊಂದು ಕಾಗದ ಬರವು ಹಾಕಿದಳು

೪೨

ಮಂಜುಳೆಯ ಕಾಗದ ತಲುಪಿದ ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ
ರಾಮಾಯಣವೇ ನಡೆದುಹೋಯಿತು

ಗಂಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಾಗ ಬಂದ ಕಾಗದವನ್ನು ಓಡೆದು ನೋಡಿದ
ರಾಜಮ್ಮ ಕೆಣಕಿದ ಘಡಿಯಂತಾದಳು

“ಇನ್ನೂ ಈ ಹಾಳು ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಕರ್ಮ
ನನಗೆ ಗಂಟಾಯಿತು?” ಎಂದು ಮಂಜುಳೆ, ಸುಮಿತ್ರ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹಿಡಿ
ಶಾಪ ಹಾಕಿದಳು

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕಾಗದ ಓದಿ ತಲೆಯ
ಮೇಲೆ ಕೈಹೊತ್ತು ಕುಳಿತ

“ಕೊನೆಗೂ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಬಾಳು ಈ ರೀತಿಯಾಯಿತೇ?” ಎಂದು
ಮನದಲ್ಲೇ ಕೊರಗಹತ್ತಿದ

ರಾಜಮ್ಮ ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಂಡನನ್ನು, ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು

“ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಿರಿ?”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ

ರಾಜಮ್ಮನೂ ಗಂಡನನ್ನೆ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಳು ಉತ್ತರ ಸ್ಪಷ್ಟ
ವಾಗಿದ್ದರೂ ಗಂಡನ ಬಾಯಿಂದಲೇ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ಅವಳಲ್ಲಿ
ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಬಾಯಿತೆರೆದ

“ನಾನು ರಾತ್ರಿಯ ರೈಲಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.”

“ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಿರಾ ?”

“ಹೂಂ ಅವನಂತೂ ಮುರಾಳ ಕೆಲಸಮಾಡಿವನೆಂದರೆ, ನಾವೂ ಕೈಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?”

“ಅಳಿಯಂದಿರು ಒಳ್ಳೆಯವರೂಂವೆ ”

“ಅವನ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಈಗ ಹೊರಬಿತ್ತಲ್ಲಾ — ಅಯೋಗ್ಯ-ಅರಿಯದೆ ನಾನು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ ನಾನು ಮಾಡಿದುದರ ಪರಿಣಾಮ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ತಲೆಯನೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು ”

“ಹಾಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣವರಬೇಕು ?”

“ಕಾರಣವೇನು ? ತಿಳಿದೇ ಇದೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಿಲ್ಲ-ಸಂಸಾರ ಬೇಡ ವಾಗಿದೆ ”

“ಅಷ್ಟು ದರ್ಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆನು ದಂದ್ರ ಬರುತ್ತದೆ ಇವಳೇ ಗಂಡನ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ

“ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಪಥ ಹೇಗೆ ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದಿತಂತೆ ? ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತಾಳ್ಮೆತಪ್ಪಿತು

“ಏನು ?—ಸುಮಿತ್ರೆಯ ತೀಲ ಶಂಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ ?”

“ನಮ್ಮ ಪದಾರ್ಥವಾದರೇನು ? ತಪ್ಪುಕಂಡಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಲೇ ಬೇಕು ”

“ಸುಮಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಕಂಡಿರುವೆಯೇ ?”

“ಅವಳ ಸಹವಾಸ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚೆನ್ನಿಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ಆ ಮಂಜುಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯೇನು ? ಇವಳದೇನು ? ಇಂತಹವರ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವನು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾನೆ ಇವಳ ಬುದ್ಧಿ ಕಂಡೇ ಅವನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ”

“ಮುಚ್ಚಿ ಬಾಯಿ.”

“ಇವಳಿಂದ ನಾವೆಷ್ಟು ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದೋ ” ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಷಾದಿಸಿದಳು

“ನೀನು ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ತಾಯಲ್ಲ ನರ ರಾಕ್ಷಸಿ - ಅವಳಿಗೆ ಶತ್ರುವಾಗಿ ನೀನು ಈ ಮನೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವೆ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕೂಗಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಾದ

ರಂಗಮ್ಮ ಅಳಿಯನಿಗೆ, “ಅವಳ ಮಾತು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೇನು ? ನಿಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕರೆತನ್ನಿ, ನೀವು ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಗತಿಯೇನು ಯಾರ ತಪ್ಪಿಗೆ ಯಾರು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ ?” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು

ತನಗೆ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಡಲು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ರಾಜಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತು,

“ಆ ಮನೆಹಾಳು ರಂಡೆ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕಾಲಿದಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಭಾವಿಗೆ ಹಾರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿದಳು

“ಈಗಲೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡೇ - ನಿನ್ನಂತಹ ಪಿಶಾಚಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ಸಾಯುವುದು ಮೇಲು ”

ರಂಗಮ್ಮ ಮಗಳ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕದೆ ಹೇಳಿದರು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ರಾತ್ರಿಯ ಗಾಡಿಗೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊರಟ

ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಸುಮಿತ್ರೈ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಅತೀವ ವೇದನೆ ಯಾಯಿತು ದುಃಖತಪ್ಪನಾದ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಮಾತುಗಳೂ ಸುಳಿಯ ದಂತಾಯಿತು ಹೋಟಲಿನಿಂದ ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ ತಂದು ಮಗಳಿಗಿತ್ತು ತಾನೂ ತಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದ

“ಸುಮಿತ್ರಾ ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳೂ ಯಾಕಮ್ಮಾ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ”

“ ”

“ನನ್ನ ಜತೆ ಹೊರಡು ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ನಾನೆಲ್ಲಿಗೂ ಬರಲಾರೆ ಅಣ್ಣ ಸುಮ್ಮನೆ ಪಿಂಡಿಸಬೇಡಿ ”

“ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿರುವೆ ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಅಣ್ಣಾ ನನ್ನ ಸ್ನಾನ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾನಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೊತೆಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ”

“ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೇ ?”

ಸುಮಿತ್ರೈ ತಲೆಯಲ್ಲಾ ಡಿಸಿದಳು

“ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲರಬಹುದೆಂದು ಹುಡುಕಲಿ ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವರಣ್ಣಾ - ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾನು ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ ”

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಧೈರ್ಯ ಕಂಡು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಯಿತು.

“ನಿನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಗೆ ಬರಲಿ ಸುಮಿತ್ರಾ ? ನನ್ನ ಜೀವ ಶಾಂತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸು ”

“ಈ ಕಟ್ಟು ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಅಜ್ಜಿ ಇವರನ್ನು ನೋಡಲಿ ? ನಾನು ಬರಲಾರೆ ಅಣ್ಣ ”

“ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ ಸುಮಿತ್ರಾ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಂಸಾರ ಆರಂಭಿಸುವಿಯಂತೆ ಅದುವರೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ತೌರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲು ಯಾರದೇನು ಆಕ್ಷೇಪವಿದೆ ಬೇಗ ಹೊರಡು ಸುಮಿತ್ರಾ - ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ”

“ಇಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ ”

“ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಬಂದು ತಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸುಮ್ಮನಿರು ”

“ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿರುವರೇನಣ್ಣ ?”

“ಅವಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಳಮ್ಮಾ ಸ್ವರ್ಣನಂತೂ ತುಂಬಾ ಮರುಗಿದಳು ನಿಮ್ಮಜ್ಜಿಯು ನಿನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವರು ”

“ನನ್ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ದುಃಖ ?”

“ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಸುಮಿತ್ರಾ. ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಕೆಂಗಡಬಾರದು ಏಳು ಸುಮಿತ್ರಾ ”

“ಮನೆಯ ಬಾಡಿಗೆ ವರ್ಷದ ಬಾಕಿ ಇದೆಯಂತೆ ಅಣ್ಣ ”

“ಸುಮ್ಮನೆ ನೀನು ಯಾಕಮ್ಮಾ ಕೊರಗುತ್ತೀ ? ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸೋಣ ”

“ಮುಣದಲ್ಲಿ ಹೇಗಣ್ಣಾ ಇರುವುದು ಅವರೇನಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ?”

“ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೊಣೆಯೇ ?” ಎಳು ಮಾಡಿದವನು ಬಂದು ತಿರೀಸುತ್ತಾನೆ ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಕುಸಿತನಾಗಿ ನುಡಿದ

ಲಕ್ಕವ್ವನಿಂದ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದು ಮಂಜುಳೆ ಬೇಗನೆ ಬಂದಳು
ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಅವಳು ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ
ಲಕ್ಕವ್ವ ಸುಮಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿ, ಹರಸಿದಳು

“ಸಿವಾ ಒಳ್ಳೇದು ಮಾಡ್ತಾನೆ ತಾಯಿ ಓಗಿ ಬಾ ”

ಮಂಜುಳೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಹಣೆಗಿಟ್ಟು,

“ಸುಮಿತ್ರಾ ಕೊರಗಿ ಕಡ್ಡಿಯಾಗಬೇಡ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರ ಒಂದಲ್ಲ
ಒಂದು ದಿನ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಬಂದೇಬರುತ್ತಾನೆ ಆ ಆಸೆ
ಯಿಂದ ನೀನು ಬದುಕಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಒಂದೆರಡು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ತುರುಕಿ ಲಕ್ಕವ್ವ
ನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಕೈಗಿತ್ತಳು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮಿತ್ರೆಯೊಡನೆ ಗಾಡಿ
ಹತ್ತಿದ

“ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಬರೆದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಸುಮಿತ್ರಾ
ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಡ ” ಎಂದುಮಂಜುಳೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಇತ್ತಳು

“ಜಿನಾ ಬಂದು ಒಂದಪ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಓಯ್ತೀನ್ರವ್ರಾ ” ಲಕ್ಕವ್ವ
ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದಳು

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಇಳಿದುಬಂದು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಂಜುಳೆಗೆ ಹೇಳಿದ

“ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು
ಮಾಡು ”

ಲಕ್ಕವ್ವ ಸಂಕಟದಿಂದ, “ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಉಳಿದೈತೆ ಬುದ್ದಿ ಅಯ್ಯೋರೇ
ಎಲ್ಲಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟು ಓದು ಇರೋ ಒಂದೆರಡು ಪಾತ್ರೆ -
ಪದಾರ್ಥ ನನ್ನ ಮನೆಯಗೆ ಮಡಗಿರ್ದೀನಿ ಬೇಕಾದಾಗ ಒಯ್ಯಬಹುದು ”

ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಸುಮ್ಮನಾದ

ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಲಕ್ಕವ್ವನನ್ನು ಕರೆದು, ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಳು

“ಲಕ್ಕೇ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಂಗ ಹೊಲಿಸು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ

ಲಕ್ಕವ್ವು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಳು

“ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಸೀರೆ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ ಲಕ್ಕೇ ”

“ಅಂಗೆ ಮಾತ್ರವ್ವು ”

ಗಾಡಿ ಚಲಿಸಿತು ಸುಮಿತ್ರೈ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಳು

ಊರು ತಲವುವವರೆಗೂ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮಾತೇ ಆಡಲಿಲ್ಲ

ರೈಲಿಳಿದ ಸುಮಿತ್ರೈಗೆ ಅಡಿಯಿಡಲು ಕಾಲೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಯಾಸ ದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತನ್ನ ವೇಗವನ್ನು ನಿಧಾನಮಾಡಿದ

ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬಸ್ ಬಳಿ ಬಂದಿದ್ದರು ಸುಮಿತ್ರೈ ಹತ್ತಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ “ಹತ್ತು ಸುಮಿತ್ರೈ” ಎಂದು ಕೈಹಿಡಿದು ಕೂರಿಸಿದ ಸುಮಿತ್ರೈ ಹಸು ಮಗು ವಿನಂತ ತಂದೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಳು

ಮನೆ ತಲುಪಿದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವರ್ಣ ಹೌವಾರಿ ಬಂದಳು ಸುಮಿತ್ರೈ ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನೂ ಮರೆತು ಸ್ವರ್ಣನನ್ನು ಅಪ್ಪಿದಳು ರಂಗಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ರಸಿಕೊಂಡು ಸುಮಿತ್ರೈಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು

“ನನಗಾಗಿ ಅಳುವಿರಾ ಅಜ್ಜೀ ?”

“ಇಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರೈ ಬಾ ಒಳಗೆ ”

ಮೂವರೂ ರಂಗಮ್ಮನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು ಇವರುಗಳನ್ನು ಕಂಡ ರಾಜಮ್ಮ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಓಡಿದಳು

ಸುಮಿತ್ರೈ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಹಿಡಿದವಳಂತೆ ನಿಂತೇ ಇದ್ದಳು ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಬಾಳು ಸುಮಿತ್ರೈಯ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹಾದು ಹೋಯಿತು.

